

C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\CHALKER Jack L_Chalker Jack L - Půlnoc ve Studni duši.pdb

PDB Name: zdroj
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXT
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 16.8.1973
Modification Date: 16.8.1973
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

Jack L. Chalker

Půlnoc ve Studni duši

1

Dalgonie

Masové vraždy jsou obvykle tak otřesné právě proto, že se odehrávají v prostředí, kde by něco takového nikdo nečekal, a protože jejich pachatelé zpravidla mívají bezúhonnou minulost. Dalgonský masakr byl přesně takový případ.

Dalgonie je pustá skalnatá planeta, omývaná strašidelně načervenalými paprsky umírajícího slunce, v jehož divukrásném světle vrhají rozeklaná skaliska zlověstné stíny. Z nepatrných zbytků dalgonské atmosféry lze odhadnout, že tam kdysi bujel život. Voda se dávno vypařila, nebo je podobně jako kyslík vázána hluboko v horninách. Vyčerpané rudé slunce už nemá sílu ozářit siluetu města, které je navzdory namodralému oparu dosud přítomných inertních plynů plné temných stínů. Je to svět duchů.

A taky tam straší.

###

Devítičlenná skupina mlčky kráčela k rozvalinám, jež se daly snadno zaměnit za skalnaté útesy okolních pahorků. Proti mohutným křivolakým sloupům a drolicím se zelenavě hnědým věžím si všichni připadali jako bezvýznamní trpaslíci. Jejich bílé skafandry byly v šeru tohoto přízračného mrtvého světa velmi nápadné.

Město samo vypadalo, jako by bylo postaveno ze železa a pak zaplaveno pořádně žíravým mořem, které je předlouhé věky nahloďovalo rzí a rozleptávalo solemi. Jako celá planeta bylo i město tiché a opuštěné.

Na první pohled byli všichni členové výpravy lidé, jak si říkají obyvatelé mladší části spirálního ramene jejich domovské Galaxie. Bylo tam pět žen a čtyři muži. Skupinu vedl hubený drobný muž středního věku. Na zádech a nad průzorem přilby měl napsáno SKANDER.

Lidé se zastavili před polorozpadlou bránou a v tiché bázni se zahleděli na vznešené ruiny.

Mé jméno je Ozymandias.

Pohledte na mé dílo, tak mohutné,

leč ztracené!

Nic než trosky...

Pokud se jim v srdcích nezval hlas bezmála zapomenutého básníka z dávné minulosti, rozechvěl je pohled na pusté zříceniny. A v jejich myslích se začaly rojit otázky, obdobně jako v myslích tisíců jiných lidí, kteří na dvou desítkách dalších mrtvých planet také hleděli na podobné trosky. Otázky, na něž neznali odpovědi.

Kdo byli stavitelé tohoto velkolepého díla?

Proč zmizeli?

"Jde o váš první výlet do markovanského města po ukončení studia," ozval se ve sluchátkách Skanderův mečivý hlas a vytrhl je z ohromení, "proto vám podám krátký výklad. Omlouvám se, jestli to někomu připadá zbytečné, ale aspoň si osvěžíte paměť."

Po dramatické pauze pokračoval: "První ruiny tohoto typu objevil Jared Markov už před staletími na planetě přes sto světelných let vzdálené. Nález vyvolal obrovské nadšení, neboť se jednalo o první setkání lidské rasy s pozůstatky jiné inteligence. Stáří těch trosk bylo určeno na více než čtvrt milionu let - řadí se ovšem mezi ty nejmladší, které jsme až do dnešního dne odhalili. Je tedy zřejmé, že zatímco lidstvo na Staré Zemi teprve slezlo ze stromů, tito stavitelé už budovali mezihvězdnou říši dosud neznámých rozměrů. Čím hlouběji však pronikáme do nitra Galaxie, tím početnější pozůstatky nalézáme. A dosud nemáme nejmenší potuchy, co byli vlastně zač."

"Copak se nenašly vůbec žádné artefakty?" zeptal se nedůvěřivý ženský hlas.

"Pokud je mi známo, tak žádné, občanko Jainetová," odpověděl upjatě Skander. "A právě to je nanejvýš znepokojivé. Objevíli jsme města, z nichž sice můžeme o jejich stavitelích leccos usuzovat, ale nezanechali nám po sobě

žádné užitkové předměty, nábytek, obrazy, prostě nic. Jak za chvíli uvidíte, jsou naprosto prázdná. Abych byl úplně přesný, nejsou v nich ani žádná mechanická zařízení, ale ani hřbitovy."

"To je kvůli tomu počítači, že?" řekla hlubokým hlasem podsaditá dívka z planety s velkou gravitací. Jmenovala se Marinová.

"Zřejmě," připustil Skander. "Ale pojďme už do města. Můžeme mluvit cestou."

Prošli bránou na bulvár široký asi padesát metrů. Podél zdi se táhly chodníky šest až osm metrů našir, které vzdáleně připomínaly dopravníky na kosmodromech. Byly vyrobeny z téhož zelenohnědého materiálu jako celé město a pochopitelně se nepohybovaly.

"Kůra této planety je v průměru čtyřicet až pětadvacet kilometrů silná," pravil Skander. "Měření provedená jak tady, tak na ostatních markovanských světech odhalila mezi ztuhlou kůrou a pláštěm obklopujícím planetární jádro souvislou, asi kilometr vysokou cizorodou vrstvu. Výzkumy ukázaly, že jde v podstatě o syntetický materiál, který býval nositelem života na buněčné úrovni. Víc zatím nevíme."

Skander se opět na okamžik odmlčel. "Uvažte, kolik informací obsahují vaše buňky. Jste produkty vyspělých genetických technologií, jste dokonalé vzorky lidského plemene, adaptované na vaše rodné planety. A tyto vysoce organizované soubory buněk řídí mozky, které neustále hromadí a zpracovávají ohromující množství informací. Domníváme se, že tam dole pod našima nohama je jakýsi supermozek složený z neuvěřitelně spletené sítě buněk. Jen si to zkuste představit - pod povrchem této planety je kilometr vysoký mozek. Předpokládáme, že byl naladěn na individuální mozkové vlny každého obyvatele města."

Nadšeně pokračoval: "Představte si to, jestli to vůbec dokážete! Stačí si jen něco přát a už to máte tady. Jídlo, nábytek, umělecké předměty, zkrátka cokoli, co se zrodí ve vaší mysli, supermozek okamžitě vytvoří. Naše počítače s ním vůbec nemůžete srovnávat, jak jsou primitivní. Markované byli celé tisíce generací před námi."

"Jenže tahle utopická teorie nevysvětluje, proč jsou tady dnes jenom zříceniny," řekl chlapeckým hlasem Varnett, nejmladší a nejméně člen skupiny.

"To je pravda, občane Varnette," souhlasil Skander, který mladíka podezíral, že je ke všemu ještě i nadán představitivostí, "ale jistě víte, že se k ní vážou další tři teorie a každá nabízí jiné řešení. Podle první supermozek selhal, podle druhé teorie zešlel a Markované se nedokázali vyrovnat se změnou reality. Zná někdo z vás tu třetí?"

"Stagnace!" prohlásila Jainetová. "Vymřeli, protože neměli proč žít, o čem se snažit a na čem pracovat."

"Zcela správně," pochválil ji Skander. "A přesto jsou všechny tři sporné. Copak by tak vyspělá mezihvězdná kultura nedokázala selhání zabránit? Markované určitě měli nějaký záložní systém. Teorie o šíleném mozku je sice pozoruhodná, všechno však nasvědčuje tomu, že zmizeli z celé rozsáhlé říše najednou. Kdyby se ztratili z jedné nebo několika planet, budiž, ale ne ze všech a ne ve stejné době. Osobně však nejsem příliš nakloněn ani té poslední teorii, přestože vypadá nejlíp. Něco mi říká, že by to prostě nepřipustili."

"Třeba si vlastní degeneraci naprogramovali," navrhl Varnett, "a zašlo to příliš daleko."

"Cože? Naprogramovali? Naplánovali si degeneraci?" zamečel Skander udiveně, ale mladíkův názor ho zaujal, přestože to nedal najevo. "To je opravdu zajímavá hypotéza, občane Varnette. Konečně jste je prokoukl!"

Zamířil do budovy se zvláštním šestiúhelníkovým vchodem a ostatní ho následovali. Všechny průchody ve městě měly tvar šestiúhelníku. Uvnitř byla velká prázdná místnost. Nedalo se odhadnout, k jakému účelu mohla sloužit. Vypadala jako pokoj, z něhož se nájemníci odstěhovali a všechno si odnesli s sebou.

"Tento sál je hexagonální," zdůraznil Skander, "stejně jako celé město a všechny stavby v něm, když se na ně podíváte z toho správného úhlu. Zdá se, že číslo šest bylo pro stavitele nesmírně důležité. Možná posvátné. A to nám dává spolu s velikostí vchodů, oken a šířky chodníků přibližnou představu o tom, jak vypadali. Předpokládáme, že měli tvar jako dětská káča nebo tuřín a šest údů, možná chapadel, jež užívali jako ruce i nohy. Protože šestka byla základem jejich architektury a nejspíš i matematiky, je pravděpodobné, že měli šest očí. Vezmeme-li v úvahu světlost vchodů, byli asi dva metry vysokí a v pase o něco mohutnější - tam nejspíš měli chapadla umístěna, proto jsou vchody v tomto místě nejširší."

Osm mladých lidí se chvíli rozhlíželo kolem sebe, ale protože tam opravdu nebylo nic, co by mohli objevit, zkoušeli si aspoň představit, jak se záhadní Markované pohybují po sále nebo venku po bulváru a mrskají při tom chapadly.

"Vrátíme se na stanici," rozhodl Skander, když si povšiml, že se jeho svěřenci začínají nudit. "Budete mít ještě dost času všechno si prostudovat a prozkoumat každý kout. Máte na to celý rok."

V poměrně nízké gravitaci ušli těch pět kilometrů zpátky pohodlně za necelou hodinu. Univerzitní stanice z dálky vypadala, jako by se tam zastavil cirkus. Devět stanů, čistě bílých jako skafandry výzkumníků. Propojovaly je dlouhé trubice chodeb, které se občas napnuly, neboť počítače uvnitř neustále monitorovaly teplotu a tlak vzduchu. Na takovém mrtvém světě nebylo složitější vybavy zapotřebí. Vnitřní stěny stánků byly vyztuženy, aby je náhodou někdo nepropíchl. Pokud by k protržení některé části přece jen došlo, počítač by ji okamžitě vzduchotěsně uzavřel, takže by zahynul pouze ten, kdo by se právě nacházel v poškozeném sektoru.

Skander počkal, až všichni vejdou dovnitř, zkontroloval, zda venku nezůstala zapomenutá výstroj, a vstoupil do přechodové komory jako poslední. Jakmile se vyrovnal tlak vzduchu, otevřel se vstup do stanu. Skander se zadíval na svých osm svěřenců, kteří už stačili odložit skafandry. Přiletěli ze čtyř různých planet Konfederace, avšak kromě robustní Marinové, té dívky z planety s velkou gravitací, vypadali naprosto stejně.

Byli štíhlí a svalnatí jako gymnastické družstvo. Přestože jim bylo od čtrnácti do dvaadvaceti let, vypadali jako děti, což také byli. Jejich hormonální vývoj byl uměle zastaven a nejspíš se to už nezmění. Skander pohlédl na Varnetta a Jainetovou. Oba pocházeli z planety, jejíž jméno zapomněl. Dívka byla z celé expedice nejstarší a chlapec zase nejmladší. Měli oholené hlavy a stejnou výšku i váhu. Mohli být klidně dvojčata, ale nebyli. Vypěstovali je v laboratořích Porodních továren a stát je vychoval, aby také stejně mysleli. Zpola žertem se jednou zeptal, proč se

pořád vyrábějí mužské a ženské modely. Dozvěděl se, že je to rezerva pro případ, kdyby Porodní továrny z nějakého důvodu selhaly.

Lidstvo obývá více než tři stovky planet, ale jen malá hrstka je jiná než svět, který zplodil tyto umělé lidi. Jsou naprosto zaměnitelní, pomyslel si hořce. Vypadají stejně, chovají se stejně a myslí stejně, mají stejné potřeby a touhy, které jsou pochopitelně bez rozdílu stejně naplňovány, a ke všemu jsou do jednoho naprosto skálopevně přesvědčeni, že jejich práce, kterou jim určuje společnost, je ta jediná správná a užitečná. Rád by věděl, jakým způsobem vládnoucí technokracie rozhoduje, kdo bude kým.

Vzpomněl si na minulou skupinu, v níž měl tři studenty ze světa, který se už obešel i bez jmen a příjmení. Z jeho pohledu se tahle umělá lidská rasa přestávala odlišovat od bytostí, které postavily město tam venku.

Jenže i na Skanderově rodné planetě, jež patřila k té hrstce odlišných světů, to v zásadě nebylo jiné. Caligristo osídlila skupina nonkonformistů, kteří uprchli před technokratickým komunismem vnějšího ramene Galaxie. Nosíme sice vousy, napadlo ho, a zcela běžně provozujeme skupinový sex, což by tyhle roboty zcela jistě šokovalo, ale svým způsobem jsme stejně konformní jako společnost Jainetové a Varnetta. Kdybych teď Varnetta pustil na Caligristu do ulic libovolného města, dočkal by se od mých drahých spoluobčanů posměchu a urážek, možná by ho i zlynčovali, protože nemá vousy, ani vhodné šaty, ba ani sexuální návyky, které reprezentují náš životní styl.

Člověk prostě nemůže být nonkonformista, pokud nemá tu správnou uniformu.

Nepřestával se divit, jak tvrdošíjně je v lidské psychice zakořeněn pocit kmenové příslušnosti. Lidé vedli války ne kvůli tomu, aby ochránili svůj způsob života, ale aby ho vnutili ostatním. A protože se víra nejlépe šíří pomocí zbraní a nejrychleji konvertují právě poražení, je dnes takové množství společností totožných.

Nyní už byly války zakázány a stávající pořádek konformních světů zajišťovala Konfederace. Čelní představitelé jednotlivých planet zasedali v Konfедераční radě, jež vládla výzbrojí postačující na zničení libovolné planety, která by náhodou "zbloudila" na nebezpečnou cestu. Posádky těchto "donucovacích" lodí tvořila speciálně vycvičená komanda surových psychopatů. Aspoň že ty hrůzné zbraně nesměly být použity bez souhlasu většiny Konfедераční rady.

Přínejmenším to fungovalo natolik, že válečné konflikty ustaly. Převážná část lidstva se přizpůsobila zavedenému stereotypu.

Markované nebyli o nic lepší, pomyslel si. Jednotlivá města se sice v některých detailech liší, například v rozloze, koloritu a řemeslné zručnosti zpracování materiálu, ale nepodstatně. Co vlastně měl ten holobrádek Varnett na mysli? Že svoji společnost zničili po zralé úvaze?

Skander odložil poslední díl skafandru a zamračil se. Takové nápady prozrazují bystrý mozek a bujnou fantazii, ale tam, odkud ten chlapec pochází, to musí být velmi nebezpečná kombinace. Takové myšlenky oživují prastaré náboženské představy, že jakmile je dosaženo cíle, přechází vývoj v rozklad.

Jak ho to vůbec mohlo napadnout? Jak to, že toho kluka dosud nechtyli a neupravili?

Takhle přemýšlejí jenom barbaři, napomenul se.

Mladí lidé se vyhrnuli chodbou ke sprchám a ubytovnám. Skander se za nimi ohlédl a najednou ho zamrazilo, přestože teplota uvnitř stanice se nezměnila.

Nebo už Konfederace ví, co tady provádím? Co když Varnett není nevinný studentík, jak by se zdálo, ale tajný agent z mých nočních můr...

Podezírají mě?

Co když všichni tihle roboti jsou...

###

Uběhly tři měsíce a nic neobvyklého se nestalo. Skander seděl sám v laboratoři před monitorem elektronového mikroskopu a zamyšleně hleděl na vzorek syntetické tkáně, který před měsícem získal hloubkovým vrtem.

Buňka měla tutéž jemnou strukturu jako všechny starší nálezy. Byla mnohem složitější než jakákoli lidská či živočišná buňka. Byla děsivě cizí. Měla šest pravidelných stran.

Skander si často lámal hlavu, zda i buňky Markovanu byly hexagonální. Trochu o tom pochyboval, ale podle toho, co zrovna viděl na monitoru, by tomu docela věřil.

Zatímco bez mrknutí zíral na vzorek, natáhl ruku a nasadil speciální filtry, které vyvíjel a zdokonaloval celých devět let, jež strávil na této opuštěné planetě.

Obrazovka náhle ožila. Uvnitř buňky začaly sem a tam přeskakovat drobné jiskřičky, jako by v ní zuřila mikroskopická elektrická bouře. Fascinovaně hleděl na úkaz, který zatím žádný člověk neviděl.

Ta buňka byla živá.

Jenže energie, která v ní jiskřila, nebyla elektrická, a proto ji dosud nikdo nezaznamenal. Ani Skander netušil, o jakou energii jde. Věděl jen, že se nedá změřit a že se nechová tak, jak by se elektřina chovat měla.

Před třemi lety mu k tomuto objevu dopomohla obyčejná náhoda. Nějaký nedbalý student, který pravděpodobně trpěl zrakovou vadou, si chtěl na monitoru vyladit co nejlepší obraz a po ukončení práce už nevrátil ovladače do původní polohy. Příští den Skander přístroje zapojil, aniž si něčeho všiml, nasadil filtry a jako obvykle spustil program na detekci energie.

Byl to jen záblesk, pouhé bliknutí, ale uviděl to. Pak celé měsíce tajně systém filtrů zdokonaloval, aby dokázal tu energii zachytit.

Postupně testoval vzorky ze všech vrtů nejen na Dalgonii, ale nechal si zásobovací lodí poslat materiál i z jiných markovanských planet. Všechny buňky byly mrtvé.

Až na tuhle.

V hloubce čtyřiceti kilometrů pod ním markovanský mozek stále žil.

"Jen tak ze zvědavosti, profesore Skandere, co to je?" zeptal se chlapecký hlas.

Skander polekaně vypnul obrazovku a otočil se. Za ním stál Varnett a tvářil se jako nevinátko.

"Nic zajímavého," vyhrkl Skander rozčileně a hned si uvědomil, že se tím vzrušeným tónem určitě prozradil. , Jenom zkouším demonstrační program, abych vám předvedl, jak by mohl vypadat elektrický potenciál buňky."

"Vypadalo to dost realisticky," řekl Varnett nedůvěřivě. "Jestli jste udělal nějaký objev, měl byste nám to říct."

"Ale kdepak, žádný objev," odsekl Skander vztekale a marně se snažil ovládnout. "Jděte si po svých a nechte mě v klidu pracovat, občane Varnette."

Varnett pokrčil rameny a loudavě vyšel z laboratoře.

Skanderovi chvíli trvalo, než se uklidnil natolik, že se přestal trást a mohl z mikroskopu svůj speciální filtr sejmout. Málem ho upustil. Ruce se mu opět začaly chvět a s velkými obtížemi zasunul filtr do malého pouzdra, které si bezpečně uložil do širokého opasku na osobní předměty. Potom zamyšleně do svého pokoje v obytném sektoru, lehl si na postel a dlouho hleděl do stropu.

Varnett. Pořád ten Varnett, myslel si. Do všeho strká nos, místo aby si užíval volna a vyváděl s ostatními všelijaké studentské žertíky. Jenže to Varnett dělat nebude, na to je příliš seriózní. A nebezpečně pilný! Studuje nejen nové výzkumné zprávy, ale probírá i všechny staré záznamy...

Skander měl náhle pocit, že na něj všechno padá. K cíli měl ještě strašně daleko. "

A teď Varnett přinejmenším ví, že markovanský mozek na Dalgonii je živý. Určitě si domyslí i zbytek, že hledám kód, kterým by se dal reaktivovat.

A já ho najdu!

A pak se stanu bohem.

Zachráním lidskou rasu tímto nástrojem, který zničil své tvůrce.

Náhle sebou Skander trhl, vyskočil z lůžka a běžel do laboratoře. Něco mu nedalo pokoj, hnalo ho jakési podezření, že všechno je mnohem horší, než si představuje.

Tiše prošel spojovací chodbou.

Varnett seděl před monitorem. Na obrazovce byla táž buňka, kterou prve Skander pozoroval, a odehrávala se v ní tatáž energetická bouře, jenže teď to byl Varnett, kdo ji zkoumal.

Skander nebyl schopen jediného slova. Rychle se dotkl opasku. Pouzdro s filtrem bylo na místě.

Jak je to možné?

Varnett prováděl nějaké výpočty, které si kontroloval na druhé obrazovce připojené k matematické sekci laboratorního počítače, a něco si spokojeně mumlal, jako by se potvrzovaly jeho předpoklady. Skander tam stál a jenom zíral. Když náhodou pohlédl na svůj chronometr, užasl, že už je devět hodin. Musel na chvíli usnout a tím poskytl tomu všetečnému chlapci příležitost. Jeho nejhorší obavy se naplnily.

Varnett vycítil, že není sám, a vystrašeně se ohlédl. "Pane profesore! To jsem rád, že jste to vy!" vydechl s úlevou. "To je fantastické! Proč jste nám to už dávno neřekl?"

"Jak..." Skander polkl a ukázal na obrazovku. "Jak jste získal ty snímky!"

Varnett se usmál. "Byly v záložní paměti počítače."

Skander si začal v duchu spílat. Samozřejmě! Počítač přece všechno zálohuje. Když ho Varnett vyrušil, zapomněl zálohu vymazat. "To jsou... to jsou jen přípravné práce," snažil se zachránit situaci. "Nechtěl jsem podávat zprávu, dokud to neprověřím."

"Taková škoda!" vykřikl chlapec vzrušeně. "Vaše odbornost je totiž na řešení takového problému příliš specializovaná, jste přece archeolog a biolog."

"Ano, jsem exobiolog." Skander se poškrábal ve vousech a přemýšlel, kam tenhle rozhovor vlastně vede. "Když jsem začal studovat markovanský mozek, rozšířil jsem si kvalifikaci o archeologii."

"Nepochybuji, že jste všestranný člověk, profesore, ale určitě víte, že u nás jsou specialisté vychovávaní už od okamžiku, kdy se jim začíná vyvíjet mozek. Já jsem matematik."

"Samozřejmě," zabručel Skander. "Na Komsvětech není matematika, aby se nejmenoval Varnett po jakémisi dávno zemřelém matematickém géniovi, pokud si dobře vzpomínám."

"Vzpomínáte si opravdu dobře, profesore," řekl chlapec poněkud ironicky a pyšně pokračoval: "Základní matematické znalosti jsem získal v Porodní továrně, a jak jsem rostl, mé vědomosti se rozšiřovaly. V sedmi letech, když jsem měl mozek už zcela vyvinutý, jsem ovládal veškerou aplikovanou i teoretickou matematiku. Pro mě je všechno ve vesmíru matematika. Vyslali mě sem, protože mě na snímcích vzorků markovanských mozků fascinovala nezvyklá matematická symetrie. Ale stejně to k ničemu nebylo, dokud jsem na vlastní oči neviděl energii, která propojuje jednotlivé části buňky."

"A teď?" pobídl ho Skander.

"Teď už je to hračka, i když to odporuje veškeré logice. Je to zkrátka důkaz, že v matematice není nic absolutní! Nic! Přestože jsem se snažil zpracovat tenhle vzorek známými matematickými postupy, pořád mi vycházelo, že výrok dvě plus dvě rovná se čtyři není konstantní, ale relativní."

Skander sice chápal, že se mu to ten chlapec snaží vysvětlit po lopatě, nechápal však, co se mu snaží vysvětlit. "Co to znamená?" zeptal se zmateně.

Varnett se nechal unést vlastním nadšením: "Znamená to, že veškerá hmota a energie jsou navzájem v určitém matematickém vztahu. Ve skutečnosti není nic tím, čím se zdá být. Když znaménko rovná se vyměníme za je úměrné, pokud mám ovšem pravdu, můžeme cokoli upravit nebo úplně změnit v cokoli jiného. My dva, tato místnost, planeta, Galaxie ani celý vesmír - nic není konstantní! Dokážeme-li jejich rovnice jen trošku změnit, pozměníme jejich vztahy,

můžeme je přetvořit na něco zcela jiného!"

Zarazil se, protože z výrazu Skanderovy tváře pochopil, že mu profesor stále nerozumí, a jeho nadšení ztuhl ochladlo. "Zkusím to jinak. Představte si, že ve vesmíru je omezené množství energie a že právě to je jediná konstanta. Podle našich norem je to množství nekonečné... Je to jasné?"

Skander přikývl. "Pokoušíte se tvrdit, že není nic než čistá energie?"

"Víceméně," souhlasil Varnett. "Veškerá hmota a vázaná energie, například hvězdy, je vytvořena z této energie. Ve stávajícím stavu je vše, ať už vy, já, tato místnost nebo tato planeta, udržováno matematickou rovnováhou. Určitá veličina je v rovnováze s jinou veličinou, a tahle rovnice nás formuje. Díky ní jsme stabilní. Kdybych znal vzorec profesora Elkina Skandera nebo Varnetta Matematika Dvě-Šedesát jedna, mohl bych změnit, nebo dokonce zrušit naši existenci. I takové hodnoty jako čas a vzdálenost mohou být změněny nebo zrušeny. Pokud bych tedy znal váš vzorec, mohl bych vás za určitých podmínek změnit například na židli a současně bych mohl změnit také všechny události, takže byste odjakživa tou židlí byli!"

"Jaké jsou ty podmínky?" zeptal se Skander váhavě, protože se bál odpovědi.

"Potřeboval bych zařízení, které by ten vzorec realizovalo. A musel bych najít způsob, jak to zařízení aktivovat."

"Markovanský mozek," zašeptal Skander.

"Ano, Markované tyhle zákonitosti objevili a jejich mozek je právě tím zařízením, které potřebujeme, přestože se zdá, že je vhodný pouze pro místní využití. Může ovlivňovat tuto planetu, možná i sluneční systém, ale nic víc. Někde však musí existovat řídící jednotka, která dokáže ovlivnit polovinu nebo i celou Galaxii. Musí existovat, pokud je má hypotéza správná!"

"Proč musí?" zeptal se Skander. Chlapcovo nadšení ho už nakazilo.

"Protože my jsme stabilní," odpověděl Varnett a v jeho hlase zazněla posvátná bázeň.

V laboratoři se dlouho ozývaly pouze tiché zvuky přístrojů, zatímco se oba snažili pochopit dosah tohoto závěru.

"Vy jste tu rovnici našel?" zeptal se Skander nakonec.

"Myslím, že ano, přestože se ve mně všechno vzpírá uvěřit tomu, že by mohla být správná. Nenapadá vás, profesore, proč se ta energie neprojevuje konvenčními způsoby?"

Skander zavrtěl hlavou.

"Protože to je sama primární energie. Máte u sebe ten filtr?" zeptal se Varnett.

Skander mlčky přikývl a vytáhl z opasku malé pouzdro. Varnett se navlékl do ochranného obleku proti radiaci a řekl Skanderovi, ať udělá totéž. Pak zajistil laboratoř, aby do ní nikdo nemohl vstoupit, a odkryl zástěnu na okně, které se sice nepoužívalo, ale stany byly univerzální a byla v nich spousta zbytečností. Dovnitř proniklo strašidelně narudlé světlo.

Potom chlapec dychtivě uchopil pouzdro, vyndal filtr a udělal něco, co Skandera nikdy nenapadlo - přidržel si ho před okem. "Měl jsem pravdu!" vykřikl.

Po chvíli, která Skanderovi připadala jako věčnost, mu filtr podal, aby se rovněž podíval. Nad krajinou zuřila divoká energetická bouře. Skander se nemohl vynadávat.

"Markovanský mozek dovede vstřebat všechno, co potřebuje, a vyzářit, co nepotřebuje," zašeptal Varnett.

"Kdybychom s ním dokázali navázat kontakt, byli bychom -"

"Jako bohové," dokončil Skander.

Zdráhavě podal filtr Varnettovi, který si ho okamžitě přiložil k oku.

"A jaký vesmír byste stvořil, Varnette?" Skander sáhl pod antiradiační oděv a vytáhl nůž. "Matematicky dokonalejší svět, v němž jsou všichni naprosto stejní? Naordinoval byste všem naprosto stejnou rovnici?"

"Odložte tu zbraň, profesore Skandere, a raději přemýšlejte," řekl Varnett, aniž přestal pozorovat energetické výboje nad krajinou. "Až přiletí zásobovací loď a posádka najde naše mrtvoly, co se asi tak stane s vámi? A beze mě to beztak nedokážete."

Skander zaváhal, pak pomalu zastrčil nůž do opasku. "K čertu, kdo vlastně jste, Varnette?"

"Úchylka," odpověděl. "Občas se objeví i na Komsvětech. Obvykle takové jedince zavčas odhalí a zlikvidují. Jenže mě ne, alespoň prozatím. Ale brzy k tomu dojde, pokud s tím něco neudělám."

"Co myslíte tou úchylkou?" zeptal se Skander podezřívavě.

"Jsem člověk, profesore Skandere. Opravdový člověk. A jsem strašně chtivý. Taky chci být bůh."

###

Za sedm hodin Varnett dořešil matematický problém, ale za jak dlouho donutí markovanský mozek, aby si toho všiml, nevěděl.

Skanderova a Varnettova spolupráce pochopitelně neunikla pozornosti dalších členů skupiny, kteří začali klást zprvu zvědavé, později dotěrné otázky. Nakonec jim to řekli. Varnett byl přesvědčen, že dokáže všechny upravit do své verze událostí, jen co se dostane s markovanským mozkem do kontaktu, a Skander neměl na vybranou. Vlastně se jim to hodilo, protože mohli sestavit pátrací čety, vybavit je velkými filtry a poslat na malých vznášedlech prohledávat markovanská města a postupně i další oblasti Dalgonie.

"Pozorně si všimněte každého otvoru, průchodu, podivného vyzařování energie, zkrátka všeho podezřelého, na co narazíte," zněla Skanderova instrukce, "protože nemáme nejmenší ponětí, jak by měla brána k markovanskému mozku vypadat."

Čas plynul a studenti, až na jednoho spolehliví a oddaní občané Konfederace, začínali mít obavy, že se domů vrátí zase jen se zprávou, že Markované pořád zůstávají a nejspíš navždycky zůstanou naprosto nepochopitelní a záhadní.

Pouhé dva měsíce před přiletem lodi konečně něco našli.

Jainetová a vědecký asistent Dunna si povšimli záhadné oblasti na severní točně, nad níž nezuřila všudypřítomná

energetická bouře. Když nad tím místem přelétali, uviděli pod sebou temný hexagonální tunel. Neodvážili se provést bližší průzkum a zavolali na stanici. Zbytek skupiny okamžitě přiletěl za nimi.

"Jaký hexagonální tunel!" mečel Skander zklamaně. "Žádný nevidím!"

"Ale byl tady," tvrdila Jainetová. "Přímě na pólu. Dokážu vám to!"

Skander a Varnett přestoupili do jejího vznášedla a Jainetová přetočila videozáznam na začátek. Na obrazovce dlouho ubíhal pustý povrch planety.

A pak se tam znenadání něco objevilo.

"Vidíte?" vykřikla Jainetová. "Má v průměru nejmén dva kilometry!"

Varnett odtrhl oči od obrazovky a vyhlédl ven. Orientační body souhlasily. Ta díra, studna, nebo co to vlastně bylo, měla být právě tady.

Jenže nebyla.

Museli čekat až do příštího dne.

Náhle pláň zmizela a před nimi se otevřel černý šestiúhelník. Okamžitě se vznesli, filmovali ho ze všech možných úhlů a prováděli nejrůznější měření, na jaká si vzpomněli a na něž měli vybavení.

"Zkusme hodit něco dovnitř," navrhl Varnett na závěr.

Vytáhli náhradní skafandr, zapnuli reflektor na přílbě a vyhodili ho ze vznášedla. Skafandr "narazil" na díru a dál nepadal. Přesně tak to vypadalo - na něco narazil a zůstal viset v prostoru.

A pak jim začal mizet před očima. Skutečně zmizel, protože i na videozáznamech bylo patrné, že neklesá. Prostě se rozplynul.

Vzápětí se tunel zavřel.

"Čtyřicet šest standardních minut," řekl Varnett. "Vsadím se, že zítra se ve stejném čase na stejné dlouhou dobu zase otevře."

"Jenže kam se poděl skafandr?" zeptala se Jainetová. "Proč nepadal?"

"Uvědomte si, jaká je to energie," řekl Skander. "Ani vy byste se tam nezřítla čtyřicetakilometrovou rychlostí, ale byla byste prostě přenesena."

"Správně," souhlasil Varnett. "Mozek by jednoduše změnil rovnici a byla bys tam místo tady." "Ale kde je to vaše tam?" zeptala se Jainetová.

"Pravděpodobně v řídicím středisku markovanského mozku," prohlásil Skander. "Předpokládáme, že není jenom jedno, protože i na vesmírných lodích jsou dva velitelské můstky, jeden hlavní a druhý pro případ nouze." A málem dodal: Stejně jako na tvé planetě máte pro případ nouze muže a ženy.

"Musíme to sjet na počítači," navrhl Varnett. "I tak to byla hodně dlouhá pracovní směna. Tunel se otevírá naprosto pravidelně, takže není kam spěchat. Zítra je taky den."

Studenti si náhle uvědomili, jak jsou unavení, a tak Varnetta souhlasným mumláním podpořili.

"Někdo tady musí zůstat," rozhodl Skander. "Je zapotřebí dohlížet na kamery a měřit čas."

Varnett se okamžitě přihlásil. "Vyspím se ve vznášedle. Klidně se vraťte na stanici, kdyby se něco dělo, dám vám vědět. Zítra mě vystřídáte."

Cesta zpátky jim připadala nekonečná. Skander požádal Dunnu, aby mu ještě pomohl uložit záznamy do databanky, ale ostatní šli okamžitě spát.

Když se konečně i Skander dostal do postele, byl příliš rozrušený a nepodařilo se mu usnout. Musím to riziko podstoupit, uvažoval. Nezbyvá mi než věřit, že ten tunel opravdu vede k mozku. Za necelých padesát dní se tahle skupina vrátí domů, můj objev přestane být tajemstvím a ti omezení konfедераční technokrati získají veškerou moc.

Co se Markovanům vlastně přihodilo? Opravdu vytvořili tak dokonalý komunální ráj, že začali stagnovat a vymřeli?

Ne, řekl si, oni ne. To já buď zemřu, nebo zachráním lidstvo.

Vstal a rozvážným krokem zamířil do laboratoře. Vymazal databanku a zničil všechny přístroje, aby měl jistotu, že z jeho výzkumů nic nezůstane. Pak se stejně rozvážně odebral do sektoru vzduchotechniky, kde pomalu a metodicky vypínal jeden systém za druhým, kromě kyslíku. Potom trpělivě čekal téměř hodinu, než měřidla ukázala, že ve všech stanech je pouze čistý kyslík.

Velmi opatrně vykročil k přechodové komoře a dával pozor, aby o nic nezavadil. Přestože ho znepokojovalo pomýšlení, že se někdo probudí a náhodou vznítí jiskru, dopřál si na oblékání skafandru dostatek času. Pak vynesl všechny ostatní skafandry ven.

Nastoupil do vznášedla a našel pouzdro se signální pistolí. Potěžkal ji v ruce. Poslouží mu lépe než plamenomet. Než počítač uzavře poškozený sektor, bude po všem.

Otevřenými dvířky pečlivě zamířil a stiskl spoušť.

Univerzitní stanice vzplála jako fákule.

Sedm mám z krku, pomyslel si bez výčitek svědomí. Zbývá ještě jeden.

Nastartoval vznášedlo a zamířil k severnímu pólu.

Pohlédl na svůj chronometr a počítal, kolik mu zbývá času. Návrat na stanici jim zabral devět hodin. Tři hodiny ztratil, než to vyřešil. Devět hodin letu má před sebou. Zbývá asi hodina, než se tunel znovu otevře.

Na Varnetta bude mít času dost.

Cesta na sever nakonec trvala něco málo přes devět hodin, přestože Skanderovi připadala mnohem delší. Sotva přeletěl načervenalé zabarvené pohoří a před ním se objevila jednotvárná polární pláň, začal vyhlížet Varnettovo stříbrné vznášedlo. Stálo nedaleko pólu.

Zastavil přímo nad ním a rozhlížel se. Konečně v šeru, které na točně panovalo, rozeznal uprostřed šedé plochy světlou tečku.

To je Varnett! Ten spratek tam chce být první! Střemhlav se vrhl dolů, ale Varnett vznášedlo zahlédl a rozběhl se ke svému stroji. Skander se řítí přímo na chlapce a vybral klesání tak nízko nad zemí, jak jen to šlo, až měl strach, že se roztrhne. Varnett však uskočil a odkulil se pryč.

Skander zaklel. Musím přistát, rozhodl se. Jsem aspoň o hlavu vyšší a silou se tomu klukovi rozhodně vyrovnám. A mám nůž a signalizační pistoli.

Snesl se pár metrů od Varnettova vznášedla a rychle vystoupil. V jedné ruce držel signální pistoli, ve druhé nůž. Jenže během přistávacího manévru ztratil Varnetta z očí a teď ho nikde neviděl.

Skander opatrně obcházel druhé vznášedlo, když vtom na něho ze střechy seskočila postava v bílém skafandru a srazila ho na zem tak prudce, až upustil pistoli.

Bojovali o nůž a převalovali se v prachu na tvrdé skále. Skanderovi se podařilo Varnetta odstrčit. Chlapec vyskočil a utíkal pryč. Skander se rozběhl za ním, dohonil ho, v běhu si přehodil zbraň v ruce a bodl. Varnett uhnul a chytil Skandera za zápěstí. Znovu zápasili o nůž, hekali a sténali. Skander tiskl ostrý hrot stále blíž a blíž k Varnettovu skafandru.

Pak se jim pod nohama otevřel tunel.

Chvilí tam nehybně stáli jako sochy.

Potom oba zmizeli.

2

Jiná část prostoru

Nathan Brazil se pohodlně uvelebil ve svém velkém měkkém křesle na velitelském můstku nákladní lodi Stehekin. Byli devět dnů letu od Edenu. Loď byla naložena obilím pro suchem stížený Coriolanus a kromě toho měla na palubě tři pasažéry. Cestování nákladní lodí bylo mnohem levnější, ale zejména rychlejší. Na jednu osobní loď totiž připadaly tisíce nákladních, které létaly i do těch nejzapadlejších míst. Stehekin měl pro takové případy deset obytných kajut.

Brazil byl kapitánem a zároveň jediným členem posádky. Loď byla plně automatizovaná a on tam vlastně seděl jen jako pojistka, kdyby něco selhalo. Potřebné jídlo uložil už před odletem do lodní kuchyně. Pasažéři se stravovali v salonku na zádi, neboť jen zcela výjimečně někoho pozval do mřínové důstojnické jídelny, aby s ním povečeřel.

Bylo mu jasné, že nad ním cestující ohruňují nos mnohem víc než on nad nimi. Ve věku všeobecné konformity byli vesmírní samotáři považováni za lidi, které nelze nikam zařadit. Piloti se zpravidla rekrutovali z nekultivovaných pohraničních světů, takže se dokázali vyrovnat s dlouhou osamělostí. Většina psychologů je označovala za sociopaty, jedince odcizené společnosti.

Kapitán měl lidi docela rád, ale nesměli být vyrobení v továrně. Než žít mezi samými automaty, to raději bude sedět sám na svém velitelském můstku před obrovskými trojrozměrnými obrazovkami plnými třpytivých hvězd a bude uvažovat nad tím, proč se mu společnost tak odcizila.

Brazil byl malý muž, necelých sto sedmdesát centimetrů vysoký, drobný a štíhlý. Měl olivovou pleť, římský nos, plné rty a jiskrné hnědé oči. Neupravené černé vlasy mu padaly až na ramena a zoufale potřebovaly umýt. Pod tím nápadným nosem měl nenápadný tenký knírek a na bradě řídký vous, který spíš vypadal jako vypelichaná štětka. Nosil volnou tuniku s křiklavým vzorem a kalhoty ze stejné látky, na nohou jedovatě zelené sandály.

Věděl, že pasažéři svým způsobem děsí, a moc se mu to líbilo, jenže by je rád děsil mnohem víc. Obával se, že to nebude dlouho trvat a začnou se mu motat pod nohama, až je nuda a klaustrofobie vyženou z kajut.

Sákryš, řekl si, to je můžu zavolat hned.

Natáhl ruku a cvakl přepínačem. "Tady kapitán," pravil chraplavým tenorem; ať řekl cokoli, znělo to díky jeho hlasu vždycky trochu drsně a sarkasticky. "Rád bych si vychutnal potěšení z vaší společnosti, a proto vás zvu dnes na oběd. Zhruba za třicet minut se ke mně můžete připojit v důstojnické jídelně na přídi. Kdo nepřijde, nemá čeho litovat, ale zůstane hladem. Mě to mrzet nebude." Vypnul mikrofon a pousmál se pod fousy.

A minutu později už se ptal sám sebe, proč to vlastně udělal, ale mohl si tu otázku klást stokrát nebo tisíckrát, stejně si nedokázal odpovědět. Devět dní se jim vyhýbám, a když na někoho náhodou narazím, tak schválně pouštím hrůzu, vrtěl nad sebou hlavou, a najednou se zčistajasna začnu chovat společensky a všechno pokázím.

Povzděchl si a dal kuchyni příkaz naservírovat oběd pro cestující do důstojnické jídelny. Teď budou muset přijít, jinak jim bude kručet v břiše. Uvážlivě se probíral vousem a poklidně dumal nad tím, jestli by se neměl osprchovat. Nakonec se rozhodl, že by to bylo zbytečně brzo, vždyť se sprchoval teprve před pěti dny.

Zvedl knihu, kterou četl pořád dokola. Byl to krvák ze vzdálené planety, vydaný před staletími, a když mu ho knihovník půjčoval, tvářil se překvapeně a potěšeně zároveň.

Brazil byl jedním z posledních lidí ve vesmíru, kteří ještě četli knihy, a v duchu nazýval knihovníky svými tajnými spoluspiklenci. Většina planet měla jednu, nejvýš dvě knihovny a stejný počet stálých čtenářů. Knížky už nikdo nepíše, pomyslel si rozladěně, dokonce ani takovéhle škváry ne. Když někdo náhodou potřeboval nějakou informaci, zadal instrukci prostřednictvím hlasového vstupu domácímu počítači, který mu příjemným hlasem odpověděl. Pouze technokrati museli umět číst.

A pouze necivilizovaní barbaři četli.

A tuláci.

A ještě knihovníci.

Ostatním stačilo cvaknout vypínačem, aby se mohli ponořit do trojrozměrných, digitálně ozvučených a vůněmi doplněných barevných fantazií, nebo lépe řečeno do toho, co Konfедераční rada pod pojmem fantazie rozuměla.

Samé otupující pitomosti, pomyslel si. Lidé už nemají žádnou představivost. A pokud ji někdo projeví, upraví ho, nebo se ho zbaví. Každý myslící člověk, pokud nemyslí ve vyježděných vládních kolejkách, je nebezpečný.

Brazil by rád věděl, jestli někdo z jeho pasažérů umí číst. Pravděpodobně Čuňas, jak soukromě říkal Dathamu

Hainovi, protože tak doopravdy vypadal. Ale ten tlust'och nejspíš jenom luští nálepky na zboží, s nímž obchoduje, nebo si pod příkrývkou slabikuje v příručce Škrtime stokrát jinak, pomyslel si. To by se mu mohlo líbit.

Dívka cestující s Čuňasem byla mnohem záhadnější. Stejně jako Hain očividně nepocházela z komunálních světů. Byla to zralá dvacetiletá žena, ne snad nějak mimořádně vyvinutá nebo krásná, spíš jenom hezká, jen kdyby nevypadala tak zpustošeně a netečně. Všiml si jejího děsivě prázdného pohledu a také toho, jak otrocky se k Čuňasovi chová. Podle lodního seznamu se jmenovala Wu Julee.

Julie Wu? vyskočilo mu z kteréhosi koutku mozku. Sákryš, a je to tu zas! Snažil se tu nezřetelnou myšlenku zachytit, ale už zmizela a místo ní se objevila jiná, stejně prchavá. Skutečně vypadá jako Čiňanka... Avšak i tahle letmá myšlenka se rychle vytratila, jak mu to takové myšlenky dělávaly.

Čiňanka. To slovo kdysi něco znamenalo. Věděl, že určitě něco znamenalo. Odkud tyhle názvy pocházejí? A jak to, že je vůbec zná?

Sákryš, dneska má takové rysy kdekdo, pomyslel si a raději se vrátil ke svým původním úvahám.

Třetí cestující byla nejběžnější typ, ačkoli kapitán tyhle věčně dvanáctileté automaty za běžné nikdy nepovažoval. Byli nudní, protože byli stejní, ale naštěstí je vychovávali ve víře, že zrovna ten jejich svět je ze všech nejlepší, a tak nikam nelétali, pokud neměli závažný důvod. Vardia Diplo 1261 vypadala jako každý jiný lidský automat na dvanáct let, měla plochý hrudník a nejspíš byla bezpohlavní, i když měla trochu širší pánev. Dělal kurýra mezi Novým Albionem, odkud pocházela, a další planetou plnou podobných automatů, která na ně čekala na konci cesty. Pravděpodobně taky neuměla číst, protože většinu času trávila tělesným cvičením.

Cinknutí zvonku ho upozornilo, že oběd je připraven, a tak vstal a vydal se do důstojnické jídelny. Sám nevěděl, proč ji tak říká, když na Stehekinu žádní důstojníci nejsou.

Uprostřed místnosti stál velký stůl připevněný k podlaze, do níž byly zapuštěny židle, ale stačilo zatáhnout za malý kroužek, aby se zvedly a strážník se mohl pohodlně usadit. Stěny, podlaha, strop, dokonce i deska stolu byly z bílého plastu. Aby tu mléčnou jednotvárnost aspoň trochu porušil, Brazil rozvěsil po stěnách rámečky se jménem lodi a majitele, technickými parametry, obchodními oprávněními a konfедераčními povoleními, mezi něž umístil svou kapitánskou licenci.

Prekvapilo ho, že cestující už čekají, protože zpola předpokládal, že nikdo nepřijde. Obě ženy seděly za stolem, zatímco Hain, naditý do bleděmodré tógy, v níž vypadal jako Nero, soustředěně pročítal Brazilovu licenci. Wu Julee měla podobný oděv, ale jí aspoň slušel. Občanka Vardia Diplo byla oblečena do jednoduché černé kombinézy. Brazil si povšiml, že Wu Julee vypadá jako v transu a tupě zírá přímo před sebe.

Tlust'och konečně dočetl úřední dokumenty na stěnách a zamračeně usedl vedle Wu Julee.

"Něco se vám na mé licenci nelíbí?" zeptal se kapitán zvědavě.

"Datum," odpověděl Hain úlisně hebkým hlasem. "Nepamatuji se, že by se tak staré formuláře ještě používaly."

Brazil s úsměvem přikývl a stiskl tlačítko u své židle. Ve stole se otevřely přihrádky a odkryly talíře s kouřícím jídlem. Z kruhového otvoru uprostřed stolní desky se vysunula velká láhev a čtyři sklenice.

"Taky jsem tu licenci získal už hodně dávno," pravil Brazil konverzačním tónem a nalil si trochu nealkoholického vína.

"Byl jste na omlazovačce, kapitáne?" zajímal se Hain zdvořile.

Brazil přikývl. "Nesčetněkrát. Kapitáni nákladních lodí jsou tím přece proslulí."

"Jenže to je pořádně drahé - pokud ovšem nemá člověk někoho vlivného v Konfедераční radě," poznamenal Hain.

"To je sice pravda," souhlasil Brazil a zakousl se do syntetického masa, "ale máme slušné platy a na žádné planety nezůstaneme tak dlouho, abychom je stačili utratit. Dnes ostatně ani není za co."

"Ale to datum!" ozvala se Vardia. "Občan Hain tvrdí, že licence byla vydána před třemi sty šedesáti dvěma standardními roky!"

Brazil pokrčil rameny. "Na tom není nic neobvyklého. Známa na téhle lince kapitána, který má licenci už přes pět set let."

"Můžete mít pravdu," řekl Hain. "Vaše licence je však označena jako třetí prolongace. Jak jste vlastně starý?"

Brazil znovu pokrčil rameny. "Po pravdě řečeno, nevím. Přinejmenším aspoň jako ten formulář. Při každé omlazovačce člověku vymažou kus minulosti, protože mozek má omezenou kapacitu. Občas se mi vybaví nějaké útržky, staré vzpomínky a podivná slova, ale nic víc. Můžu mít klidně šest set nebo šest tisíc, i když o tom bych už pochyboval."

"Nikdy jste po tom nepátral?" zeptal se Hain.

"Ne," zahuhlal Brazil ústy plnými bramborové kaše a zapil ji dlouhým douškem vína. "To je ale břečka," zabručel a zadíval se do sklenice, jako by byla plná choroboplodných zárodků. Náhle si vzpomněl, že tady vedl nějakou konverzaci. "Vlastně... Trochu mě to zajímalo, ale záznaky se poztrácely. Přežil jsem už spoustu byrokratů. Jenže jsem stejně vždycky žil jen pro přítomnost a budoucnost."

Tlust'och dojedl a poplácal se po vzdutém břiše. "Já se chystám na první omlazovačku tak za rok za dva. Je mi už skoro devadesát a mám pocit, že jsem se během posledních let příšerně opotřeboval."

"To se podívejme." Brazil nenápadně pokukoval po dívce sedící vedle Haina. Jídla se téměř nedotkla a zdálo se, že rozhovor vůbec nevnímá. "Mé povolání visí černé na bílém tamhle na stěně a profese občanky Vardie Diplo je zřejmá. Ale co nutí poletovat mezi hvězdnými systémy vás, Haine?"

"Jsem obchodní cestující, kapitáne," řekl tlust'och. "Víceméně každý svět produkuje určité specifické přebytky, a co je nadbytečné na jedné planetě, toho je obvykle někde jinde nedostatek - například obilí, které vezete na vaši skvělé lodi. A já jsem právě ten, kdo tyhle obchody zařizuje."

Brazil se pokusil o smělý tah: "A co vy, občanko Wu Julee? Vy jste sekretářka?"

Dívka sebou trhla a prosebně na Haina pohlédla. Opravdu se bojí, uvědomil si Brazil překvapeně.

"Má neteř je velmi stydlivá a plachá, kapitáne," řekl Hain tím svým úlisným tónem. "Raději se drží v pozadí. Vid', má drahá, že raději zůstáváš v pozadí?"

"Raději zůstávám v pozadí," zopakovala Wu Julee mechanicky a slabý hlásek jí zaskřípal, jako by ho dlouho neužívala. Zdálo se, že ani nechápe, co říká.

Brazil zvedl ruce v omluvném gestu dlaněmi před sebe. "Promiňte." Tak to je dobré, pomyslel si. Ta, která vypadá jako automat, je společenská a celkem i zvědavá, a ta, která vypadá jako člověk, je automat.

Kdysi znal dvě dívky, jejichž jména už zapomněl. Jedna byla sexbomba, po níž chlapi vzdychali touhou, a ta druhá nejenže vypadala, ale také se chovala jako chlap, prostě taková šeredka, na kterou se nikdo ani nepodíval. Jenže ta sexbomba byla na děvčata, zatímco ta mužatka byla v posteli přímo božská.

Do člověka nevidíš, řekl si trpce.

Ticho přerušila Vardia, byla koneckonců vytvořena jako diplomatka s obratným jednáním. "Je to skutečně fascinující, že jste tak starý, kapitáne," řekla příjemným hlasem. "Možná jste nejstarší žijící člověk. U nás samozřejmě omlazovací kúry nemáme, není to zapotřebí."

Jistěže není, pomyslel si Brazil smutně. Prožijete si v těch vašich mraveništích svých osmdesát let jako specializované automaty a pak klidně odkráčíte do nejbližší Pohřební továrny, kde z vás udělají umělé hnojivo.

Mraveniště? napadlo ho nemístně. Sákryš, co byli zač ti mravenci?

Nahlas řekl: "Starý nebo mladý, to máte jedno. V podstatě na tom nezáleží, pokud neděláte takovou práci jako já. Vlastně ani nevím, proč pořád lpím na životě. Nejspíš to mám vrozené."

Vardia se rozzářila. Tomu poslednímu slovu konečně rozuměla. "Jaký to je svět, v němž je životu jedince přikládána taková svrchovaná důležitost?" zeptala se, čímž jen dokázala, že vůbec nic nepochopila.

"Nějaký už dávno opuštěný a zapomenutý," odpověděl stroze, protože to nemínil rozebírat.

"Když dovolíte, rádi bychom se už vrátili do svých kajut, kapitáne." Hain se zvedl a poplácal si břicho. "Abych řekl pravdu, mnohem únavnější než něco dělat je nedělat nic."

Wu Julee poslušně vstala a odešli spolu.

Vardia řekla: "Myslím, že bych se také měla rozloučit, kapitáne, avšak velice ráda bych si s vámi ještě někdy pohovořila a prohlédla si velitelský můstek, pokud mi to umožníte."

"Jako doma," řekl Brazil přátelsky. "Vaše společnost mi bude vítána. Můžeme zítra spolu poobědvat a popovídat si. Pak vám ukážu loď."

"Budu se těšit," odpověděla srdečně.

Zajímalo by ho, jestli to myslí upřímně, nebo zda se projevila pouze její vrozená diplomatická zdvořilost. Podobné fráze určitě užívá naprosto běžně. Nejspíš nikdy nepochopím, co se v té její mravenčí mysli odehrává, řekl si. Ale stejně na tom nezáleží. Provedu ji po lodi a ona se bude tvářit pořád stejně příjemně.

Když v důstojnické jídelně osaměl, rozhlédl se po stole. Hain vyčistil svůj talíř stejně dokonale jako myčka nádobí, což se dalo očekávat. Také Vardia snědla všechno, co jí bylo předloženo, neboť jídla byla připravována individuálně podle chuti a hmotnosti stravníka.

Avšak Wu Julee se své porce téměř nedotkla.

Není divu, že tak chřadne, pomyslel si. Alespoň tělesně. Ale proč i duševně? Čuñas si může tvrdit co chce, ale jeho neteř to v žádném případě není, ani zaměstnankyně, protože takové spící panně by práci nikdo nedal. Co tedy doopravdy je?

Bude to muset zjistit.

Vesmírní kapitáni jsou na svých korábech nejvyššími představiteli zákona. Jinak tomu ani být nemůže. Proto se na všech lodích dodržují jistá bezpečnostní opatření a kapitáni mají k dispozici tajná zařízení, o nichž nikdo jiný neví.

Brazil stiskl knoflík a špinavé nádobí zmizelo ve stole. Pak zapustil židle zpátky do podlahy a vrátil se na můstek, usedl do velitelského křesla a zahleděl se na obrazovky. Postavení záměrných hvězd se prakticky nezměnilo. Byla to sice jen počítačová simulace, ale působila velice realisticky. Balla-Drubbikův pohon, který umožňoval cestovat nadsvětelnými rychlostmi, byl ve své podstatě pohonem mimoprostorovým. Vně silového pole loď nebylo zkrátka nic, co by odpovídalo jakýmkoli lidským pojmům.

Vyt'ukal na klávesnici: PODEZŘENÍ Z NELEGÁLNÍ ČINNOSTI. UKAŽ KABINU 6 NA LEVÉ A KABINU 7 NA PRAVÉ OBRAZOVCE. Na počítači zablikala žlutá kontrolka, že příkaz byl přijat a že kapitánův osobní kód souhlasí, a nepravé hvězdy byly nahrazeny pohledem do obou kajut.

O skrytých kamerách věděl málokdo. O těch pár šmejdlích, kteří náhodou ve své kajutě štěnici objevili, se Konfederace dovedla postarat a jednoduše jim tuhle vzpomínku vymazala z mozku. Protože se však našli i takoví kapitáni, kteří tohoto zařízení zneužívali, přístavní úřady veškeré záznamy kontrolovaly. Brazil věděl, že bude muset zdůvodnit, proč je pořídil, a takový výslech nebyl nic příjemného.

Hainova kajuta byla prázdná, ale Čuñas byl u Wu Julee v kabině 7. Opíral se zády o zamčené dveře a byl úplně nahý. Wu Julee byla rovněž nahá. Ve tváři se jí zračila hrůza. Méně světzalého a životem utahaného člověka, než byl kapitán, by podobná scéna odpuzovala.

Brazil zapnul zvuk.

"Tak dělej, Wu Julee," poroučel si Hain chlípným tónem. Nebylo pochyb, co má na mysli.

Dívka vystrašeně ustoupila. "Prosím, dejte mi to, prosím!" žadonila s hysterií, kterou na veřejnosti dokázala skrývat.

"Až to uděláš, Wu Julee," řekl Hain chlácholivě, hlas se mu však chvěl žádostivostí. "Hned po tom."

Udělal, oč ji žádal.

Méně světzalý a životem utahaný člověk by byl tím pohledem znechucen.

Brazil se probudil.

Sotva Wu Julee skončila, opět začala tlust'ocha prosit. Brazil začínal tušit, co potřebuje. Musel jen zjistit, kde to Čuñas skrývá a jak to má zabezpečené.

Hain Wu Julee slíbil, že se hned vrátí. Oblékl si tógu, odemkl dveře a rozhlédl se po chodbě. Pak spokojeně odkráčel do kajuty číslo 6.

Brazil pohlédl na levou obrazovku.

Tlust'och sáhl pod umyvadlo a vytáhl diplomatický kufřík. Brazil si povšiml bezpečnostních zámek, pěti malých čtverečků naprogramovaných tak, aby v určitém pořadí snímaly Hainovy otisky prstů. Čuñas mu sice zakryl výhled, takže správnou kombinaci neviděl, ale stejně na tom nezáleželo, protože bez těch správných prstů by byl celý obsah kufříku okamžitě zničen kyselinovou lázní.

Hain zvedl víko a objevila se přihrádka s klenoty a líčidly. Vypadala naprosto neškodně a zdálo se, že vyplňuje celou hloubku kufříku. S tímhle zavazadlem určitě neměl na celnici žádné problémy.

Potom tlust'och přitiskl prsty v určitém pořadí na malou plastovou destičku, za níž se skrývalo další bezpečnostní zařízení. Přihrádka se uvolnila a Hain ji vyndal ven. Falešné dno kufříku bylo zaplněno malými lahvičkami. Čuñas si navlékl tenké chirurgické rukavice a jednu lahvičku vytáhl. Byla po okraj naplněna nějakou tekutinou.

Brazilovo podezření se potvrdilo. Datham Hain obchoduje s houbou.

Kontrabandu, který Čuñas převážel, se říkalo houba, protože to také houba byla. Šlo o zcela zvláštní druh, který se vyskytoval pouze na jednom vzdáleném a zdánlivě příjemném mořském světě. V posledních letech tam Konfederace zakázala přístup.

Brazil si vzpomněl, jak to všechno začalo. Většinu povrchu Arkadianu zabíral oceán s milionem roztroušených ostrovů protkaných sítí mělčin. Klima bylo s výjimkou pólů tropické, zkrátka hotový ráj. Podle výsledků průzkumů nežilo na této planetě nic, co by mohlo lidem ublížit, a tak byly dvě tři stovky dobrovolníků vysazeny na dva ostrovy, kde měli během standardní pětileté zkušební doby vybudovat první osady. Byli to jedni z posledních hraničářů. Měli naději, pokud se jim to podaří, že jim planeta připadne a že si ji budou moci rozvíjet po svém.

Sebelepší testovací přístroje ani sebedokonalejší analýzy však nerozpoznají nebezpečí, které lidé neznají, protože se s ním dosud nesetkali. Ve vesmíru se musí počítat s možností, že člověk narazí na něco natolik cizorodého, že si to konstruktéři analyzátorů ani nedovedou představit. Proto je ve všech případech nařízena zkušební lhůta.

A tak se na Arkadianu usadili lidé a pustili se do stavby domů, aby se v nich mohli milovat a přivádět na svět potomstvo. Jenže už po měsíci začali kolonisté na obou ostrovech propadat šílenství. Tělesný a duševní úpadek začal zvolna a nenápadně, jak jim však ten neznámý organismus rozežral mozek, postupoval stále rychleji, až lidé klesli na úroveň opic. Protože jim však chyběly základní zvířecí instinkty, nedokázali si obstarat potravu ani rozeznat nebezpečí. Kdo neumřel hladem, utonul; zbytek se pozabíjel navzájem.

Z mrtvol vyrostly květiny nebývalé krásy.

Vědci nakonec zjistili, že jde o jednobuněčný organismus založený nikoli na uhlíku nebo křemíku, nýbrž na oxidech železa vyskytujících se ve skalách na všech ostrovech. Mikroorganismy se šířily vzduchem, nepůsobily však na člověka přímo, ale nejprve zmutovaly na syntetických potravinách, které si kolonisté přivezli, aby přežili, než si vypěstují vlastní plodiny.

Prostě ty mutanty snědli a oni na oplátku sežrali je.

Ze všech osadníků žila nejdéle jedna žena, která si našla úkryt v obrovských trsech neznámé houby rostoucí podél skalnatého pobřeží. Zemřela o tři týdny později než ostatní, protože se tam přestala skrývat.

Plodnice této houby vylučovala sliz, který nepůsobil jako protilátka, pouze průběh infekce zpomaloval. Dokud měla nakažená žena pravidelný přísun rostlinných sekretů, byly zmutované mikroorganismy v jejím mozku pasivní. Jakmile přestala výměšky houby přijímat, degenerativní proces se opět rozběhl.

Vědci odvezli z Arkadianu vzorky cizorodého mikroorganismu i houby, aby je mohli důkladně prostudovat v laboratořích. Po ukončení výzkumu se mělo za to, že byly do poslední buňky zničeny. Budoucnost však ukázala, že se tak nestalo, nýbrž že je získala zločinecká organizace, která je v tajných laboratořích na neznámém místě rozmnožila.

Byl to skvělý obchod.

Stačilo si vybrat vhodnou oběť, nenápadně jí podat v potravě nepatrné množství mutantů a počkat, až se objeví první příznaky choroby a vyděsí všechny v nejbližším okolí. Pak se na scéně zjevil obchodník. Utišil bolest a normalizoval stav nemocného dávkou houby - a právě tohle šel zrovna teď Hain dát Wu Julee.

Konfederace byla proti dokonale organizované síti "houbařů", jak se obchodníkům s houbou začalo říkat, naprosto bezmocná. Zmohla se jen na to, že na Arkadian uvalila karanténu a že tam postavila kolonii, v níž mohli nakažení lidé žít, i když to byl hodně smutný život, pokud na tom už nebyli tak špatně, že ani nestálo za to je tam dopravovat.

Houbaři si pochopitelně vybírali své oběti mezi nejbohatšími a nejmocnějšími občany Konfederace. Za denní dávku houby nebyla stanovena žádná konkrétní cena. Ti nešťastníci prostě udělali vše, oč byli požádáni.

Pravým důvodem, proč nikdy nebyla vyvinuta účinná protilátka, mohla být skutečnost, že obchodníci s houbou tímto způsobem vydírali většinu konfедераčních vůdců.

Jediným cílem houbařů byla moc.

Nathan Brazil přemýšlel, kdo asi Wu Julee doopravdy je. Dcera nějakého významného politika, bankéře nebo průmyslníka? Snad dokonce vrchního konfедераčního soudce? Někdo by ji však mohl poznat, a to by Hain do zajista neriskoval. Zdálo se, že ji s sebou veze spíš jako předváděcí vzorek.

Nebylo pochyb, že se dívka stala Čuñasovou otrokyní. Nechal její onemocnění dojít těsně pod kritickou mez, než zmutované mikroorganismy začnou nekontrolovaně bujet. Byla sice pořád ještě člověkem, avšak s poloviční inteligencí, navíc ji neustále utuňovala všudypřítomná bolest, která okamžitě zesílila, jakmile účinky antitoxinu obsaženého v houbovém slizu pominuly. V tomto stavu byla natolik účinnou ukázkou, že houbař nemusel svou příští

obět' ani nakazit. Vlastně se to dělalo jen výjimečně, protože během inkubační doby, než se stal nemocný na svém obchodníkovi naprosto závislý, hrozilo ze strany konfedačních agentů největší riziko. Jednodušší bylo vyděsit.

Brazil si položil otázku, proč Wu Julee nespáchala sebevraždu. Domníval se, že by to na jejím místě určitě udělal. Ale pak si uvědomil, že dřív, než se může obět' houbařů rozhodnout pro tohle zásadní východisko, je už na tom většinou tak špatně, že ji to nenapadne.

V kabině 6 zatím Hain schoval kufřík a chystal se do postele. Mají to promyšlené, pomyslel si kapitán. Stačí trocha mořské vody, aby houba nevyschla a pořád dorůstala. Proto obětem dávají jen minimální množství, aby si nemohly vypěstovat vlastní protijed.

V kabině 7 ležela Wu Julee bezvládně na lůžku, ztěžka dýchala a jedna noha jí přepadávala přes postranici. Dávka houby jí přinesla úlevu. Na tváři měla úsměv idiota.

Tohle způsobilo, že se Nathanu Brazilovi nakonec přece jen zvedl žaludek.

Čím jsi byla, cos dělala, Wu Julee, uvažoval trpce, než tě Hain jednoho dne pozval na oběd? Studentka, nebo pracující žena jako Vardia? Nebo rozmazlený spratek? Těšila ses, že jednoho dne budeš mít děti?

Všechno je pryč, pomyslel si smutně. Tyhle záznamy Dathama Haina sice usvědčí, ale co z toho? Syndikát houbařů tlust'ocha prostě obětuje. Brazil toho slyšel dost o psychickém nátlaku a "dobrovolných" sebevražďáků, aby věděl, že Haina jednoduše hodí přes palubu. Bude tě to stát jenom život, Čuňasi, řekl si.

Jenže na tu zatracenou planetu je to osmnáct dní letu a Wu Julee, která je už blízko kritického stadia choroby, zůstane po těch osmnáct dnů bez přísunu houby, takže tam dorazí v nejlepším případě jako nemyslitelný tvor. V tom horším jí mutanti za den či dva zničí nervový systém a zemře.

Zemře brzy tak nebo tak.

Najednou si uvědomil, že si s ní nikdo nebude dělat starosti. Prostě ji pošlou do nejbližší Pohřební továrny a udělají z ní něco užitečného.

Třeba hnojivo.

O kapitánu Brazilovi se říkalo, že je tvrdý chlap. Zkušený a schopný, ale studený jako led. Že je to chlap, kterého cizí neštěstí nedojme a s nikým nemá soucit, protože myslí jenom na sebe.

Jenže Nathan Brazil teď seděl sám v šeru na velitelském můstku své lodi a plakal.

##

Protože Haina už na oběd nepozval, nemohla přijít ani Wu Julee. Když na tlust'ocha narazil v salonku na zádi, choval se k němu přátelsky a předstíral, že nic netuší. Houbař uměl docela zábavně vyprávět všelijaké historky z mládí, zvlášť když se posílil několika ohnivými nápoji, a dokonce hrál poctivě karty.

Vardia pochopitelně karty nehrála a lechtivým historkám nerozuměla, zato dovedla perfektně poučovat o tom, že jediným smyslem veškerých her je rozvíjení fyzických a duševních schopností. Z jejího pohledu byly karty něco naprosto nemožného, zatímco hazard už byl zcela mimo dosah jejího chápání. Na Novém Albionu tiskli peníze jenom kvůli meziplanetárnímu obchodu, jinak je nepoužívali, neboť ústřední orgány poskytovaly všem stejnou měrou všechno, co potřebovali, tak proč by měli chtít lidé víc?

Brazila pokaždé Vardiina logika dokonale popletla. Co se pamatoval, měl nutkání s někým o něco soutěžit. Byl odjakživa pevně přesvědčen o své neopakovatelné jedinečnosti a neoddiskutovatelné převaze v celikém vesmíru, i když ho tu a tam štválo, že to ten vesmír dostatečně neuznává. Na Vardiiny všetečné otázky nenalézal odpověď, protože rozdílné kultury si nikdy nemohou rozumět.

"Slíbil jste mi, kapitáne, že mi ukážete velitelský můstek," připomněla mu Vardia jednoho dne.

"Jo, to jsem slíbil," připustil. "Teď je stejně dobrá příležitost jako jindy, tak proč nejít hned?"

Odvedl ji ze salonku a na úzké lávce nad nákladním prostorem se zeptal: "Nechci strkat nos do něčeho, po čem mi nic není, ale je ta vaše mise nějak životně důležitá?"

"Jestli máte na mysli něco natolik závažného jako válka či mír, tak vás musím zklamat, kapitáne," odpověděla Vardia. "Jednak je takových skutečně významných misí velice málo a potom já sama netuším, jaký vzkaz vlastně nesu. Mám ho sice uložený v mysli, ale je zablokovaný a jediný klíč mají na naší ambasádě na Coriolanu. Teprve tam se dozvědí obsah mého poselství, pak bude kompletní informace vymazána a pošlou mě zase domů, ať s odpovědí nebo bez. Podle zabarvení hlasu a výrazu tváře těch, kteří do mne tu zprávu vložili, však soudím, že tahle nijak zvlášť důležitá není."

"Třeba to má něco společného s mým nákladem," uvažoval Brazil, zatímco vedl Vardiu kolem důstojnické jídelny a dál po kratší lávce. Pod nimi tepaly velké stroje, které kolem lodě udržovaly silové pole reálného vesmíru. "Nevíte, jak moc je to na Coriolanu zlé?"

Vardia pokrčila útlými ramínky. "Pokud vím, tak nijak zvlášť. Za pár měsíců jim hrozí hladomor, protože nesklidí žádnou úrodu. Celý rok nepršelo a půda je tam vyprahlá na kámen. Pak budou nutně potřebovat váš náklad. Proč se ptáte?"

Brazil se přinutil k ledabylému tónu: "Jsem jenom zvědavý."

Vstoupili na velitelský můstek a Vardia se okamžitě rozzářila jako dychtivá školačka. Neustále se vyptávala, co je tohle a jak funguje tamhleto, a Brazil se jí snažil odpovídat, jak nejlíp dokázal.

Nejvíce žasla nad palubním počítačem. "Nikdy jsem neviděla počítač, kterému musíte příkaz napsat a pak si ještě musíte přečíst odpověď," prohlásila s očima navrch hlavy, jako by obdivovala muzeální kousek.

Neměl v úmyslu se jí přiznat, že na jeho vkus jsou dnešní lidé příliš zautomatizovaní a že by těžko snášel neosobní elektronický hlas. "Je to jen otázka zvyku. Tahle mašinka je právě tak moderní a výkonná jako kterákoli jiná. Dá se velmi snadno ovládat a stejně nemám nic na práci. Kdyby došlo k nějaké závadě, musel bych udělat během okamžiku tisíc rozhodnutí, tak je lepší používat to, na co jsem zvyklý."

Přijala jeho vysvětlení, které bylo částečně pravdivé, bez dalších poznámek a pak si všimla knížky s děsivou obálkou. Zeptal se jí, zda umí číst, a Vardiu to upřímně udivilo. Omezený počet profesí na jejím Komsvětě sice znalost čtení vyžadoval, jenže ona nic takového ke své práci nepotřebovala, neboť fungovala víceméně jako záznamové zařízení, a tak neviděla důvod, proč by se to měla učit.

Napadlo ho, že jakmile tahle nestárnoucí žena své tajné poselství doručí, nevymažou jenom ten vzkaz, ale pravděpodobně celý program Vardia Diplo, jehož základ jí potom znovu nahrají. Jinak by si musela pamatovat i jiné velitelské můstky a nemohla by pokládat tak naivní otázky, protože by se setkala s mnoha rozličnými kulturami. Nebo je prostě jenom nová? Nedalo se to odhadnout, protože mohla mít stejně tak čtrnáct jako čtyřiačtyřicet let.

V každém případě byl rád, že Vardia neumí číst, protože by jinak zažil pěkně horkou chvilku. Počítač totiž zrovna podával pravidelné půlhodinové hlášení:

NEPOVOLENÁ ZMĚNA KURZU, objevilo se na obrazovce. NEOPRÁVNĚNÉ JEDNÁNÍ. HLÁŠENÍ O ZMĚNĚ KURZU BUDE ZASLÁNO KONFEDERACI, JAKMILE LOĎ DOSÁHNE NOVÉHO CÍLE.

A Vardia se zatím divila, proč nemá mluvící počítač.

Kromě Brazila a počítače nikdo nevěděl, kam letí a jaký je nový cíl jejich cesty.

Jsem fakt geniální, zalichotil si Brazil, jakmile se s Vardiou rozloučil. Přinejmenším se díky informacím, které z ní vytáhl, zbavil výčitek svědomí. Coriolanus obilí dostane, jen o trochu později. A zatímco poletí na Arkadrian, kde houba volně roste, bude Wu Julee dostávat od nic netušícího Haina své pravidelné dávky. Na zakázané planetě pak vysadí dva pasažéry. Wu Julee bude žít a Čuňase tam čeká stejný osud, jaký přichystal jí.

Brazil věděl, že bude mít oplétačky, ale doufal, že ho Galaktická admirálie osvobodí, přestože má na svém kontě určitě rekordní počet slovních a písemných důtek. Pochyboval však, že by Vardia někdy pochopila, proč to udělal.

Z příjemného zasnění ho vytrhlo ostré vyzvánění, které řinčelo po celé lodi. Kapitán vyskočil a pohlédl na obrazovku počítače, kde bylo napsáno: ZACHYČENO TÍŠNOVÉ VOLÁNÍ. OČEKÁVEJTE INSTRUKCE.

Brazil vypnul zvonění a zapojil interkom. Jeho pasažéři si určitě dělají starosti, co se děje. "Neznepokojujte se," řekl do mikrofonu. "Je to jen tíšňové volání. Nějaká loď nebo malá kolonie má problémy a potřebuje pomoc. Musím uposlechnout, tak se trošičku zdržíme. Zachovejte klid, budu vás průběžně informovat."

Pak se otočil ke klávesnici počítače a požádal o souřadnice. Vůbec se mu to nelíbilo. Signál přicházel z místa dost vzdáleného od původního kurzu, což by mohlo způsobit předčasně odhalení, že Stehekin neletí na Coriolanus. Přesto nemohl tíšňové volání ignorovat. Sám se ocitl v kritické situaci už mnohokrát a byl zachráněn jen díky tomu, že kapitáni lodí okamžitě zareagovali. Šance, že by signál v tuto chvíli zachytil ještě někdo jiný, byla nepatrná.

Lodní motory pronikavě zavly, pak se jejich tepání, jež bylo nedílnou součástí Brazilova každodenního života, zklidnilo na tlumené brumlání, jak silové pole kolem lodí splývalo s normálním prostorem.

Na obou obrazovkách se náhle objevil reálný vesmír, žádná napodobenina. Na pozadí Galaxie uviděl velkou planetu bez atmosféry ozářenou narudlými paprsky umírajícího slunce.

Požádal o bližší informace a jedna obrazovka na okamžik potemněla. HVĚZDA ARACHNÉ, PLANETA DALGONIE, BEZ ŽIVOTA, PŮVODNÍ OBYVATELÉ MARKOVANÉ, ŽÁDNÉ DALŠÍ INFORMACE, zněla písemná odpověď. NEOBYDLENÁ, dodal počítač zbytečně.

Brazilovi bylo na první pohled jasné, že na tomhle mrtvém světě nic známého žít nemůže, ani nevěděl o nikom, kdo by tady chtěl bydlet.

VYHLEDAT ZDROJ TÍŠNOVÉHO VOLÁNÍ A ZVĚTŠIT, vyťukal na klávesy a počítač začal prohledávat ponurou planetu úsek po úseku, až se zastavil na jednom místě a silně je zvětšil. Obraz byl neostrý, zrnitý a sněžil, přesto se dala rozpoznat jakási malá stanice. Něco však nebylo v pořádku.

Brazil zaparkoval loď na stacionární dráze a začal se připravovat na přistání. Musí zjistit, co se tam stalo.

"Vážení cestující, pod námi je planeta Dalgonie. Je mou povinností se tam podívat a prověřit situaci," řekl do interkomu. "Omlouvám se, že vás nechám zavřené na zádi. Když se nevrátím do osmi standardních hodin, loď automaticky odstartuje a odveze vás na Coriolanus, takže si nemusíte dělat žádné starosti."

"Mohla bych letět s vámi?" ozvala se Vardia.

Zasmál se pod fousy. "Ne, je mi líto. Předpisy to rozhodně vylučují. Budu s vámi v kontaktu, takže budete vědět, co se děje."

Oblékl si skafandr a uvědomil si, že ho na sobě neměl už celá léta. Pak na můstku otevřel poklop, sestoupil na dno strojovny, v níž tiše předly motory, a nasoukal se do přistávacího modulu. Za pět minut byl na cestě.

Lodní počítač ho rádiovým spojením navedl na přistání, za necelou hodinu byl na místě. Protože modul neměl vlastní atmosféru, mohl klidně otevřít kryt pilotní kabiny a vyskočit ven. Nižší gravitace způsobila, že si připadal tři metry vysoký. Na Stehekinu bylo pro pohodlí cestujících neustále udržováno 1 g.

Za pár minut prozkoumal okolí a zavolal na loď. "Podle běžných jednotek stanového typu soudím, že to byla základna nějaké vědecké expedice. Vypadá to, že z nějakého důvodu všechny vybuchly."

Cestující nahoře na orbitě doslova hltali každé jeho slovo.

"Není to možné, ale taková jsou prostě fakta," pokračoval, obcházel stanici a nahlas přemýšlel, co se tam mohlo stát. Před místem, které kdysi bývalo přechodovou komorou, našel na jedné hromadě skafandry a jeden zvědavě zvedl. "Skafandry leží venku, jako by je někdo vyhodil. Ten výbuch to způsobit nemohl. Momentíček počkejte, podívám se do obytného sektoru."

Vardia byla zklamaná, že to nevidí na vlastní oči a že se nemůže na nic zeptat. Naslouchala kapitánovu hlasu jako očarovaná.

"Sákr-" hekl Brazil z interkomu. "Zatraceně ošklivá smrt. Koho nezabila exploze, toho dorazilo vzduchoprázdno. Samá ožehlá těla. Nemůžu je spočítat. Ehm... sedm. Ten výbuch neroztrhal jenom stany, všechno je vzhůru nohama."

Odmíchl se, bylo slyšet jen jeho dech a zabručení, když klopýtl.

"Tady je něco podezřelého. Někdo si hrál s agregátem. Jo, už to tak vypadá. Čerpadla jsou přepnutá na čistý kyslík, ostatní složky vzduchu odpojené. Pak stačila jediná jiskra. Ale stejně se mi to nelíbí. Ten systém měl aspoň dvacet bezpečnostních pojistek, aby se nic podobného nestalo. Takže to někdo udělal úmyslně."

Trojici cestujících na palubě nákladní lodi přeběhl mráz po zádech. Zdálo se, že dokonce i Wu Julee to drama zaujalo.

"Teď jsem spočítal všechna lůžka." Brazil sice mluvil klidně, přesto ale bylo poznat, že je znepokojený. "V jednom pokoji je pět postelí a ve druhém tři. Místnost, kde nejspíš bydlel vedoucí výzkumu, je jednolůžková. Dvě postele, šéfova a ještě jedna v tom pětilůžkovém pokoji, jsou prázdné. Celkem tady máme devět postelí na sedm mrtvol a sedm skafandrů."

Opět nastalo ticho. Tentokrát mlčel velice dlouho.

"Chybí dvě vznášedla," ozval se konečně. "Znamená to, že ti dva tady někde jsou. Vsadím se, že když ne oba, tak jeden z nich je vrah."

A zase slyšeli pouze Brazilovo funění. Cestující na Stehekinu naopak dech zadrželi. Nepotřebovali nijak zvlášť bujnou fantazii, aby si dokázali představit, jak dole na planetě krouží kolem samotinkého kapitána dva nebezpeční šilenci.

"A teď přijde to nejdivnější," řekl najednou Brazil a zase se odmlčel, jako by své posluchače schválně napínal. "Jsem u zdroje tíšňového volání. Je to asi kilometr od stanice na takovém nízkém hřebenu. Jenže ten vysílač není zapnutý."
##

Nathanu Brazilovi trvalo bezmála dvě hodiny, než se vrátil na loď. Ani si nesundal skafandr, jenom odložil přílbu a hned začal prověřovat počítač, který mu znovu potvrdil, že tíšňové volání skutečně přichází z vysílače umístěného na planetě.

Brazil však věděl, že to není pravda.

Zkrátka a dobře to nebylo možné.

Potom odemkl zád a připojil se k cestujícím, kteří seděli pohromadě v salonku.

"Co jste zjistil, kapitáne?" zeptal se Hain důležitě.

"Tak tedy," začal Brazil váhavě, "nejspíš začnu věřit na duchy. Ten zatracený vysílač totiž nefunguje. Vůbec nebyl zapnutý, abych však měl naprostou jistotu, vyřadil jsem ho z provozu. A sotva se vrátím na loď, zjistím, že palubní počítač ten signál přijímá dál stejně jasně a intenzivně."

"Musí tam tedy být nějaký jiný vysílač," poznamenala Vardia nečekaně logicky.

"Kdepak. Měli ve výbavě jen normální zařízení. Žádný jiný přístroj jsem nenašel. A neříkejte mi, že se počítač, který dokáže zaměřit kurz planety z mimoprostoru a dostane nás z hlubin vesmíru přesně na to jediné správné místo, z ničeho nic pokazí, když má udělat něco tak triviálního jako určit souřadnice tíšňového volání."

"Vycházejme tedy z toho, co opravdu víme," navrhl Hain. "Existuje signál - ne, nechte mě to dopovědět," protestoval, když se ho Brazil pokusil přerušit. "Existuje signál, takže ho někdo vysílá. Buďto jeden z těch dvou, nebo oba, kteří přežili to neštěstí. Nebo někdo jiný. V každém případě někdo chce, abychom tady přistáli, našli zničenou základnu a něco udělali."

"Patrně nějaká neznámá zlomyslná civilizace?" zabručel Brazil skepticky. "Tohle na mě nezkoušejte. Prozkoumali jsme tisíce slunečních systémů a každý rok jich přibývá, ale kromě rostlin a nižších živočichů jsme našli jenom zbytky markovanských měst - mimochodem, nějaké zříceniny jsou nedaleko stanice a je pravděpodobné, že je ta expedice zkoumala. Jenže až do dnešního dne, Haine, jsme neobjevili jediného živého představitele neznámé civilizace."

"Zatím jsme prozkoumali jen takovýhle ždibínek." Hain naznačil palcem a ukazovákem, jak nepatrný kousek myslí. "Ve vesmíru jsou miliardy hvězd. Pravděpodobnost, že jiné civilizace existují, je pořád hodně velká."

"Ne v téhle oblasti," řekl kapitán kousavě.

"Občan Hain má pravdu," zasáhla Vardia. "Možná někdo - nebo něco - si našel nás."

"Nejspíš asi ne," řekl Brazil. "Jedno je jisté. Na Dalgonii nějaký šílenec chladnokrevně spáchal hromadnou vraždu. Dva lidé tam pravděpodobně pořád ještě jsou, protože s vybavením, které měli, se z planety dostat nemohli. Buďto zahynou hladem, pokud jim dřív nedojde kyslík, nebo je najdou, až sem dorazí jejich zásobovací loď."

"Chcete říct, že seje ani nepokusíte najít?" zeptala se Vardia. "Jenže to musíte! Mohla by sem přiletět nějaká loď, kterou by nic nevarovalo, a ti vrahové by ji přepadli!"

"Šance, že signál zachytí ještě někdo další, je mizivá," odpověděl Brazil trpělivě.

"Ujist'uji vás," prohlásil Hain rozhodně, "že to poslední, co bych si přál, je honit vrahy na neznámé planetě. Občanka Vardia má však pravdu. Jestli je nenajdeme, mohl by na ně narazit někdo jiný."

Brazil překvapeně pozvedl obočí. "Umíte snad zacházet s pistolí?" zeptal se tlust'ocha, pak se otočil k Vardii: "A co vy?"

"Já umím," odpověděl Hain sebejistě.

"Tyhle znalosti náleží vojenské kastě," odpověděla Vardia, "umím však zacházet s mečem. Jeden mám dokonce s sebou. Propíchne i skafandr."

"Meč?" Brazil se málem rozesmál. "Vy máte meč?"

Vardia vyběhla ze salonku a za chvíli se vrátila s ceremoniálním mečíkem, který se blyštěl jako čisté stříbro.

"Šermování cvičí postřeh a zpevňuje svaly," snažila se ospravedlnit zbraň ve své ruce. "V diplomatické službě to patří k tradici."

Brazil opět zvažněl. "A co Wu Julee?" zeptal se, nikoli však dívky, ale Haina.

"Půjde tam, kam půjdu já," prohlásil Hain obezřetně. "A na lusknutí prstů za nás položí život."

Tak to se vsadím, pomyslel si Brazil hořce. Za tebe určitě.

###

Skafoandry se daly přizpůsobit různým rozměrům lidského těla, přesto Hainovi chvíli trvalo, než se do toho svého natřepal. Cestující museli před započítím letu absolvovat instruktážní cvičení, a tak s oblékáním skafoandru žádné větší problémy nenastaly. Jakmile si nasadili přilby a zacvakli zámky, přestali ochranné obleky vnímat, neboť byly neuvěřitelně pružné a lehké. Vydýchaný vzduch čistily a recyklovaly dva malé filtry po stranách přilby, zásoba jim měla vydržet na celý den. Pro nepředvídané případy byl v přístávacím modulu zásobník, z něhož si mohlo doplňovat vzduch patnáct lidí po celý měsíc, takže nemuseli spěchat.

Jakmile přistáli, Brazil nejprve zamířil k vysílači, aby všem dokázal, že nelhal, když tvrdil, že tohle zařízení žádný signál vysílat nemůže. Na monitoru přístávacího modulu, který udržoval kontakt se Stehekinem, si pak ověřili, že tvrdošíjně vysílá dál. Protože počítač mezitím zaměřil obě chybějící vznášedla, rozhodli se prozkoumat severní točnu. Pokud byli ti dva dosud naživu, museli je hledat právě tam.

Nastoupili do modulu a Brazil se připravil na start. Celá ta záhada ho natolik tížila, že si zřícenin markovanského města poblíž stanice sotva povšiml.

"Proč si myslíte, kapitáne, že oba letěli na sever?" zeptala se Vardia.

"Předpokládám, že se jednomu členu expedice podařilo uniknout ve vznášedle a vrah ho pronásledoval. Proč se setkali zrovna na severním pólu, to se za chvíli dozvíme."

Brazil zapnul silný kosmický motor, vzlétl po balistické křivce na oběžnou dráhu a snesl se dolů právě nad pólem. Devítihodinová cesta se tak zkrátila na necelých devadesát minut. Jakmile se k nim začala přibližovat našedlá rovina opásaná prstencem nejsevernějších horských hřebenů, zapojil brzdění na nejvyšší výkon.

Vardia zahlédla dva malé stříbrné disky, které i v tom šeru, jaké na točně panovalo, nápadně vyvstávaly z pláně. "Tamhle jsou!"

Brazil nad pólem několikrát zakroužil.

"Nikoho nevidím," hlásil Hain. "Žádný pohyb, žádnou postavu ve skafoandru, nic. Budou schovaní ve vznášedlech."

"Tak se na to podíváme," řekl Brazil. "Přistanu asi sto metrů od těch strojů. Haine, vystoupíte se mnou a budete mě krýt. Dámy, vy zůstanete sedět na místech. Kdyby se cokoli stalo, ani se nehněte a hlavně na nic nesahejte. Stehekin si vás přivolá."

Modul zlehka dosedl na povrch Dalgonie. Brazil vytáhl z opasku dvě pistole, jednu podal Hainovi a začal mu vysvětlovat, jak se nastavují dlouhé nebo krátké dávky paprsků. Při frekvenci pěti set pulzů za sekundu nebyly sice moc přesné, měly však natolik široký rozptyl, že by porazily celý pluk. Zbraně byly sice nastavené na režim půlhodinového ochromení, ale oba muži je přepnuli na plně bojový režim.

Daleko na jihu leží sedm sežehlých mrtvol.

Pokud byli lidé, které hledali, ozbrojení, představoval modul relativně bezpečné útočiště, protože jeho plášť musel vydržet obrovské tlaky a tření. Brazil zvedl kryt kabiny a vyskočil do tajuplného ticha vzduchoprázdna. Snažil se mít obě vznášedla neustále na očích.

Hain měl navzdory nízké gravitaci trochu problémy se svou tloušťkou a chvíli mu trvalo, než se vysoukal ven. Pak se ukryl za příď modulu a podepřel si o ni ruku s pistolí.

Brazil ostražitě vykročil k nejbližšímu vznášedlu a za necelé dvě minuty byl u něho. "Nikoho nevidím. Asi nakouknu dovnitř." Vylezl po žebříku na boku stroje a otevřel dvířka. "Pořád nic," oznámil. "Jdu dovnitř."

Vznášedlo bylo prázdné.

Ani ve druhém stroji nikdo nebyl, přestože to vypadalo, že v něm někdo přespál.

"Dámy, můžete vystoupit, nikdo není doma," zavolal. "Třeba objevíte něco, co jsem přehlédl."

Hain přikázal Wu Julee, aby ho následovala. Vardia opustila modul jako poslední. Připojili se ke kapitánovi, který na ně čekal u druhého vznášedla. Brazil si pobaveně všiml, že Vardia svírá v ruce svůj ceremoniální meč, ale nekomentoval to.

"Podívejte se na tohle." Ukázal na šlápoty v prachu, které končily změtí podivných stop. "Zdá se, že má teorie je správná. Tady se někdo schoval za vznášedlo, zatímco pronásledovatel, pravděpodobně vrah, pomalu stroj obcházel..." Brazil rozkládal rukama, ukazoval na zem, na vznášedlo a zase na zem. "A tady na něho ten první skočil shora. Na tomhle místě zápasili, pak se jeden rozběhl na planinu a ten druhý za ním. Všimněte si, že od místa zápasu jsou zřetelně vidět především špičky bot."

Vardia se už vydala po stopách. Náhle se zastavila a nevěřicně zírala na zem. "Pojďte všichni sem!" zavolala. Přispěchali k ní. Brazil zpočátku nechápal, na co Vardia ukazuje, ale pak mu to došlo. Vrstva jemného prachu tam byla natolik tenká, že šlápějími prosvítala bledě oranžová skála. Jenže najednou ty dvě řádky stop končily. Do prachu na skále byly vytlačeny pouze podpatky, dál se prostírala jen neporušená šedivá plocha.

"Jak je to možné, kapitáne?" zeptala se Vardia užasle, téměř bázně, protože v jejím životě nebylo pro záhady místo.

"Nějaké vysvětlení být musí. Je to sice divné, ale už jsme tady viděli horší věci. Ty stopy určitě o kus dál pokračují. Porozhlédneme se po nich."

V rozestupech se pustili na šedivou plochu. Vardia se po chvíli ohlédla a ulevilo se jí, když zjistila, že jejich stopy jsou stále vidět. Znenadání zděšeně vykřikla: "Kapitáne!"

Brazil, Hain i Wu Julee se otočili. Vardia ukazovala rukou směrem, odkud přišli.

Nebylo tam nic.

Ani vznášedla, ani přístávací modul.

Jenom prázdná pláň, která se táhla až k narudlým horám v dálce.

"Sákryš, co to má znamenat?" Brazil se rozhlížel na všechny strany, jestli náhodou neodbočili. Pohlédl vzhůru, zda

nespatří vzdalující se zářivý bod, ale viděl jen chladné hvězdy.

"Co se stalo?" vyjekl Hain. "Mohl vrah -"

"Ne, vrah ne," přerušil ho Brazil prudce. "I kdyby se o to pokusili oba, nemohli by ovládat tři stroje najednou." Zamrazilo ho. "A ještě plné dvě hodiny, než by si modul automaticky přivolal Stehekin, by s ním nemohl nikdo jiný vzlétnout, jenom já."

Nečekaně se jim zatřásla zem pod nohama a srazila je do prachu.

Brazil se zvedl na kolena a rozhlédl se., Já starý hlupák!"

Celou pláň zalévala záře modrobílých záblesků.

"Sákryš," zaklel. "A jsme v tom."

"Ale v čem?" zeptala se Vardia.

Wu Julee vykřikla.

A pak už nebylo nic, jen tma prozařovaná záhadnými modrými blesky a tajuplným zlatavým jiskřením. Měli pocit, že letí, převracejí se a krouží, jako by je nasával nějaký bezedný tunel. Nebylo žádné nahoře a dole, jen taková divná závrať.

A Wu Julee pořád křičela.

Najednou pád skončil. Zaplálo světlo. Leželi na hladké černé podlaze v obrovitánském sále, který připomínal prázdné skladiště.

Ještě chvíli se jim točila hlava a houpal žaludek. Kromě Brazila všichni dávili do přileb, jež zvratky pohotově a elegantně uklidily. Kapitán byl jako každý starý vesmírný vlk naprosto klidný. Okamžitě se vzpamatoval a posadil se.

Jestli správně počítal, tak ta obrovská hala měla šest stěn a plošina z černého sklovitého materiálu, na níž seděl, šest stran obehnaných asi metrovým zábradlím, za nímž se táhly pásy připomínající chodníky. Na klenutém stropě zářilo jedno velké šestihranné světlo.

Sákryš, pomyslel si Brazil, semby se klidně vešla malá nákladní loď.

Vardia se pomalu zvedla na lokty, ale Wu Julee a Hain se zatím ani nepohnuli. Brazil se vyhrabal na nohy a nejistým krokem přistoupil k Wu Julee. Byla v bezvědomí, ale dýchala.

"Jste v pořádku?" zavolal na Vardiu.

Přikývla a pokusila se vstát. Chytil ji za paži a pomohl jí.

Hain zasténal, několikrát se neúspěšně převálil, ale nakonec se s velkým hekáním rovněž zvedl.

"O něco málo víc než jedno gé," poznamenal kapitán. "To je zajímavé."

"A co teď?" zeptal se Datham Hain.

"V zábradlí jsou průchody, nejbližší tam napravo. Pojdme to omrknout," navrhl Brazil, a když se nedočkal odpovědi, usoudil, že mlčení znamená souhlas.

Zvedl bezvládnou dívku. Připadala mu lehká jako pírkó, a to nebyl žádný velký silák. Co teď s tebou bude, Wu Julee? pomyslel si nešťastně. Ale snažil jsem se. Pane Bože, vždyť jsem se snažil!

Zachvěla se jí víčka a otevřela oči. Možná to bylo tím, jak se na ni díval, nebo prostě jenom tím, že nevidí Haina, ale usmála se.

V půli cesty k zábradlí se už nedalo o nějakém pírkó vůbec mluvit. Hladina adrenalinu, kterou Brazilovi během toho pádu - pokud to byl pád - vyloučily do krve nadledvinky, poklesla a paže mu začaly umdlévat. Nakonec si musel přiznat porážku, přestože Wu Julee nevážila ani zpoloviny tolik, co by taková dívka vážit měla, a postavil ji na zem. Ne protestovala, ale chytila se ho za paži.

Ať se stalo cokoli, Hain ji už nevlastnil.

Prošli mezerou v zábradlí a po šesti schůdkách, které vypadaly jako z leštěného mramoru, sestoupili na odpočívadlo, odkud vybíhal chodník.

Wu Julee, Vardia i Hain se otočili ke kapitánovi, který z jejich pohledů vyčetl, že nese veškerou tíhu odpovědnosti, přestože tuhle situaci nezavinil. Ani trochu se mu to nelíbilo, neboť neměl nejmenší tušení, co dál.

"Nuže," začal opatrně, "nemá smysl tady postávat, protože nám dřív dojde kyslík, než někdo dostane nějaký nápad. Pokusme se zjistit, kde vlastně jsme a jestli odtud vede nějaký východ."

"Nejspíš bude těch východů šest," řekl Hain jízlivě.

Brazil se postavil na chodník a chystal se tlustého pořádně usadit, když vtom se s ním dopravník rozjel. Bylo to tak nečekané, že než se zmožil na slovo, byl od ostatních už hodně daleko.

"Rychle nastupte, nebo se ztratíme!" křičel. "Ani v nejmenším totiž netuším, jak se to zastavuje."

Wu Julee se odhodlala jako první a naskočila na pás. Hain a Vardia ji následovali.

Rychlost dopravníku byla jen o něco málo vyšší než ostrá chůze, přesto se před Brazilem objevilo další odpočívadlo dřív, než si ho stačil všimnout, a podrazilo mu nohy.

"Pozor!" vykřikl a skácel se k zemi.

Ostatní stačili z dopravníku včas, i když nemotorně seskočit.

"Je tady několik pásů vedle sebe a každý z nich se pohybuje o něco pomaleji," řekla Vardia. "Měli jsme po nich asi normálně přejít až na kraj."

"Nevidím žádný východ," zavrčel Hain. "Pojedeme dál?"

"To není špatný nápad." Brazil už chtěl nastoupit na další dopravník, jenže ten se znenadání rozjel směrem k nim. "Sákryš! Asi dostaneme návštěvu," zažertoval, přestože mu do smíchu vůbec nebylo.

Blížila se k nim postava tak obrovská, že bezděčně ustoupili až na zadní konec odpočívadla. Hain okamžitě tasil pistoli a Vardia před sebe napřáhla meč, a tak si Brazil pro všechny případy taky připravil zbraň. Za okamžik už bylo všem jasné, že něco takového v životě neviděli.

Obr měl neuvěřitelně širokou, čokoládově hnědou hrud' a prsní svaly jako ocelové pláty na bitevní lodi. Hlava byla holá jako meloun, zato pod širokým plochým nosem visel pořádný mroží knír bílý jako sníh. Tvor měl šest svalnatých paží, na každé straně po třech nad sebou. Horní pár začínal normálními lidskými rameny, spodní dva byly připojeny k žebrům skloubením jako račí klepeta. V pase přecházel trup do šupinatého hadího ocasu hnědě a žlutě pruhovaného. Ocas byl svinutý, přesto nebylo pochyb, že je dobrých pět metrů dlouhý.

Jakmile ten děsivý tvor dojel k odpočívadlu, zprudka udeřil spodní levou paží do zábradlí a pás se zastavil. Potom se obrovským lidským očima s černými žitělnicemi zahleděl na ty mrňavé postavičky, které by mohl rozdrtit jediným mávnutím ruky, a tak tam na sebe chvíli nehybně zírali - hadí muž a čtyři lidé, kteří v bílých skafandrech vypadali spíš jako duchové.

Pak jim obr začal horním párem paží naznačovat, aby si sundali přílby. Protože se nikdo ani nepohnul, zopakoval to a přidal působivé dechové cvičení.

"Nejspíš nám chce říct, že tady můžeme dýchat," pravil Brazil vážavě.

"On síce dýchá," zavrčel Hain, "ale čo dýchá?"

"Stejně nemáme na vybranou," řekl Brazil, "tak jako tak by nám brzy došel vzduch. Asi bychom to měli zkusit."

"Já to zkusím," řekla nečekaně Wu Julee a hned si začala přílbu nešikovně odepínat, protože měla problémy s koordinací pohybů. Konečně ji odhodila a opatrně se nadechla, potom se nadechla znovu a pořádně.

"Přesvědčilas mě," řekla Vardia a sundala si přilbu.

Brazil následoval příkladu obou žen, jenom Hain ještě váhal, snad čekal, zda se ostatní nezačnou dusit. Vzdych byl poněkud vlhký a bohatý na kyslík, až se točila hlava, ale brzy to přešlo.

Hain si už také sundal přilbu a hned se škodolibě zeptal: "A co máte v plánu teď, kapitáne?"

"Sákryš, to bych taky rád věděl," řekl Brazil upřímně. "Jak se zdraví takový obří mrožohad?"

"No to mě teda podrž!" vykřikl hadí muž dokonalou konfederálštinou. "Tohle je přece Nathan Brazil!"

3

Zóna

Nathan Brazil ztuhl jako solný sloup.

"Tušil jsem, že se objevíš," prohlásil hadí muž. "Dřív nebo později tady skončí většina vesmírných veteránů."

"Ty mě znáš?" zeptal se Brazil vyjeveně.

Hadí muž se zasmál. "Jasně! A ty mě taky, leda by ti už všechny ty omlazovačky vyleštily mozek jako křišťál. Když jsem propadl Tunelem, byl jsem na tom stejně jako zrovna teď ty. Tady se lidi opravdu hodně změní. Pojďte se mnou, uděláte si trochu pohodlí a zasvětim vás do místních problémů, abyste to měli jednodušší." Rozvinul ocas, znovu ho svinul a najednou stál o dva metry dál. "Nastupte na dopravník."

Wu Julee, Vardia a Hain tázavě pohlédli na Brazila.

"Stejně nemáme na vybranou," řekl kapitán. Pak si všiml, že tlust'och dosud mří na obra pulzní pistolí, a dodal:

"Schovejte tu prskavku, Haine, než si ublížíte."

Nastoupili na dopravní pás, hadí muž opět udeřil do zábradlí a rozjeli se. Protože teď neměli na hlavách přilby, uslyšeli hučení, které se rozléhalo celou halou, jako by se někde roztočily obrovské větráky. Dopravník sám jen tiše bzučel.

"Co jíte?" zavola! Hain na hadího muže. "Totěž co my?"

Obr se zachechtal. "Už dávno ne, ale nedělejte si starosti. Nejsem kanibal. Pro váš typ Čtyřicet jedna už nějaké jídlo seženu - a když říkám jídlo, myslím opravdické jídlo. Možná první, které v životě ochutnáte, samozřejmě až na Nata."

Třikrát přestoupili, až přijeli k velkému odpočívadlu u stěny. Seskočili z dopravníku, obešli hranu stěny a dostali se do chodby. Brazil pochopil, že tenhle východ nemohli najít, protože je nenapadlo, že se stěny v rohu nespojují.

Následovali hadího muže dlouhou chodbou, což nebylo vzhledem k jeho mrštnému ocasu nijak snadné. Po obou stranách se rozbíhaly další chodby, ušli však více než kilometr, než konečně do jedné odbočili.

Vstoupili do velké místnosti, která vypadala jako hotelová hala. Stály tam pohodlné polstrované židle pro lidi, nikoli pro hadí muže, stěny z nějaké umělé hmoty zářily veselým květinovým vzorem, který však působil naprosto nevhodně.

Hadí muž vklouzl za půlkruhovitý stůl, jediný kus nábytku, jenž se hodil k jeho postavě. Na stole leželo obyčejné pero, poznámkový notýsek a veliké razítko, samozřejmě šestihhranné, které vypadalo jako z pravého zlata. Na pečeti byl had ovinutý kolem kříže a nápis v neznámém jazyce.

"Musím resetovat Studnu," řekl hadí muž, odklopil část stolní desky, odkryl podivný ovládací panel a stiskl výrazné rudé tlačítko. "Kdybychom náhodou dostali návštěvu, která nedýchá kyslík, zůstala by viset v paměti mozku tak dlouho, než by se někdo vzpomádal a zmáčkł tenhle knoflík. Taky vám rovnou objednáám jídlo. Tys měl vždycky rád bifek a opěkané brambory, Nate, že jo?" Stiskl další tlačítka, pak desku zase zavřel. "Za deset patnáct minut bude bifeček tady. Samozřejmě středně propečený, Nate, správně?"

"Znáš mě líp než já sám," odpověděl Brazil. "Je to hezky dávno, co jsem si dal biftek, možná celé století, a už se ani nepamatuju, jak chutná. Ale abych přešel k věci, odkud mě vlastně znáš?"

Hadí muž se zasněně usmál. "Nevzpomínáš si na starého kumpána Serge Ortegu?"

Brazil se zamyslel. "Jistě, jenže to bylo aspoň před sto lety. Byl kapitán jako já, ale sloužil jen sám sobě, čímž chci zdvořile naznačit, že byl pirát. Ten ničema by pro peníze udělal cokoli a hledal ho po celém známém vesmíru. Měl zatracené špatnou pověst. Ty však nemůžeš být Serge Ortega, protože to byl takový mňavý chlapík z Hispanioly, která se nedávno taky připojila ke Komsvětům, aby se stala planetou míru a svobody."

"Tohle slyším opravdu nerad," řekl hadí muž smutně. "Nemůže to znamenat nic jiného, než že všichni mí kamarádi jsou už po smrti. Kdo zradil? Ten bídák Brassario?"

"Brassario," potvrdil Brazil. "Ale to pořád nic nedokazuje."

"Ale jo, dokazuje," prohlásil hadí muž. "Protože já jsem opravdu Serge Ortega, Nate. Takhle jsem se změnil tady."

"Nechápu, co máte proti komunálním světům?" ozvala se Vardia, ale nikdo jí nevěnoval pozornost.

Brazil zkoumavě hleděl na hadího muže. Jeho hlas i oči mu opravdu byly povědomé, skutečně mu Ortegu připomínal neklidným jiskrným pohledem, úsečným způsobem řeči i tím tónem pobavené arogance, kvůli kterému se Serge dostal do kdejaké hospodské rvačky. Ale to bylo už strašně dávno.

"Domnívám se, pánové," řekl Hain, "že těch vzpomínek na staré časy bylo dost, ať jste dotyčný Ortega nebo ne. Raději bych se dověděl, kde vlastně jsme, proč tady jsme a kdy se budeme moci vrátit na loď."

Ortega se zlověstně pousmál. "Jste na Studnici světů. Tak se tahle planeta jmenuje a přesně to taky je. Ale kde je, to bych sám rád věděl. Nikdo se odtud nikdy nedostal. Vím jediné to, že noční obloha ani vzdáleně nepřipomíná nic, co jsem kdy viděl. Lítal jsem po vesmíru téměř dvě stě let, ale žádné ze zdejších souhvězdí nepoznávám. Klidně můžeme být na opačné straně Galaxie, nebo dokonce v úplně jiné galaxii. A jste tady proto, že jste spadli do markovanského Tunelu, stejně jako já a možná tisíce dalších. A zůstanete tu třet jako my všichni ostatní. Jste tady navždycky, lidičky, tak si na to raději rychle zvyknete."

"To rozhodně nemám v úmyslu," obořil se na něho Hain. "Mám jisté styky -"

"Které vám tady k ničemu nejsou," doplnil Ortega chladně.

"Ale co má mise!" zděsila se Vardia. "Musím splnit svou povinnost!"

"Povinnosti skončily," prohlásil hadí muž. "Dostala jste se na svět vytvořený Markovany - ano, řekl jsem vytvořený. Markované vytvořili vstupní Tunely i celou planetu. Pokud je nám známo, Studnice světů je vlastně dokonale naprogramovaný markovanský mozek v zachovalém stavu."

"Myslel jsem, že jsme pod povrchem Dalgonie," řekl Brazil. "Měl jsem pocit, jako bych padal."

"To nebyl pád, Nate," vysvětloval Ortega. "Markované měli neuvěřitelné znalosti. Přenos hmoty pro ně byl triviální záležitostí. Neptej se mě, jak to funguje, ale funguje to, protože běžně používáme místní verze téhož zařízení, a kdyby mi to někdo chtěl vysvětlit, stejně bych tomu nerozuměl."

"To přece není možné," namítl Hain. "Odporuje to zákonům fyziky."

Ortega pochybovačně svěsil všech šest paží. "Kdo ví? Kdysi se zdálo nemožné létat, pak bylo nemožné opustit planetu, pak sluneční soustavu a potom bylo nemožné letět rychleji než světlo. Pokud se zdá něco nemožné, může být příčinou nevědomost. Na Studnici světů jsou nemožné věci součástí každodenního života."

V té chvíli vjel dovnitř malý vozík. Postupně se před každým zastavil a vystrčil táč přikrytý poklopem. Jakmile jeden táč odebrali, vysunul se další.

Brazil zvedl poklop a chvíli jen zíral. Pak řekl s posvátnou bázní a úctou: "Opravdový biftek!" Zaváhal a podíval se na Ortegu. "Je přece opravdový, ne?"

"Jasně," ujistil ho hadí muž, "v podstatě je opravdový. Brambory a fazolky taky. Není to sice pravá kráva a nejsou to pravé brambory, ale natolik se jim to podobá, že rozdíl nepoznáš. No tak, ochutnej!"

Hain se už vděčně zakousl do masa, ale Vardia na jídlo jen nedůvěřivě hleděla.

"O co jde?" zahuhlňal Brazil plnými ústy. "Máte zas nějaké problémy?"

"Klidně to můžete sníst," uklidňoval ji Ortega. "Tady nejsou žádné mikroorganismy, které by vám mohly ublížit, přinejmenším dokud neprojdete ven. Tohle jídlo vám neuškodí."

"Ale ne, ale ne..." vykoktala. "Dosud jsem nic takového neviděla. Jak se to...?"

"Tak se dívejte a následujte mého příkladu," zasmál se Brazil. "Uříznete si kousek masa nožem a vidličkou si ho strčíte do pusy."

Vardia se váhavě pustila do jídla a co chvíli si postěžovala, že chutná hrozně. Brazil s Hainem však byli příliš hladoví, než aby s ní o tom diskutovali.

Ortega si všiml, že se Wu Julee své porce ani nedotkla. "To děvče je nemocné?"

Brazil se zarazil a ten skvělý biftek ho najednou začal v žaludku tížit jako olovo. "Je na houbě."

Hain, který právě dojedl, jenom pozvedl obočí a hlasitě si říhl.

Ortega zvažněl. "Jak je to daleko?"

"Řekl bych, že hodně," odpověděl Brazil. "Hluboké mentální poškození, volní jednání v zásadě pouze emotivní." Náhle se otočil na židli a s ledovým vztekem v očích se podíval na Haina. "Co na to říkáte, Haine? Souhlasíte?"

Hainova prasečí tvář zůstala lhostejná, ale v jeho hlase jako by zazněla úleva. "Tak jste na to přišel. Říkal jsem si, jestli jsem to tehdy u oběda trochu nepřehnal."

"Kdybychom neuvízli tady," řekl Brazil, "vysadil bych vás oba na Arkadianu, dřív než byste si uvědomil, co se děje."

Hain se zatvářil překvapeně, pak vyděšeně, ale nakonec se mu vrátil jeho obvyklý samolibý výraz. "Unikl jsem tedy poněkud nepříjemnému osudu." A s hraným soucitem dodal: "Je mi však nesmírně líto této mladé dámy."

"Ty všiváku!" zavrčel Brazil a skočil tlust'ochovi po krku.

Podnosy se rozlétly na všechny strany. Hain byl sice o hlavu větší a dvakrát těžší, ale kapitán byl rychlejší a sevřel mu hrdlo vší silou, znásobenou nenávistí. Hain se zmítal a marně se pokoušel Brazilovy ruce odtrhnout. Váleli se po zemi, Hain chroptěl a pomalu začínal fialovět, Brazil se šklebil jako démon a zdálo se, že ho nic nedokáže zastavit.

Vardia sledovala celou situaci s otevřenými ústy. Brazilovo chování jí připadalo naprosto nepochopitelné. Její svět tvořili lidé, ale společnost složená z jednotlivých buněk. Pokud některá onemocněla, byla jednoduše eliminována. Neuměla si představit, že by jedna jediná buňka mohla nakazit celý organismus.

Wu Julee přihlížela rvačce naprosto apaticky, táč s jídlem měla položený na kolenou a ani se nepohnula.

Zato Ortega sebou najednou mrskl tak neuvěřitelně rychle, že Vardii poklesla brada ještě víc. V jedné chvíli byl za stolem a ve druhé už párem svalnatých paží držel Brazila, který se mu snažil vyškubnout. Vzduchem zasvištěla

čokoládová pěst a tvrdě dopadla malému kapitánovi na čelist. Brazil ochabl a zůstal bezvládně viset v sevření hadího muže.

Hain se sípavě nadechl, obrovské břicho se mu trhaně zvedalo a klesalo. Začal si na krku masírovat temné podlitiny po Brazilových prstech.

Ortega prohmatal bezvědomému kapitánovi čelist, spokojeně zabručel a posadil ho na podlahu. Brazil se zhroutil jako hadrová loutka.

"Děkuji vám," zachraptěl Hain. "Zachránil jste mi život."

"Za jiných okolností bych se k tomu nikdy nesnížil," odsekl Ortega. "Až vás Brazil chytí někde venku, nebudu tam, abych vás chránil. A pokud ano, s radostí se k němu připojím a budu vám uškubávat úd po údu. Ale nedovolím nic takového tady!" zahřímál a vrátil se k Brazilovi, který začínal přicházet k sobě.

Haina sice na okamžik nepřátelský postoj hadího muže zarazil, ale pak si povšiml, že půl metru od něj leží pulzní pistole, která mu při rvačce vypadla. Nenápadně k ní natáhl ruku.

"Ne!" vykřikla Wu Julee.

Hain však už zbraň držel a mířil střídavě na hadího muže a na kapitána. Ortega byl k Hainovi zády, ale Brazil, který se právě posadil a třel si čelist, uviděl pistoli a vykulil oči. Ortega se bleskově otočil.

"Chovejte se slušně a žádné prudké pohyby, prosím," řekl Hain svým úlisným hlasem. "Já tohle kouzelné místo totiž opouštím."

"A jak?" zeptal se Ortega.

Tato prostá otázka Haina poněkud zaskočila, protože si uvědomil, že na ni zřejmě neexistuje právě tak prostá odpověď. "Stejnou cestou, jakou jsme se dostali sem."

"Sem jsme se dostali dveřmi, ty vedou na chodbu a chodba ke Studni s jednosměrným provozem, jak už jsem říkal," vysmíval se mu Ortega. "Když se dáte na opačnou stranu, narazíte na podobné místnosti jako tato, celkem je jich sedm set osmdesát, prostě labyrint jako ve včelím úlu. Za nimi jsou byty a rekreační oblast pro bytosti, které používají kanceláře v Zóně, a těch bytostí je sedm set osmdesát různých druhů. Některé nedýchají to, co vy, Haine. Některým se třeba nebudete líbit a mohly by vás jednoduše zabít."

"Musí existovat nějaký východ," zavrčel Hain, v jeho hlase však zaznělo zoufalství. "Najdu ho!"

"A co pak?" zeptal se Ortega chladně. "Tato planeta je poměrně velká. Její povrch má zhruba pět celých jedna krát deset na osmou kilometrů čtverečních. A vy ani netušíte, jak vypadá, neznáte řeči, nevíte vůbec nic. Jste bystrý muž, Haine, tak mi povězte, jakou máte šanci?" Hain váhal. Když mu pohled padl na pistoli, rozzářil se. "Tohle je moje šance!"

"Nevynášejte trumfy, když neznáte pravidla," zašeptal Ortega varovně a pomalu se k němu přibližoval.

"Stůj, nebo střelím!" vypískl Hain hlasem o oktávu vyšším než obvykle.

"Poslužte si," vybídl ho Ortega a pomalu klouzal k vydešenému obchodníkovi.

"Jak je libo!" vykřikl Hain a stiskl spoušť.

Nic se nestalo.

Hain zuřivě mačkal spoušť. Solenoidový odpalovací článek cvakal, ale nic víc.

Hadí muž sebou náhle neuvěřitelně rychle mrskl a pistole zmizela Hainovi z ruky. "V téhle místnosti žádné zbraně nefungují," řekl Ortega klidně.

Hain civěl na prázdnou dlaň. Ta jeho odpudivá nadutost a samolibost z něho najednou vyprchala.

"Jsi v pořádku, Nate?" zeptal se Ortega.

"Ty mizero," zamumlal Brazil. "Ty teda umíš dát ránu, starý brachu!" A zatřepal hlavou, aby se mu pročistila.

Ortega se zasmál. "Tenkrát v tom baru na Siprianu jsem byl jediný chlap menší než ty. Byl jsem nalitý jak slíva a předváděl jsem se před sebrankou, která by mi s potěšením podfízla krk. Začal jsem provokovat jednoho hromotluka, když vtom jsi mě popadl za límec a praštil tak, že jsem viděl všechny svaté. Trvalo mi deset týdnů, než mi došlo, žeš mi zachránil krk."

Brazil údivem otevřel ústa, ale okamžitě se ozvala bolavá čelist, až zasténal. "Na tuhle příhodu jsem už skoro zapomněl. Fakticky jsi Serge Ortega!"

Ortega se usmál. "Byl jsem, Nate."

"Teda, starý brachu, ty ses ale změnil," prohlásil Brazil pobaveně.

"Říkal jsem, že tenhle svět lidi mění, Nate. Tebe změnil taky. Všechny vás změnil."

"Věřím ti, Sergi, protože za starých časů bys mi nebránil, abych si to s tímhle Čuňasem vyřídil."

"Neudělal bych to ani dnes, nebýt toho, že jsme v Zóně. Pokud se teď posadíš tamhle na druhou stranu, Nate," ukázal na pohovku bez opěradla, "a pokud vy, Haine, přestanete s těmi směšnými podrazy a taky budete tiše sedět, vysvětlím vám zdejší situaci, podle jakých pravidel se tady hraje a pár dalších věcí, které by se vám v budoucnu mohly hodit."

Hain zamumlal něco nesrozumitelného a šel si sednout na židli.

Brazil bez odporování poslechl a zamířil k pohovce, cestou si masíroval bolavou čelist. Když se zabořil do polstrování a opřel se zády o stěnu, zasténal. "Motá se mi hlava," postěžoval si. "A bolí jako střep."

Ortega se zasmál. "Už tě bolela i hůř a moc dobře to víš," připomněl mu a vklouzl zpátky za svůj stůl. "Ale napřed to nejdůležitější. Chceš ještě něco sníst? Rozházels jídlo."

"Ty zas moc dobře víš, že pár dní nebudu mít na jídlo ani pomyšlení," povzdechl si Brazil. "Sákryš, proč jsi mě nenechal, abych si to s ním vyřídil?"

"Ze dvou důvodů. Za prvé, jsme na diplomatické půdě. Zóna je něco jako velvyslanectví. Zavraždění jednoho Přichozího druhým bych své vládě dost těžko vysvětloval. A za druhé, ta dívka není ztracená. Takže tvůj motiv je

chatrný."

Brazil zapomněl na všechny své bolesti. "Cos to řekl?"

"Že není ztracená, a taky je to pravda. Díky téhle vaší zájždce Hain sice unikl spravedlnosti, ale ona je zachráněna. Arkadian by stejně nebyl řešením. Možná jsi věřil, že to děvče za to ještě stojí, když ses rozhodl změnit kurz, ale jak se tak na ni dívám, není už o moc víc než rostlina. Nejspíš jí snižoval dávky houby a ona postupně přivykala bolesti, ale nechal ji upadat natolik pomalu, aby mu na tom výletě nevznikly problémy. Mohu se vás zeptat, Haine, proč?"

"Pochází z jednoho včelína, totiž Komsvětů. Pracovala na statku. Mám na mysli opravdu špinavou a podřadnou práci. Kydala hnůj, natírala domy, opravovala ploty a podobně. Inteligenci má uměle sniženou. Byla to zkrátka jen obyčejná dělnice, mentálně retardovaná manuální pracovnice schopná vykonávat pouze nejprostší příkazy, u nichž se nemusí přemýšlet, jenže ani to jí moc nešlo, a tak z ní Strana udělala děvku."

"To je pomlouvání Komsvětů!" protestovala Vardia vehementně. "Každý občan je stvořen pro určitý úkol, který je velmi potřebný. Bez lidí, jako je Wu Julee, stejně jako bez těch, jako jsem já, by se celá společnost rozpadla."

"Vy byste s ní měnila?" zeptal se Brazil uštěpačně.

"Samozřejmě že ne," odpověděla Vardia, aniž pochopila jeho sarkasmus. "Nemohu vykonávat jinou práci. Nebyla bych šťastná. Přesto jsou občané jako Wu Julee nepostradatelní pro sociální strukturu společnosti."

"Říkáš, Nate, že se má planeta dala taky na tuhle cestu?" povzdechl si Ortega smutně. "Proč nepřenecháte otrockou dřinu automatům? Za mých časů jich bylo dost."

"To by nebylo správné!" bránila své názory Vardia. "Budoucnost člověka je v jeho sepětí s půdou a přírodou! Automatizace vytváří sociální rozklad, proto jsou vhodné pouze takové automaty, které jsou nezbytné pro zachování rovnosti."

"Jsem rád, že jste mi to vysvětlila," řekl Ortega suše a chvíli mlčel, než se opět obrátil na Haina: "Proč jste to děvče vlastně nakazil?"

"Příležitostně potřebujeme vzorek jako názorný příklad. Používáme výhradně lidi z Komsvětů, kteří nikomu nechybí a beztak jenom vegetují. Většinu konfедераčních planet jsme už dostali pod kontrolu, ale na těch dalších se občas vyskytnou problémy, jak vybraného člena Strany nakazit. Jakmile se to podaří, spadne vám do klína planeta plná lidí upravených už před narozením ke slepé oddanosti Straně. Stačí ovládnout královnu - a ovládáte celý včelín... Stálo mě to tři roky perné práce, než se mi podařilo sjednat audienci u významného člena předsednictva coriolanské Strany. Existují desítky způsobů, jak takového člověka nakazit, podstatné je dostat se do osobního kontaktu. A pak ho ještě musíte přimět k poslušnosti. Nejúčinnější je názorný příklad, to mi věřte. Takže bych mu předvedl Wu Julee, která by už byla díky snižování dávek ve zvířecím stavu, aby pochopil, jak to s takovým... ehm... klientem dopadne, když se neléčí."

"U nás by to nebylo možné," prohlásila Vardia hrdě. "Kdyby byl takto nakažen člen předsednictva Nového Albionu, jednoduše byste se všichni tři, tedy i Wu Julee a vy, Haine, odebrali do Pohřební továrny."

"Tihle lidé mě nikdy nepřestanou udivovat," zachechtal se Hain. "Copak si opravdu myslíte, že vaše předsednictvo je stejné jako vy? Jsou to potomci zakladatelů Strany, kteří se v minulosti dostali k moci. Hlásali rovnost a tvrdili, že budují Utopii, kde už nebude zapotřebí žádné vlády. Ani sami před sebou si však nikdy nepřiznali, že milují moc - oni nepracovali na polích, oni totiž nepracovali nikdy. Jenom vydávali příkazy a vymýšleli si nové kratochvíle, což lze sotva považovat za práci, jenže jim se tahle práce zalíbila. A dětem jejich dětí se pořad moc líbí. Neznám lepší práci než vládnout šťastným, spokojeným a poslušným otrokům, kteří udělají všechno, co se jim přikáže. A věřte mi, že jakmile tihle mocní za necelou hodinu po nákaze ucítí první bolest, udělají cokoli, aby zůstali naživu. Cokoli!"

"Nebylo to riskantní?" zeptal se Ortega. "Co kdyby vás někdo udal?"

Hain pokrčil rameny. "Kdo neriskuje, nic nezíská. Většinu našich obchodníků ztrácíme, když se konečně vypracují nahoru. Převážně jsme začínali na těch nejhorších planetách na samém dně společnosti jako outsideri a ztracenci. My jsme se nenarodili jako mocní, museli jsme se k tomu dopracovat, podstupovat rizika a tu moc si vysloužit. A kořist patří těm, kteří přežijí."

Ortega zachmuřeně přikývl. "Kolik - klid Nate, nebo tě zase praštím! - kolik světů už takhle ovládáte?"

"Kdo ví?" Hain opět pokrčil rameny. "Já nesedím v Konfедераční radě. Rozhodně víc než deset procent, možná třicet, pětatřicet...? Pořád to narůstá. Na každou planetu, kterou ovládneme, připadají dvě nově kolonizované. Naše říše se neustále rozšiřuje. Jednou to určitě bude... říše." V očích mu blýsklo šílenství, jak se v duchu zahleděl do budoucnosti. "Obrovská říše. Celá Galaxie!"

Brazil se kysele ušklíbl. "Které bude vládnout ta nejhorší špína."

"Ti nejsilnější a nejchytřejší!" odsekl Hain. "Ti, kteří přežijí, si to zaslouží."

"Nerad pouštím něco tak hnusného do tohoto světa," řekl Ortega, "ale už jsme tady měli podobné typy, možná i horší. Tento svět vás prověří, Haine. Myslím, že vás nakonec zabije, ale to záleží na vás. Začínáte znovu. Bez houby, bez jedů. Pokud tady nějaké objevíte, budete si je muset vyzkoušet na patnácti stech šedesáti různých druzích, z nichž některé jsou natolik cizí, že ani nepochopíte, co jsou zač, proč dělají to, co dělají, anebo jestli vůbec něco dělají. Možná si budete připadat jako tam u vás doma, ale pamatujte si, že tohle místo je blázinec, Haine. Tento svět stvořilo šílenství. A zabije vás."

Chvilí bylo ticho, protože Ortegová slova zneklidnila nejenom Haina, ale také Vardiu a Brazilu.

"Říkals, že Wu Julee není ztracená, Sergi," ozval se Brazil po chvíli. "Proč ne?"

"Tato planeta provádí s lidmi divné věci," odpověděl Ortega. "O tom vám povím později. Nejenže se tady změníte, ale také získáte nazpět vše, co jste v životě ztratili, třeba zdraví. Tebe, Nate, potká to štěstí, že se ti vrátí paměť. Budeš si pamatovat i takové věci, o kterých bys raději nic nevěděl. Ať už budete čímkoli kdekoli, budete na to všichni patřičně upraveni - naprogramováni, chcete-li -, ale ne jako při omlazovačce, Nate, ani ne tak, jak se to dělá na

Komsvětech. Na startu dostane každý z vás jinou kartu."

Hadí muž se významně odmlčel, než dodal: "Smířte se však s tím, že tady dřív nebo později umřete. Za jak dlouho, to záleží na tom, co ve vás je."

###

Spali na skládacích lehátkách, která jim Ortega opatřil. Byli k smrti unavení, dokonce i Brazil usnul, jako když ho do vody hodí, přestože ho po tom úderu, který mu uštědřila reinkarnace jeho starého přítele, bolela půlka hlavy. Hadí muž zavřel Haina do nějaké jiné kanceláře, raději však malému vznětlivému kapitánovi neprozradil kam.

Ortega je probudil příštího rána. Alespoň si mysleli, že je ráno, přestože neměli ani potuchy, jak to venku na tomhle podivném světě vypadá. Snídaně v tradičním stylu se skládala z míchaných slepičích vajec, párku, toustu a kávy a naservíroval jim ji tentýž vozík, který včera přivezl večeři. Brazil si všiml, že jídlo, které včera rozházel při rvačce, je do posledního drobečku uklizeno.

Vardia měla pochopitelně se snídaní potíže a pochopitelně si je nenechala pro sebe.

Wu Julee nevypadala o nic hůř než včera a nezdálo se, že by ji sužovaly bolesti, ačkoli vlastně nikdy nedala najevo, že nějaké cítí. Po delším přemlouvání ji Brazil nakonec přece jen přiměl, aby se trochu najedla.

Jakmile naskládali podnosy zpátky na vozík, hned odšuměl na malých kolečkách, jako by se nemohl dočkat, až bude pryč. Serge Ortega odklopil stůl, prostřední ze svých levých rukou stiskl nějaké tlačítko a po jeho pravících sjelo promítací plátno.

"Náš čas je bohužel omezený, nejen váš, ale i můj, protože mám spoustu jiných povinností. Když jsem kdysi dávno přišel do Zóny, odbyli mě jen krátkou instruktáží a rovnou mě vykopli. Rád bych vám poskytl trochu víc informací, abyste to měli o něco snazší."

"Jak dlouho tady jste, občane Ortego?" zeptala se Vardia.

"Něco přes sedmdesát standardních let - pořád se užívá staré datování, Nate?" Brazil přikývl a Ortega pokračoval: "Stalo se to někdy v počátcích epochy kolonizace, pašoval jsem zrovna zbraně pro stávkující zlatokopy na asteroidy za Siriem. V pohodě jsem složil náklad, ale potřeboval jsem se vyhnout policajtům a najednou jsem v naprosto prázdném prostoru vzlétl do nějaké zatracené díry, ani jsem nestačil zareagovat. Slyšel jsem, že převážná většina Tunelů je na planetách. Třeba jsou ty asteroidy zbytky rozpadlé markovanské planety, která tam kdysi byla."

Brazil se zadumaně probíral vousem. "Jak je tenhle svět starý, Sergi?"

"To nikdo neví. Rozhodně starší, než jsou lidé lidmi. Miliony roků. Stařešinové nejstarších národů na téhle planetě mají kolem čtyř set let, ale kromě nějakých bájí taky nic nevědí. Dávná historie tohoto světa je zkrátka a dobře zahalena tajemstvím. Všechno spískali Markované. Už jste o nich slyšeli?"

"Něco málo. Byla to mimořádná rasa. Budovala planety řízené mozky umístěnými pod planetární kůrou," řekl Brazil. "A pak náhle zmizela."

"Tak to víme asi tak stejně," přiznal Ortega. "Místní vědci se domnívají, že Markované mohli být na vrcholu tak před dvěma až pěti miliony let. Rozšířili se po celé Galaxii a možná i dál, těžko říct. Někteří Příchodci popisují svůj starý vesmír naprosto odlišně, než jak ho znáš ty nebo já, a přitom se většinou hodně podobají člověku."

"Jak to myslíš, Sergi? Člověku jako já, nebo člověku jako ty?"

Ortega se rozesmál. "Oběma. Nejpřílehavější termín je zřejmě humanoid. Ale napřed vám ukážu, jak to na Studnici světů vypadá, a pak vám povím i ten zbytek."

Hadí muž zhasl světlo a na plátně se objevily dvě polokoule zaplněné od pólu k pólu šestiúhelníky.

"Tuto planetu postavili Markované, zamilovaní do čísla šest," začal Ortega. "Nevíme proč a nevíme jak, ale víme, co postavili. Na každé markovanské planetě je alespoň jeden takový Tunel, jakým jste se sem dostali. Teď jste v jižní polární Zóně, která na téhle mapě není ze zjevných důvodů moc vidět. Sem přicházejí formy života, které jsou buď založené na uhlíku, nebo takové prostředí k životu potřebují, a najdete je ve všech šestkách severně od nás, až po tu tlustou rovníkovou čáru. Šestku Tři sta šedesát sedm například obývají roboti, ale klidně je můžete navštívit."

"Takže severní Zóna má na starosti exoty?" zeptal se Hain.

Ortega přikývl. "Ano, na severu máme naprosté cizince, bytosti, s nimiž nemáme doslova nic společného. Jejich šestky pokrývají severní polokouli."

"Ten černý pás na rovníku mapu jenom rozděluje, nebo to něco znamená?" vyzvídala Vardia.

"Jste opravdu bystrá, že jste si toho všimla," pochválil ji Ortega. "Ten pás nedělí jenom mapu, ale celou planetu. Říkáme mu Rovníková bariéra. Je to hladká poloprůhledná stěna několik kilometrů vysoká. Neuvidíte ji, dokud nejste přímo u ní. Nemůžete jí projít, nemůžete ji přeletět. Prostě tam je. Máme samozřejmě spoustu hypotéz, například že je tam odkrytá část markovanského mozku, který tvoří jádro naší planety. Prastarý název pro tu oblast zní Studna duší, takže to pravděpodobně něco takového bude. Nejspíš uslyšíte rčení - Až do půlnoci ve Studni duší. Je to oblíbené staré úsloví, ale může mít reálný základ. Ve Studni duší je totiž vždycky někde půlnoc."

"Co znamenají ty šestiúhelníky?" zeptal se Hain.

"Dohromady je jich patnáct set šedesát," odpověděl Ortega. "Nikdo neví proč, ale utěšuje nás, že je v tom čísle aspoň jedna šestka. Všechny šestiúhelníky jsou stejně velké. Každá ze šesti stran měří necelých tři sta padesát pět kilometrů a všechny šestky, jak jim říkáme, jsou něco málo pod šest set patnáct kilometrů široké. Nemusím vám snad vysvětlovat, že Markované neužívali naši metrickou soustavu, vlastně ani nevíme, jaké měli jednotky míry, ale aspoň si uděláte přibližnou představu."

"Co je v těch šestkách?" pobídl ho Brazil.

"Obvodům můžeme říkat hranice a lidem žijícím uvnitř národy, ale není to tak úplně přesné. Každá šestka má speciální biosféru pro specifickou formu života a markovanský mozek ji udržuje na předem dané technické úrovni. Společenské uspořádání si volí a rozvíjejí obyvatelé podle svých představ, takže tady najdete všechno od monarchie přes diktatury

až po anarchii."

"Co myslíš tou technickou úrovní, Sergi? Že někde mají stroje a jinde ne?"

"Jasně," potvrdil Ortega. "Problém je v tom, že se tahle předem daná úroveň nedá v celé šestce překonat. Všechno, co je nad ní, zkrátka nefunguje - tak jako Hainova pistole."

"Nejste trochu přelidnění?" zajímal se Brazil. "Předpokládám, že se všichni vesele rozmnožujete, a navíc vás markovanské Tunely zásobují dalšími přírůstky."

"Omyl, Nate. Lidé tady normálně umírají, v řadě šestek je délka života dokonce dost krátká. V zásadě je počet nově narozených shodný s počtem zemřelých. Když někde náhodou dojde k populační explozi, protože se kupříkladu nekonaly obvyklé přírodní pohromy a katastrofy - mimochodem, občas se tady i válčí, přestože to není na denním pořádku -, v další generaci je schopna rozmnožování jen omezená část lidí a zbytek je sterilní. Jakmile se počet obyvatelstva upraví, všechno se vrátí do normálu. Populace jednotlivých šestek je v podstatě stabilizovaná, od řídké obydlených, které mají kolem dvaceti tisíc, až k těm hustě obydleným s milionem lidí."

Hadí muž přimhouřil oči a pokračoval: "Pokud jde o nové Příchozí, není jich ročně víc než sto. Markované sice osídlili hodně planet, ale spousta mozků je mrtvá a řada Tunelů zavřená, ať už z jakéhokoli důvodu. Zbylé Tunely jsou tak dobře utajené, že o ně zapomenete jenom náhodou, jako třeba já. Jakmile někdo propadne otevřeným Tunelem do Studny, spustí se v Zóně signalizační zařízení a ten, kdo má právě službu, se ho ujme. Není to zas taková náhoda, že jste natrefili zrovna na mě, protože někteří moji kolegové z jiných národů nemají Příchozí v lásce a nechovají se k nim dvakrát přívětivě, a tak si беру službu za ně."

"Jsou zde tedy představitelé celé jižní polokoule?" zeptala se Vardia.

"Většina národů má v Zóně velvyslanectví. Vzdálenosti mezi šestkami jsou velké a cestování zdlouhavé, kdežto tady se mohou zástupci jednotlivých druhů v klidu setkat a diskutovat. Pak projdou Bránou, k níž se za chvíli dostaneme, a vrátí se domů. Brána nikoho nepošle tam, kam by chtěl, i když je to škoda, ale vždycky zase jen do domovské šestky. Máme tady i zvláštní místnost pro Seveřany a v severní Zóně zas pro Jižany, čistě pro případ, že si vědci z různých polokoulí potřebují porovnat výsledky výzkumů, nebo když jedna strana vynalezne něco, co by se druhé mohlo hodit, ale ke kontaktu dochází zcela výjimečně, neboť Seveřané jsou skutečně velmi odlišní."

Brazil se potměšile zeptal: "Navykládal jsi toho opravdu hodně, Sergi, ale zapomněls nám vysvětlit, jak se takový mexický skrček jako ty stal šestirukým mrožohadem?"

Ortega odevzdaně svěsil knír. "Myslel jsem, že je to jasné. Když poprvé vstoupíte do Brány, mozek jednou provždy rozhodne, do které šestky vás zařadí, a pošle vás tam, samozřejmě v tom správném těle."

"A pak?" zeptal se Hain nervózně.

"Pak vám bude chvíli trvat, než se přizpůsobíte. Já vstoupil do Brány takový, jak si mě pamatuje tady Brazil, a když jsem z ní vyšel v zemi Uliků, vypadal jsem takhle. Pochopitelně jsem si na to musel napřed zvyknout a pořádně si to srovnat v hlavě, ale současně s přizpůsobením těla jsem získal všechno, co jsem k životu mezi Uliky potřeboval. Znal jsem jejich řeč, přinejmenším slova, která jsem užíval v konfederálistině, a tohle nové tělo se mi zalíbilo. Stal jsem se Ulikem a přitom jsem pořád sám sebou. Už si ani neumím představit, jaké to je mít dvě ruce a nohy, a bez přehánění můžu říct, že mi to nikdy nemyslelo líp. Teď jste pro mě cizinci vy."

Museli nejprve tyhle informace strávit, a tak nastalo dlouhé ticho. Konečně se Brazil zeptal: "Když je tady na Jihu sedm set osmdesát kompatibilních biosfér, proč jste se už dávno nepřemíchali? Proč trčíte v těch svých šestkách?"

"Trochu se to tady míjí," připustil Ortega. "Některé země se sice spojily, obyvatelstvo se však většinou zdržuje na svém území, protože mezi šestkami jsou velké rozdíly. Ale hlavně, lidé odjakživa nemají v lásce ty, co se odlišují. V tomto směru je to tady stejné jako všude jinde. Stačí sebemenší záminka, barva, jazyk, legrační nos, náboženství, prostě cokoli, aby jedna skupina mohla nenávidět druhou skupinu. V minulosti se hodně válčilo, často to byla hotová jatka, dokud se nepřišlo na to, že nikdo nemůže vyhrát. A tak sedíme ve svých šestkách a hledíme si svého. Navíc se tu potvrzuje staré pravidlo, že vrána k vráně sedá. Copak by ses mohl doopravdy spřátelit s třímetrovým chlupatým pavoukem, kterému se začnou sbíhat sliny, sotva tě uvidí, třebaže skvěle hraje šach a miluje symfonickou hudbu? Nebo jak si má rozvinutá technická společnost podrobit šestku, kde technika nefunguje? Tímto způsobem je na Studnici světů udržována rovnováha. A tak vysoce organizované průmyslové šestky s těmi netechnickými šestkami jenom obchodují, přestože tam vládne anarchie a nejnebezpečnější zbraní je meč."

Vardia při posledním Ortegově slově sevřela jílce svého ceremoniálního mečíku a rozzářily se jí oči.

"V některých neprůmyslových šestkách mají skvělé kouzelníky, jejichž magie má opravdovou sílu, tak si dejte pozor!" varoval je Ortega.

"To snad ne!" řekl Hain rozhořčeně. "Spolknu hodně, ale s čarováním na mě nechodte."

"Takzvaná magie jenom vyznačuje hranici, kde končí vaše vědomosti," odpověděl Ortega. "Kouzelník prostě umí něco, co vy neumíte. Například pro primitivy je čírou magií technika. Nezapomeňte, že tohle je starý svět a že zdejší lidé jsou úplně jiní, než jaké jste znali doposud. Uděláte-li chybu - a to se týká každého z vás! - a budete je posuzovat podle měřítek, pravidel a předsudků, které jste si přinesli s sebou, doplatíte na to."

"Můžeš nám aspoň stručně nastínit zdejší politickou situaci, Sergi?" požádal Brazil. "Bylo by dobré vědět, do čeho jdeme."

"To bych nedokázal ani za milion let. Jako na každé jiné planetě s velkým počtem zemí a společenských systémů se i tady všechno neustále mění. Mění se poměry a také vlády. Do konkrétní situace se budete muset vpravit až na místě. Mohu vás jen upozornit, že všude kvasí nejrůznější drobné konflikty a bují podhoubí skrytých zájmů, které nevyjdou najevo dřív, dokud někdo nedostane nápad, jak je realizovat. Asi před tisíci lety ovládl jeden generál zhruba šedesát šestek, ale nakonec byl poražen, protože jeho zásobovací linie už byla příliš dlouhá a protože mu v týlu zůstalo několik nekompatibilních šestek, které nemohl dobýt, a ty ho postupně zničily. To byla velmi poučná lekce. Dneska se už

všechno řeší spíš pomocí diplomatických kliček než klacků."

Hainova prasečí očka se rozzářila. "To je můj styl," uklouzlo mu.

"A teď už musíte jít," rozhodl Ortega. "Nemůžu vás tady bez závažného důvodu nechat déle než den. V žádném případě nemůžete odchod odkládat donekonečna."

"Ale zůstává ještě tolik nezodpovězených otázek!" protestovala Vardia. "Jaké je tu klima, zda se střídají roční období a tisíce dalších důležitých detailů!"

"Klima nemá vztah k zeměpisné poloze a je v každé šestce jiné, o to se stará mozek," řekl Ortega. "Kdekoli na planetě po celý rok trvá den od východu do západu slunce čtrnáct a jednu osminu standardní hodiny a noc je přesně stejně dlouhá, celý den je tedy o něco delší než standardní. Osa planety je sice kolmá k rovině oběhu, nikoli nakloněná, naprosto na tom však nezáleží, neboť se všechno uměle vyrovnává. Ale to už by stačilo. Mohl bych takhle pokračovat celé roky a nikdy byste neměli dost. Je čas jít!"

Vardia vstala a pozvedla meč. "A co když odmítnu?"

Hadí muž se bleskurychle vymrštil jako pružina, chňapl po meči a ve zlomku vteřiny byl zase zpátky za svým stolem. Zarmouceně pohlédl na Vardi. "Nemáte na vybranou," řekl tiše. "Šli byste teď všichni laskavě se mnou?"

Velvyslanec Uliků je vedl tou dlouhou chodbou, kterou znali ze včerejška. Váhavě, někteří možná trochu rezignovaně, ho následovali. Připadalo jim, že ta cesta nikdy neskončí.

Asi po půlhodině chůze vstoupili do velkého sálu. Tři holé stěny byly pokryty podobným plastem jako v Ortegově kanceláři, jen ty kyticky chyběly. Čtvrtá vypadala jako zhmotnělá tma.

"To je Brána," Ortega ukázal na černou stěnu. "Normálně ji používáme k cestování mezi Zónou a domovskými šestkami, vás však musí nejprve někam přidělit. Ničeho se nebojte. Brána nezmění vaši osobnost. Jakmile se přizpůsobíte, zjistíte, že jste na tom líp, než jste kdy byli. Tohle děvče se vyléčí a získá opět všechny schopnosti, které v ní zabili houbaři. Samozřejmě se může stát, že z ní bude hloupá venkovanka, ale určitě na tom nebude hůř."

Nikdo se ani nepohnul.

"Dvěře, jimiž jsme vešli, jsou zavřené," řekl Ortega.

"Nikdo, dokonce ani já, se už nemůže vrátit do Zóny, aniž by prošel svou šestkou. Takhle to tady funguje."

"Půjdu první," rozhodl se náhle Brazil a vykročil k Bráně, na rameno mu však dopadla obrovská ruka, která ho zadržela.

"Ne, Nate, teď ne," zasyčel mu Ortega do ucha. "Půjdeš poslední."

Brazil pochopil, že mu hadí muž chce říct něco, co nemají ostatní slyšet. Přikývl a obrátil se k tlust'ochovi. "A co vy, Haine? Nebo mám na vás zase skočit? Už nejsme na velvyslanectví."

"Využil jste pouze momentu překvapení, kapitáne," řekl Hain pohrdavě. "Kdybyste se nad tím dokázal zamyslet, musel byste uznat, že vás kdykoli roztrhám na cucky. Včera zachránil velvyslanec Ortega život vám, ne mně. Ale přesto půjdu. Má budoucnost je tam." A sebevědomě vykročil k té černočerné tmě a bez zaváhání do ní vstoupil.

Temnota ho okamžitě pohltila.

Žádné vizuální pouťové efekty se nekonaly.

Vardia a Wu Julee se pořád nehýbaly.

Hadí muž uchopil Wu Julee za ruku a odvedl ji k Bráně. Nevzpírala se, dokud nestála až těsně u ní. Pak se zarazila a vykřikla: "Ne! Ne!" Otočila se a prosebně se zahleděla na Brazila.

"Jen běž, dušínko," řekl Brazil jemně, ale Wu Julee se Ortegoví vytrhla, rozběhla se ke kapitánovi a zoufale se k němu přitiskla. Pohlédl jí něžně do pčí, lítost mu však rvala srdce doslova na kusy. "Musíš jít. Neboj se, já si tě najdu."

Ortega odtrhl Wu Julee od Brazila tak nečekaně a prudce, až kapitán upadl na podlahu, a jediným rychlým pohybem ji hodil do té bezedné tmy.

Wu Julee začala křičet, temnota ji však okamžitě spolkla a výkřik ustal, jako když utne.

"Někdy tahle služba stojí za pendrek," povzdychl si Ortega trudnomyslně. "Jsi v pořádku, Nate?"

"Ale jo," odpověděl Brazil a pomalu se zvedal z podlahy. "Myslím, že ti rozumím, Sergi." Potom prohlásil naoko naštvaně: "Ale jestli mě budeš pořád takhle tlouct, padám odtud!"

Ortega se přestal mračit, zasmál se, podal Brazilovi pravou dolní ruku a pomohl mu vstát. "Na takového prcka jsi dost silný."

Oba se obrátili k Vardii, která tam stála jako zkamenělá. Brazil snadno uhodl, nač myslí. Byla upravena a vychována pro konkrétní práci, kterou považovala za velice prospěšnou, celý život měla přesně naplánovaný a představoval pro ni neměnnou jistotu. Neuměla se sama rozhodovat.

A teď měla poprvé projevit vlastní vůli.

Brazil se na okamžik zamyslel a našel řešení. "Občanko Vardio," pronesl rázně, "když jsme přistáli na Dalgonii, uložili jsme si určitý úkol. Stopy, které nás zavedly až sem, vedou dál touto Bránou. Mezi sedmi mrtvými na Dalgonii byl alespoň jeden váš spoluobčan. Máte tedy povinnost, kterou musíte splnit."

Vardia ztěžka dýchala, což byla jediná známka jejího vnitřního zápasu. Pak na Brazila krátce pohlédla a vběhla do temné Brány.

A byla pryč.

Brazil a Ortega osaměli.

"Cos myslel těmi sedmi mrtvými, Nate?" zeptal se hadí muž.

Brazil mu pověděl o tajuplném tíšňovém volání, jež ho přilákalo na Dalgonii, o sedmi zavražděných a také o stopách, které je přivedly až k místu, kde zmizeli dva lidé.

Ortega nasadil smrtelně vážný výraz. "Kdybych tohle věděl před deseti týdny, když sem ti dva přišli, hlasování rady velvyslanců by nejspíš dopadlo jinak."

Brazil pozvedl obočí. "Tak ty je znáš?"

"Znám. Nedělal jsem sice vstupní proces, ale viděl jsem záznamy. Hodně se o nich diskutovalo, než prošli Bránou."

"Co o nich víte?"

"Přišli sem společně. Snažili se navzájem zabít, dokonce i v Zóně, než jim to zatrhl jeden Gre'atoňan, takové obrovské saranče z šestky Šest set dvacet dva. Pak na ně poslali pár chlapů, kteří se víc podobali lidem, a zavřeli každého zvlášť. Jeden jako druhý vyprávěl stejnou fantastickou historku o tom, jak právě on objevil jakousi matematickou rovnici. Oba tvrdili, že všechno ve vesmíru je jen řadou předem daných matematických vztahů stanovených řídicím markovanským mozkiem. Když byli nakonec obecně seznámeni se situací, jásalí nadšením, protože byli přesvědčeni, že Studnice světů je právě tím řídicím mozkiem, s nímž dovedou komunikovat a možná ho i ovládat. Jeden osočoval druhého, že mu ukradl jeho objev a chtěl ho zavraždit, aby tady ze sebe udělal boha, a že to byl právě on, kdo se v tom snažil tomu druhému zabránit."

"Uvěřili jste jim?"

"Byli opravdu přesvědčiví. Zkusili jsme pár obvyklých otázek na detektoru lži a trochu severanské telepatie, ale výsledky byly pokaždé stejné."

"Jaké?" vyzvídala Brazil.

"Přestože naše vyšetřovací metody nebyly přísně vědecké, došli jsme k závěru, že oba mluví pravdu."

Brazil překvapeně hvízdal. "Takže jsou profesionální lháři?"

Ortega zůstal vážný. "Neřekl bych. Jeden i druhý skutečně věří, že to byl on, kdo objevil tu rovnici, kdežto ten druhý mu ji ukradl, stejně jako že on by byl dobrý bůh, zatímco ten druhý by spáchal něco příšerného."

"Doufám, že těm řečičkám o bohu nevěříš?"

Ortega pozvedl všech šest paží. "Kdo ví? Podobné představy má hodně lidí, ale nikdo je dosud nebyl schopen realizovat. Svolali jsme radu velvyslanců, všech dvanáct set členů, a seznámili je s fakty. Pak se debatovalo. Realizovat stíhala myšlenku. Všechno je magie, tvrdili jedni. To se však jiným zdálo příliš esoterické. Další zase dokazovali, že i kdyby ten matematický vzorec byl správný, činnost mozku stejně nikdo nedokáže změnit. Nakonec se hlasovalo, a přestože poměrně velký počet členů rady navrhoval smrt, většina je nechala projít."

"Jak jsi hlasoval ty, Sergi?" zeptal se Brazil.

"Hlasoval jsem pro smrt. Přestože jsou oba géniové, jsou to šílení géniové. Jsou přesvědčeni, že se k nám dostali tak brzy po tom objevu řízením osudu a že dokážou udělat, co si předsevzali."

"Zeptám se přímo - věříš, že by to mohli dokázat?"

"Věřím," odpověděl hadí muž vážně. "Myslím, že ti dva jsou nejnebezpečnější tvorové v celém vesmíru. A mám-li být ještě konkrétnější, jeden z nich má velkou šanci uspět, bohužel však nedokážu říct, který to je."

"Jak se jmenují, Sergi, a odkud pocházejí?"

Ortegovi se rozzářily oči. "Tak přece je Vševedoucí Hospodin na výsostech milostivý! Poslal tě sem, Nate, abys je dostal!"

Brazil se zamyšleně zeptal: "Už jsi někdy slyšel, že by markovanský mozek lákal lidi do pasti vysíláním falešných signálů?"

"Ne," odpověděl Ortega. "Pokud vím, každý narazil na Tunel úplnou náhodou. Proto je tak málo Přichozích. Už chápeš, proč si myslím, že tě sem poslal sám Hospodin?"

"Tak nebo tak, někdo to udělal," připustil Brazil opatrně. "Škoda že nemůžu vidět ty vaše záznamy, než začnu hledat dvě jehly ztracené v tak obrovské kupě sena."

"Ale můžeš," ujistil ho Ortega. "Všechny materiály mám v kanceláři."

Brazil údivem otevřel ústa dokořán. "Ale vždyť jsi říkal, že se nemůžeme vrátit!"

Ortega pokrčil všemi šesti pažemi. "Tak jsem lhal," řekl. "No a co?"

###

Během několika následujících hodin se Brazil stačil seznámit se záznamy výsledků té podivné dvojice a s řadou argumentů ještě podivnější rady velvyslanců.

"Tak to bychom měli," řekl unaveně. "Můžeš mi dát nějaké vodítko? Kde teď Skander s Varnettem jsou a jak vypadají?"

"Přichozích je málo a většinou jsou hodně nápadní," řekl Ortega, "a přesto ti v tomto případě nedokážu odpovědět. Vypadá to, jako by je Studnice světů prostě spolkla."

"Je to neobvyklé? Ba co hůř, dokonce podezřelé?"

"Asi vím, kam míříš. Celá planeta viděla totéž, co ty, a přesto se zdá, že našli spojení."

"To je jediné vysvětlení," řekl Brazil bez obalu. "Skander s Varnettem tady nejspíš rozběhli kolosální dostih a bojím se, že tahle bláznivá planeta je ukázkou zdravého rozumu proti tomu, čím by se stala, kdyby vyhrál nesprávný kůň."

"Doufejme, že jsou už oba mrtví."

Brazil rozhodně zavrtěl hlavou. "Kdepak, tihle výlupci ne. Jsou mazaní a podlí. Skander je šílený vědec jako vystřižený z románu a Varnett bude ještě horší - patřil k elitě Komsvěta, ale je to renegát. Jednomu z nich se to určitě podaří, a pak se chladnokrevně zbaví spojenců."

"Máš podporu všech šestek, které hlasovaly pro smrt," připomněl Ortega.

"Pokud to nebude nutné, nebudu na to spoléhat. Tohle je lov pro vlka samotáře, Sergi, to přece víš. Ta vaše rada je kluzká jako vazelína. Dovede počítat. Velvyslanci, kteří hlasovali pro smrt, moc dobře věděli, že ti dva nezemřou, tak k čemu to hlasování bylo? Možná by pomohlo, kdybys se tam dostal, ale jakmile tam jednou budu, začnete toužit po moci a vůbec vám nebude vadit, že nevím, jak se s mozkiem dorozumět. Ne, Sergi, musím ty dva zabít a musím to udělat co nejrychleji."

"Kam se chceš vlastně dostat?" zeptal se Ortega zmateně.

"Samozřejmě do Studny duší," odpověděl Brazil klidně. "A to ještě před půlnocí."

Ortega se zarazil. "Ale vždyť je to jen staré rčení!"

"Je v něm skryta odpověď, Sergi," prohlásil Brazil rozhodně. "Jenom dosud nikdo nebyl schopen tu hádanku rozluštit a využít."

"Žádná odpověď. Je to nesmysl!"

"Naopak, Sergi! Obsahuje jednak odpověď na tu nejdůležitější otázku a jednak klíč k těm největším hrozbám. Před chvílí jsem na záznamech viděl, jak se Skanderovi a Varnettovi rozzářily oči, když to rčení uslyšeli. Právě na ně vsadili."

"Ale jaká je ta otázka?" zeptal se Ortega popleteně.

"To ještě nevím. Ale ti dva si myslí, že najdou odpověď." Brazil zvedl varovně prst. "A pokud to chtějí dokázat oni, dokážu to i já."

Ortega se pořád tvářil nechápavě.

"Podívej, Sergi, proč byla tahle planeta postavena? Ne, nemám na mysli mozek, který hypoteticky zajišťuje rovnováhu vesmíru - kdyby měli ti dva pravdu, jsme jenom výplody markovanské fantazie. Ale proč Studnice světů? Proč Tunely a Brány, proč všechny ty šestky a tolik různých druhů a civilizací? Jestli dokážu najít odpověď na tohle, najdu odpověď i na tu zásadní otázku." A Brazil tak rozčileně vykřikl, až nadskočil i se židli: "A já ji najdu!"

"Jak si můžeš být tak jistý?" zeptal se Ortega pochybovačně.

"Protože si to někdo - nebo něco - přeje!" pokračoval Brazil stále rozčileně. "Proto mě sem nalákal! Bylo to skvěle načasováno. Mají desetitýdenní náskok. Proto jsem tady, Sergi, sám jsi mi to přece u Brány řekl!"

Ortega zamračeně zavrtěl hlavou. "To se jen ozvala ta moje stará mexická dušička, Nate, a vzpomněl jsem si na jezuity. Představ si, že jich pár z těch starých misionářských časů uvízlo i tady a teď se snaží obracet na víru pohany... Buď rozumný, starý brachu! Nikdy by ses na Dagonii nedostal, kdybys nezměnil kurz na Arkadian, a nikdy bys neodbočil, kdyby na tvé lodi nebyla Wu Julee. Tohle nemohlo být předem naplánováno, ani to nevypadá na zásah prozřetelnosti."

"A přesto si myslím, Sergi, že to naplánováno bylo. Myslím si, že jsem byl po celou tu dobu řízen. Nevím jak, nevím kým a nevím proč, ale jsem o tom přesvědčen."

"Nezdá se mi, že by to bylo možné," řekl zamyšleně Ortega, "ale i kdyby, jak to chceš zjistit?"

"Zjistím to," odpověděl Brazil pevně a téměř výhružně. "Zjistím to o půlnoci ve Studni duší."

###

Znovu stáli u Brány. Tentokrát sami dva.

"Tak tedy dojednáno, Nate. Jakmile projdeš a zorientuješ se, okamžitě se ohlásíš u místního vládce. Všichni ostatní už byli upozorněni, aby ti poskytli pomoc. Ale přinejmenším jeden z nich však bude patřit k našim nepřítelům. Nate, jsi opravdu tak silný? Co když tě tahle planeta pohlítí?"

"Ale kdepak, Sergi, nic se mi nestane," odpověděl Brazil tiše. "Šachista neobětuje dámu hned na začátku hry."

Ortega naposledy pozdvihl všechny své paže. "Věř si čemu chceš, ale buď opatrný, starý brachu. Jestli tě dostanou, pomstím tě."

Brazil pohlédl na Bránu. "Mám tam vběhnout, nebo vejít?" zeptal se zvesela. "Co je lepší?"

"To máš úplně jedno, Nate. Probudíš se jakoby z dlouhého spánku. A třeba se probudíš jako Ulik!"

Brazil se pousmál a svůj názor na to, jak moc touží být šestirukým mrožohadem s pětimetrovým ocasem, si nechal pro sebe. Vykročil k Bráně a ještě jednou se ohlédl na svého starého, jakkoli změněného přítele. "Doufám, že se vůbec probudím, Sergi."

"Hospodin tě opatruj, ty starý pohane," řekl mu Ortega.

"Sákryš, po všech těch letech ze mě nakonec třeba přece jen bude křesťan," zabručel Brazil spíš jenom sám pro sebe a vstoupil do temné Brány.

A v té temnotě snil.

Stál na obrovské šachovnici, jež se táhla, kam až oko dohlédlo. Na své straně měl sedm bílých pěšců. Vypadali jako ožehnutí, jejich zmrzlá, ojiněná těla ležela na zčernalých lůžkách.

Na polích soupeře spatřil mezi anonymními černými figurami Skandera a Varnetta, dámu a krále. Skander představoval dámu v bohaté róbě s žezlem v ruce.

Bílá dáma se rozhlížela na všechny strany, ale svého krále nemohla najít. Kdesi vpředu byla Wu Julee jako pěšec a Vardia jako jezdec s lesklým mečem.

Ortega byl střelec, rychle proklouzl kolem a za ním se hnala černá věž s tváří Dathama Haina.

Bílá dáma se rozběhla k Hainovi, dlouhé sukně jí překážely, zdvihla žezlo a pokusila se ho udeřit do té ošklivé prasečí tváře, vtom se však objevil Ortega a věž odstrčil.

"Královská rodina černých uprchla, Vaše Výsosti!" vykřikl Ortega. "Míří ke Studni duší!"

Královna se rozhlédla; po nepřátelských figurách nebylo ani stopy. "Kde je ta Studna duší?" zvolala. "Nemohu se vrátit ke králi, dokud se to nedozvím!"

Odněkud mimo šachovnici náhle vytryskl ohlušující kosmický smích, dutý a nelidský. Obří ruka uchopila dámu a přesunula ji daleko na opačnou stranu šachovnice. "Tady jsou!" řekl hromový hlas výsměšně.

Bílá dáma v hrůze vykřikla. Černá dáma se Skanderovou tváří stála jen o jedno pole napravo a Varnett jako černý král pouze jedno pole před ní.

"Jsme na tahu!" řekli a oba se šíleně rozchechtali.

###

Brazil se probudil.

Rychle vyskočil na nohy. To je zvláštní, pomyslel si udiveně. Ani si nevzpomínám, kdy jsem se naposledy cítil takhle čiperně, a tak čistou hlavu jsem neměl aspoň sto let.

Rychle prozkoumal své tělo, aby zjistil, čím se stal. Vydešeně se rozhlédl. Na břehu nedalekého jezera uviděl jakási zvířata a další tvory svého druhu.

"Sákryš," řekl nahlas. "No jistě. Tak tohle musí být odpověď na první otázku. Měl jsem si to spočítat už v Sergově kanceláři!"

Občas zřejmě potřeboval dostat za vyučenou.

Když uvážil, jak primitivní tahle šestka je, začal si dělat starosti, zda vůbec dokáže najít Bránu do Zóny.

4

Czill - jaro

Vardia Diplo 1261 vlastně nevěděla, proč nakonec do Brány vstoupila. Možná se smířila s nevyhnutelným, možná uposlechla příkazu, protože tak byla upravena a vychována.

Obklopilo ji mihotání barev, žluté, zelené, červené a modré vzory se měnily jako v kaleidoskopu a pulsovaly v rytmu pravidelného tepu vesmírného srdce.

Náhle procitla.

Stála uprostřed svěží savany, vysoká zelená a zlatistá tráva se vlnila do dálky až k nízkým pahorkům. Pláň byla řídce posetá stromy připomínajícími gumovníky a několika ne tak vysokými, zřejmě uschlými pahýly.

Polekala se, když si všimla, že se ty holé stromy pohybují. Pochodovaly ve zvláštním synkopickém rytmu. Vykotlané kmeny byly ve skutečnosti nohy, jimiž dělaly velké a jakoby váhavé kroky. Připadalo jí to jako zpomalený film, ale byla to zjevně jen iluze, protože stromy dokázaly během chvilky překonat slušnou vzdálenost.

Vypadají, jako by měly namířeno za nějakým určitým cílem, pomyslela si. Cíl znamená civilizaci, proto musím co nejrychleji zjistit, kde jsem a jaký je můj cíl.

Udělala krok a hned se zastavila, protože zahlédla něco zeleného.

Užasle si začala prohlížet své tělo.

Měla hebkou světlezenou kůži jako nějaká rostlina.

Na trupu neviděla řadra ani pohlaví. Dlouhé nohy byly silné, bez znatelných kloubů, místo chodidel měla buclaté polštářky. Paže byly štíhlejší, nekončily prsty, ale tenkými úponky. Jeden kratší, který vyrůstal deset centimetrů nad ostatními, dokonce připomínal palec.

Údy byly pružné a snadno se ohýbaly všemi směry, jako by byly bez kostí, a tak toho využila a osahala si zadní část těla. Neměla konečnick.

Pak si ohmatala tvář. Ta široká štěrbina, kterou nedokázala pořádně otevřít, byla nepochybně ústa, nad nimi měla namísto nosu jeden jediný otvor. Nahoře jí z hlavy vyrůstala jakási stopka a na ní cosi tuhého a plochého, něco jako čtverhranná akademická čapka, ačkoli to nebylo tak pravidelné.

Co se to ze mě stalo? pomyslela si a dostala strach. Pokusila se ovládnout a chtěla se zhluboka nadechnout, jenže zjistila, že to nejde, a vyděsila se ještě víc. Určitě dýchala, nosním otvorem však přijímala pouze nepatrnou část vzduchu. Uvědomila si, že je to v podstatě jen čichové ústrojí. Zřejmě dýchala nezávisle na své vůli všemi póry své hladké zelené kůže.

Po chvíli se přece jen uklidnila aspoň natolik, že mohla začít přemýšlet, co má dělat. Ty podivné stromy pochodovaly pořád dál, a tak ji napadlo, že tam bude silnice. Pokud se chce o sobě něco dozvědět, měla by se pokusit navázat s někým kontakt. Odhodlaně se začala brodit trávou a šlo jí to docela dobře. Asi po kilometru chůze se dostala na cestu, podstatně dřív než čekala.

Nebyla to skutečná silnice, jen široká polní cesta, jejíž povrch tvořila ušlapaná hnědá hlína. Zastavila se a prohlížela si stvoření, které okolo nevšimavě procházelo. Pokud to mohla posoudit, bylo stejné jako ona, a konečně spatřila i ty části, které sama na sobě vidět nemohla.

Stvoření mělo dvě kulaté citronově žluté oči s černými zorničkami, zřejmě bez víček - snažila se zamrkat a zjistila, že skutečně nemá čím. Na hlavě mu na krátké lodyze rostl jeden tmavozelený a jakoby voskový list. Když ji míjelo další stvoření, povšimla si, že listy nemají stejný tvar.

Netušila, jak by s nimi měla mluvit, a bála se to zkusit. Rozhodla se jít za nimi po cestě. Někam přece musí vést, řekla si. Je naprosto jedno, kterým směrem půjdu, když stejně nevím, kam se dostanu. Zamířila k nízkým pahorkům nalevo.

Z dálky jí připadalo, že se těch stvoření ubírá po cestě mnohem víc, ale teď jich před sebou napočítala jen deset. Dohonila jednu dvojici a zaslechla zvláštní melodické a rytmické zvuky. Napadlo ji, že si spolu povídají. Měla pocit, že by jim mohla rozumět. Přiblížila se jim až za paty a srovnala s nimi krok. Skutečně tomu šepotavému prozpěvování a cvakání rozuměla.

"...zapletlo se v Bla'ahaliaganu do duchovních záležitostí a od té doby s nikým nemluví. Jestli se z toho Ctihodné hezky rychle nevzpamatuje, přesunou mě nejspíš do archivu."

"Hmm... To je velmi nepříjemné, ale chápu tě," řeklo druhé stvoření účastně. "Kdysi se zapletlo Mudro Crindel a Ctihodné Mudiul do nějaké primitivní esoterické hry, kterou nám tady zanechal asi před třemi sty lety jeden Příchozí. Vypadá to, že se ta hra po několika prvních tazích rozvíjí do téměř nekonečného množství variant. To se prostě nedá zvládnout. Velice divná záležitost. Crindel se odebralo na přemýšlení a málem z toho hloubání ztellelo."

"A jak se z toho dostalo Ctihodné?" zeptalo se první stvoření.

"Mudiul chytlo nějaký virus a muselo být devět roků v karanténě," zachichotalo se druhé stvoření. "A než se z toho Ctihodné dostalo, Kuratorium projekt uzavřelo a personál přeložilo."

Dvojice pokračovala v rozhovoru v podobném duchu, a přestože Vardia netušila, o čem mluví, zjistila alespoň to, že o sobě mluví ve středním rodu. Obě stvoření měla kolem krku zavěšeny zlaté řetězy, ale Vardia se nechtěla chovat

nápadně a zezadu neviděla, jestli na nich mají něco pověšeno.

Jak šli dál, všímala si okolí. Dosud nezahlédla žádné domy. Zdejší obyvatelé zřejmě žili v různých velikých skupinách od tří čtyř jedinců až po několik desítek a tábořili na savaně pod širým nebem. Neměli oheň. Občas spatřila jakési záhadné předměty, o jejichž účelu neměla ponětí. Některé skupiny se bavily, nejspíš tančily a zpívaly, jiné živě diskutovaly a jejich cvrlikavé hlasy splývaly jako bzučení hmyzu.

Vardia necítila únavu ani hlad, což bylo dobře, protože netušila, jak by se mohla najíst. Přemýšlela ve své mateřštině, bez potíží však rozuměla i tomu legračnímu cvrkotu.

Dvojice, kterou sledovala, odbočila k velké skupině shromážděné na rozkvetlé louce nedaleko bystřiny, na jejichž březích rostly keře.

Vardia u odbočky zaváhala a zastavila se uprostřed cesty, takže stvoření, které šlo za ní, ji muselo obejít trávou. "Promiňte," vyhrkla automaticky.

"Nic se neděje," řeklo to stvoření a kráčelo dál.

Vardii došlo, že promluvila a že jí to stvoření rozumělo. Okamžitě se za ním rozběhla. "Počkejte, prosím! Potřebuji vaši pomoc!"

Otočilo se a zvědavě na ni pohlédlo. "Máš nějaké potíže?"

"Já... já... jsem trochu zmatená," vykoktala. "Právě jsem se stala jednou z vás a vůbec nevím, kde jsem a co mám dělat."

Stvoření všechno okamžitě pochopilo. "Příchozí! Výborně, výborně! Neměla jsme v Czillu Příchozího už strašně dávno. Samozřejmě že jsi zmatená. Pojď se mnou. Dnešní noc budeš spát s námi, povíš nám všechno o svém světě a my ti zase povíme o Czillu," řeklo nadšeně. "Tak už pojď!"

Pomalu šla za ním na louku u říčky, kde hned shromáždilo své druhy a nadšeně jim oznamovalo, že do Zátočiny, jak se tábořiště nazývalo, zavítal Příchozí. Vardia byla značně ostýchavá a nejistá a pozornost, které se jí dostalo, ji znervóznila. Než se nadála, stvoření ji obklopila a zasykala otázkami, jedno překlíkávalo druhé, až z toho byl pořádný hlomoz.

Konečně nějaký silný hlas zjednal pořádek. "Uklidněte se! Copak nevidíte, že to chudáčko je vyděšeno k smrti? Copak vy byste nebyla, kdybyste se ráno probudila jako Piové?" Když nastalo ticho, stvoření s nejsilnějším hlasem se spokojeně obrátilo k Vardii a zdvořile se zeptalo: "Jak dlouho už jsi v Czillu?"

"Právě jsem se sem dostala," odpověděla. "Jste první lidé, s nimiž hovořím. Dosud jsem vlastně nevěděla, jak se tu mluví."

"Tak to jsi tedy spadlo mezi ty největší diskutéry," řeklo stvoření s nejsilnějším hlasem pobaveně. "Já se jmenuji Brouder. Ostatní se ani nebudu pokoušet představit, protože až se rozkřikne, že jsi tady, určitě jich pořádně přibude."

Napadlo ji, jak asi její mozek dokáže to podivné pískání a cvakání okamžitě překládat do konfederálštiny. To jméno ve skutečnosti neznělo Brouder - byl to krátký hvizd, pět cvaknutí, dlouhý hvizd a sestupná série cvaknutí -, ale přesto jí mysl řekla, že právě takhle se

jmenuje. Zdálo se, že to funguje i naopak, a tak to zkusila: "Jsem Vardia Diplo Dvanáct-Šedesát jedna z Nového Albionu."

"Je z Komsvěta!" vykřikl nějaký hlas. "To se nedivím, že skončilo právě tady!"

"Nevšímej si ho, jenom se předvádí, jak je informované," řeklo Brouder s poněkud záhadným sarkasmem, který Vardia nedovedla ocenit.

"Cos dělalo, než jsi sem přišlo?" zajímalo se jiné stvoření.

, Ptáte se na mou práci? Jsem... vlastně byla jsem diplomatickým kurýrem mezi Novým Albionem a Coriolanem."

"Vidíte?" zaradovalo se Brouder. "Je vzdělané!"

"Přesto si myslím, že tohle Učedníče neumí číst!" ozvalo se zezadu.

Brouder zahrozilo na pochybovače úponkem. "Tech poznámek si nevšímej, Vardio - je ti něco?"

"Mám trochu závrať..." Svět se začal točit, natáhla paži, aby se něčeho přidržela. "To je divné, tak nenadále..."

Brouder ji zachytilo. "Takhle se to stává. Mělo jsem na to myslet. Pojď, pomůžu ti k bystřině."

Odvedlo ji k řece a vstoupili do proudu. Voda na ni měla zvláštní uklidňující účinek.

"Pár minut tady postůj," řeklo Brouder. "Přijdeš za námi, až se budeš cítit líp."

Z polštářků na nohou jí vyrašily drobounké kořínky a mělce se zavrtaly do říčního dna. Napila se jimi chladivé vody a mdloba i slabost ustoupily.

Otočila se ke břehu, odkud ji nemrkavýma očima pozorovalo asi patnáct či dvacet světlezených bezpohlavních stvoření s pružnými listy na hlavách. Když se zase cítila dobře, zatáhla kořínky zpět a vrátila se na louku.

"Už je ti líp?" zeptalo se Brouder. "To bylo od nás opravdu hloupé. Určitě jsi v sobě nemělo dost vody. Jenže do Czillu už hodně dlouho žádný Příchozí nezavítal a v Zátočině jsi úplně první. Kdyby ses cítilo jen malinko divně nebo kdyby se ti udělalo špatně, okamžitě nám to musíš říct."

Poznala, že starostlivost v jeho hlase je nefalšovaná, a uklidnila se. Když stála v řece, všimla si, jak jsou všechna ta stvoření ustaraná. Cítila, že je mezi přáteli.

"Odpovědělo bys mi na pár otázek?" požádala.

"Jen do toho!" zajásalo Brouder.

"Určitě vám to bude připadat hrozně hloupé, ale všechno je pro mě tak strašně nové a nezvyklé," začala. "Ze všeho nejdřív potřebuji vědět, co vlastně jsem?"

Přistoupilo k nim další stvoření. "Já jsem Gringer a rádo ti odpovím. Naše země se jmenuje Czill, a proto jsi Czillo. Přestože to nic nevysvětluje, máš aspoň nějakou nálepku."

"Co to jméno znamená?" zeptala se.

Gringer jí předvedlo czillský způsob, jak pokrčit rameny. "Vlastně nic. Většina jmen už pozbyla významu. Kdysi něco znamenala, ale co, to už dnes nikdo neví. Tak jako tak jsme v těchto končinách dost neobvyklá, protože jsme spíš rostliny než živočichové. Na Studnici světů najdeš i další druhy myslících rostlin, na Jihu jedenáct a na Severu devět, ačkoli nevím, jestli ty severní jsou skutečně rostliny, jak je chápeme my. V každém případě jsme ve znatelné menšině, patřit k rostlinné říši má však obrovské výhody."

"Jaké?" zeptala se Vardia fascinovaně.

"Nemusíme si pracně obstarávat potravu. Naše těla si ji vytvářejí pomocí sluneční energie jako většina rostlin. Stačí pár hodin slunečního nebo umělého záření denně a nemáš hlad, ale potřebuješ k tomu pochopitelně běžné anorganické látky z půdy a oxid uhličitý ze vzduchu. Na Studnici světů existuje jen velmi málo míst, jež pro nás nejsou vhodná. Jediné, bez čeho se opravdu neobejdeš, je voda, ale tu potřebuješ jen jednou za pár dní. Tvé tělo si samo řekne, právě tak jako před chvílí, kdy se máš napít, ale musíš si zvyknout pít pravidelně, aby sis nepoškodilo zdraví. Pak se ti už nikdy nezatočí hlava a nebudeš zesláblé. Co bys tak ještě mělo vědět... Nepěstujeme sex, tyhle primitivní pudry, které živočichům způsobují funkční nervová onemocnění, se nás ani v nejmenším netýkají."

"Na Novém Albionu to bylo také tak," pochlubila se. "Czill se v některých ohledech zřejmě od mého domova příliš neliší. Pokud však nemáme pohlaví, rozmnožujeme se uměle?"

Czilla se zasmála.

"Kdepak, na Studnici světů jsou všechny druhy biologicky soběstačné," odpovědělo Gringer, "dokážou přežít v přirozených přírodních podmínkách bez jakékoli výpomoci. Reprodukujeme se zřídka, protože patříme mezi tvory s nejdelší dobou života. Přihodí-li se nějaká katastrofa a je zapotřebí, aby se populace rozrostla, zakořeníme a vytváříme další jedince dělením. Je to mnohem praktičtější než jiné způsoby, protože všechno, co je v nás, se zdvojí, buňka po buňce, takže nový omladek je tvou přesnou kopií. Má dokonce stejné vzpomínky a stejnou osobnost. I když po několika staletích zestárneš a uschneš, prakticky žiješ věčně, neboť tvé mlázi je natolik identické, že po oddělení ani ty samo nepoznáš, které z vás je nové a které staré."

Vardia se rozhlédla po Czillech kolem sebe. "Jsou mezi vámi taková dvojčata?" zeptala se.

"Dbáme na to, aby byly omladky odděleny a žily zvlášť, dokud se z nich nestanou vlivem jiných zkušeností odlišné bytosti," vysvětlovalo Gringer. "Protože žijeme v malých tábořištích, jako je Zátočina, máme různá povolání a zájmy a náš život není ani v nejmenším jednotvárný, mladá Czilla přijdou do kontaktu s nejrůznějšími lidmi a brzy se změní."

"Co vlastně máte na práci? Nanejvýš -" Vardia se zajíkla. "Chci jenom říct, že živočišná civilizace musí vyrábět potraviny, stavět domy a vychovávat mladé, což vyžaduje množství dalších činností. Zdá se mi, že vy nic podobného dělat nemusíte."

"To je pravda," souhlasilo Brouder. "A protože jsme osvobozená od potřeb, které jsou u většiny živočichů prvořadé, a nemusíme se starat o jídlo, ošacení, přístřešky nebo sex, můžeme se plně soustředit na činnosti, jimž ostatní druhy nemohou věnovat ani zdaleka tolik úsilí."

Vardiu nemohla taková odpověď v žádném případě uspokojit. "Tak co vlastně děláte?" vyzvíдалa.

"Myslíme," odpovědělo Brouder.

"Brouder chce říct, že badáme," zasáhlo Gringer, protože si všimlo Vardiina nechápavého výrazu. "Jsme badatelé každým coulem skoro ve všech oborech. Představ si Czill jako gigantickou univerzitu, kde se shromažďují a třídí vědomosti. Zpracováváme jak praktické, tak teoretické problémy a neustále rozšiřujeme sumu našeho vědění. Kdyby ses vydalo po hlavní cestě opačným směrem, přišlo bys do Střediska, v němž pracují výzkumníci, kteří potřebují technické a laboratorní vybavení. Scházíme se tam na porady pokaždé, kdykoli něco objevíme nebo potřebujeme prodiskutovat různá řešení."

Vardia se to snažila pochopit, seč byla, ale nešlo jí to. "Proč?" divila se.

Brouder i Gringer se zatvářila překvapeně. "Co proč?" zeptalo se Gringer.

"Proč to děláte? Jaký máte cíl?"

Propukla hotová vřava, neboť všechna Czilla se okamžitě zabrala do vzrušené debaty. Tak prudká reakce na tak prostou otázku Vardiu překvapila. Napadlo ji, že se asi vyjádřila nešikovně, a tak se pokusila svůj dotaz upřesnit.

"Chtěla jsem jenom vědět, k čemu všechno to bádání vede? Nezdá se mi, že byste ho sama potřebovala, tak proč to děláte?"

Gringer konečně pochopilo a řeklo poněkud ostře: "Bádáním a zkoumáním, hledáním a nalézáním vědění se přece odlišují myslící bytosti od obyčejné trávy a nižších živočichů!"

"Kam má namířeno civilizace, z níž pocházíš, Vardio?" zeptalo se Brouder shovívavě, jako by mluvilo k malému dítěti. "Jaký je její cíl?"

"Žít ve štěstí a harmonii se všemi ostatními po všechny časy," odpověděla Vardia pohotově, protože tuhle věrouku uměla už od chvíle, kdy ji odeslali z Porodní továrny.

Gringer zatřáslo svými dlouhými úponky a dalo tak najevo krajní rozrušení. Utrhlo stéblo trávy a začalo jím mávat jako ukazovátkem. "Tohle stéblo je šťastné," prohlásilo důrazně. "Má všechno, co k životu potřebuje. Nemyslí a ani myslet nepotřebuje. Je pořád šťastné, přestože jsem je teď utrhlo a přestože teď umře. Jenže tohle stéblo to neví a nebude to vědět, i když už bude dávno mrtvé. Všichni jeho příbuzní na téhle louce jsou stejní. Přesně odpovídají tvé definici nejvyššího cíle civilizované společnosti. Nic nevědí a v této absolutní nevědomosti je jejich dokonalé štěstí a harmonie s okolím. Má tedy civilizace hledat způsob, jak proměnit myslící bytosti ve stébla luční trávy? Byl by to opravdu vrchol evoluce?"

Vardia horečně přemýšlela. Logická argumentace Czill naprosto neodpovídala zkušenostem, které si přinesla ze svého naprogramovaného vesmíru. Věděla, že je to kacířství, ale neměla proti němu žádné argumenty. Cítila se zahnaná do kouta, ba co víc, cítila se neschopná jediné myšlenky, své víry se však nemínila vzdát.

"Já chci domů," zalkala žalostně.

Brouder se zatvářilo lítostivě. Také ostatní Czilla posmutněla. Tak zjevné filozofické tápání Vardiiny společnosti, slepě oddané falešným cílům, je zarmoutilo a dojalo. Chlácholivě ji ovinula svými pružnými úponky a odvedla na zkyplenou rudohnědou půdu tábořiště.

"Všechny další otázky a problémy počkají," řeklo Brouder vlídně. "Dopřej si času jako slunce jasů. Však si u nás zvykneš, Vardio. Stmívá se, musíš si odpočinout."

Stíny se už opravdu dloužily, slunce stálo nízko nad obzorem a vypadalo jako oranžový míč. Poprvé od chvíle, kdy procitla uprostřed širé savany, pocítila únavu a taky jí začalo být trošinku chladno.

"Když je tma, tak spíme. Jenom ve Středisku, kde je umělé světlo, mohou Czilla pracovat i v noci," vysvětlovalo Brouder. "I když vydržíme hodně dlouho, potřebujeme kořenit, abychom byla zdravá a čilá. Minerály, které při tom získáváme, jsou pro naši sílu a duševní zdraví nezbytné."

"Ale jak... jak mám kořenit?" zeptala se.

"Prostě si vybereš nějaké místo, ale ne moc blízko jiného Czilla, a počkáš na tmou. Však uvidíš." Brouder jí ukázalo, kam se má postavit, a pak se vzdálilo na pět dlouhých kroků.

Rychle se smrákalo. Vardia se ještě chvíli rozhlížela po tábořišti, ale brzy si uvědomila, že přestože nemá víčka, vidí čím dál hůř. Svět jí před očima ztmavl jako na konci filmového záběru a najednou ucítila, jak se jí jakoby na povel vysunuje z polštářků chodidel spousta drobných kořínků a jak se zavrtávají hluboko do kypré půdy. Chlad a únava zmizely a tělem se jí rozlilo příjemné teplo. Každíčká buňka jejího těla se tetelila blahem a Vardia se rozplynula ve vlně extáze, kterou by mohla přirovnat k orgasmu, kdyby ho znala.

Všechna Czilla v celé šestce, pokud zrovna nebádala ve Středisku, kořenila. Vypadalo to, jako by po celé zemi rostly miliony vysokých silných rostlin, stejně nehybných jako kterékoli jiné stromy.

S tmou přiletly roje nočního hmyzu a zahemžili se drobní živočichové, kteří se vydali za potravou, kypřili a hnojili půdu a současně přeměňovali kyslík na kyslík uhlíčitý, tolik potřebný pro správné složení atmosféry této šestky. A rostlinolidé zatím spali pod oblohou plnou hvězd, kterou nikdy nespátřili.

###

Protože nemohla zavřít oči, začala se Vardia zvolna probouzet hned s prvními ranními paprsky. Vynořovat se takhle postupně z příjemného snu bylo velice zvláštní. Ještě se nemohla hýbat, a tak se musela dívat přímo před sebe na jiná Czilla, jak tam stojí ztuhlá spánkem, s nohama u sebe a s pažemi přitisknutými k tělům, podobná nerozvětveným kmenům.

Pochopila, jak je důležité vybrat si správné místo na noc. Kořenění se řídilo slunečním svitem dopadajícím na list na hlavě, protože sotva na něm ucítila hřejivé teplo, kořínky se zatáhly, ztuhlost zmizela a opět se mohla pohybovat. Czilla, která stála ve stínu, se dosud neprobudila.

Přišlo k ní Brouder a povzbudivě se zeptalo: "Tak co, určitě se cítíš přímo báječně, vid'?"

"Ano, je mi mnohem lépe." Nejistota a strach zmizely, skryly se kamsi do koutku mysli. Všimla si, že Brouder má na krku stejný řetěz jako ta dvě Czilla včera na cestě. Na řetězu visely digitální hodinky.

"Je časné," řeklo Brouder, když zkontrolovalo čas, a rozpačitě dodalo: "Vlastně to říkám každé ráno, přestože se probouzíme vždycky ve stejnou dobu."

"Tak nač ty hodinky potřebuješ?" zeptala se.

"Abych nezmeškalo porady ve Středisku. Taky mám poslední dobou hodně práce a bojím se, že se do ní tak zaberu, že se nestihnu vrátit na noc domů."

"Na čem pracuješ?"

"Je to velmi zvláštní projekt, dokonce i na naše poměry," odpovědělo Brouder. "Snažíme se vyřešit hádanku, která je na Studnici světů velmi rozšířená. Pracují na ní naše nejvýznamnější Mudra, přestože převládá názor, že se rozluštit nedá."

"Tak proč se tím trápíte?" vyzvíдалa Vardia.

Czillo na ni vážně pohlédlo a s notnou dávkou pýchy pravilo: "Protože se tím problémem zabývají i jiné národy, ale my jsme nejlépe vybavena. Pokud tu hádanku vůbec lze rozlousknout, musíme to být my, kdo na to přijde, neboť v rukou kohokoli jiného by to mohlo být velmi nebezpečné."

Pokusila se vydolovat ze svého nového přítele další podrobnosti, ale Czillo Brouder zavedlo řeč na počasí, takže nabyla dojmu, že jeho výzkum je nesmírně důležitý a že o něm nemůže mluvit, přestože Vardia nyní patří k jeho národu.

"Mám teď namířeno do Střediska," pravilo Brouder. "Mělo bys jít se mnou. Uvidíš, jak to u nás vypadá, ale především jde o to, že pouze ve Středisku tě mohou vyzkoušet a zařadit."

Vardia ochotně souhlasila a obě Czilla hned vyrazila.

Na konci odbočky se pustila stejnou cestou, kterou včera do Zátočiny přišla, a Brouder jí začalo vyprávět o Czillu.

"Naše šestka je široká šest set čtrnáct kilometrů a osm set šedesát metrů. Je stejně velká a má stejný tvar jako jiné země na Studnici světů, kromě půlených rovníkových šestek."

Czillské míry neodpovídaly metrické soustavě Vardiina starého světa, a tak ji udivilo, že se jí v mozku okamžitě převádějí na metry a kilometry.

"Máme šest sousedů, z toho dva patří k mořským národům. Na sto říček, jako je ta v Zátočině, se vlévá do sedmi velkých řek a ty zas do oceánu, kterému u nás říkáme Tmavý oceán. Na Jihu jsou tři oceány, které pokrývají třicet šestek. Jeden z těch mořských národů, s nimiž sousedíme, se jmenuje Umiau, jsou to mořští savci, napůl lidé a napůl ryby. Dýchají vzduch, ale většinu svého života tráví ve vodě. Několik Umiau ve Středisku uvidíš. Odjakživa s nimi spolupracujeme na různých projektech, především na oceánografických studiích, k nimž nám poskytují podklady, protože nemůžeme jejich svět navštívit jinak než ve skafandrech. Tu druhou mořskou rasu nazýváme Piové, jsou to

ohavní tvorové s velkými mozkovnami a lidskýma očima. Dovedou být pěkně zlí. Mají po deseti chapadlech se sliznatými přísavkami a širokou tlamu s dvaceti řadami zubů. Nedá se s nimi vůbec diskutovat, přestože jsou inteligentní. Mají totiž ve zvyku sežrat každého, kdo k nim nepatří."

Vardia se zachvěla hrůzou. "Jak to, že nesežerou Umiau?"

Brouder se zasmálo. "Sežrali by, kdyby mohli. Všude, kde spolu sousedí znepřátelené druhy, existují přirozená omezení. Umiau žijí při ústí tří řek a naštěstí pro ně nemají Piové sladkou vodu rádi. Navíc dovedou Umiau mnohem rychleji plavat, a tak mezi sebou udržují poněkud nejisté příměří, protože Umiau mohou pochopitelně pojídat Pie, i když si na ně moc nepotrpí."

Brouder se odmlčelo, dokud obě Czilla nepřišla na velkou křižovatku. "Teď se dáme nalevo. Napravo nikdy nechod', Vardio. Jsou tam tábořiště pro nemocná a izolovaná Czilla."

"Jaké mají nemoci?" zeptala se Vardia vyplašeně.

"Takové jako všude jinde," řeklo Brouder. "Sotva objevíme nové sérum, viry znovu zmutují. Nedělej si s tím však žádné starosti. Czilla se v průměru dožívají dvou set padesáti let, a pokud se ti nepříhoda něco vážného, stejně se několikrát rozdělíš. Naše populace si udržuje stabilní úroveň kolem půl druhého milionu obyvatel - je nás dost, ale ne zas tolik, aby nebylo dost místa na tábořiště. Počet omladků i soušek je vyrovnaný, na to už planetární mozek dohlédne. Nestárneme sice stejným způsobem jako jiné národy a umíme zregenerovat většinu svých nemocných nebo poraněných částí, přesto je kvantum odumřelých jedinců v podstatě konstantní a stav populace nekolísá. Řídící mozek zasahuje pouze v mezních situacích."

"My se regenerujeme?" zeptala se Vardia překvapeně. "Když přijdu o nohu nebo o ruku, tak mi zase naroste?"

"Správně," potvrdilo Brouder. "V každé tvé buňce je obsažen model celého těla. Pokud ti zůstane nepoškozený mozek, můžeš zase dorůst. Je to bolestivé, ale je to možné. Jinak příliš bolesti nezažijeme."

"Musím si tedy chránit především hlavu," poznamenala Vardia.

Brouder se pronikavě rozesmálo. "Kdepak hlavu. Nohy!" Tak se smálo, že mu chvíli trvalo, než mohlo ukázat na houbovitě polštářky na chodidlech.

"Chceš snad říct, že si šlapu po mozku?" Nevěřicně zvedla jednu, potom druhou nohu. "Po svých dvou mozcích?"

"Zcela správně. Každý mozek ovládá polovinu těla, ale zpracovává celý soubor informací včetně myšlenek a paměti. Kdybych tě nad nimi useklo, obě nohy by zakořenily a z každé by vypučelo tvé nové já. Na hlavě máš pouze smyslové orgány napojené na nervovou soustavu, jinak je to prázdná makovice a k ničemu užitečnému není. Kdybys o ni přišlo, tak zkrátka usneš a budeš kořenit tak dlouho, než ti naroste nová."

Tělesné zvláštnosti Czill nepřestávaly Vardiu udivovat. Vzpomněla si, jak užasla, když se v Zóně setkala s šestirukým hadím mužem, jenže teď nešlo o někoho jiného, ale o ni samotnou, a to bylo něco docela jiného.

"A tady máme Středisko," zvolalo vesele Brouder, jakmile dorazili na vrcholek kopce.

Před nimi se do dálky, snad až k samému horizontu, rozkládal obrovský komplex budov. Celé stavbě dominovala mohutná kupole, která se na slunci blyštěla jako zrcadlo. Od ní se symetricky rozbíhala kilometry a kilometry dlouhá ramena zbudovaná z průsvitného skla. Vardia v duchu pobaveně konstatovala, že těch ramen je pochopitelně šest. Vyrůstaly z nich desítky přinejmenším dvacetipatrových prosklených mrakodrapů.

"To je nádhera," vydechla okouzleně.

"Sem chodí přemýšlet naše nejlepší mozky," pravilo Czillo Brouder hrdě. "Bádají nad nejrůznějšími problémy a trídí získané vědomosti. Stříbřití mřížoví, které vidíš na všech stěnách a střeších, vyrábí umělé světlo, abychom mohla zůstat vzhůru i v noci. A tamhle ta stužka na obzoru je řeka Averil. Středisko stojí přímo nad ní, a tak máme dost vody. Díky světlu, vodě a minerálním koupelím můžeš nepřetržitě pracovat sedm až deset dní. Ale nakonec tě to přece jen unaví, a čím déle jsi bylo vzhůru, tím déle budeš muset kořenit."

Vardia si zcela nečekaně vzpomněla na Nathana Brazila a na knihu s děsivou obálkou, kterou u něho zahlédla. "Máte tady knihovnu?"

"Tu nejlepší na Studnici světů," chlubil se Brouder. "Máme naprosto všechno, co lze sehnat, a to nejen naše vlastní publikace, ale také studie od všech Přichozích, jako jsi ty, kteří se zabývali historií, sociologií, a dokonce i technikou."

"Máte taky romány?"

"Ale jistě. A taky všelijaké legendy a pohádky, prostě všechno možné. V tomhle oboru jsou vynikajícími odborníci Umiau. Do Střediska se po řece snadno dostanou."

"A co v tom brání Piům?" zeptala se s obavami.

"Už jsem ti přece řikalo, že nemají rádi sladkou vodu. Umiau jsou savci, dýchají vzduch, a proto je jim úplně jedno, v jaké vodě se pohybují."

Pak Brouder Vardii objasnilo, jaká ve Středisku vládne hierarchie. Czilla s titulem Ctihodná stála nejvýše, protože byla ve svých oborech nejlepší. Pod nimi byla Mudra, jež prováděla výzkum a základní práce na projektech. Brouder bylo Mudro stejně jako Gringer. Pod Mudrem se nacházelo Učedníče, které se teprve zdokonalovalo ve svém oboru a čekalo na příležitost, aby si zajistilo postup. Na nejnižším stupni stála Pomocná, jež se starala o úklid, zahrady a všemožné další potřebné věci, aby ostatní Czilla mohla v klidu pracovat. Pomocná si vybírala tuhle práci sama. Byla mezi nimi i vysoce postavená Czilla na odpočinku, která už svůj výzkum dokončila, nebo se dostala do slepé uličky.

Brouder zavedlo Vardiu do Střediska a představilo jí Mudro jménem Mudriel, jež se zabývalo psychologií.

V následujících týdnech Mudriel Vardiu pilně zkoumalo a prohlíželo, aby získalo její úplný profil. Současně ji učilo číst a psát czillsky. Mudriel bylo velmi potěšeno rychlostí a lehkostí, s jakou to zvládla.

Večer co večer odcházela Vardia ze Střediska na tábořiště nedaleko psychologického oddělení a pozorovala podivný les tisíců pracovníků všemožných oborů, kteří tam kořenili. Některá Czilla vyspávala dlouhé bádání a kořenila i přes

den, mnohdy i několik dní.

Po nějaké době začala mít Vardia dojem, že se jí Mudriel věnuje až přespříliš, protože je nejspíš jeho jediným výzkumným objektem, a tak se ho na to jednou zpříma zeptala.

"Za mého života jsi v Czillu první Příchozí," odpovědělo Mudriel. "Pokud nejsem na cestách, obvykle dohlížím na různá oddělení, aby si Mudra neničila zdraví nadměrným bádáním, neboť by tím poklesla jejich výkonnost. Protože také zodpovídám za jejich správné zařazení, musím dávat pozor, zda nedošlo k omylu. Mou specializací jsou však Příchozí. Pokud je to možné, zvu sem na testy Příchozí z jiných šestek, nebo se za nimi vypravím samo. Jsem jedno z tisícovky obyvatel jižní polokoule, určitě nás nebylo víc, kteří byli na severní polokouli."

"Jaké to tam je?" vyzvídala Vardia. "Slyšela jsem, že naprosto jiné."

"To je přesně to správné slovo." Mudriel si asi na něco vzpomnělo, protože se zachvělo. "Ale máme pár takových podivínských národů i na naší polokouli. Představ si třeba, že by ses dostalo mezi Pie, kteří se ti sice snaží ochotně vyjít vstříc, ale současně se tě pokoušejí sežrat. Už jsem to zažilo."

"A přežilo jsi to," špitla obdivně.

Mudriel odmítavě zašermovalo úponky. "Ne vždy."

Jednou ze mě zbyly jenom nohy a třikrát nebo čtyřikrát jsem bylo poničeno na celé týdny. A dvakrát dokonce zabito."

"Zabito?" zvolala Vardia zděšeně. "Jenže -"

Mudriel to odbylo mávnutím paže. "Čtyřikrát jsem se rozdvojilo a dvakrát, když ze mě zůstaly jen nohy, jsem vyrašilo. Teď jsme čtyři, vykonáváme stejnou práci a v cestování se pravidelně střídáme, aby byla případná rizika rozdělena rovným dílem."

Vardia udiveně zavrtěla hlavou v gestu spíš lidském než czillském. Většina dvojčat byla psychologickým oddělením záměrně přiřazena k odlišným oborům, výjimkou byla buď nebezpečná práce, nebo vysoce specializovaná činnost. Několik takových Czill už ve Středisku potkala.

Jednoho dne ji Mudriel zavolalo do své kanceláře, kde se probíralo neobvykle tlustým spisem. "Je čas zařadit tě do práce. Jsi u mě už tak dlouho, že tě znám líp než kterékoli jiné Czillo. Musím přiznat, že bylo opravdu báječně záhadný subjekt."

"Já přece nejsem žádná záhada," ohradila se Vardia. Pocit odcizení, který ji trápil během první noci, dávno zmizel. Nyní měla dojem, že se své nové podobě dokonale přizpůsobila.

"Teď už opravdu ne," prohlásilo Mudriel. "Dnes ti připadá, jako by ses tady narodilo, a tvůj minulý život je už jen pouhopouhou vzpomínkou."

"To je pravda," přiznala Vardia. "Zdá se mi, jako by se všechny mé vzpomínky přihodily někomu jinému, jako bych byla jen nezúčastněným divákem..."

"Tak je to se všemi Příchozími. Součástí morfologické proměny je biologická adaptace, po níž následuje úprava psychiky. Naše chování prostě musí odpovídat tělu, které je nám dáno. U živočichů se na tom podílejí především hormony produkované žlázami s vnitřní sekrecí, v našem případě jsou to různé šťávy. Hormonální nerovnováha tvé původní rasy je příčinou mnoha odchylek od normy; kupříkladu vstřikováním určitých pohlavních hormonů do vyvíjejícího se samčího zárodku lze uměle změnit jeho pohlavní znaky na samčí, potlačením tvorby těchto androgenů zas naopak samčí na samčí, a tak dále... Nyní se blahodárným působením času upravila rovnováha tvé mysli a tvého nového těla, takže je všechno v nejlepším pořádku."

"Co na mě vlastně bylo tak záhadného?" zeptala se Vardia.

"Nedostatek dovedností a zkušeností," odpovědělo Mudriel. "Každý něco dělá, ale tys bylo zjevně vychováno jako naprosto nevědomé, přestože jsi vysoce inteligentní. Umělo jsi předávat vzkazy a vést zdvořilou konverzaci, ale nic jiného. Tvá neznalost světa nás opravdu překvapila. Bylo jsi vlastně jen živé nahrávací zařízení. Uvědomuješ si například, že těch třiaosmdesát dní, co jsi s námi, pro tebe představuje mnohem delší vědomé bytí, než jaké si pamatuješ z celého předchozího života?"

"Já... já nevím, jak to myslíš," vykoktala Vardia.

"Vytvořili tě s nadprůměrnou inteligencí," řekl Mudriel lítostivě, "ale přitom tě naprogramovali tak, abys ji nikdy nemohlo použít. Vytvořili povrchní osobnost známou jako Vardia Diplo Dvanáct-Šedesát jedna - význam těch dvou čísel mě skutečně znechucuje. Bylo jsi zvědavé a zvídavé, ale jenom na povrchu. Nikdy jsi nedokázalo využít informace, které jsi získalo, a ani jsi po tom netoužilo. Mělo jsi především působit na druhé, aby se cítili příjemně, nic víc. Jakmile jsi dorazilo na místo určení, zaměstnanec velvyslanectví tě zhypnotizoval, přečetl si vzkaz, vymazal ti paměť, nahrál do tebe odpověď a poslal tě zpátky. Přesně tak by se to odehrálo, kdybys doletělo na Coriolanus. Teď máš živé vzpomínky na kapitána Brazila, na ostatní cestující na Stehekinu a také na Dalgonii. To všechno by bylo pryč. Lidé, s nimiž ses setkalo, by se pro tebe stali naprostými cizinci. Kdyby se k tobě někdo hlásil, myslelo by sis, právě tak jako oni, že to byla nějaká jiná Vardia Diplo, kterou znali. Zamysli se a zkus si vzpomenout na něco, co se stalo před tím, než jsi nastoupilo na Brazilovu loď."

Vardia se zamyslela a vzpomínala. Nyní se už dokázala dívat na svou minulost naprosto objektivně. Pamatovala si, jak se rozloučila s pracovníky stranického aparátu, vyšla z budovy a odjela na kosmodrom. Co bylo před tím, nevěděla.

"Nikdy jsem si neuvědomila -"

Mudriel ji zarazilo. "Já vím. Je to součástí hloubkového naprogramování. Nikdy by tě ani nenapadlo vzpomínat. Také jsi nikdy neznalo vzkaz, který jsi neslo. Naprogramovali tě, jak se máš udržovat v předepsané fyzické kondici, abys v případě napadení dokázalo ten vzkaz ubránit, nebo za něj položit život. Kdybys upadlo do nějaké léčky, spustila by se v tobě série impulsů, které by tě dohnaly k sebevraždě."

Mudriel si povšimlo Vardiina vnitřního zápasu. Vědělo, že mu důvěřuje, že se však současně odmítá smířit s tím, o

čem právě mluvilo.

"Netrap se," uklidňovalo ji Mudriel. "Tohle naprogramování jsem ti už z mysli odstranilo. Konečně můžeš být samo sebou. Chtělo by sis poslechnout ten vzkaz, kterýs mělo doručit?"

Vardia mlčky přikývla. Měla pocit, jako by se ocitla v husté mlze.

Mudro Mudriel vytáhlo ze zásuvky stolu průsvitnou krychličku a vložilo ji do otvoru v přehrávacím přístroji.

Vardia uslyšela svůj hlas. Nemohla tomu uvěřit, že je to její starý lidský hlas. Navíc teď neměla hlasivky a takhle mluvit už nedokázala.

"Předsednictvo Strany Nového Albionu vám představuje Dathama Haina, který se svou společnicí přibyl na této lodi jako náš kurýr. Občan Hain vám přináší poselství nesmírné důležitosti a žádá, aby mu bylo umožněno setkání se členy coriolanského předsednictva Strany na pracovním obědě. Účast nutná. Žádáme vás, abyste vyplnili veškeré Hainovy požadavky bez otázek a zaváhání. Po tomto setkání kurýra přeprogramujte tak, aby mohl podat hlášení, necht' je to však provedeno za Hainovy přítomnosti a s jeho souhlasem. Sláva lidové revoluci a jejím prorokům!"

Nahrávka skončila.

Czillo psycholog zkoumavě hledělo na bývalého kurýra Vardiu Diplo 1261, jež byla zjevně oťresena. Právě tuhle léčbu šokem Mudriel zamýšlelo a nyní s odborným zájmem sledovalo vnitřní zápas, který Přichoží musel sám se sebou vybojovat. Bylo to nutné.

Je ovšem strašné přihlížet, jak se někomu rozpadá představa o šťastném světě. A je přímo úděsné být tím, kdo tu představu rozbíjí.

Nakonec se Mudro Mudriel vlídně zeptalo: "Chtělo bys teď kořenit a meditovat? Dopřej si tolik času, kolik potřebuješ."

Vardia zavrtěla hlavou. "Ne," odpověděla zpola šeptem, "ne, jsem v pořádku."

"Chápu tě," konejšilo ji Czillo psycholog. "Je těžké smířit se s tím, že celý tvůj život byla jen lež, ale muselo ses dozvědět pravdu. Na našem světě jsou mnohá společenství zrovna tak špatná, ne-li ještě horší. Hain tady také někde je a nejspíš už do takového mizerného spolku zapadl. Taková společenství jsou nepřítelem všech civilizací, a proto s nimi bojujeme. Přidáš se k nám?"

Vardia chvíli tiše stála. Pak jako by v ní něco prasklo a s divokostí, která překvapila i ji, zaníceně vykřikla: "Ano!"

Mudriel předvedlo czillskou verzi úsměvu a pak ten tlustý spis, který mělo před sebou na stole, konečně zavřelo. Potom zvedlo razítko a otisklo je do prázdného rámečku na obalu. Czillsky tam stálo: Připraveno k přidělení.

Poslední sezení skončilo a Vardia Diplo 1261 zmizela.

Z kanceláře vyšlo Czillo Vardia.

5

Akkafská říše

Datham Hain sice na oko odvážně vstoupil do Brány, ve skutečnosti však byl vyděšený až k smrti a statečnost jenom předstíral. Pak ho mučily zlé sny, v nichž se setkal se všemi hrůzami a děsy svého dlouhého života. Markovanský mozek jejich obsah zaznamenal, podrobil analýze a utřídil podle prastarého neměnného klíče.

Hain se náhle probudil a rozhlédl se kolem sebe. Nic divnějšího dosud neviděl.

V první řadě si uvědomil, že je barvoslepý. Rozlišoval černou, bílou a veškeré odstíny šedi, ale všechno bylo zněkčeno hnědým tónováním, takže některé předměty mu připadaly rozmazané a jiné zas ostře vystupovaly do popředí. Prostorové vnímání bylo velice neobvyklé. Letným pohledem dokázal odhadnout jakoukoli vzdálenost a jeho zorné pole se rozšířilo na sto osmdesát stupňů. Bylo to stejně úžasné jako to, na co hleděl.

Stál na výstupku útesu vysoko nad neuvěřitelnou krajinou. Pod ním se rozkládala neplodná písčítá zem posetá stovkami komolých kuželů, které připomínaly pravidelně tvarované sopky. Trochu se naklonil, aby získal lepší výhled, a s úlekem zjistil, že se kužely dvojnásobně přiblížily. Dosud stěží postřehnutelná vlasově tenká čára uprostřed jeho zorného pole se však rozšířila a rozdělila scenerii na dvě části, jako by se díval do dvou oken a přitom stál před pilířem mezi nimi.

Tam dole se něco pohybovalo. Hain na to fascinovaně zíral a ptal se sám sebe, proč ho to přitahuje, místo aby ho to děsilo nebo odpuzovalo. Lezl tam totiž jakýsi velký hmyz. Tvorové byli dobře metr vysokí a na délku měřili od jednoho do čtyř metrů. Vpředu na hlavě měli po páru obrovských fasetových očí jako mouchy, pod nimi trčel papoušci zoban s velkými kusadly po stranách.

Hain užasl, když se jeden z těch tvorů zastavil, vystrčil černý jazyk dlouhý jako had a začal si jím umývat hlavu. Tělo měl protáhlé a porostlé chlupy - Hain je viděl natolik dobře, že je klidně mohl spočítat. Podél trupu bylo složeno několik párů křídel. Zadní část těla byla holá a trčel z ní kostnatý výrůstek, což bylo nepochybně žihadlo. Hain si představil, jak by dopadl, kdyby ho něco tak velkého bodlo.

Hlava toho divného hmyzu splývala s hrudí v málo pohyblivém spojení a nahoře z ní vyrůstala dvojice dlouhých tykadel namířených dopředu. Tykadla byla zakončena ochlupenými uzlíky a neustále rychle kmitala, jako by žila vlastním životem.

Tvorové měli osm silných nohou pokrytých dlouhými splývavými chlupy. Když odsouvali z cesty kameny, Hain si povšiml, že přední pár používají jako ruce. Konce nohou byly zašpičatělé a pokryté jakýmsi lepkavým výměškem. Dokázali se pohybovat velmi rychle, tu a tam se na chvíli vznesli do vzduchu, ale pro svou velkou hmotnost zjevně nemohli létat daleko.

Potom spatřil, jak odklízí prach a smetí z cesty strojem, který vypadal jako sněžný pluh, a konečně pochopil, že to není obyčejný hmyz, ale jedna z myslících forem života na Studnici světů.

Pokusil se otočit hlavu, ale nešlo to. Otevřel podivně ztuhlá ústa a vystrčil jazyk. Byl více než tři metry dlouhý, ovladatelný jako paže a celý pokrytý lepkavou substancí.

Jsem jedním z nich, řekl si spíš udiveně než bázlivě.

Zvedl si před oči dvě přední končetiny. Měly tři klouby a mohl je ohýbat na všechny strany. Špičaté konce vypadaly jako z tvrdé gumy, a tak se pokusil zvednout malý kámen. Sotva se ho dotkl, pokryly se špičky nohou lepkavým výměškem a pevně k povrchu kamene přilnuly. Jakmile kámen pustil, výměšek ztuhl a odpadl od nohy jako stará kůže.

Když kámen dopadl na zem, Hain neuslyšel zvuk nárazu, jaký očekával, ale ucítil ho spíš jako jedno silné zachvění. To je těmi tykadly, řekl si. Vnímám chvění vzduchu, ale ne zvuk. Zkusil se na to soustředit a zjistil, že přijímá tisíce jemných vibrací a že dokáže vycítit jednotlivé zdroje a jejich vzdálenosti, což bylo doslova neuvěřitelné.

S tím by se dala dělat spousta věcí, pomyslel si Datham Hain.

Potom prozkoumal své tělo jazykem, ale dával si dobrý pozor, aby se nedotkl žihadla, jež si dokázal uvědomovat, stačilo chtít. Neraď bych sám sebe otrávil, když hra teprve začíná, pomyslel si obezřetně.

Tělo měl asi tři metry dlouhé a téměř metr vysoké. Podle těch tvorů tam dole byl přibližně střední velikosti. Zkusil zahýbat křídly. Měl jich šest párů, ale zdálo se, že jsou tenká a slabá, než aby ho spolehlivě unesla. Rozhodl se, že je nebude zkoušet, dokud se o své anatomii nedozví víc. Vždyť i ptáci se musí učit létat, řekl si, a inteligentní tvorové mají pravděpodobně mnohem slabší instinkty než nižší druhy.

Ale jak mám slézt dolů? přemýšlel. Po chvíli váhání se rozhodl to zkusit a posunul se k okraji výstupku. Když se předními nohama dotkl svažité stěny, vyloučily výměšek a přidržely ho. Dodal si odvahy a začal lézt dolů.

Brzy zjistil, že je to neuvěřitelně snadné, a s každým krokem jeho sebejistota vzrůstala. Napadlo ho, že by nejspíš mohl chodit i po stropě, pokud by ta lepkavá hmota udržela jeho váhu. Nejhorší však asi bude zvyknout si na to, že má tak obrovskou část těla vzadu za hlavou. Nohy ho nesly samy a pracovaly v dokonalé souhře, jako by nikdy nic jiného nedělaly, ale tělo bylo tuhé a neohebné a chvíli mu trvalo, než se je naučil ovládat, aniž by se kolébal ze strany na stranu.

Za několik minut byl dole a byl na svůj samostatný výkon přiměřeně pyšný, přestože útes nebyl zrovna moc vysoký, nepochyboval však, že s trochou cviku po něm dokáže slézt za několik vteřin. Nyní však stál před řadou dalších problémů, které sám vyřešit nedokázal. Potřeboval se rychle zabydlet a zjistit, jaký tu mají politický systém, společenskou strukturu a jak všechno funguje. Měl také hlad a neměl nejmenší tušení, co tihle tvorové jedí.

Jak vůbec komunikují? Nejenže neznal jejich řeč, ale vůbec nevěděl, jaký orgán k mluvení používají. Vzpomněl si na Ortegu, který tvrdil, že tyhle věci vyřeší markovanský mozek, ale přesto byl nervózní, když se jednomu z těch tvorů postavil do cesty.

Sotva ho tvor uviděl, zastavil se a vyštěkl: "Co tady tak okouníš, markling? Nemáš snad nic na práci?"

Hain byl ohromen. Řeč se skládala ze soustavy neuvěřitelně rychlých vibrací vyvolaných kmitáním tykadel toho druhého a přenášených vzduchem na jeho vlastní tykadla, a přesto rozuměl naprosto všemu. Tedy až na to divné slovo. Rozhodl se, že také zkusí promluvit.

"Promiňte, prosím, právě jsem se do tohoto světa narodil a potřebuji pomoc a vedení," začal a přitom cítil, jak se jeho tykadla rozechvěla. Fungovalo to!

"Co je, krucinál?" odpověděl velký tvor hrubě, i když to samozřejmě neřekl těmito slovy. Hainův mozek si všechno automaticky překládal do známých výrazů. "Je ti něco?"

"Naprosto nic," ujistil ho Hain. "Právě jsem přišel ze Zóny a probudil se jako jeden z vás."

Tvor se na chvíli zamyslel. "No to mě teda zatrat! Přichozí! To jsme tady neměli už celý roky!" Ale hned podezřívavě dodal: "Nechceš se náhodou ulejt?"

"Ujist'ují vás, že mluvím naprostou pravdu!" zvolal Hain. "Ještě před malou chvílí jsem patřil k naprosto odlišné rase a tělesné formě."

"Však si zvykneš. Většinou vám to chvíli trvá, ale nakonec se přizpůsobíte. No, zavedu tě do guvernerský rezidence, ať si s tebou láme hlavu někdo jinej. Mám dost své práce. Tak hejbní zadkem!"

Hain následoval svého průvodce, který byl aspoň o třetinu větší než on. Tvorové, kteří na cestě pracovali, se spíš podobali Hainovi a ti velcí na ně dohlíželi.

Minuli několik vysokých kuželů, než se vydali nahoru po jednom, který se na první pohled od těch ostatních nelišil, a pak vlezli do díry na vrcholku. Otvor byl pravidelný a lemovaný kovem jako otevřený poklop. Když se Hain podíval dovnitř, málem mu povolily nervy. Nadzemní část kužele byla vysoká deset metrů a byla dutá, takže ho čekala cesta nejen hlavou dolů, ale navíc po šikmé stěně.

Konečně sestoupili na kovovou podlahu. Z dutiny se jako loukotě kola rozbíhaly tunely obložené kachlíky a osvětlené dlouhými trubicemi podobnými zářivkám. Chodby byly dost široké, aby jimi mohli projít dva tvorové vedle sebe, ale protože jich několik šlo proti nim, musel se Hain zařadit dozadu.

Průchody bez dveří vedly do velkých sálů, kde desítky těch hmyzích tvorů pracovaly, jiné byly zaplněny podivnými předměty. Kráčeli však pořád dál, až odbočili do průchodu, nad nímž svítil šestiúhelník s vepsaným šedým kruhem, v němž byl ještě jeden menší černý kruh a uprostřed bílá tečka. Hain si s jistým pobavením uvědomil, že mu ten znak připomíná pozadí jeho průvodce s tím hrozivým žihadlem ve středu.

V místnosti byly velké psací stroje s obrazovkami, několik malých a středních tvorů psalo předními nohama na zvláštních klávesnicích, které tvořila soustava možná čtyřiceti nebo padesáti na pohled identických krychlí, jež se při doteku rozsvěcovaly. Na obrazovkách se skládal podivný tečkovaný vzor, v němž Hain neshledával žádný logický řád. Když byla obrazovka plná, sešlápl písař zadní nohou veliký knoflík, a jakmile se obrazovka vyprázdnila, znovu začal psát.

Takže neumím přečíst jejich písmo, řekl si Hain. No a co, nemůžu umět všechno.

Hainův průvodce trpělivě čekal, až někdo vzhledne od klávesnice a všimne si jich.

"Ano?" zeptala se posléze jedna písarka povýšeně.

Haina zcela automaticky napadlo, že tvor, který ho sem přivedl, je muž a tyhle písarky ženy.

"Našel jsem na cestě markling. Tvrdí, že je Příchozí," řekl průvodce stejným otráveným tónem, jímž mluvil s Hainem.

A opět padlo to divné slovo. Co u všech rohatých znamená markling?

"Počkejte vteřinku," pravila písarka důležitě. "Zjistím, jestli vás Jeho Výsost může přijmout."

Odešla do bočního tunelu a zůstala uvnitř pěkných pár minut. Haina trápil nejen čím dál tím větší hlad, ale také obavy. Tohle je tedy dědičná monarchie, řekl si. Co se dá dělat, mohlo být i hůř.

Konečně se písarka vrátila. "Jeho Výsost přijme Příchozího. Jen samotného Příchozího," dodala ostře, když Hainův průvodce vykročil k tunelu. "Vy se vraťte ke svým povinnostem."

"Jak je libo," zabručel velký tvor a odešel.

Hain sebral veškerou odvahu a vstoupil do vedlejší místnosti.

Uvnitř byl ten nejpodivnější tvor, jakého dosud viděl. Byl zcela určitě největší. A ještě něco na něm bylo mimořádného.

Měl totiž tělo porostlé bílými chlupy.

Hainovi bylo okamžitě jasné, jak se v této dědičné monarchii poznávají dědicové.

Na podlaze leželo několik polštářů připomínajících poloprázdné pytle, u stěny stály jakési bedny a psací stroj s velikánskou obrazovkou. Mohutný bílý tvor se nad Hainem tyčil na čtyřech zadních končetinách. Působilo to opravdu majestátním dojmem a Hain zapochyboval, zda by to sám dokázal.

"Jak se jmenuješ, Příchozí?" otázal se bílý tvor velitelsky a Hain si uvědomil, že tón se mění podle intenzity vibrací.

"Datham Hain, Vaše Výsosti," odpověděl co nejuctívěji.

Guvernér si zamyšleně olízl jazykem zoba a něco napsal, ale muselo to být hodně krátké, protože obrazovka zůstala téměř prázdná. Pak stiskl odesílací knoflík a chvíli čekal. Vzápětí se obrazovka zaplnila těmi legračními tečkami. Když si vzkaz přečetl, znovu se zamyslel a začal se otáčet. Hain musel couvnout, protože Jeho Výsost potřebovala dobré čtyři metry, aby mohla obrát provést.

"Normálně bychom tě prostě vydrezírovali a zařadili na místo, kam patříš. Příchozí se u nás buď přizpůsobí, nebo zemře."

Hainovi pokleslo srdce, pokud nějaké měl.

"Ale pro tebe mám speciální posláni," prohlásila Jeho Výsost. "Je to sice smůla, že jsi markling, ale co se dá dělat. Má pobočnice tě zavede do ubytovny. O tři průchody dál je skladiště proviantu. Většina Příchozích sem dorazí přišermě vyhládlá, tak se pořádně napi. Můžeš slupnout cokoli. Potom počkáš v ubikaci, než dostanu instrukce z říšského štábu."

Hain tiše stál a vstřebával informace. Nakonec se zeptal: "Vaše Výsosti, mohu promluvit?"

"Mluv," vyštěkl guvernér netrpělivě. "Oč jde?"

"Co je to markling?"

"Život je těžký a v Akkafské říši nemá příliš velkou cenu," pravila Jeho Výsost shovívavě. "Přirůstky mláďat jsou extrémně nízké nejen vinou přírodních faktorů, ale také z jiných důvodů, na něž dříve či později přijdeš. Aby naše rasa nevymřela, přichází na svět na jednoho samce padesát samic. Markling je akkafská samice, Hainová. Změnila jsi zkrátka pohlaví."

###

Datham Hainová oddusala za guvernérovou pobočnicí do prostorného skladiště naplněného množstvím neznámých zvířat a červů, většinou živých. Nasytit se jako Akkafan nebylo pro dosud nepřizpůsobenou transsexuálku Hainovou dvakrát příjemné, ale když překonala počáteční odpor, zjistila, že ti bílí červi nejsou tak nechutní, jak vypadají. Potřebovala si především zaplnit svůj obrovský prázdný žaludek, a ne si smlsnout.

Když nemyslela na to, co jí, šlo jí to docela šikovně. Jazykem jako lepkavým bičem nabrala živé sousto, hodila si je dozadu k žihadlu, napichla je a paralyzovala, pak si nehybnou potravu přidržela předními nohama, naporcovala kusadly a strčila do zobáku.

Odhalení, že je teď samice, ji nijak zvlášť nešokovalo. Řekla si, že pohlavní život Akkafanů bude nejspíš natolik odlišný, že by ten rozdíl stejně nepoznala. Znepokojovalo ji však, že samci mají mnohem vyšší postavení.

Samci byli větší, podíleli se na vládě, zastávali důležitá místa a ovládali techniku, která znamenala moc. Samice, většinou neplodné, dřely jako otrokyně. Hainová si zatím nevšimla nějakého nátlaku nebo donucovacích prostředků. Dělnice se podřizovaly příkazům bez odmlouvání a pracovaly poměrně horlivě. Pochopila, že zdejší systém má přesnou hierarchii. Nebylo to tak zcela nepodobné Komsvětům, kde byly určité vrstvy lidí rovněž utvářeny pouze na práci.

Proč zrovna já musím být na dolním konci společenského žebříčku? Dovedu se smířit s tím, že se ze mě stal naprosto jiný tvor, že jsem úplně odlišný - vlastně odlišná, opravila se v duchu. Přijmu i fakt, že je ze mě samice, ale nikdy se nesmírím s tím, že jsem otrokyně.

Po krmení ji pobočnice odvedla do noclehárny. V Akkafské říši se pracovalo nepřetržitě, dělnice se pravidelně střídaly a odpočívaly ve stanoveném pořadí. Právě teď byla ubikace jen zpoloviny zaplněná. Komůrky ve stěnách v několika patrech nad sebou nebyly o nic větší, než aby se do každé vešel jeden tvor. Hainová dostala od vrchní dozorkyně číslo kóje a guvernérova pobočnice jí připomněla, že tam musí počkat na další instrukce.

Hainová lehce vylezla po stěně do přidělené cely vystlané kobercem ze zvířecích chlupů. Cítila se velice pohodlně, protože tam bylo teplo a proti suchému vzduchu venku i značně vlhko. Na nevelkém ovládacím panelu byla pouze dvě tlačítka; jedno bylo zamáčknuto. Hainová zvědavě stiskla i to druhé. Ozvaly se příjemné uklidňující vibrace. Její hmyzí tělo zaplavil pocit lehkosti a pomalu upadla do bezesného spánku.

Jakmile Hainová usnula, guvernérova pobočnice zamířila do úřadovny vrchní dozorkyně. "Z rozkazu Jeho Výsosti

barona Kluxma musí tato markling na sto devadesát osmičky spát tak dlouho, dokud příkaz nebude odvolán. Ujistěte se, že uklidňovač zůstane zapnutý i po vystřídání směny."

Vrchní dozorkyně potvrdila příjem rozkazu a obrátila se k rozměrnému panelu, na němž bylo množství tlačítek označených čísly jednotlivých kójí. Polovina tlačítek svítila. Vrchní dozorkyně přidržela číslo sto devadesát osm přední nohou a současně stiskla druhou přední nohou červené tlačítko po straně. Hainová zůstane ponořena do blaženého spánku, dokud to rudé tlačítko někdo nevypne.

Pobočnice dala najevo spokojenost a vrátila se do guvernérovy kanceláře, aby podala hlášení.

Velký bílý nirling, jak se říkalo akkafským samcům, blahosklonně přikývl a milostivě ji propustil. Pak se rovnou otočil ke komunikačnímu zařízení a vytiskl číslo královského paláce. Strašně nerad tam volal, protože ctižádostiví šlechtici, kteří krále obklopovali, byli nevyzpytatelní a nedalo se jim důvěřovat. Provinční baroni stáli na společenském žebříčku níž, dokázali však přežít nejednoho dvořana, protože se drželi co nejdál od paláce. Pokud v pořádku odváděli daně, měli docela příjemný život.

Spojení bylo pouze zvukové, proto musel do přístroje mluvit. Akkafané sice neměli uši, "slyšeli" však zhruba stejně jako jiní tvorové, kteří sluchovými orgány vybaveni byli. Zvuk je koneckonců jen mechanické kmitání a vlnění pružného prostředí. Přestože baron nikdy neslyšel zvuk jako takový, měl mnohem lepší sluch než většina bytostí na Studnici světů.

Po strašně dlouhé době se někdo v paláci konečně probudil a přijal hovor. Královo dvořanstvo už je hodně nedbalé a zdegenerované, pomyslel si baron. Možná co nevidět uzraje čas pro vzpouru baronů.

"Hlásí se baron Kluxm, guvernér podšestky Devatenáct. Mám důležitou zprávu, kterou je nutno neprodleně předat říšské radě Jeho Veličenstva."

"Říšská rada teď nezasedá," ozvala se zrudělá odpověď. "Nemůže to počkat?"

Kluxm v duchu proklínal drzost a hloupost dvořanů. Tahle telefonistka byla nejspíš králova osobní markling. "Řekl jsem důležitou zprávu," zdůraznil a snažil se ovládnout svůj vztek. "Přebírám plnou zodpovědnost."

Zdalo se, že telefonistka znejistěla. Nakonec se podle vžitých byrokratických postupů rozhodla přesunout celou záležitost na někoho jiného. "Přepojím vás na říšský štáb na generála Ytila. Ten o tom rozhodne."

Než mohl Kluxm něco říct, uslyšel cvaknutí a ozval se úsečný hlas: "Ytil."

Baron pohrdal říšskými důstojníky ještě víc než dvořany. Každých pár let, když byla nouze, vyvolali válku s ostatními šestkami a pokaždé prohráli. Usoudil však, že Ytil je stejně dobrý jako kdokoli jiný, protože se aspoň zbaví odpovědnosti a už si s tím nebude muset lámat hlavu.

"Mám tady Přichozí, jednu z těch, o kterých jste nám řekli, že na ně máme dávat pozor."

"Přichozí!" zvolal Ytil vzrušeně. Vlny byly tak silné, že barona Kluxma začala z generálova nadšení bolet hlava. "A kterou?"

"Dathamu Hainovou. Přišla sem jako chovná markling."

Ytilův hlas rázem ochladl. "Chovná markling? Jaká škoda. Ale máme aspoň jednu. To by mohlo znamenat výhodu. Procházel jsem si záznamy ze Zóny, a pokud se dobře pamatuji, je to chamtivý a ctižádostivý typ."

"Ano, to je i v mých záznamech," souhlasil Kluxm, "jenže když jsem s ní jednal, byla neuvěřitelně uctívá, až podlézavá. Vypadá to, že se naši formě přizpůsobila nadmíru dobře."

"Ano, ano, to se dalo očekávat," odpověděl Ytil. "Nemá přece důvod si hned na začátku proti sobě všechny poštvat. Hainová je dostatečně chytrá, aby si okamžitě uvědomila naši společenskou strukturu a své postavení. Kde je teď?"

"V ubikaci nedaleko mé kanceláře," řekl Kluxm. "Má plný žaludek a pouštíme jí uspávací hudbu, tak vydrží dva nebo tři dny, než zase dostane hlad."

"Výborně," pochválil ho Ytil. "Svolám říšskou radu a někoho pro ni pošleme. Podám o vás hlášení, barone! Skvělá práce!"

To určitě, pomyslel si Kluxm nevrle. Všechnu smetanu si stejně slízneš ty.

Jenže smetana nebyla to, co měl Ytil na mysli, když pelášil chodbami paláce, jakmile rozhovor ukončil. Zastavil se ve svém tajném pokoji a navlékl si na pravé tykadlo masivní řetěz s drobným černým kamenem, který vypadal jako klenot. Pak seběhl do nejnižšího patra.

Strážné nepřekvapilo, že ho vidí. Vysocí důstojníci a diplomaté procházeli Bránou do Zóny zcela běžně.

Akkafský generál zmizel v černočerné tmě na konci sklepní chodby.

A objevil se v Zóně.

6

Zóna - Akkafské velvyslanectví

Strážná markling vypadala zaraženě, když generál Ytil v takovém chvatu vyběhl z Brány.

V každé šestce byla Brána, kterou se kdokoli mohl dostat okamžitě do Zóny a zase zpátky do domovské šestky. Nepočítáme-li hlavní Bránu v Zóně, která sloužila ke třídění Přichozích, a Studnu uprostřed Zóny, což byla zvláštní jednosměrná Brána, do níž ústily všechny Tunely, vedlo na velvyslanectví jižních národů sedm set osmdesát Bran. Celý tento systém značně usnadňoval mezinárodní kontakty.

Generál Ytil neprodleně zamířil do kanceláře říšského velvyslanectví a vyděšená strážná markling tak tak stačila upozornit barona Azkfrua, že má návštěvu, zatímco generál už otevíral dveře. Ytilovo rozrušení se prostě nedalo přehlédnout.

"Excelence!" vykřikl generál. "Je to tady! Získali jsme Přichozí, jak bylo předpovězeno!"

"Uklidněte se, Ytile," zavrčel Azkfru. "Ztrácíte důstojnost a sebeovládání. A teď mi rozumně vysvětlete, co se děje."

"Máme Hainovou!" pokračoval Ytil stále rozrušeně. "Objevila se dnes ráno v Kluxmově baronství jako chovná

markling."

"Hmm..." zadumal se Azkfru. "Chovná markling? Smůla, ale nedá se s tím nic dělat. Kde se nachází Příchozí nyní?"

"Je uspaná a zneškodněná nejmiň na dva tři dny. Kluxm předpokládá, že jsem upozornil říšský štáb a radu, a očekává, že si ji někdo vyzvedne."

"Velmi dobře. Zdá se, že všechno jde podle plánu," pochvaloval si Azkfru. "Nikdy jsem příliš nevěřil tajuplným předpovědím budoucnosti a podobným hloupostem, ale pokud se to tentokrát doopravdy splnilo, vložila nám sama Prozřetelnost do rukou velkou příležitost. Kdo kromě vás a Kluxma o tom ještě ví?"

"Nikdo, Excellence. Byl jsem nanejvýš opatrný."

Baron Azkfru horečně přemýšlel, prosíval fakta a činil blesková rozhodnutí s neomylnou jistotou, která ho vynesla až na toto vysoké místo. "Správně. Prozatím se vraťte do paláce, ale nikomu ani muk! Další kroky podniknu sám."

"A co Seveřané?" zeptal se Ytil. "Dohodneme se s nimi?"

Azkfru si akkafským způsobem povzdechl. "Ytile, kolikrát vám mám připomínat, že tady jsem šéfem já! Poslouchejte rozkazy a ty vaše dotazy si nechte od cesty."

Ytil se začal omlouvat: "Já jen..."

Azkfru ho netrpělivě přerušil: "Jděte. Skončil jsem."

Sotva Ytil opustil kancelář, sáhl Azkfru do zásuvky a vytáhl pulzní pistoli. Nevěděl, zda by fungovala i jinde v Zóně, ale v prostorách velvyslanectví ji měl vyzkoušenou.

"Ytile!" zavolal na generála, který už byl v polovině chodby.

Ytil se zastavil, ale chodba byla natolik úzká, že se nemohl otočit. "Excellence?"

"Tady máš svou odměnu, šašku!" Velvyslanec Azkfru několikrát vystřelil a z generálova bílého těla zbyly jen spálené cáry.

Azkfru zazvonil na svou gardu. Škoda že jsem tomu idiotovi nemohl důvěřovat, myslel si, ale byl tak hloupý, že by všechno pokazil.

Gardistky bez sebemenšího údivu zíraly na generálovy pozůstatky.

"Pokusil se mě zabít," prohlásil Azkfru bez jakékoli snahy, aby to znělo přesvědčivě. "Musel jsem se bránit. Vypadá to, že společně s guvernérem Kluxmem zahájili vzpouru baronů. Až to tady uklidíte, vypravíte se do Kluxmova sídla a celý jeho štáb včetně guvernéra samotného zneškodníte. Potom z ubikace vyzvednete markling Hainovou a odvedete ji na mou usedlost. Všechno musí proběhnout v tichosti. Já mezitím podám o vzpouře zprávu Jeho Veličenstvu."

Gardistkám trvalo jen pár minut, než generálovy tělesné pozůstatky spořádaly, pak odpochovaly.

Velvyslanec Azkfru přivolal svou osobní sekretářku. "Projdete hlavní Bránou do severní Zóny. Neopustíte sál, do něhož vstoupíte, a vyžádáte si velvyslance šestky Třináct set čtyřicet. Vyřídíte mu, že jsem připraven uzavřít dohodu. Pochopila jste to?"

Sekretářka na souhlas zamávala tykadly a zopakovala rozkaz.

Jakmile ji propustil, zavolal interkomem strážné markling, aby zařídil ještě poslední maličkost: „Generál Ytil tady nebyl, rozumíte? Nikdy jste o něm neslyšela."

Strážná markling se okamžitě dovědla a vymazala Ytila z knihy příchodů.

Baron věděl, že se pustil do velmi vysoké hry, která ho možná bude stát i život. Ale mohl získat tolik, že nedokázal odolat.

7

Azkfruovo baronství, Akkafská říše

V sále na nejnižším podlaží usedlosti barona Azkfrua leželo masivní tělo Dathamy Hainové omámené narkotiky. Bzučely tam počítače a blikaly kontrolky. K důležitým místům na hlavě Hainové byly připojeny čtyři tlusté kabely a další k jejím tykadlům. Dvě techničky, neplodné markling s baronovým erbem vypáleným mezi obrovskými očima, pozorně sledovaly ciferníky a měřidla a ověřovaly všechna napojení.

Tykadla barona Azkfrua vyjadřovala naprostou spokojenost. Často přemýšlel nad tím, co by se stalo, kdyby se král a jeho dvůr dozvěděli, že má tohle zařízení.

Nejspíš by propukla občanská válka.

Upravovač byl vyvinut jedním geniálním vědcem, který působil u dvora téměř před osmdesáti lety, když velvyslanec sám byl teprve pouhé mládě. Tento přístroj udělal přítrž pravidelným vzpourám baronů a zajistil stabilitu nového - nyní už starého - řádu tím, že napříště znemožnil jakoukoli revoluci.

Nikoho samozřejmě nelze upravit naprosto dokonale, takže se to provádělo nenápadně. Nebylo barona, aby nesnil o tom, že ovládne říši a zbaví se útlaku a strachu. Ale žádný to neudělal, protože nemohl. Bylo jim dopřáno snít o čemkoli, ale za všech okolností museli uposlechnout králova rozkazu.

Baron Azkfru nemusel.

Jeho otec si hned po sestrojení prvního upravovače nechal vyrobit duplikát. A právě v tomto sále byli pozvolna, ale metodicky všichni důležití Akkafané zbavováni staré úpravy a podrobováni nové. Azkfru musel Ytila odstranit, protože generál byl tak hloupý, že nedokázal držet jazyk za zobákem. Osobnost upravovaného se bohužel změnit nedala. Guvernér Kluxm jako nirling s obzvláště silnou vůlí se mohl vymknout kontrole, Azkfru si však byl jist, že by nikdy nezískal podporu ostatních, pochopitelně rovněž upravených šlechticů. Přesto bylo lepší zahladit všechny stopy.

"Jsme připraveny, Vaše Excellence." Technicky nasadily Azkfruovi na tykadla podobné vodiče, jimiž byla napojena markling Hainová. Cokoli nyní baron řekne, projde přístrojem, který jeho myšlenky zpracuje, zesílí a nesmazatelně vloží přímo do mozku Dathamy Hainové.

Baron pokynul techničkám a ty hned zmáčkly příslušná tlačítka.

"Dathamo Hainová!" zavelel mozek barona Azkfrua.

Přestože byla Hainová v bezvědomí, odpověděla: "Slyším!"

"Počínaje tímto okamžikem se stává celá tvá minulost jen bezvýznamnou vzpomínkou. Od této chvíle je pro tebe svrchovaně důležitá pouze skutečnost, že jsi chovná markling barona Azkfrua. Na tom závisí celá tvá budoucnost. Tvým jediným přáním je plnit všechny rozkazy barona Azkfrua, po ničem jiném netoužíš. Má vůle je tvou vůlí. Žiješ jen proto, abys mi sloužila. Nikdy mě nezradíš, nikdy nepřipustíš, aby mi bylo ublíženo. Jsi mé vlastnictví, můj majetek, a pouze to je pro tebe dobré a činí tě šťastnou. Když mi sloužíš, jsi šťastná. Nesloužit mi znamená neštěstí. Tohle je měřítko tvých radostí a strastí. Jsem tvůj vůdce, tvůj pán, tvůj jediný bůh. Potřebuješ mě uctívat. Pochopilas?"

"Ano, můj pane," odpověděla Hainová automaticky.

Baron dal technickým znamení, aby přerušily spojení. Hned přiskočily a sundaly mu z tykadel kabely.

"Jak to šlo?" zeptal se Azkfru.

"Subjekt je vnímavý, Excellence," odpověděla první technička, aniž by tušila, že součástí její vlastní úpravy je příkaz, aby ji nikdy nenapadlo, že je upravená. "Psychologický profil však vykazuje mimořádný egoismus. Ten by mohl posléze úpravu anulovat a způsobit psychické zhroucení."

"Co tedy radíte?"

"Využít tohoto povahového rysu, Excellence," navrhla druhá technička. "Vstupte znovu do její mysli a ujistěte ji, že jediná cesta k bohatství a moci vede pouze skrze vás. Její sobecká mysl to bezvýhradně přijme za své a bude se vždy chovat v souladu s již provedenou úpravou. Až se probudí, v krátkém pohovoru jí přislíbte, že za odměnu může dosáhnout vysokého postavení jako vaše osobní chovná markling."

"Chápu," řekl baron, jenž skutečně pochopil rafinovanou dokonalost tohoto plánu. "Dokončíme tedy úpravu," přikázal.

###

Dathama Hainová se probudila s velice divnými pocity. Protože nevěděla, že je v Akkafské říši už deset dní, netušila, čím by to mohlo být.

Do místnosti vešla markling ocejchovaná erbem barona Azkfrua, a jakmile zjistila, že je Hainová vzhůru, zvesela řekla: "Musíš být vyhládlá, chudinko. Pojď se mnou, postaráme se o to."

Dathama Hainová si teprve teď uvědomila, že ten svíravý pocit v útrokách je příšerný hlad, a tak ji služebná nemusela dvakrát pobízet. V krmárně byla posada plná bílých kroužkovitých červů domácích, čerstvých a ještě potřísněných humusem. Hainové tak chutnali, že si už ani nevzpomněla, jak jí poprvé připadali odporní.

"Baron si chová vlastní fikhfy," vykládala služebná, zatímco se Hainová nezřízeně cpala. "Pro jeho dům jen to nejlepší, až do půlnoci ve Studni duši."

Hainová přestala jíst. "Cos to řekla?"

"Ale nic, to je jen takové pořekadlo."

Hainová to pro tuto chvíli nechala plavat a znovu se pustila do jídla. Když konečně utišila hlad, služebná jí oznámila: "A teď se setkáš s baronem."

Hainová ji poslušně následovala dlouhými přepychovými chodbami do prostorného přijímacího pokoje vystlaného měkkou kožešinou. Ozývala se tam tichounká "hudba", velmi příjemná, ne však uspávací jako v guvernérově noclehárně.

"Udělej si pohodlí," řekla služebná. "Jeho Excellence tě za chvíli zavolá."

Udělat si pohodlí bylo to poslední, na co teď Hainová měla chuť. Cítila se nadmíru čile a toužila po nějaké aktivitě, a tak aspoň prozkoumala polici v rohu, kde bylo několik svazků zaplněných tím legračním písmem, které jí připadalo jako náhodné shluky teček. Ani v tom nemají obrázky, pomyslela si mrzutě.

Začala nervózně přecházet sem tam, jak se nemohla dočkat, až se ji baron uráčí přijmout.

###

Baron měl hosta - nebo hosty? Sám si nebyl jist, kolik jich vlastně je. Přestože už vedl rozhovory s představiteli vlády, kterou tyto bytosti - nebo bytost - zastupovaly, dosud se mu o nich nepodařilo nic zjistit. Vůbec se mu to nezamlouvalo. Seveřané byli natolik cizí, že cítil větší příbuzenství i s těmi nejroztodivnějšími jižními rasami než s kýmkoli ze Severu.

Objekt jeho úvah a obav se vznášel asi tři metry před ním. Přinejmenším nezahlédl nic, co by ho podpíralo nebo zvedalo, takže se nejspíš skutečně vznášel. Seveřan vypadal jako křišťálový hranol, nahoře trochu pokroucený, ověšený spoustou skleněných zvonečků. Celá ta věc byla asi metr dlouhá a končila malý kousek nad podlahou. Nad vrcholkem křišťálu rychle poblikávaly stovky světýlek. Jejich rozmístění napovídalo, že jsou uzavřena v průhledné kouli, ale ať se baron snažil sebevíc, žádnou kouli neviděl, přestože byl přesvědčený, že tam je.

Seveřanovi, který si říkal Věstec a Vykladač, mohl připadat stejně divný zase on, ale to se nikdy nedozví. Určitě však věděl, že tyhle tvory nebude mít rád, ani za nic na světě. Krapet odvahy mu dodávalo, že se setkávají u něho.

"Bude k vám Hainová opravdu natolik loajální?" zeptal se Vykladač, který používal jako dorozumívací prostředek cinkání skleněnými zvonky, a proto jeho projevu chybělo jakékoli citové zabarvení.

"Mé techničky mě ujistily, že ano," odpověděl Azkfru sebejistě. "Pořád však nechápu, proč je pro nás Hainová tak nezbytná. Nerad vkládám svou důvěru do někoho, kdo je tady nový a o němž nic nevím."

"Přesto není vyhnutí," zacinkal Vykladač. "Nezapomeňte, že Věstec předpověděl příchod někoho z vnějších světů, bez něhož náš problém nevyřešíme."

"Já vím, já vím," potvrdil Azkfru, "a jsem vděčný, že vaše vláda kontaktovala právě mě. Máme na tom stejně velký zájem jako vy." Chvilí se ošíval. "Ale proč jste tak přesvědčeni, že zrovna tuhle Příchozí potřebujeme?"

"Nejsme o tom přesvědčeni," přiznal Vykladač. "Věstec pouze ví, že bez jednoho z těch čtyř, kteří přišli v poslední

skupině, Studnu neotevřeme. Ostatní jsou v Czillu, Adrigalu a v Dillii. Z této čtveřice je naší nabídce psychicky nepřístupnější právě vaše Příchozí."

"Aha," hlesl Azkfru a v hlase se mu mísila nejistota s rezignací. "Takže pětadvacet procent je pořád lepší než nula procent. Proč jednoduše nechytíme ty ostatní, abychom měli jistotu?"

"Odpověď přece znáte," pronesl Vykladač trpělivě. "Kdybychom je předčasně vyplašili, skryli by se a už bychom je nenašli. Nyní aspoň víme, kde jsou a co dělají."

"Máte na mysli tu druhou předpověď?"

"Zajisté," potvrdil Vykladač. "Až bude Studna duší otevřena, musíme jí projít. Nedokážeme to, nebudeme-li s sebou mít toho pravého."

"Stejně bych byl radši, kdybych mohl jít s vámi já. Nelíbí se mi, že jediný zástupce mého národa je upravený cizinec, jemuž nelze příliš věřit."

"Přítomnost jednoho Akkafana bude už tak dost podezřelá," upozornil barona Vykladač. "Dva Akkafané by byli totéž jako poslat oznámení všem ostatním podezřívavým vládám. V tuto chvíli totiž nikdo z nás neví, zda i jinde nebyly uzavřeny dohody podobné té naší."

Tato myšlenka Azkfrua velmi zneklidnila. "U všech žihadel! Copak vy nebo vaše polovina, nebo co vlastně Věštec je, to nevíte?"

"Samozřejmě že ne," odvětil Vykladač. "Přítomnost je Věstci uzavřena stejně jako vám. Přijímá pouze náhodné útržky informací, a to poněkud nepředvídatelným způsobem. I tak už víme mnohem víc než v jiných případech. Jakmile sestavíme další zlomky, očekáváme značný pokrok."

Seveřanovo prohlášení barona poněkud uklidnilo, neboť to znamenalo, že tahle zatracená cinkající věc není všemocná. Přesto by o ní rád věděl víc. Jaké vlastně ovládá síly? Jaká esa má schovaná v rukávě? Opět se ho zmocnily obavy, až se mu tykadla tak roztřásla, že se zkržila.

Věštec nebo Vykladač to postřehl, protože Vykladač pravil: "Naše šestky jsou natolik odlišné, že vlastně nemáme žádné společné zájmy ani aktivity. Jste pro nás naprosto nepochopitelní, stejně jako vaše činy. Nikdy bychom tady nebyli, neboť to odporuje veškerému zdravému rozumu, kdyby nešlo o tak naléhavou záležitost, jakou je přežití. Jsme dokonale spokojeni s naším slučovacím procesem, který nás dovedl k existenci spolupůsobících struktur. Chceme zachovat všechno přesně tak, jak to je."

Baron pochopil, že se mu Seveřan snaží namluvit, že jejich hlavní ambicí je přežít. Vtip byl v tom, že mohl říct totéž, aniž by to myslel vážně.

A nyní celá jeho budoucnost závisela na Dathamě Hainové.

Baron si akkafsky odevzdaně povzdechl. Neměl na vybranou. Úprava Hainové prostě musí vydržet. "Kdy chcete začít?"

"To závisí zejména na vás," odpověděl Vykladač. "Bez Skandera se celý plán rozpadá a výsledek se rozplývá na nekonečné množství možností."

"Ale jen vy ho můžete najít," pravil baron. "Budu připraven, stačí říct."

"Musíme to uskutečnit během týdne," zacínal Vykladač. "Máme důvod k domněnce, že by se nám Skander mohl později ztratit z dosahu."

"Dobře." Baron si opět povzdechl. "Upravím dvě z mých nejlepších bojových markling. Nebudete pro tuto část operace potřebovat Hainovou, že ne?"

"Ne," odpověděl Vykladač. "Mělo by to vyjít. Budeme muset postupovat za tmy a za světla se skrývat, takže nám zabere nejméně dva dny, než se tam pokud možno nenápadně dostaneme. Další den ztratíme, než všechno připravíme. Stihnete je upravit do zítřka?"

"Ano," řekl baron sebejistě. "Ještě něco?"

"Zatímco budete upravovat vaše bojovnice, rádi bychom si promluvili s někým, kdo se vyzná v elektrických rozvodech. Je to možné?"

"Pochopitelně," řekl baron překvapeně. "Ale proč?"

"Abychom si náš úkol usnadnili, bude nezbytné provést drobnou sabotáž," řekl Vykladač záhadně. "Již jsme sice tyto věci studovali, ale pro zvýšení spolehlivosti chceme celý postup probrat s někým, kdo elektřině rozumí."

"Ujednáno," souhlasil Azkfru. "Nyní mě omluvte, musím se věnovat jiným záležitostem. Vyjděte bočními dveřmi, služebná vás zavede do vašeho pokoje, kde budete mít naprosté soukromí. Techničky pošlu hned za vámi."

Věštec a Vykladač odpluli východem, který jim baron ukázal. Azkfru vyčkal ještě několik minut, aby se ujistil, že se Seveřan nevrátí, než přistoupil ke dveřím do předpokoje a sešlápl pravou přední nohou pedál, který je otevíral.

"Vejdi, markling Hainová!" pronesl panovačně, rychle se vrátil na vyvýšené pódium, z něhož uděloval audience, a zaujal svou nejděsivější pózu.

###

Dathama Hainová se rozechvěla, když ten vznešený hlas zaslechla, a jako ve snách vstoupila do pracovny. Jakmile barona uviděla, bezděčně se zastavila a poníženě se uklonila, doslova se přitiskla k podlaze. Chvěla se rozkoší i strachem.

Je to bůh, myslela si bázlivě. Je ztělesnění velkoleposti!

"Můj pane a vládce, otrokyně Dathama Hainová čeká na rozkazy!" zablekotala a každé slovo jí šlo přímo ze srdce.

Azkfru byl s úpravou naprosto spokojen. "Oddáváš se mi, markling Hainová? Dáváš mi navždy do naprostého područí své tělo i svou duši?" zahřimal.

"Ano, můj pane a vládce! Ano! Příkaž mi zemřít a s radostí tak učiním!"

Skvělé. Doufejme, že si to bude pamatovat, i když mě ztratí z očí. Bohužel ji nebudu moci dostatečně zpracovat, než ji

budu muset svěřit to nejdražší, co mám, řekl si Azkfru. Takže musím začít vynášet trumfy, dokud je čas.

"Jsi ta nejnižší z nízkých, markling Hainová, nižší než fikhfové, kteří přicházejí na svět, aby byli nabodeni na žihadlo a slupnutí, jsi nižší a špinavější než výkaly toho nejnižšího z fikhfů!" zaburácel.

Má naprostou pravdu, uvědomila si. Cítila se tak nepatrná, nedůležitá a zamatlaná, že to už ani víc nešlo. Pomalu nedokázala ani myslet. Mozek měla naprosto prázdný, a přesto se koupala v čisté blaženosti pramenící z pouhé přítomnosti jejího jediného pána.

"Zůstaneš tou nejhorší špinou," pronesl vladařsky, "dokud pro tebe nebudu mít jiný úkol. Přestože jsi však nejnižší z nejnižších, jediným slůvkem tě mohu pozvednout do výše." Teď to v ní ještě musím pořádně upevnit, vzpomněl si.

"Do tvých rukou hodlám svěřit obrovský úkol a tvá láska a oddanost ke mně rozhodnou o tvé budoucnosti - zda zůstaneš hloupou čistíčkou jímek, nebo..." Odmlčel se, pak důrazně dodal: "Nebo se staneš mou osobní markling. Pokud svůj úkol splníš, bude to znamenat, že budeš markling krále!"

Hainová se ještě víc přikrčila, když jí tahle myšlenka pronikla do tupého mozku.

"Tvé jméno nyní zní kokur, jímž také budeš, dokud úspěšně nedokončíš úkol, který ti svěřím. Teprve pak ti budu moci říkat tvým pravým jménem. A bude to slavné jméno. Teď jdi! Má služebná tě seznámí s tvými povinnostmi."

Hainová se nemotorně otočila a na roztřesených nohou vyběhla z pracovny.

Když se za ní dveře zavřely, baron si oddechl. A je to. Pro příštích pár dní, pokud budou mít vůbec Věstec a Vykladač úspěch, bude Dathama Hainová skutečně na tom nejnižším místě. Přestože je upravená, bude to její ošklivé podvědomí pokořeno potupnou prací a ponižujícím postavením. Skvělé! Potom opravdu udělá cokoli, jen aby se tam nemusela vrátit.

S naprostou jistotou cítil, že mu Hainová bude věrně sloužit.

Kokur totiž nebylo ani tak jméno jako druh práce.

Než se Věstec s Vykladačem vrátí, bude Dathama Hainová pracovat ve fekálních jímkách, kde bude přenášet obrovské množství výkalů, jež baronství produkuje, včetně svých vlastních. Bude je zpracovávat různými chemickými činidly, aby z nich vyrobila sice odpornou, ale zdravotně nezávadnou hmotu. Hainová bude v jímkách nejenom pracovat, ale bude tam také spát, bude se v tom brodit od rána do večera a od večera do rána, a protože nedostane jinou potravu, bude to muset také žrát. A jediné jméno, na které bude slyšet, bude kokur, což znamená hovnivál.

Až se pak Hainová vydá s Věstcem a Vykladačem na cestu, bude ji tato ponižující vzpomínka neustále pronásledovat a bude mít trvale na paměti potupný úděl, který by ji čekal až do konce jejich dnů, kdyby zklamala. Baron předpokládal, že se to roznese a že díky překladatčům, jež se na Studnici světů používaly, ji to budou všichni připomínat.

Dathama Hainová bude tím nejposlušnějším otrokem.

Vlastně je svým způsobem docela přitažlivá, pomyslel si Azkfru. Škoda že je chovná markling.

8

Dillie - ráno

Wu Julee se probudila z bezesného spánku. Cítila se divně a trochu se jí točila hlava. Okamžitě si však uvědomila, že všudy přítomná bolest zmizela.

Zavřela oči a zatřepala hlavou. Závrať se na chvilku zhoršila, ale když je zase otevřela, už to bylo dobré.

Rozhlédla se.

Byla v nádherném lese, jaký dosud nikdy neviděla. Stromy, rovné jako sloupy, byly vysoké nejmiň padesát metrů a jejich vrcholky se ztrácely v lehkém ranním oparu. Bujné křoviny byly šťavnatě zelené a všude kvetly nádherné květy. Nedaleko vedla pečlivě udržovaná stezka, vysypaná vysokou vrstvou pilin a lemovaná hrbolatými kameny. Z dálky sem doléhalo jakési vytrvalé hučení, neznělo však hrozivě, pouze zvláště.

Stezka zřejmě vedla ke zdroji toho hluku, a tak se rozhodla, že se tam vydá. Chůze jí připadala nějaká podivná, ale nezamýšlela se nad tím, protože se celá cítila divně. Pomalým krokem ušla asi kilometr a hučení zesílilo.

Z vysokého úbočí hory, jejíž šedé skály obrousila za nesčíslné roky eroze, padal ve třech proudech velkolepý vodopád a jako mělká říčka uháněl dál kamenitým korytem, jehož dno bylo přes nazelenalé zbarvení vody zřetelně vidět. Tu a tam ležely kmeny a ztrouchnivělé zbytky stromů, které vyvrátily vichřice nebo padly věkem, kůru pokrýval žlutozelený mech a mezi větvemi už vyrůstaly semenáčky, neboť jim tlející listy poskytovalo živnou půdu. A všude poletovaly spousty roztodivného hmyzu.

Vtom nedaleko zapraskal podrost, až sebou polekaně trhla. Velký hnědý hlodavec s hustým kožichem a širokým plochým ocasem přeběhl břeh a skočil do vody. Sledovala ho, než přeplaval na protější stranu, kde zmizel ve vysokém rákosí.

Když zamířila k říčce, ještě stále se chovala jako malé dítě, které se poprvé v životě rozhlíží po světě, jako by dosud nebyla schopna logické myšlenky. Opatrně vstoupila do malé tůňky, kam nestříkal vodopád, a sklonila hlavu. Na hladině uviděla odraz tváře čtrnáctileté nebo patnáctileté dívky, ne snad vysloveně krásné, ale určitě roztomilé, s dlouhými kaštanovými vlasy, které jí splývaly na malá a pevná ňadra.

Jednou rukou si odhodila pramen vlasů. Pleť měla hnědou, dlaně o něco světlejší, ale jako by na nich měla tužší kůži. Mám špičaté uši, uvědomila si, když si odhrnula vlasy trochu víc. Skutečně byly hodně špičaté a uvnitř světle růžové. Přestože nebyly moc dlouhé, napadlo ji, že asi budou trochu vyčnívat. Z nějakého nepochopitelného popudu jimi zkusila zahýbat - opravdu se pohnuly!

Podívala se dolů, jaké má asi tělo. Hnědá pokožka v pase nenápadně přecházela do srsti téže barvy. A když sklouzla pohledem ještě níž, objevila, že má dvě silné nohy s velkými kopyty.

To je divné, pomyslela si. Kopyta? A špičaté uši, kterými můžu hýbat? Bezmyšlenkovitě se ohlédla a uviděla dlouhý, statný koňský hřbet, další dvě nohy a - ocas! Pořádný žíněný ohon, kterým dovedla mávat.

Co vlastně jsem? polekala se. Kam jsem se to dostala?

Snažila se rozpomenout, ale marně.

Jako bych se zrovna narodila, myslela si. Nevzpomínám si vůbec na nic. Neznám ani své jméno.

Nejen tělo, ale naprosto všechno jí připadalo cizí.

Pamatuji si však slova, napadlo ji. Víím, že tohle je řeka, tamto vodopád a ten odraz na hladině patří mladé dívce. Vlastně teprve až teď si uvědomila, že je dívka.

Nějak se tomu říkalo, ale jak? Snažila se na to slovo rozpomenout. Amnézie? To je ono. Lidé, kteří si nemohou vzpomenout na svou minulost, trpí amnézií. Cítila však, že na tomhle místě nikdy nebyla a že je nějaká jiná, než by měla být, ale ani v nejmenším netušila, v čem je háček. A tak tam na kraji té tůňky jen tak tiše a užasle stála a nevěděla, co si počít. Když jí kolem zadku zabzučela moucha, bezděčně ji odehnala ocasem.

Náhle zaslechla smích. To je určitě chlapec a děvče, pomyslela si, a jdou sem! V panice se začala rozhlížet, kam by se mohla schovat, ale žádný úkryt nenašla. Ten pár už přiklusal po stezce. Vypadají, jako by na tělo poníka nasadili lidský trup, řekla si. Ta myšlenka ji udivila. Co jsou lidé, když ne tohle? A co jsou poníci?

Ti dva nebyli vlastně moc velcí, chlapec však byl o hlavu vyšší než děvče a také mohutnější. Měl nazlátlou barvu, stříbřitě plavé vlasy až na ramena a pečlivě udržovaný světlý plnovous. Dívka byla grošovaná, na šedivé srsti měla velké tmavé skvrny, a tohle zbarvení se jí šířilo i na lidské tělo. Vlasy měla šedočerné melírované a řadra mnohem plnější než Wu Julee, která na ni hleděla celá zkoprnělá.

Nemají pupíky, napadlo ji nesmyslně. My nemáme pupíky!

Chlapec a dívka se zastavili a chvíli si ji zvědavě, ale beze stopy nepřátelství prohlíželi. Oba vypadali na čtrnáct, nejvýš patnáct let.

"Nazdar!" zavolal chlapec vysokým příjemným hlasem s neurčitelným přízvukem. "Myslím, že jsem tě tady ještě neviděl."

Wu Julee chvíli váhala, než vykoktala: "Já... já taky myslím, že jsem tady nikdy nebyla. Vlastně... vlastně nevím." A z očí jí vytryskly slzy.

Kentauroi k ní okamžitě přiběhli.

"Co je ti?" zeptalo se děvče tenkým dětským hláskem.

Teď se Wu Julee rozplakala naplno. "Já nevím, já si na nic nevzpomínám," vzlykala.

"Ale no tak, no tak," tišil ji chlapec a začal ji hladit po hřbetu. "Všechno bude zase dobrý. Jenom nám řekni, co se ti vlastně stalo."

Pohlazení ji uklidnilo, otřela si oči a podívala se na něho. "Já nevím," zašeptala. "Prostě jsem se probudila o kousek dál na té stezce a vůbec nic si nepamatuji - kdo jsem, kde jsem, ani co vlastně jsem."

Chlapec jí prohlédl obličej a prohmatal lebku. "Bolí tě něco?"

"Ne. Všechno mě tak trochu šimrá, ale jinak nic."

Zvedl jí bradu a zahleděl se jí do očí. "Horečku nemá," mumlal si pod fousy. "Žádný zjevný zranění. Zajímavý."

"Ale běž!" řekla dívka. "Na co si hraješ, Jole?"

"Poraněná není, tak jsem myslel, jestli třeba není v šoku," zabručel chlapec, pak oslovil Wu Julee doktorským tónem: "Poslyš, děvče, vyplázni jazyk. Myslím to vážně. Vyplázni ho."

Cítila se sice trochu hloupě, ale udělala to. Chlapec si začal prohlížet její veliký šedorůžový jazyk.

"Už ho můžeš schovat," řekl po chvíli. "Nezdá se potažený. Kdybys byla nemocná, muselo by se to nějak projevit."

"Co když je začarovaná, Jole?" zeptala se grošovaná dívka a trochu ucouvla.

"Možná," připustil chlapec. "Ale i kdyby, nic nám nehrozí, neboj se."

"Co chceš dělat?" zeptala se dívka.

"Nejdřív se vykoupem," prohlásil chlapec, odvázel si od pasu brašnu a vytáhl z ní kousek mýdla a ručníky. "Potom tuhle tajuplnou krasavici odvedem do vesnice za někým chytřejším."

Kentauroi vběhli do řeky a Wu Julee je po chvíli váhání následovala a dováděla ve vodě společně s nimi. Nakonec jí dívka půjčila svůj ručník.

"Nemusíš se nijak zvlášť utírat," řeklo děvče, které se jmenovalo Dal. "Na vzduchu rychle uschneš."

Pak se všichni tři vydali na zpáteční cestu. Jakmile prošli lesem, uviděli mezi poli doškové střechy a stužku dýmu. Wu Julee se až zatetelila blahem, když se rozhlédla po krajině. Z hor, na jejichž vrcholcích ležel sníh, přitékala do úrodného údolí řeka a vlévala se do modrozeleného jezera, za nímž se v dálce zvedaly modravé pahorky. Je tady tak nádherně, pomyslela si.

Zamířili pěšinou v obilí do vesnice na břehu jezera. Zahlédla několik kentaurů, jak obcházejí pečlivě obdělaná pole a drtí mezi prsty klasy, zda je zrno už zralé. Napadlo ji, že se tu nemůže uživit víc než pár set lidí, a zeptala se svých společníků, kolik jich v údolí žije.

"Ty budeš nejspíš z dolního konce jezera," zasmál se Jol, "tam je pár dost velkých městeček. Naše vesnice čítá padesát šedesát lidí a v celém údolí nenajdeš víc než tisícovku."

Jediná hlavní ulice byla široká a vysypaná pilinami jako většina cest, které Wu Julee zahlédla. Domy byly dřevěné, sroubené z pořádných klád, a většina neměla čelní stěnu, takže bylo vidět dovnitř. Hned na začátku vesnice stál veliký srub, z jehož komína se kouřilo, a kolem kovářské výhně se točilo několik kentaurů. Wu Julee spatřila nějakou ženu se zvednutou zadní nohou a hnědého muže v kožené zástěře, jak jí něco přitlouká na kopyto. Žena s kovářem klidně klábosila a zdálo se, že ji to vůbec nebolí.

V dalších domech byly obchody se zemědělským nářadím, osivem a domácími potřebami. Bylo tam dokonce i holičství a hospoda, která byla sice zrovna zavřená, ale poznala ji podle ohromných sudů a džbánů na pivo.

"To je tady vždycky tak příjemně teplo a vlhko?" zeptala se.

Jol se opět zasmál. "Kdepak, v týhle šestce máme čtyři roční období. V zimě si všichni navlíknem kožichy, čepice a rukavice z kůží gammotů a pak řádíme ve sněhu."

Wu Julee nevěděla, co je to gammot, a tak jí to Jol musel vysvětlit. Pravděpodobně to byl ten hnědý hlodavec, kterého spatřila u vodopádu.

"Na takové obrovské kožichy ale spotřebujete spoustu ocasů!" vyhrkla.

"Ty si ale vážně vůbec nic nepamatuješ," chichotala se Dal. "Zakrýváme si jenom vršek těla, zbytek chrání srst a vrstva tuku, kterou si přes léto nastřádáme."

"Vidíš přece, že v domech jsou krby s komíny," ukazoval Jol na obě strany. "Na podzim nasadíme přední stěny, zatopíme si a uvnitř máme pěkně teploučko jako dneska venku."

Wu Julee se chtěla zeptat, co by dělali, kdyby teď začalo pršet, ale pak si všimla, že na střeších jsou hluboké žlaby a domy jsou postaveny tak šikovně, že by dovnitř napršelo opravdu jenom při veliké bouři.

"Jenže s takovou vám tu může kdejaký lump ukrást, co se mu zlíbí," poznamenala.

Oba kentauri se zastavili a divně se po ní podívali. "To tady nikdo nedělá, aspoň ne žádný Dillan," urazil se Jol.

Jeho reakce Wu Julee překvapila a honem se začala omlouvat. "Promiň, vůbec nevím, proč mě to napadlo."

"Už jsme tady měli pár cizích obchodníků z jiných šestek, kteří zkusili něco vzít," snažila se uklidnit situaci Dal. "K ničemu jim to ale nebylo. Odsud se nedostaneš jinak než po jezeře, a to je aspoň čtyřicet kilometrů dlouhý a široký. V lese každého dohoníme a hory jsou příkrý a vysoký přes šest kilometrů. Tam nahoře mrzne, jen praští, a kdyby se je takový nepoctivec pokusil přelízt, určitě by ztratil mnohem víc, než co by si z vesnice odnesl."

Minuli asi dvacet domů, než došli k malému stavení. Na sloupku visel dřevěný vývěsní štít ve tvaru šestiúhelníku, do něhož byl žhavým železem vypálen jeden velký strom se dvěma menšími po stranách. Ve světlici stál starý kentaur s dlouhými bílými vlasy a nestříhaným vousem, který mu sahal až na prsa. Wu Julee si uvědomila, že kdysi musel být černý jako uhlí, ale teď už mu srst prokvétala stříbrem. Za stolem plným lejster by vypadal velmi důstojně, pomyslela si pobaveně, kdyby při tom tak hlasitě nechrápal.

"To je Yomax," řekl Jol. "Náš starý bručoun je něco jako vládní orgán. Dělá starostu, pošťáka, vrchního lesníka a správce revíru. Vždycky otvírá v sedm, jak mu káže služební řád, ale protože parník nepřiplate dřív než o půl dvanáctý, obvykle zase usne." Najednou zakřičel: "Hej! Yomaxi! Probud' se! Jsi v úřadě!"

"Co?" hekl stařec, protřel si oči a pořádně si protáhl nejen paže, ale celé tělo. "Co se děje? Hrom do sudu! Jestli si ze mě zase nějaký zatracený hříbě dělá švandu..." zabručel, ohlédl se, kdo ho ruší, a uviděl Wu Julee.

"To se podívejme! Dobrý jitro!" pozdravil přívětivě, ale protože se zřejmě ještě docela neprobudil, dodal popleteně: "Tebe jsem tady ještě neviděl, mládenče."

"Jsi slepý, Yomaxi? Vždyť je to děvče!" chechtal se Jol. "Našli jsme ji u Tří vodopádů. Nejspíš ztratila paměť."

"Nepamatuješ si vůbec nic," přidala se Dal. "Asi je začarovaná, protože neví, že v zimě mrzne, ani jak se nosí kožich, prostě nic."

Stařec se zamračil, přistoupil k Wu Julee, a přestože Jol namítal, že už to udělal, vlastnoručně ji podrobil stejné prohlídce se stejnými negativními výsledky. Pak se poškrábal ve vousech a dlouze se zamyslel. "Opravdu si nic nepamatuješ, děvenko?" zeptal se roztržitě aspoň pětkrát nebo šestkrát.

Wu Julee mu pokaždé odpovíděla, že si opravdu nepamatuje vůbec nic.

"To je moc divný," prohlásil Yomax. "Opravdu si nic nepamatuješ?" Najednou dostal nápad, až se celý rozzářil, a poručil jí: "Ukaž přední nohu." Popadl Wu Julee za kopyto a obrátil je nahoru.

"Určitě je začarovaná," tvrdila Dal.

"Pojďte se na něco podívat," řekl Yomax tiše.

"Nemá podkovy!" vykřikla Dal.

"Nemá a nikdy neměla," pravil stařec.

"To nic nedokazuje," řekla Dal umíněně. "Znám spoustu lidí, kteří nenosí podkovy, zvláště ti z horního konce údolí."

"To je pravda." Yomax pustil kopyto, za což mu byla Wu Julee vděčná, protože ji už začala brnět noha. "Ale tohle je naprosto panenský kopyto. Žádný jizvy, žádný zaražený kamínky, zkrátka bez poskvrnky. Je jako novorozeně."

"To přece není možný," divil se Jol.

"Říkám, že je začarovaná," stála si na svém Dal.

"Nejspíš bude," souhlasil Jol.

"Heleďte, vy dva, odklusejte si hezky po svých!" zasáhl Yomax a vystrkal Dal a Jola ze světlice. "Už mě napadá, o copak tady jde."

Chlapec s dívkou udělali několik váhavých kroků, ale pak se otočili a zase se vrátili k domku. Yomax na ně musel zhurta zakřičet, aby ho poslechli.

"A teď, děvenko, ti povím pár jmen," řekl spokojeně, že mají konečně trochu soukromí, a vylovil z přeplněné zásuvky kousek papíru. "Uvidíme, jestli se některým trefím do černého."

"Tak už mě nenapínejte," pobídla ho Wu Julee zvědavě.

"Nedám Brézla..." Starý kentaur se snažil s těmi divnými slovy porvat, jak nejlíp uměl. "Vard'a Piplo tisíc dvě stě šedesát jedna. Desem Hajnej. Vožule... Říká ti to něco?"

"To jsou vážně jména?" Wu Julee zavrtěla hlavou. "Nikdy jsem nic takového neslyšela. Rozhodně ne."

"Hmm..." Stařec se na dlouhou chvíli zamyslel. "Ale stejně mám pravdu. Je to jediný možný vysvětlení. Tak teda, povím ti, co uděláme. Až připluje parník, něco vyzkoušíme. Známe se s kapitánem Klamathem už dobrých deset patnáct

let, přinejmenším od té doby, co starýho kapitána Gletina smetla bouřka přes palubu, protože si nechtěl přiznat, že je starý. Tenhle kapitán Klamath je dávný Příchozí a pořád si pamatuje starou řeč. Řeknu mu, aby na tebe tou hatmatilkou spustil, a uvidíme, jestli mu budeš rozumět."

Než připlul parník, vyprávěl Yomax s velkou láskou a pýchou o své zemi a lidech. Jeho líčení bylo poněkud neuspořádané, ale velice zábavné. Wu Julee měla sice chvílemi dojem, že si stařec vymýšlí, přesto se dozvěděla hodně důležitých věcí.

Třeba to, že je v zemi jménem Dillie, na planetě, které se říká Studnice světů. A co to jsou šestky, kde leží Zóna a k čemu slouží Brány. Yomax se také zmínil o všelijakých podivných bytostech, které do vesnice čas od času zavítají, ale to nebrala ani trochu vážně.

Dillané se dožívali více než stovky let a bylo jich poměrně málo. Porodnost byla nízká. Ženy mívaly krátkou říji pouze každý druhý rok a nosily pouze jedno dítě. Novorozenec měl asi padesátiprocentní naději přežít první rok. Pokud se mladý kentaurec dočkal puberty, což se podařilo asi dvaceti ze sta, čekal ho dlouhý život, protože už byl dostatečně odolný.

"Společenský postavení přichází s věkem," řekl Yomax. "Když už je člověk moc starý, aby oral, kácel a vlácel stromy nebo stavěl domy, svěří mu na starost všelijaký nezajímavý papírování, takový je zkrátka život. Jeden si musí umět přiznat, kdy je starý a nezastane tolik práce jako dřív. Sama jsi viděla, jak se ti mladí ke mně chovali, ale taky na ně dojde. Teď se tady starám o všechno možný, co je v naší vesnici potřeba."

Pak se rozpovídal o tom, jak to mezi kentaury chodí. Při výchově dětí měla hlavní slovo matka, ale morální zodpovědnost nesl celý rod. Manželství v Dillii neznali, a protože všechno bylo společné, neříkala jim nic ani slova jako "majetek" nebo "dědictví". Lidé, kteří se měli rádi, se sdružovali zcela spontánně do rodin. Většina tradičních rodů už byla hodně starobylá, ale ještě i dnes se občas našlo pár mladých, kteří se rozhodli založit si novou tříčlennou až šestičlennou skupinu.

V Dillii byla jen malá městečka a vesnice, protože to byla netechnická šestka a nic složitějšího než parní stroj prostě nefungovalo. Byla to země prostá a venkovská, avšak právě díky tomu klidná, stabilní a mírumilovná.

"V některých šestkách už dneska ani nepoznáš, jaký to tam dřív bývalo," posteskl si Yomax. "Mají tam všelijaký stroje a čoudící motory a lidi jsou namačkaný v klimatizovaných bublinách jako zrní v pytli, a tak se hrnou k nám, prý aby se mohli vrátit zpátky k přírodě! Na druhý straně jezera jsou místa, kde se o turisty postarají, to zas jo, ale my jsme tady naštěstí tak odříznutý od světa, že sem ještě nedorazili, ale až k tomu dojde, hrom do sudu, potom ti klimatizovaní holčkové zjistí, že umíme být taky zatraceně nepřátelští, to ti povídám!" rozhnil se starý kentaurec.

Naštěstí se od jezera ozval dlouhý hvízd parní píšťaly, který z hor vrátila ozvěna. Yomax popadl jutový pytel převázaný provázkem a zavedl Wu Julee asi sto padesát metrů za vesnici k dřevěnému přístavišti s několika velkými kůly. Na molu už čekalo několik vesničanů, někteří jen vyhlíželi cestující, další však s sebou měli zavazadla a chystali se na cesty.

K molu připlouvala podivná loď. Byly to vlastně dva velké elipsovitě prámy položené na sebe a rozeprané silnými kládami. Uprostřed dolní paluby byl umístěn rozměrný černý kotel, jehož komín vyčníval několik metrů nad horní palubu a chrlil bílý kouř.

Nahoře stál u obrovského kormidla černobíle pruhovaný kentaurec, na hlavě měl fešácky na stranu nasazený legrační klobouk s širokou krepkou. Vedle kormidla byly dvě páky, jejichž táhla vedla ke kotli, a zdálo se, že nemají jiný účel než předávat signály strojníkovi ovládajícímu ventily. Od kotle běžel dlouhý řemenový převod na záď k lopatkovému kolesu.

Na dolní palubě postávalo asi dvacet různobarevných Dillanů, kolem nich koše plné zboží. Na horní palubě pochopitelně nechyběl přístřešek s výčepním pultem, sudy piva a žoky obilí. Wu Julee už věděla, na jaké občerstvení si kentauri potrpí. Yomax jí u snídani vysvětlil, že jsou vegetariáni, a přestože si tu a tam nějaké jídlo uvaří, nejraději mají zrní a travu. Docela jí to chutnalo.

Z parníku už vyhodili lana a vesničané je přivázali ke kůlům. Kapitán spokojeně přešel dozadu a seběhl na dolní palubu po drážkované lávce. Yomax hodil pytel s poštou jednomu členu posádky, který ho bez valného nadšení hodil dál do středu lodi. Kapitán uchopil podobný pytel, vyskočil na molo, potřásl si s Yomaxem rukou a pytel mu předal.

Yomax řekl Wu Julee: "Tohle je kapitán Klamath. Není to sice správný jméno pro dobrého Dillana, ale už se s ním narodil."

"Rád tě poznávám, slečinko...?" Kapitán zjevně čekal, že mu řekne své jméno.

"Tahle děvenka ani neví, jak se jmenuje, Klammy," začal vysvětlovat Yomax. "Časné zrána se tady nečekaně objevila čist'oučká jako hříbátko. Vůbec nic si nepamatuje. Myslím, že je Příchozí a že bys nám třeba mohl pomoci." Stručně a jasně vysvětlil kapitánovi, jakou zkoušku si vymyslel.

"To je těžší, než to na první pohled vypadá," Kapitán Klamath se zamračil. "Je sice pravda, že pořád myslím ve starý řeči, ale všechno se samo od sebe okamžitě překládá do dillštiny. Bylo by jednodušší, kdybych mohl něco napsat."

Wu Julee posmutněla. "Jsem si jistá, že jsem nikdy neuměla číst."

"Hmm... No dobrá, Yomaxi, ty to tady řidiš," řekl Klamath. "Budu se na to muset pekelně soustředit, abych dostal pár starých slov přes tu bariéru překládacího centra. Jenže pochybuju, jestli vůbec poznám, že se to podařilo, protože mně připadají všechny slova stejné. Ale pokud mně tahle slečinka bude rozumět a ty ne, tak by se snad dalo usoudit, že se mně to povedlo."

Začal si hladit vous na bradě a nakrabatil huňaté obočí. Najednou spustil jako kolovrátek: "Součástí navigační matrice je analytický program fázového posuvu spektrálních čar pořízených spektrometrem, jehož pomocí lze vypočítat pohyb hvězd pro vizuální určení kurzu -" Zarazil se a mrkl na Yomaxa: "Jaký to bylo?"

"Pochytil jsem tak jedno, nejvš tři slova," odpověděl stařec. "A copak naše děvenka?"

Wu Julee zmateně zavrtěla hlavou. "Spousta záhadných slov, ale vůbec nevím, co znamenají."

"A žádný to záhadný slovo ti není ani trochu povědomý? Zkus si vzpomenout," pobídl ji Klamath.

"Matrice." Zaváhala a pak vyhrkla: "Fázový posuv."

Kapitán Klamath si poklepal prstem na čelo. "Starý dobrý navigační manuál! Pocházíš z mého kouta vesmíru, slečinko, protože tyhle slova nemají v dillštině smysl."

Yomax spokojeně přikývl. "Znamená to, že je z té poslední čtveřice."

"To je víc než jistý," souhlasil Klamath. "Snažil jsem se po nich najít nějakou stopu, protože jednoho z té skupiny tak trochu znám. Ve starém vesmíru to byla hotová živá legenda. Už vím, kde je, a protože se taky ví, kam se dostala ta druhá ženská, co se jmenuje Vardia, je jasné, že ty musíš být to nemocný děvče. To by vysvětlovalo tvé problémy s pamětí."

"Kdo tedy jsem?" zeptala se dychtivě. "Chci to vědět."

"Nejspíš se jmenuješ Wu Julee," řekl kapitán Klamath.

"Wu Julee," opakovala. Znělo to divně a nic jí to neříkalo. Vlastně se jí to jméno ani moc nelíbilo.

"Za hodinu se vracím na druhou stranu jezera. Zajdu za starostou Donminu a povím mu o tobě," řekl Klamath.

"Zatím zůstaň tady. Neznám lepší místo, kde by si člověk líp odpočal, a myslím, že zrovna tohle teď ze všeho nejvíc potřebuješ."

Aby to oslavili, vydali se všichni do místního hostince. Wu Julee se pak během konverzace cítila tak trochu odstrčená a silné černé pivo jí brzy stouplo do hlavy. Omluvila se a vyšla na ulici, kde čekali Jol a Dal. Hned se k ní rozběhli, aby vyzvěděli novinky.

"Říkají, že jsem Příchozí," pochlubila se. "Prý se jmenuju Wu Julee. Říkají, že jsem byla nemocná."

"A teď už jsi zdravá," řekl Jol. "Ať už ti bylo co chtělo, vyléčila ses. Možná se ti po nějaký době vrátí i paměť." Chvilí nervózně přešlapoval a pokukoval po Dal.

Nakonec Dal pokrčila rameny. "Tak dobře, dobře, ať je po tvém," řekla tajuplně.

"Určitě ti to nebude vadit?" zeptal se Jol.

"Ale ne," odpověděla Dal odevzdaně.

Jol se otočil k Wu Julee. "Podívej, Dal a já si chceme co nejdřív založit vlastní rodinu, protože je těhotná a ve starých rodech se nám poslední dobou moc nelíbí. Jenže v našem věku je tady málo lidí. Nepřidala by ses k nám?"

Wu Julee chvíli váhala s odpovědí. "To bych ráda, jestli proti tomu nebude mít nic Yomax."

"Tomu je to jedno," prohlásila Dal. "Aspoň nás přestane popichovat, že neděláme nic užitečného. Když vytvoříme rodinu, dostaneme aspoň podíl ze žní."

Opravdu to bylo takhle jednoduché.

Na stavbu domu si vybrali opuštěné místo v lese až na konci údolí a začali čistit podrost a budovat stezku, která se vlnila jako had, protože se vyhýbali velkým stromům. Půjčili si ruční pilu a s pomocí lesníka pokáceli nedaleko potůčku dva stromy, pařezy vypálili. Vesničané jim pomohli vykloučit parcelu a rozřezat kmeny, taky obstarali kulatinu a došky. Na utěsnění spár použili narudlý jíl.

Wu Julee, již všichni říkali Wuju, což se jí líbilo mnohem víc, se zabrala do práce a na Klamatha a starostu Donminu si ani nevzpomněla. Od toho prvního setkání už kapitána neviděla, protože parník připlouval pouze jedenkrát za den a zůstával sotva hodinu.

A týdny mijely jeden za druhým.

Když dokončili střechu, postavili ve srubu kamennou pec, kterou používali na vaření i vytápění. Topili zbytky dřeva ze stavby. Podlahu vysypali pilinami. V domku byla velká světnice s hrubými stoly a kuchyňským koutem, za ní pět malých ložnic. Byla to vlastně úzká stání s pohodlnými opěradly, protože Dillané spali vestoje. Čtvrté stání bylo připraveno pro nový přírůstek, jehož blízký příchod byl na Dal stále více vidět, a páté pro případ, že by se k jejich skupině chtěl někdo připojit.

Jakmile se zabydleli, Jol vodil Wuju do lesa a ukazoval jí, jak lovit zvířata a stahovat kůže, Dal ji zas naučila sešívát kožesíny. Udržovali stezky v okolí a vyspravovali dřevěné mostky, aby vydržely váhu sněhu, až přijde zima, kdy budou pomáhat při odklizení závějí kolem srubů a z cest, aby byly bezpečné.

Práce nebyla těžká a Wuju se v Dillii moc líbilo. Dovedla se těšit z každé pěkné chvíle a krása přírody a hor ji nepřestávala okouzlovat.

Na konci léta porodila Dal velké a dobře rostlé hříbě. Chlapeček měl místo srsti měkké chmýří a na lidském těle vrásčitou kůži jako nějaký scvrklý stařík. Přestože se sotva narodil, uměl hned stát a za pár hodin i běhat. Po několika týdnech ztloustl, plet' se mu vyhladila a srst zhoustla. Za dva týdny už vypadal na osm let, ale zuby mu měly narůst až za rok. Do té doby ho Dal bude muset kojít.

Chlapec se narodil pouze se zvířecími instinkty, museli ho učit mluvit a vštěpovat mu pravidla lidského chování. Wuju to připadlo zvláštní, protože po měsíci vypadal jako desetiletý, jenže tak tomu bude až do puberty, než mu narostou vousy.

Wuju však začaly sužovat mučivé sny, v nichž se jí zjevoval netvor se zlou pot'ouchlou tváří, který jí způsoboval bolest a nutil ji dělat hrozné věci. Mnohokrát se probudila s výkřikem na rtech a dlouhé hodiny se nemohla uklidnit. Ty sny způsobily, že se klidný venkovský život proměnil v peklo na zemi.

Začala chodit k léčitelce. Lékař ve vesnici nebyl, protože se žádnému nechtělo žít v takové divočině. Léčitelka dovedla ošetřit menší zranění, utišit nevolnosti nebo spravit zlomené kosti, ale pokud se vyskytlo něco vážného, museli pacienta poslat parníkem do Donminu.

Bylinky na klidné spaní, které Wuju od léčitelky dostala, vůbec nezabraly. Když přišel podzim, listů na stromech začalo hýřit barvami a studené vichry z hor odvály vlahý jezerní vzduch, byla už doslova vyčerpaná. Zjistila, že jí na

chvilku uleví jedině silné černé pivo, a tak začala chodit do hospody a stále častěji se nacházela ve stavu opojení. Čím víc propadala pití, tím hůř se s ní dalo vyjít.

Dal a Jol si o ni dělali starosti, ale nevěděli, co si s ní počít, a tak jen bezmocně přihlíželi, jak den ode dne upadá. Noční můry byly stále tíživější, a přestože se je Wuju snažila utopit v pivu, nezbavila se jich. Po dvanácti týdnech už na tom byla opravdu mizerně.

Jednoho mrazivého dne se vypotácela z hospody tak opilá, že jí ani čerstvé povětrí nepročistilo hlavu natolik, aby trefila domů, a motala se kolem přístaviště, zrovna když připlul pamík. Vedle malé kormidelní budky, kterou na horní palubě vždycky na zimu postavili, přešlapoval zvláštní cizinec zachumlaný do huňatých kožešin.

Vypadal jako člověk, ale jak podupával nohama, Wuju se zdálo, že nemá víc než jenom jeden pár a že mu chybí koňská polovina. Tvář měl skrytou pod velikou kožešinovou čapkou, ale vypadalo to, že kouří fajfku jako někteří staří vesničané, když se jim podařilo sehnat tabák. Wuju si nebyla jistá, zda je to ten netvor z jejich nočních můr, nebo jen výplod její opilosti, prostě tam stála a tupě na něj zírala kalnými očima.

Jakmile loď přivázali ke kúlům, cizinec sešel s kapitánem na dolní palubu a pak společně vystoupili na molo. Klamath zahlédl Wuju a ukázal na ni. Ten směšný dvounohý tvor, který byl navíc ve srovnání s Dilla-ny dost mrňavý, vykročil rovnou k ní.

Wuju ustrašeně zavravorala a chtěla utéct, ale nohy ji neposlechly.

Cizinec se zastavil na dva metry před ní, vytáhl z úst dřevěnou fajfku a dillsky se zeptal: "Wu Julee? Jsi to ty, Wu Julee?"

Ten hlas se jí zdál nějaký povědomý.

Cizinec smekl kožešinovou čepici.

Wuju začala křičet.

Křičela a křičela, pak se náhle zhroutila a ztěžka dopadla na zem.

"Sákryš," řekl cizinec. "Věděl jsem, že na ženy působím silným dojmem, ale že ji to porazí, to jsem nečekal."

Když Wuju uviděla cizincovu tvář, prožila tak strašný šok, že se v jediném palčivém záblesku na všechno upamatovala. Protože Studnice světů na Nathanu Brazilovi změnila pouze jeho šaty.

9

Azkfruvovo baronství, Akkafská říše

Baron Azkfru zuřil. "Jak to, že tam nebyl?" ječel.

Věstec a Vykladač zůstali jako obvykle klidní a přinejmenším navenek nevzrušení. "Potíže nenastaly proto, že bychom se špatně ukrývali," pravil Vykladač. "Vyznali jsme hodinu po západu slunce, ale když jsme se dostali k budově, v níž měl Skander být, Věstec vycítil změnu v harmonii kauzálního pole. Objevil se nový faktor. Skander tam v nedávné minulosti sice byl, ale před naším příchodem zmizel."

"Co myslíte tím novým faktorem?" zavrčel baron.

"Jednoduše řečeno, někdo věděl, že jsme na cestě a co máme v úmyslu," vysvětloval trpělivě Vykladač. "Bud' Skandera přímo varoval, nebo zařídil, aby tam nebyl současně s námi. Bylo příliš nebezpečné vyčkávat, zda se přece jen neobjeví, proto jsme akci přerušili a vrátili se."

Azkfru byl ohromen. "Únik informací? Tady? To je nemožné! Mám své lidi naprosto pod kontrolou. A pokud by někdo z královského paláce na mě nasadil špeha, už bych nežil. Jestli došlo k úniku informací, muselo k tomu dojít na naší straně."

"Je možné, že naše záměry jsou předvídaný stejným způsobem, jako my předvídáme kroky těch ostatních," připustil Vykladač, "ale je nemožné, aby nás zradil někdo z naší šestky. A náš průchod Zónou jste přece zabezpečoval vy osobně. Únik informací z tohoto místa proto zůstává tím nejpravděpodobnějším vysvětlením."

"Dobrá, prozatím toho obviňování necháme," řekl Azkfru již klidněji. "Co budeme dělat teď?"

"Skander je stále jediný, kdo nás může přivést k rozmotání celé záhady," řekl Vykladač. "Přestože je momentálně nedosažitelný, víme, kde bude. Věstec tvrdí, že Skanderův výzkum dosud nebyl ukončen a že se k němu dříve či později vrátí. Jsme napojeni na pole a zjistíme, kdy to bude. Navrhujeme setrvat u původního plánu a vyčkat na příležitost, až se budeme moci Skandera zmocnit."

"Ujednáno," zavrčel Azkfru. "Zůstanete tady?"

"Stýská se nám po domově a konstruktivní činnosti, z níž jsme byli vytrženi," odpověděl Vykladač, "toto poslání je však příliš důležité. Zůstaneme. Nemáme žádné zvláštní požadavky. Postačí prázdná tmavá místnost, z níž se dá vyjít na povrch, abychom tu a tam mohli stanout pod hvězdami. To je vše."

"Já zatím prověřím naši bezpečnost. Vůbec by nám neprospělo, kdyby se něco podobného opakovalo."

Baron neprodleně odletěl do královského paláce, a když náležitě zajistil Bránu na konci sklepní chodby, odebral se do své kanceláře ve Zóně. Kdyby ho zradil někdo z jeho poddaných, byl by už mrtev, o tom byl přesvědčen, takže zbýval pouze zásah zvenčí. To znamenalo jedině ze Zóny.

Trvalo mu téměř dva dny a celé velvyslanectví prakticky rozboural, než v interkomu ve své vlastní kanceláři našel miniaturní vysílač. Jeho technicky přístroj důkladně prozkoumaly, ale na žádnou konkrétní stopu ho nepřivedly.

"V dosahu vysílače se nachází čtyři sta velvyslanectví, z toho sto uzavřených," tvrdily. "Z těch tří set šestek je přinejmenším polovina na takové technické úrovni, aby si tam dovedli podobné zařízení vyrobit, ostatní si je od nich mohli koupit, což lze těžko vypátrat. Do kanceláře mohl vysílač během vaší nepřítomnosti umístit prakticky kdokoli."

Baron přesto většinu pracovníků velvyslanectví obřadně popravil, ale necítil se pak o nic líp, možná jen o trochu míň hloupě.

Někdo ví, že zabil generála Ytila.

Někdo odposlouchával jeho úvodní vyjednávání s Věstcem a Vykladačem, které se odehrálo v této kanceláři.

Nic víc sice ten špicl vědět nemůže, ale i tak je to dost zlé.
Protože ten někdo nyní ví, kdo teď Skander je.
Nemám však na vybranou, uvědomil si baron Azkfru. Musím čekat.
Čekal už skoro patnáct týdnů.

10

Středisko v Czillu

Vardiu zařadili jako Učedníče na pomocné práce k počítači. Rychle se učila, třebaže projekt, který zpracovávala, jí nedával smysl, nicméně chápala, že její část práce je vytržena z kontextu. Bylo to totéž, jako by čtenář dostal náhodně vybranou stránku z nějaké pořádně tlusté knihy. Aby jejímu smyslu porozuměl, musel by znát tisíce dalších stránek, nemluvě o tom, že by je nejprve někdo musel správně seřadit.

Život v Czillu se jí nesmírně zamlouval. Přestože své práci nerozuměla, byla to tvořivá činnost ve prospěch společnosti. Měla radost, že našla takové klidné útočiště. Tahle společnost je skutečně dokonalá, myslila si. Žádné rozpory, nezištná spolupráce, kromě spánku a vody nic nepotřebujeme, a přitom vykonáváme samé důležité věci.

Po několika týdnech v novém zaměstnání se však začala cítit divně a tu a tam se jí zatočila hlava. Závratě se dostavovaly bez zjevného důvodu a stejně záhadně zase mizely. Když se opakovaly, zašla na kliniku.

Czillo lékař ji zručně vyšetřil a pak ji vysvětlilo, co je příčinou jejích potíží: "Dělíš se. Není to nic, s čím by sis muselo dělat starosti, naopak, je to báječné. Překvapuje mě pouze, že se ti to přihodilo tak brzy po tom, cos k nám přišlo."

Vardiu to nepotěšilo. Potkala už ve Středisku několik dvojčat, ale nikdy ji nenapadlo, že by se to mohlo stát také jí.

"Co bude s mou prací?" zeptala se stísněně.

"Co by bylo, pracuj dál. Jenom porosteš, protože všechny buňky tvého těla se už začaly zdvojit. Tvé nové ono ti začne vyrůstat na zádech. Bude se ti točit hlava a budeš slabé, pár dní před oddělením navíc trochu dezorientované, to je všechno."

"Jak dlouho to potrvá?"

"Jestli půjde všechno normálně, tak čtyři týdny," pravilo Czillo lékař. "Budeš-li však kořenit ve dne v noci, zvládneš to za deset dní."

Rozhodla se, že to chce mít co nejdřív za sebou. Přestože celé její okolí bylo nadšením bez sebe, ona sama byla vyděšená a zmatená. Požádala nadřízené Mudro, aby jí dalo volno, pak zašla na tábořiště Střediska, vybrala si klidné místočko kousek od řeky a začala kořenit.

V noci to bylo snadné, ale ve dne, když musela kořenit vědomě, se brzy začala nudit. Neměla si ani s kým popovídat, protože přes den byla v tábořišti sama, nanejvýš tam nějaká unavená Czilla vyspávala dlouhou práci.

Třetího dne poznala, že potřebuje vodu, a tak vytáhla kořinky a vykročila k řece. Bylo to však mnohem obtížnější, než čekala, neboť dost přibrala a měla problém udržet rovnováhu. Ohmatala si výrůstek na zádech, ale nedokázala si představit, jak asi vypadá.

Na břehu řeky spala Umiau.

Vardia už zahlédla mořské panny ve Středisku, ale pouze letmo, když projížděly chodbou v kolečkových křeslech. Tahle byla první, kterou si mohla prohlédnout zblízka.

Dolní polovinu těla Umiau tvořil rybí ocas pokrytý stříbřitě modrými šupinami a zakončený ocasní ploutví rozdělenou do dvou křídel. V pase, kde začínala lidská

polovina, přecházely šupiny do hladké modré kůže; kus pod touto linkou byl umístěn oválný pohlavní otvor. Mořská panna měla dlouhé svalnaté paže a štíhlé prsty spojené plovací blánou. Měla velká pevná ňadra a tvář ženy, která by byla v Brazilově starém světě považována za krasavici, i když její vlasy byly jakoby postříbřené a rty sytě modré. Uši, přisedlé k hlavě, připomínaly drobnou lasturku.

Vardia si všimla, že Umiau má v nosních dírkách jakési kožovité chlopně, které se jí při dýchání otevírají a zavírají. Usoudila, že nespíš slouží k tomu, aby se jí při plavání nedostala do nosu voda.

Opatrně vstoupila do řeky, v níž se proháněly další Umiau, a tak raději zůstala na mělčině hned u břehu. Umiau byly na souši hrozně nemotorné a musely se plazit po rukou, proto ve Středisku používaly kolečková křesla na elektrický pohon. Ve svém živlu však byly mrštné, rychlé a krásné.

Mořská panna dřímající na písčíně měla náramky z barevných korálek a náhrdelník a náušnice z drobných mušliček. Vardia ani jako člověk nechápala, proč ženy nosí ozdoby, tím méně tomu rozuměla nyní. Všechny Umiau jí připadaly stejné, lišily se pouze velikostí. Napadlo ji, jakého jsou vlastně pohlaví.

Když dopila, pomalu zamilovala ke břehu. Protože se bála, že spadne, cákala, a probudila spící Umiau.

"Díky za osvězení!" zavolala mořská panna příjemně melodickým hlasem. Umiau dokázaly vydávat zvuky jako Czilla a ve Středisku mluvily czillsky, protože Czilla žádný jiný zvuk napodobit nedovedla.

"Mrzí mě, že jsem tě probudilo," omlouvala se Vardia.

"To přece nevdá." Umiau zívla. "Stejně bych tady neměla tak pospávat a mrhat časem. Ještě mě vysuší slunce a dostanu horečku." Pak si všimla Vardiina stavu. "No nazdar, ty se děláš?"

"Poprvé," přiznala Vardia trochu zahanbeně. "Je to strašné."

"Tak to je mi tě líto," řekla mořská panna. "Já jsem v letošním cyklu své vejce předala, ale v příštím je dostanu."

Vardiu napadlo, že by chvilku mohla kořenit hned vedle řeky. "Tomu jsem nerozumělo. Znamená to, že jsi žena?"

"Asi jako ty," zasmála se Umiau. Jsme oboupohlavní. Jeden rok vytvořím vejce a předám je jiné, která je oplodní spermatem a donosí. Další rok zas dostanu vejce já. Třetí rok jsme neutrální. A pak začíná celý cyklus znovu."

"Nemůžeš tomu zabránit?" zeptala se Vardia naivně.

Umiau se znovu zasmála. "Když to na tebe přijde, zlatíčko, tak to uděláš."

"Znamená to, že je to příjemné?"

"Neuvěřitelně," vzdychla Umiau.

"Taky bych chtělo, aby dělení bylo příjemné," ušklíbala se Vardia. "Je mi z toho nanic."

"Nedělej si starosti," utěšovala ji mořská panna. "Máš před sebou dlouhý život a tohle zažiješ nejvýš dvakrát třikrát." Pohlédla na slunce. "Už je pozdě. Ráda jsem si s tebou popovídala, ale musím plavat. A netrap se, zvládneš to. Zdá se, že to tvému dvojčeti už nebude dlouho trvat."

Bez dalších řečí se po loktech odplazila do řeky a odplavala dřív, než se Vardia stačila rozloučit.

Následující dny byly jeden jako druhý, k uzoufání nudné a jednotvárné, ačkoli se Vardii občas podařilo zkrátit si dlouhou chvíli klábosením s některou Umiau.

Devátého dne, když znovu potřebovala vodu, zjistila, že už málem nemůže chodit. Jako by dvojče, nyní už téměř plně vyvinuté, opakovalo každý její pohyb. Myšlenky měla rovněž popletené, jako by jí v hlavě zněla ozvěna. Chůze ji stála obrovské vypětí sil a musela se na ni strašně moc soustředit.

Napila se a už vycházela z řeky, ale ztratila rovnováhu a upadla. Ležela napůl ve vodě a napůl na břehu a cítila se trapně a bezmocně, když si náhle uvědomila něco podivného.

Já já vidím vidím na na obě obě strany strany!! běželo jí hlavou.

Nedokázala sama vstát, a tak celé odpoledne čekala na pomoc. Kromě myšlenek ji mátló zdvojené vidění. Oba pohledy se překrývaly jako dvojexpozice. Pokusila se otáčet hlavou, ale nechala toho, protože by se ještě víc zahrabala do písku. Před západem slunce konečně přišla kořenit další Czilla, postavila ji na nohy a pomohla jí zpátky na místo.

Desátý den byl nejhorší. Nemohla myslet, nic pořádně neviděla, ani nedokázala odhadnout vzdálenost a raději se ani nezkoušela hýbat. Dokonce i všechny zvuky slyšela dvakrát. Bylo jí mizerně a zdálo se jí, že ten den nikdy neskončí.

Jedenáctého dne se to už skoro nedalo vydržet, měla pocit, že začíná blouznit. Přibližně kolem poledne však ucítila náhlou úlevu, jako by ji ta strašidelná polovina znenadání opustila. Všechno se vrátilo do normálu, byla však natolik zesláblá, že usnula za plného denního světla.

Ráno dvanáctého dne se cítila líp a hned jí to zvedlo náladu. Vytáhla kořínky a zkusila udělat krok. "Takhle se mi to líbí!" zaradovala se nahlas, když zjistila, jak je lehká a že má opět vládu nad svým tělem.

V témže okamžiku někdo řekl totéž.

Současně se k sobě otočily a ztuhly. Dvě naprosto identické Vardie, jedna stejně užaslá jako ta druhá, zíraly jedna na druhou.

"Ty jsi mé dvojče!" řekly najednou.

"Ne já, ale ty!" trvaly obě na svém.

Nebo já? pomyslely si svorně. Jak vlastně to nové dvojče poznám?

Všechno měly stejné, úplně všechno, kompletní náтуру i veškeré vzpomínky. Chovaly se stejně, mluvily stejně a myslily naprosto stejně.

Zjistíme někdy, která je která? napadlo je. Záleží na tom? Obě pocházíme z jednoho těla.

Vydaly se ke Středisku. Kráčely vedle sebe, mlčky a v dokonalé shodě, krok a dokonce i náhodná gesta měly shodné. Nemusely mluvit, protože přesně věděly, co si ta druhá Vardia myslí.

Středisko mělo pro takové případy zaběhaný postup. Jakmile se dvojčata ohlásila u přepážky, ujala se jich dvě Czilla a odvedla je do různých ordinací na lékařskou prohlídku. Obě Vardie byly zdravé a rovnou nastoupily do práce, ale do rozdílných částí komplexu.

"Uvidím své dvojče ještě někdy?" zeptala se Vardia přidělená do Křídla 4.

"Nejspíš ano," odpovědělo nadřízené Mudro. "Zařazujeme vás na různé obory, a tak se brzy začnete lišit. Až budete mít tolik individuálních zážitků, že budete dostatečně jiná, není důvod, proč byste se nemohla navzájem vídávat, když se vám to bude líbit."

Druhá Vardia se pochopitelně zeptala na totéž a dostala hodně podobnou odpověď. Její Mudro ji přidělilo k Umiau, s níž se seznámila na břehu řeky. Mořská panna měla ženské jméno Endil Cannotová, Vardia si však pamatovala, že jen třetinu života je ženou. Po několika dnech, když se navzájem oťukaly, Umiau rozvázala a začala Vardii odpovídat na její všetečné dotazy. Po každé otázce následovala hotová přednáška, jako by Cannotová byla Ctihodné nebo přinejmenším Mudro.

Jednou se jí zeptala, proč do počítače vkládají všechny ty legendy a pohádky různých národů. "Co vlastně hledáme?"

"Existuje jeden společný faktor, který už znáš," pravila Cannotová profesorským tónem. "A který to je?"

"Ta fráze, co se pořád opakuje. Už jsem ji mokrkrát slyšelo."

"Samozřejmě," pochválila ji mořská panna. "Až do půlnoci ve Studni duší! Je to poetický způsob, jak říct navěky, nebo jak vyjádřit něco neurčitěho, například - budeme na tomto projektu pracovat až do půlnoci ve Studni duší."

"Ale proč je to tak důležité?" divila se Vardia. "Je to přece jenom takové obyčejné rčení, ne?"

"Ne, v žádném případě," prohlásila Umiau rozhodně. "Obyčejné rčení by to bylo pouze tehdy, kdyby je užíval jeden, nejvýš dva sousední národy, jenže tohle znají i Seveřané! V několika značně zaostalých šestkách je dokonce najdeš v náboženských písních. Proč? Protože pochází z šerého dávnověku. Psané záznamy jsou deset tisíciletí staré a ústní tradice ještě starší, tohle 'obyčejné' rčení však nalezneš všude. Proč? Co se nám pokouší říct? Na to právě musím přijít, protože to je klíč k této bláznivé planetě se všemi jejími patnácti sty šedesáti odlišnými druhy."

"Možná je to míněno doslovně," navrhla Vardia. "Možná se kdysi v minulosti lidé shromažďovali o půlnoci na místě, kterému říkali Studna duší."

Mořská panna se zatvářila jako profesor, když nepříliš nadaný student konečně pochopí něco naprosto samozřejmého. "Tímto směrem také postupujeme. Tohle je přece Studnice světů, ale jediné Studny, o nichž víme, jsou

ty vstupní na pólech. A v tom právě tkví celý problém. Obě jsou pouze vstupní. Nemají protějšky."

"Copak musí být nějaký výstup?" podivila se Vardia. "Třeba je tu jenom jednosměrný provoz."

Cannotová zavřela svou krásnou hlavou. "Ne, to by nedávalo smysl a zcela by to vyvracelo jedinou skvělou teorii - moji teorii -, proč byl tento svět postaven tak, jak byl postaven."

"A jaká je ta teorie?"

Cannotové se zamžily oči, ale Vardia nepoznala, zda jde o zasněný výraz, nebo zda Umiau jenom zavřela průsvitná vnitřní víčka.

"Jsi bystré Czillo, Vardio, možná ti to někdy vysvětlím," pravila mořská panna a dál to nerozebírala.

Za den či dva vešla Vardia do pracovny Endil Cannotové, zrovna když si promítala nějaké diapozitivy. Byla na nich červenožlutá poušť a modrá obloha bez jediného mráčku. Jeden obrázek byl jako druhý, nebylo na nich zkrátka nic k vidění, a na všech se obzor rozplýval jakoby v mlze. Vardia se zmínila, že to vypadá, jako by tam byla nějaká poloprůhledná stěna.

"Taky že je," pravila zamyšleně Cannotová. "Je to Rovníková bariéra. Jednou se tam budu muset vypravit, přestože žádná z okolních šestek příliš neoplývá vodou. Bude to značně komplikovaná výprava." Vrátila se o několik diapozitivů nazpátek. "Podívej se na tohle."

Na snímku nebyl ani písek, ani nebe, pouze stěna. Záběr byl pořízen nejsilnějším objektivem se speciálním filtrem. Detaily byly rozmazané, ale Vardia přesto rozpoznala zábradlí.

Něco jí to připomnělo.

"Je tam cesta!" vykřikla. "Stejná jako ve Studni v Zóně!"

"Samozřejmě!" potvrdila mořská panna. "Myslíš, že bys dnes mohlo pracovat přes noc?"

"Ale ano, proč ne," odpověděla Vardia. "Ještě jsem to nikdy nezkoušelo, ale cítím se dobře."

"Výborně! Výborně!" zajásala Cannotová a zamula si ruce. "Možná to tajemství rozluštíme už dnes v noci."

#

Noční oblohou kroužilo neuvěřitelné bohatství hvězd, jemně třpytné mraky nádherné mlhoviny se rozplývaly do fantastických tvarů a vír vzdálené spirální galaxie, složený z milionů sluncí, vypadal jako pod silným zvětšovacím sklem. Byla to velkolepá podívaná, Vardia ji však nemohla obdivovat, protože očima bez tyčinek na sítnici ve tmě neviděla. Byla vzhůru jen díky jasnému umělému světlu laboratoře.

Nočním nebem se nekochaly ani záhadné postavy, které se plížily savanou jižně od Střediska. Zprvu vypadaly jen jako temné stíny v husté trávě, když se však zvedly a popolezly, ukázalo se, že jsou to dvě obrovitá hmyzí těla s velkýma očima.

A ještě něco tam bylo.

Jiskřilo to jako stovka světlušek uvězněných v průhledné kouli.

"Věštec říká, že se harmonie kauzálního pole opět změnila," zacínkal Vykladač.

"Ale jdeme tam dnes v noci, ne?" zavrčela akkafská bojovnice.

"Musíme," odpověděl Vykladač. "Zjistili jsme, že nastaly zvlášť příznivé okolnosti. Pouze dnes v noci totiž můžeme navíc získat mimořádnou odměnu, čímž vzrostly naše vyhlídky."

"Znamená to, že ta změna je v náš prospěch?" zeptala se druhá bojová markling.

"Ano," souhlasil Vykladač, "místo jednoho tvora však ponese dva. Zvládnete to?"

"Přirozeně, pokud ten druhý není větší než ten první," řekla markling.

"Znamenitě. Budou pohromadě, tak je chytíte najednou. Ale pamatujte! Jakmile výbuch vyřadí rozvodnu, Czilla brzy usnou, Umiau však ne. Budou otřesena, budou špatně vidět a nebudou se moci pohybovat, ale mohou způsobit těžkosti. Pokud dojde k boji, nesmíte naši kořisti způsobit žihadlem smrt, na to nezapomeňte. Pouze je paralyzujte, abychom je dostali do úkrytu na ostrově."

"Nedělejte si starosti," ujistily ho bojovnice. "Barona nesmíme zklamat."

"V pořádku," řekl Vykladač tak tiše, že se jeho cinkání téměř ztrácelo v lehkém nočním vánku. "Detonátor máte. Umístěte ho na místo, které jsem vám ukázal. Odpálíte ho, až vám dám znamení, rozhodně ne dřív, jinak se nouzové generátory zapojí, ještě než budeme pryč."

"Rozumíme," ujistily markling Seveřana.

"Věštec oznamuje, že nyní jsou oba tvorové v laboratoři sami," řekl Vykladač. "Je to sice podezřelé, protože máme příliš mnoho štěstí najednou, a já na štěstí nevěřím, nicméně uděláme, co musíme. Jdeme na to - teď!"

11

Dillie - na horním konci jezera

Wuju zasténala a otevřela oči. Svět se s ní rozhoupal.

Někdo vykřikl: "Přichází k sobě!"

Snažila se zaostřit pohled, ale viděla jen jakési šmouhy. Nakonec se jí však zrak přece jen vyjasnil aspoň natolik, že dokázala od ostatních lidí rozeznat toho člověka, jenž nebyl Dillan.

"Brazile!" vyhrkla a zajíkla se. Někdo jí podal trochu vody, ale chutnala trpce a začala se dusit.

"Poznala tě!" vykřikl nadšeně Yomax. "Už si na všechno vzpomínáš!"

Wuju pevně stiskla víčka. Opravdu se na všechno upamatovala. Tělem jí zaškubala křeč. Začala dávit vodu.

"Yomaxi! Jole!" uslyšela volat léčitelku. "Vy nevyčválnoci, popadněte ji! Kapitáne Brazile, vy tahejte, já zatlačím! Musíme ji co nejrychleji dostat na nohy!"

Hned se do toho pustili a po několika pokusech se jim podařilo Wuju postavit. Ale ne její zásluhou, pomyslel si Brazil. Sákryš! Tihle lidičky mají svaly!

Na vratkých nohách doklopýtala za léčitelkou do jejího domku. Postavili ji do stání a přes bočnice přehodili houně,

aby se mohla pohodlně opřít. Všechno se s ní dosud houpalo, ale už pomaleji. Stále jí bylo nevolno a třásla se. Někdo ji začal hladit po hřbetě, nejspíš Jol, a to ji trochu uklidnilo.

"Bože můj," zasténala.

"Už to bude dobré, Wu Julee," řekl Brazil laskavě. "Všechny zlé sny jsou pryč. Teď už ti nemohou ublížit."

"Ale jak -" pokusila se, začala se však dusit, jak se snažila nezvracet.

"Tak konec, nevyčválnenci, všichni ven. Poklusem!" přikázala léčitelka. "Ty taky, Yomaxi! Zavolám tě, až budu hotová."

Na ulici dul ledový vítr. Starý kentaur se zachumlal do kožichu a zatvářil se bezradně. "Píješ pivo, cizince?" zeptal se nakonec.

"Jo, kdysi jsem už něco takového pil," odpověděl Brazil. "Z čeho je děláte?"

"Ze sladu, vody a kvasnic," řekl Yomax překvapeně. "Z čeho jiného bys chtěl pivo vařit?"

"To nevím," připustil Brazil, "ale blaží mě, že ty taky ne. Tak kudy?"

Yomax a Jol vzali kapitána mezi sebe a vydali se k hospodě. Brazil si víc než kdy jindy připadal jako trpaslík mezi obry.

Hostinec měl nasazené průčelí a uvnitř bylo plno, postávalo tam asi deset hostů, takže měli co dělat, aby se k nim vmáčkli. Brazil dostal strach, že zhyne potupnou smrtí - umačkán koňskými zadky.

Jakmile vstoupili, veškerá konverzace ustala a všichni se na něj podezíravě zahleděli.

"Taky vás rád vidím," řekl Brazil sarkasticky, pak se otočil ke svým společníkům. "Nemohli bychom jít někam do soukromí, kde by se dalo v klidu povídat?"

Yomax přikývl. "Natoč mně tři, Zodere!" zavolal a hostinský mu naplnil tři pořádné džbány piva a postavil je na pult. Yomax podal jeden Jolovi a druhý Brazilovi, který ho málem upustil, protože netušil, jak je těžký. Chytil ho oběma rukama, vyšel za Yomaxem na ulici a pak šli o několik domů dál do kanceláře. Jol zapálil oheň a přihodil pár dřevěných polen. Všem se hned zlepšila nálada.

Brazil se zhluboka napil, sedl si na podlahu a džbán postavil vedle sebe. Když začalo být teplo, svlékl si kožich. Oba kentauři si rovněž sundali kožichy a pověsili je na kolíky na stěně, pak se otočili a vytřeštili na něho oči.

"Víte co, nezačínajte s tím, nebo se vrátím zpátky do hospody!" varoval je.

Dillané se zasmáli a všichni se napili piva. Brazil zjistil, že není špatné, ale ty dva litry byly pro něj přece jen trochu moc najednou.

"Tak co se tady vlastně děje, pane kapitáne?" zeptal se Jol.

Brazil vytáhl fajfku a zapálil si. "Čekal jsem, že se to dozvím od vás."

Yomax si olízl rty. "To je... tabák?" zeptal se nesměle.

"Tabák to sice je, ale za moc nestojí," odpověděl Brazil. "Chceš si nacpat?" Napadlo ho, že se Yomax tváří nejspíš stejně chtivě jako on sám, když mu Serge Ortega nabídl biftek.

Stalo se to teprve před několika měsíci? podívil se. Nebo už před lety?

Yomax našel svou starou odřenou dýmku, která připomínala obrovskou kukuřičnou palici, nacpal si ji a zapálil obyčejnou sirkou. Rozkošnický zabafal a prohlásil: "Tady si k tabáku moc nečichnem."

"Taky jsem to zvětlil," odpověděl Brazil suše. "Nesu ho z velké dálky. Prošel jsem devět šestek, než jsem se dostal k vám, a to nepočítám malý výlet z mé domovské šestky do Zóny."

"Jediný opravdický tabák na tisíce kilometrů široko daleko mají ti hlodaví čímani," postěžoval si Yomax. "Byls tam?"

Brazil přikývl. "Sousedí s mou domovskou šestkou."

"O žádný, kde by byli lidi jako ty, nevím," prohlásil starý kentaur. "Vypadáš sice jako my, ale sotva zpoloviny. Nikdo takový k nám ještě nepřišel."

"Na tom není nic divného," posmutněl Brazil. "Moji krajané skončili dost špatně."

"Hele, Yomaxi!" vykřikl náhle Jol. "Koukni na jeho pus! Hýbe se mu úplně jinak, než jak mluví!"

"Má překladač, ty hloupý hříbě," řízně ho odbyl Yomax.

"Přesně tak," potvrdil Brazil. "Dostal jsem ho od Ambrezanů - od těch hlodavců, o kterých jsi mluvil. Nakonec byli hrozně příjemní, ale teprve až se mi je podařilo přesvědčit, že jsem inteligentní."

"To by přece neměl být takový problém, když jste byli sousedi, ne?"

Brazil začal vyprávět: "Moje šestka byla technická a mí krajané si vybudovali docela příjemnou civilizaci, jak se zdá podle pozůstatků, které jsem viděl. Bohužel si žili nad poměry, bohaté přírodní zdroje jim začaly docházet a ke všemu si tak znečistili prostředí, že museli devadesát procent potravin dovážet. Protože nemínili ze svého životního stylu slevit, začali se rozhlížet po svých sousedech. Jenže dvě šestky jsou tam samá voda, ve třetí je tak nízká teplota, že by je zabila, a v dalších dvou nebylo nic, co by se jim hodilo. A tak zbývala jenom Ambreza, přestože byla naprosto neprůmyslová. Ambrezané nemají žádné stroje, dokonce ani parní. Odjakživa to byli mírumilovní rolníci a rybáři, a tak se zdálo, že budou snadnou kořistí."

"Tak je přepadli, co?" zabafal Yomax.

"Chystali se na to," odpověděl Brazil. "Výrobili si meče a kopí, luky a katapulty, prostě všechno, co mohlo v Ambreze fungovat. Doma měli počítače, které jim radily, jak tyhle primitivní zbraně co nejlépe využít. Ale udělali jednu zásadní chybu, která se často opakuje v historii mnoha národů, a zaplatili za to nejvyšší cenu."

"Jaká to byla chyba?" zeptal se Jol.

"Spletli si prostotu s hloupostí. Ambrezané byli opravdu přesně takoví, jak vypadali, ale nebyli hloupí. Všimli si, co se chystá, a vytušili, že by prohráli. A tak se jejich diplomaté na jedné straně snažili vyjednávat, ale na druhé pátrali, jestli by nenašli nějaké odvetné opatření. Až nakonec jedno objevili."

"A co objevili?" zajímal se Yomax.

„Plyn," řekl Brazil tiše. "V jedné šestce na severní polokouli ho užívají jako chladivo do mrazniček, jenže s mými krajany prováděl úplně jiné kousky. Ambrezané unesli pár lidí a ten plyn na nich vyzkoušeli. Účinkoval přesně tak, jak Seveřané tvrdili, že účinkovat bude, zatímco Ambrezanům způsobil jen trochu svrbění a kýchání."

Yomax pobledl. "A sprovodil ze světa celý tvůj národ?"

"Sprovodil nesprovodil, jak se to vezme. Způsobil jenom zásadní chemické změny v mozcích. Téměř každý lidský druh je spřízněný s nějakými zvířaty, vyhynulými nebo žijícími -"

"To jo!" skočil mu do řeči Yomax. "Kdysi jsem se pokoušel v šestce Osmdesát tři domluvit s jedním koněm."

"Nejspíš jste si moc nepopovídali, co?" zasmál se Brazil. "A my jsme vlastně takové vylepšené opice. Slyšeli jste o nich?"

"Viděl jsem je na obrázku v časopise," pochlubil se Jol. "Žijí ve dvou nebo třech šestkách."

"Přesně. Dokonce i Ambrezané jsou příbuzní se zvířaty z několika dalších šestek, včetně téhle, pokud vím," pokračoval Brazil. "Zkrátka a dobře, po tom plynu všichni mí krajané zase zdivočeli a vrátili se na zvířecí úroveň. Přestali myslet a staly se z nich velké opice."

"To jsou mi věci!" vykřikl Jol. "A to nevymřeli?"

"Všichni ne," řekl Brazil. "Podnebí je tam mírné, a kdo zbyl, ten se přizpůsobil. Ambrezané potom celou oblast vyklidili a drží si je jako domácí zvířata. Na svobodě nechali jen pár smeček."

"Já vědě moc nerozumím," řekl stařec, "ale přesto se pamatuju, že takový věci jako chemický změny na mozků se nedají předat dál. Mláďata těch opičáků se už určitě nenarodila jako zvířata."

"Ambrezané tvrdí, že k pomalému zlepšování dochází," pravil Brazil, "ale protože ten plyn musel být hodně silný, aby na lidi působil, tak pronikl do půdy a skoro do všeho, co tam žije a roste, a jeho účinky odeznívají jen pomalu. Ale přestože se z nich staly opice, aspoň někdo zůstal naživu. Na úroveň pralidů by se mohli dostat za dalších šest sedm generací a za takových pět set let pravděpodobně zase začnou mluvit. Ambrezané mají v plánu tam potom zase celou skupinu lidí, která se u nich v zajetí rozmnoží, přestěhovat, aby mohli vybudovat netechnickou šestku, ale nejspíš dohlédnou, aby už navždycky zůstala na nízké úrovni."

"Tehle plyn se mně nelíbí," zabručel Yomax. "Co působilo na ně, mohlo by působit i na nás."

"To si nemyslím," odpověděl Brazil. "Po tom útoku už Brána nic podobného nepropustí. Zdá se, že planetární mozek má takových věcí tak akorát dost."

"A přesto se mně to nelíbí," trval na svém Yomax. "Když ne tohle, mohlo by nás zničit něco jiného."

"Život je i tak samé nebezpečí, tak proč se trápit něčím, co by se mohlo stát?" namítl Brazil. "Můžeš uklouznout na molu, žbluňknout do jezera a zmraznout dřív, než tě vytáhnou. Může na tebe padnout strom nebo do tebe udeří blesk. Jakmile by si člověk začal takové možnosti připouštět, jakmile by se jim podřídil, bylo by už prakticky po něm. Proto je na tom Wu Julee tak špatně."

"Co tím myslíte?" zeptal se Jol ostře.

"Měla hrozný život," řekl Nathan Brazil klidně. "Narodila se na Komsvětě, vychovali ji k těžké dřině na statku, vypadala a myslela jako všichni kolem, žádný sex, žádná legrace, jen samá práce. Pak ji z toho najednou vytrhli a šoupli o stupínek výš, dostala injekce, aby sexuálně vyspěla, a začali ji používat jako prostitutku pro méně důležité hosty, mezi nimiž byl i muž jménem Datham Hain, ale já mu říkám Čuñas."

V tomto okamžiku ho kentauri přerušili a Brazil musel vysvětlit dvěma příslušníkům kultury, v níž nic ani vzdáleně podobného neexistovalo, co je to prostitutka. Chvilí mu to trvalo.

"Tak tehle Čuñas," vrátil se Brazil k původnímu tématu, "patřil k obzvlášť hanebné bandě všiváků, která ovládla řadu planet tím, že jejich důležité představitele nakazila jistou nebezpečnou nemocí, čímž u nich přivodila závislost na speciálním a nedostupném léku. Aby jim mohl předvést, co by se s nimi stalo, kdyby tu drogu nedostali, nakazil Wu Julee a nechal její chorobu natolik rozbíjet, až ji začala viditelně ničit. Protože se ta choroba nedá úplně vyléčit, na většinu světů posílají nemocné rovnou na smrt. Takže stačilo Wu Julee jenom ukázat, aby kdokoli splnil jakýkoli příkaz Čuňasových šéfů. Tahle nemoc s člověkem udělá v podstatě totéž, co ten plyn s mými krajany v šestce Čtyřicet jedna, ale je mnohem bolestivější. Navíc potlačuje chuť k jídlu, takže člověk bezděky zahyne hladem."

"Když to všechno sečtu," přerušil ho Jol, "bolest, pomalý úmírání a taky to, co zažila předtím, tak není divu, že má Wuju takový zlý sny."

"Celý její starý život byl jeden zlý sen," řekl Brazil tiše. "Teď její tělesné utrpení skončilo, ale dokud se nevyrovná s minulostí, bude ji pořád trápit."

Kentauri chvíli mlčky stáli, jako by neměli co dodat. Nakonec Yomax řekl: "Kapitáne, na tý tvý historce s plynem mně jedna věc neseď."

Brazil se napil piva. "Tak ven s tím."

"Jestli to svinstvo pořád v tý šestce je, proč neúčinkovalo aspoň trochu taky na tebe?"

"Upřímně řečeno," odpověděl Brazil, "nevím. Všechno nasvědčuje tomu, že jsem se měl dostat na úroveň obyvatel té šestky, jenže se to nestalo. Divili se tomu i ambrezští chemici. Přinejmenším bych měl být větší a chlupatější, abych vypadal jako ta nová verze lidstva, které tam teď žije, jenže ani to nejsem. Nedokážu to vysvětlit."

##

Léčitelka strčila hlavu do vrat a oznámila jim: "Teď spí, doopravdy spí, poprvé za celé měsíce. Zůstanu u ní a budu na ni dávat pozor."

Brazil požádal Yomaxe, zda u něho může zůstat, protože se museli připravit na dlouhé čekání.

Wuju prospala dva dny.

Brazil se za ten čas seznámil s vesničany a okolím. Oblíbil si zdejší lidi i tohle osamělé místo, odříznuté od civilizace.

Hned zrána druhého dne si vyšlápl do hor, přestože vál studený vítr. Vylezl na vysokou skálu a zahleděl se na

obrovské, sněhem pokryté hory. Uvědomil si, že se pohoří do Dillie svažuje ze sousední šestky, a napadlo ho, jací tvorové v takové drsné krajině asi žijí. Do vesnice se vrátil až vpoledvečer a zamířil rovnou k léčitelce, aby zjistil, zda se Wuju uzdravuje.

"Už se jakž takž vzpamatovala," uklidnila ho léčitelka. "Trochu se najedla a nezvrátila to. Můžeš ji navštívit, jestli chceš."

Brazil chtěl. Wuju vypadala ještě trochu slabá, ale sotva ho spatřila, usmála se.

Vlastně se tak moc nezměnila, pomyslel si, alespoň ne od pasu nahoru. Poznal by ji kdekoli, navzdory jinému zbarvení kůže, koňskému tělu i špičatým uším. Vypadala o poznání zdravěji než na palubě Stehekinu. Její tělo se zbavilo nebezpečných mikroorganismů a žila na čerstvém vzduchu.

"Jak se cítíš?" zeptal se a napadlo ho, proč se nemocným vždycky klade zrovna tahle hloupá otázka.

"Jsem slabá, ale to přejde." Zachichotala se. "Když jsem tě viděla naposledy, dívala jsem se na tebe zdola nahoru."

Brazil nasadil ukrivděný výraz. "Tohle nikdy nezklahe! Na mrňouse si každý dovolí."

Oba se rozesmáli.

"Rád vidím, že se směješ," řekl Brazil.

"Dřív jsem neměla důvod."

"Řekl jsem, že si tě najdu."

"Pamatuju se - to bylo na houbě nejhorší, že všechno vnímáš, že si uvědomuješ, co se s tebou děje."

Vážně přikývl. "V lidské historii se vždycky našla nějaká droga způsobující nebezpečnou závislost. Jenže lidé, co to svinstvo rozšiřují, jsou závislí na mnohem nebezpečnější droze, která je tak silná, že si ani neuvědomují, jaký zhoubný vliv na ně má."

"Co může být zhoubnější?"

"Moc a chamtivost. To jsou ty neškodlivější ohavnosti, jaké lidstvo zná. Vlastně ne, tyhle jsou až další v pořadí."

"Co může být ještě ohavnější?"

"Strach," řekl Brazil vážně. "Nejničivější je strach, protože rozkládá všechno, čeho se dotkne."

Wuju sklonila hlavu. "Bála jsem se celý život," řekla tak tiše, že ji málem neslyšel.

"Teď už nemusíš mít strach, to přece víš," řekl laskavě. "Máš kolem sebe hodně lidí. Sám bych na tomhle místě nejradši prožil zbytek života."

Podívala se na něj. Navzdory mladistvému vzhledu měla oči starého člověka. "Jsou opravdu skvělí. Ale tohle je jejich ráj. Narodili se tady, neví nic o hrůzostrašných věcech, k nimž dochází jinde. Nepatřím k nim. Mé jizvy jsou ve srovnání s jejich bezelstnou dobrotou ještě hlubší a bolestivější. Rozumíš mi?"

Váhavě přikývl. "Taky mám své jizvy a některé jsou větší, než můžu snést. Vrací se mi paměť, sice pomalu, ale do těch nejmenších detailů. A jsou to většinou věci, které si ani nechci pamatovat, přesně jak říkal Serge Ortega. Byly i dobré časy, některé přímo skvělé, to je jasné, ale mám taky za sebou spoustu skutečně ošklivých zážitků a mnoho bolesti. Stejně jako ty jsem je kdesi zablokoval, zřejmě mnohem úspěšněji, ale teď se mi zas vracejí a každý den je jich víc a víc."

"Ty omlazovačky musely s tvou pamětí provést své."

"Ale ne. Nikdy jsem na žádné omlazovačce nebyl, Wu Julee. Nikdy. Věděl jsem to, i když jsem to na ně sváděl."

"To je přece nemožné! Pamatuju si, jak Hain četl nahlas tvou licenci. Stálo tam, že jsi víc než pět set let starý!"

"To jsem," řekl Brazil, "a ještě mnohem starší. Měl jsem stovky jmen a tisíce životů, ale všechny byly vlastně stejné. Potuluju se tady už od časů Staré Země, dokonce ještě dále."

"Ta byla přece zničena už před tisíciletími! Vždyť se to stalo tak dávno, téměř před začátkem historie!"

Brazilův tón byl sice ležerní, ale bez stopy neupřímnosti. "Vrací se mi to pomalu, jako by mizel jeden závoj za druhým. Zrovna dnes v horách jsem si náhle vzpomněl na jednoho legračního malého diktátora ze Staré Země, který si mě oblíbil, protože jsem byl menší než on. Jmenoval se Napoleon Bonaparte..."

###

Brazil přespával na kožešinách v Yomaxově kanceláři, při každé další návštěvě u Wuju zjišťoval, že dívka je den ode dne silnější.

Až na ty oči. Ta bolest v nich byla stále.

Jednoho dne přijel parník a Klamath málem spadl do jezera, jak spěchal, aby se s Brazilem setkal. "Nate! Nate!" volal rozčileně. "Mám neuvěřitelné novinky!" Podle výrazu jeho tváře to však nemohlo být nic dobrého.

"Napřed se uklidni, Klammy." Brazil zahlédl v kapitánově ruce noviny, ale neuměl v tomhle jazyce přečíst ani slovo. "Co se stalo?"

"Někdo přepadl Středisko v Czillu a unesl dva lidi!"

Brazil ucítil divný tlak v žaludku. Zamračil se. Ve Středisku byla Vardía a právě se za ní chystal. "Koho unesli?"

"Jednu z tvý skupiny, Vardiu, a taky jednu Umiau, to jsou takový mořský panny, nějakou Cannotovou."

Brazil se neklidně ošil a kouzl se do rtu. "Víš se, kdo to udělal?"

"Určitý podezření padá na obrovský šváby s jakýmsi nevyslovitelným jménem, jenže ti to popírají. Umiau je zahlídly ve tmě, když ve Středisku zkratovali elektřinu."

Nakonec se Brazilovi podařilo dostat z Klamatha celý příběh. Dva velcí brouci podobní létavým švábům způsobili zkrat na hlavním elektrickém rozváděči a v jednom křídle Střediska zhaslo umělé osvětlení. Pak rozbili okna, vnikli do laboratoře, popadli Vardiu a Cannotovou a zmizeli. Představitelé podezřelého národa byli vyslýcháni v Zóně, tvrdili však, že na Studnici světů žije stovka hmyzích druhů, a popírali, že by ten čin spáchali právě oni. Jejich zlostnatělá monarchie, v mnohém připomínající Komsvěty, byla neprodyšně uzavřena, a tak se odtamtud žádné důkazy získat nepodařilo.

"Jenže to ještě zdaleka není všechno," pokračoval Klamath vzrušeně. "Umiau byly z toho únosu tak šíleně rozrušený, že jeden z nich uklouzlo, kdo ta Cannotová vlastně je. Nechápu, jak ty mořský krásky a hlavouni ze Střediska dokázali celou tu dobu udržet tohle tajemství pod pokličkou. Cannotová totiž vůbec není Cannotová, ale Elkinos Skander!"

Brazil zůstal jako opařený a měl co dělat, aby tu informaci strávil. Začínalo to dávat smysl. Skander potřeboval velké počítače Střediska, aby našel odpovědi na své velké otázky, a Czilla na oplátku počítala s tím, že až bude hotov, vypraví pod jeho vedením expedici do Studny duší. Takže moc a chamtivost zkorumpovaly dokonce i tyhle dva nejmírumilovnější a nejtvůrčivější národy na planetě, pomyslel si Brazil hořce. Chtěly mít všechno, teď jim zůstal jenom strach.

"Musím se hned vydat do Czillu," řekl Klamathovi. "Zdá se, že mě čeká práce."

Kapitán parníku sice nevěděl, co má Brazil za lubem, ale slíbil, že pozdrží loď, než se Brazil rozloučí s Wuju.

Když vstoupil do domku, Wuju si zrovna prohlížela album krajinek namalovaných místními malíři. Okamžitě na Brazilovi poznala, že se něco stalo.

"Pár šestek odtud někdo unesl Vardiu a Skandera - to je nejspíš vrah těch sedmi lidí na Dalgonii," spustil bez okolků. "Je mi to líto, ale musím odejít."

"Vezmi mě s sebou."

Tahle možnost ho dosud nenapadla, ale hned odmítl. "Jsi ještě slabá. A teď patříš sem, tohle je tvůj domov. Ne, to nepřichází v úvahu, nejspíš to tam bude dost zlé. To není pro tebe."

Podívala se na něho těma starýma očima. "Musím jít s tebou. Musím si vyléčit svá zranění."

"Tenhle svět je nebezpečný, Wu Julee. Čekaly by tě jen další rány."

"Ne, Nathane," řekla vážně a poprvé ho oslovila křestním jménem. Pak si zaťukala na čelo. "Ten strach je tady. Dokud se mu nepostavím, budu kousek po kousku umírat."

Mlčel, až se začala bát, že je všechno ztraceno.

"Nebudeš mít se mnou žádné starosti," přemlouvala ho. "Mám tuhou kůži, jsem odolnější a vytrvalejší než ty, navíc mi stačí jen trocha trávy a vody."

"Tak dobře. Pojď se mnou, když musíš. Můžeš se do Dillie vrátit odkudkoli kteroukoli Bránou."

"Stačí mi vědět, že se můžu vrátit, Nathane. Zbavila jsem se nemoci a houby, ale pořád jsem závislá na té nejničivější droze, o níž jsi mluvil, na strachu."

"Určitě jsi už dost silná?"

"Jistě," řekla pevně. "Jsem rozhodnuta a dokážu to."

Oblékla si kožich a vyšli na ulici. Když řekla Yomaxovi a ostatním, že odchází, zdvihla se vlna protestů, ale Wuju byla neoblomná.

"Až se to dozví Dal a Jol," pravil Yomax se slzami v očích, "asi to taky nepochopí."

Hlas se jí zlomil, když říkala: "Třeba se ještě vrátím, Yomaxi." Zlehka ho políbila na tvář.

Klamath zapískal na parní píšťalu.

Nastoupili na loď a zůstali na spodní palubě hned za nízkou přepážkou, která je částečně chránila před mrazivým povětrím. O pět hodin později přistáli nedaleko městečka Donmin na dolním konci jezera. Ve srovnání s vesnicí na horním konci, odkud připluli, to bylo rušné velkoměsto, v němž žilo patnáct nebo dvacet tisíc lidí. Ulice byly osvětleny olejovými lampami. Brazil sice netušil, jaký druh přírodního oleje Dillané používají, ale byl cítit po rybách.

Společně s Klamathem zašli do kanceláře paroplavební společnosti, kde si Brazil vyzvedl z úschovy neforemný batoh. Pak se rozloučili a kapitán Klamath jim popřál hodně štěstí.

Batoh byl napěchován tabákem, s nímž se dalo výhodně obchodovat, pouze v jedné kapse měl Brazil pár kousků šatstva a toaletní potřeby. Jakmile vyměnil trochu tabáku za nějaké drobnosti, o nichž si myslel, že se jim budou hodit, zamířili do hotelu na nábreží, kde strávili noc.

Následujícího dne se časně zrána vydali po dillských stezkách na severovýchod. Wuju neustále Brazila předbíhala a měla problémy srovnat s ním krok. Po několika kilometrech, když se Brazil poněkud unavil a ještě víc zpomalil, navrhla: "Proč raději nejedeš na mně?"

"Ale ty už neseš batoh," namítl.

"Jsem silnější, než si myslíš," odsekla. "Tahala jsem klády těžší než ty a ten tvůj batoh dohromady. No tak, naskoč si, uvidíme, jestli nespadneš."

"Neseděl jsem na koni od první Wilsonovy inaugurace," zamumlal nezřetelně. "No tak dobře, zkusím to."

Stálo ho to tři pokusy, a to mu ještě musela Wuju pomáhat, než se mu podařilo usednout na její široký hřbet. Ze všeho nejvíc mu připomínala shetlandského ponyho. Když se dala do cvalu, dvakrát spadl a vysloužil si škodolibý smích. Nakonec mu musela dozadu podat ruce, aby se měl čeho držet. Když už se jí paže unavily, držel se pro změnu batohu, což nebylo ani zdaleka tak bezpečné. Brzy zjistil, že jeho drahé tělo není zrovna v nejlepší formě. Objevil dobrou stovku svalů, o nichž dosud neměl ponětí, které úspěšně soupeřily o pozornost s jeho naklepaným zadkem.

Postupovali však rychleji a ještě před západem slunce se dostali do dillského pohraničí, prošli poslední vesnicí a pak už jen tu a tam mýjeli osamělá stavení. Začalo sněžit, ale zpočátku to byla jen mírná přeháňka, která je příliš neznepokojovala.

"Budeme toho muset brzo nechat!" zavolal Brazil na Wuju.

"Proč?" dobírala si ho. "Bojíš se tmy?"

"Mé tělo už toho víc nesnese," zasténal. "A s takovou se co nevidět dostaneme do slongornské šestky. Vím toho o nich příliš málo, abych se tam pouštěl v noci."

Zpomalila, pak se zastavila a Brazil sesedl. Byl celý rozlámaný, ale na zemi to rozhodně nebylo tak zlé jako na jejích

zádech. Wuju se jeho trápením náramně bavila.

"Takže kdo se na tenhle výlet nehodí, protože je příliš slabý?" dobírala si ho. "Jen se teď podívejme na to toho skvělého kapitána! A to jsme už aspoň pětkrát museli zastavit!"

"No jo," zabručel a protáhl se, jenže vzápětí zjistil, že si tím jen způsobil bolest na jiných místech. "Ale to bylo proto, aby ses mohla napást. Sákryš, vy lidičky se ale umíte cpát!" A taky není divu, když musíte žít tak velká těla, dodal v duchu.

"Utáboříme se tady?" zeptala se a rozhlížela se po zešeřelém lese, kde neblíkalo jediné světélko. "Jestli ano, měli bychom si raději najít nějaký dobrý úkryt. Vypadá to, že zase začne sněžit."

Brazil vylovil z batohu odřenou a vybledlou mapu. "Pokud ta cesta, kterou jsme před půldruhým kilometrem minuli, byla odbočka do vesnice Nadstrží, musí být kousek odtud zájezdní hostinec."

"Proč se nevrátíme do té vesnice?"

"Je to bezmála osm kilometrů," zapochyboval. "Ne, půjdeme dál a budeme doufat, že ten hostinec pořád funguje. Ale teď jdu po svých, ať se děje co chce."

Padla tma, začalo zase sněžit a zvedla se vánice. Vítr fičel mezi kmeny a sníh bičoval stromy, keře i oba poutníky. Viděli sotva na krok.

"Jsme pořád na cestě?" křičela Wuju.

"Nevím," přiznal. "Dávno jsme měli na ten hostinec narazit. Stejně nemáme na vybranou. V tomhle počasí oheň nezapálíš, musíme dál!"

"Začíná mi být opravdu zima, Nathane," stěžovala si. "Nezapomeň, že víc jak polovinu těla mám vystavenou té fujavici!"

Zastavili se a oprášil jí sníh z boků. I kdyby měla vrstvu podkožního tuku sebetlustší, moc daleko už jít nemohli.

"Vylezu si nahoru!" snažil se překřičet vítr. "Pak poběžíš, jak nejrychleji dokážeš. Musíme se tam dřív nebo později dostat!"

Wuju se dala do klusu, Brazil se jí přitiskl k zadům, ale stejně v tom vyjícím větru a tmě postupovali pomalu. Připadalo jim, že se tak trmácejí už celé hodiny.

"Nevím, jak dlouho ještě dokážu jít!" zakřičela dozadu. "Mám zadek zmrzlý na rampouch."

"Ale no tak, dušinko! Tohle je přece to dobrodružství, po kterém jsi toužila! Nevzdávej to!"

Trochu ji to povzbudilo, sníh se však sypal stále hustěji, až málem začala propadat beznaději. "Zdá se mi, že tamhle něco vidím! Pokud to nejsou ty střechy, co mám na víčkách."

"Možná je to hostinec!" zavolal Brazil. "Utíkej tam!"

Prodírala se dál vánicí a náhle, jako by prošli neviditelnou stěnou, byl sníh a zima pryč. Okamžitě se zastavila.

Brazil seskočil na zem a začal si oklepávat vložky z čepice. Když po chvíli chytil dech, vrátil se několik kroků zpátky.

A byl znovu ve sněhové bouři.

Šel zpátky k Wuju.

"Co je to, Nathane?" zeptala se. "Co se stalo?"

"Museli jsme hostinec minout. Překročili jsme hranici do Slongornu."

Wuju cítila, jak jí koňské tělo rychle, ale bolestivě rozmrzá. Oči se jí na okamžik zamžily, ale když se za chvíli ohlédla, viděla vzadu vlnící se bílou oponu sněhových vložek. Všude jinde zářila krásná noční obloha bez jediného mráčku.

###

"Můžeme se klidně utábořit tady," navrhl Brazil. "Jsem tak utahaný, že neudělám ani krok. Průzkum okolí se odkládá. Tak blízko hranice stejně žádné potíže nečekám. I kdyby se něco přihodilo, máme kam utéct, přestože by se mi do té zimy moc nechťelo."

"Nemůžu tomu uvěřit," divila se Wuju. Uvolnila řemen a shodila batoh. Vytáhla ručníky, utřela si tvář a vlasy a pak si začala třít tělo. "Jen tak zničehonic se dostat z té hrozné zimy rovnou do léta."

"Takhle to tady chodí. Někde jasná hraniční čára není, jinde je to zas docela dramatické. Nezapomeň, že každá šestka je samostatná biosféra, třebaže se často dělí o jednu řeku nebo oceán."

"Začínám se potit," poznamenala Wuju. "Asi bych si měla sundat kožich."

"Aspoň v tom mám před tebou náskok," řekl Brazil a začal jí druhým ručníkem třít koňský hřbet.

Ohlédla se. Byl do půl těla nahý a vypadal ještě menší než oblečený. Napadlo ji, že by mu mohla i skrz hustý černý porost na prsou spočítat všechna žebra.

Potom tam stáli bok po boku a dívali se na kopcovitou krajinu pohádkově ozářenou jasnými hvězdami.

"Tam u těch stromů bude nějaké jezírko," řekl Brazil. "A zdá se mi, že v dálce bliká pár světýlek."

"Nejspíš jsme sešli z cesty." Wuju se sklonila a ušklbla si chomáč krátké trávy. "Jsme na nějaké louce."

"Raději to nejez," varoval ji. "Nic o téhle zemi nevíme."

Podezřívavě k trávě přičichla. Přestože Dillaně nijak skvěle neviděli, čich měli vynikající. "Voní to jako normální tráva, ale je nějaká krátká. Podívej, je posekaná!"

"Jenže z toho lze těžko usoudit, jestli je tahle šestka průmyslová nebo zemědělská," přemýšlel nahlas Brazil.

"Museli ji pokosit teprve nedávno. Ještě pořád voní."

Nasál vzduch chřípím, ale nic necítil. Navzdory orlímu nosu jsem nikdy neměl dobrý čich, pomyslel si.

"Ochutnám ji," rozhodla se. "Mám hlad a nic jiného tu neroste. Stejně nám bude trvat pár dní, než touhle zemí projdeme." Po chvíli přezvykování se s plnou pusou zeptala: "Nathane, jací tvorové tady žijí?"

"Slongorn není zrovna rušná trasa, tak jsem žádné informace nesehnal. Nejistil jsem nic víc, než že tady žijí dvounoží vegetariáni."

"Tak to mi vyhovuje," zajásala a s chutí začala přezvykovat travu.

"Hlavně nechod' daleko, Wu Julee, aby ses neztratila. Nebudu rozdělovat oheň, abychom na sebe zbytečně neupozorňovali, pravděpodobně jsme na soukromém pozemku. Stejně je na to moc teplo."

Brazil rozprostřel kožešiny, aby oschly, a stáhl si kalhoty. Protože tráva byla tuhá a ostrá, položil na zem několik ručníků, posadil se na ně a vytáhl z batohu sladkou tyčinku, kterou vyměnil za tabák v Donminu. Snědl asi půlku a dostal hroznou žízeň. Natáhl se pro láhev s vodou, ale byla poloprázdná, tak ji zas odložil. Museli vodou šetřit, protože nevěděli, co je čeká.

Vstal a došel k hranici, za níž vyla vánice a hustě chumelilo. Mráz pronikal několik centimetrů až do Slongomu. Klekl si, natáhl ruku, nabral plnou hrst sněhu a strčil si ho do úst.

Pak si lehl na ručníky. Tělo ho po celodenní jízdě bolelo, ale když se nehýbal, nebylo to tak zlé. Nedokázal si však představit, jak mu bude zítra, až zase vyrazí na cestu. Od Wilsonovy inaugurace sice uběhlo hodně času, ale upamatoval se, že si za tři čtyři dny na jízdu na koni zvykne. Odhadoval, že do Střediska jim zbývá přinejmenším devět set kilometrů. Wuju se za chvíli vrátila. "Spíš, Nathane?" "Jsem tak unavený, že nemůžu usnout, tak si tady jenom tak lenoším. Ty by ses ale měla prospat. Pořádně ses se mnou nadřela a ještě máme kus cesty před sebou. Do tří dnů zjistíme, jestli mají v téhle šestce taky zápal plic."

Chtěla se zasmát, ale místo toho zívla. "Jsem tak utahaná, že nejspíš v noci spadnu. Nemám se o co opřít."

"Nemůžeš spát vleže?"

"Asi dvakrát jsem tak už spala, když jsem byla opilá," přiznala se. "Není to sice normální, ale asi to bude lepší než spadnout a zlomit si ruku."

Poklekla a pomalu se překulila na bok, až to žuchlo. "Ách, to je paráda," vydechla blaženě. "Aspoň pro dnešní noc." Rozespale na ni pohlédl a pomyslel si, že když takhle leží vedle něho, vypadá strašně lidsky. Vlasy se jí svezly do tváře, bezděky natáhl ruku a jemně jí je odhrnul. Usmála se a otevřela oči.

"Promiň, nechtěl jsem tě probudit," zašeptal.

"Ještě jsem nespala. Pořád tě všechno bolí?"

"Trochu," zalhal.

"Otoč se ke mně zády, Nathane, masíruju tě."

Obrátil se a Wuju mu začala masírovat záda. Bolelo to, ale bylo to velmi příjemné. Pak se zeptal, co může na oplátku udělat pro ni. Chtěla také promasírovat záda a ramena. Dělal to sice trochu nemotorně, ale pomohlo jí to. Jakmile skončil, svalil se jak dlouhý tak široký na zem.

"Teď bychom se už opravdu měli krapet prospat," řekl tiše, ale ještě se nadzvedl a políbil ji.

Přitáhla si ho k sobě a pevně ho objala. Všechny jeho namožené svaly se okamžitě ozvaly, a když ho konečně pustila, vděčně se překulil zpět na ručníky.

"Proč jsi se mnou odešla, ale doopravdy?" zeptal se vážně.

"Už jsem ti to přece řekla. A taky jsem ti řekla, že si všechno pamatuju. Všechno. Jak jsi mi chtěl zachránit život. Jak jsi mě nesl ve Studni. A taky vím, že sis kvůli mně zašel lán světa. Viděla jsem tu mapu."

"Sákryš," zabručel. "Tohle nemůže fungovat. Jsme teď přece dva naprosto odlišní tvorové."

"A přesto jsi mě chtěl. Cítila jsem to."

"Moc dobře víš, že naše těla prostě nejdou dohromady. Pro nás dva už sex neexistuje, tak pusť tyhle nápady z hlavy. Jestli jsi šla se mnou kvůli tomu, vrať se ráno zase domů."

"Nepotkala jsem v tom našem starém špinavém světě jediného čistého člověka kromě tebe," řekla upřímně. "Jsi jediný, komu na mně opravdu záleželo, i když jsi mě ani neznal."

"Jenže to je stejně marné, jako kdyby se ryba zamilovala do krávy," odsekl nepřírozeně napjatým hlasem. "Chut' by byla, ale zbytek se liší jako den a noc."

"Na vzhledu nezáleží," zašeptala, "a láska není sex. Já to přece musím vědět. Sex je jenom fyzická záležitost. Ale když ti na druhém člověku záleží víc než na sobě, tak je to láska. Ty máš v sobě takový soucit s druhými, Nathane, jaký jsem ještě neviděla. Třeba se díky tobě budu moci tomu strachu, co ve mně hlodá, postavit a dostanu se z toho."

"Sákryš!" zabručel Brazil a otočil se k ní zády.

A v tom tichu, které následovalo, oba usnuli.

###

Obrovitý kentaur vypadal jako obživlá socha boha Dia spojená s nejušlechtilejším hřebcem. Když uslyšel kroky, vyšel z jeskyně, sotva však návštěvníka poznal, uklidnil se.

"Začínáš být neopatrný, Agorixi," řekl muž.

"Jsem jen unavený," odpověděl kentaur. "Unavený utíkaním, unavený strachem z každého zvuku. Myslím, že už brzy odejdu do hor a skončím to. Jsem poslední, jak víš."

Muž rozpačitě přikývl. "Ty dva vycpané ve Spartě jsem zničil. Zapálil jsem chrám."

Kentaur se pousmál. "Až odejdu, zbudou o nás jen legendy. Tak to bude nejlepší." Náhle mu začaly z moudrých očí kanout slzy. "Chtěli jsme je toho tolik naučit! Co všechno jsme jim mohli dát!" zanaříkal.

"Pro tuhle špinavou planetku jste byli příliš dobří," odvětil muž s pochopením a soucitem.

"Přišli jsme sem z vlastní vůle," řekl kentaur. "Zklamali jsme, ale aspoň jsme to zkusili. Oč těžší to musí být pro tebe."

"Já odejít nemohu," řekl muž klidně. "To přece víš."

"Pak mě tedy nelituj," pravil kentaur hořce. "Místo toho mi dovol, abych já truchlil pro tebe."

###

Nathan Brazil se probudil. Bušilo do něj horké slunce, a kdyby už nebyl z předchozích cest opálený, nejspíš by ho pěkně připeklo.

To byl ale bláznivý sen, pomyslel si. Vyvolala jej ta noční rozmluva? Nebo se mi vybavila další opravdová

vzpomínka? Ta druhá možnost ho trochu děšila. Ne snad proto, že by ten sen byl nesrozumitelný, ale protože by mnohé vysvětloval nejvyšším nepřijemným způsobem.

Raději ho pustil z hlavy, nebo se o to aspoň pokusil.

Náhle si uvědomil, že Wuju je pryč.

Posadil se. Tráva vedle něj byla dosud slehlá a několik drnů vykopnutých, asi jak se snažila postavit na nohy. Vstal a rozhlédl se. Wuju sice neviděl, ale zjistil, jaké měli včera štěstí. Travnatý pahorek, na němž spali, se totiž svažoval do ošklivého močálu, v dálce za ním byly roztroušeny podivné budovy, které vypadaly jako houby.

Ohlédl se k hranici. Na druhé straně už bouře pominula a obloha nad zasněženým lesem byla stejně modrá jako ta nad jeho hlavou. Přesl přes hranici, nabral do dlaní sníh a umyl si tvář, aby zaplašil ospalost.

Chtěl se jít poohlédnout po Wuju, ale vtom už ji uviděl, jak se tryskem vrací. Zabalil ručníky, pak z batohu vylovil tři kousky černého oblečení, které si nechal ušít cestou v jakési šestce. Na to, že její obyvatelé nepřipomínali lidi, ani co by se za nehet vešlo, byli perfektní krejčí.

Natáhl si kalhoty, jejichž nohavice byly dole vytvarovány do šlapek s pevnou podrážkou, k tomu si vzal tričko bez rukávů. Materiál byl pružný a přilnul mu k tělu jako druhá kůže. Další tričko zase schoval do batohu, protože mělo dlouhé rukávy zakončené rukavicemi.

Je to docela pohodlné, pomyslel si, přestože si připadal jako nahý. Aspoň mě tahle paráda ochrání před sluncem. Zatoužil po slunečních brýlích, a nebylo to poprvé, co by se mu hodily. Jenže ze všech lidí, s nimiž se setkal, je vyráběli pouze Dillané a i ty nejmenší, které si vyzkoušel, mu byly příliš velké.

Wuju k němu přiběhla celá vzrušená. "Nathane! Trochu jsem to kolem prozkoumala. Neuhodneš, co jsem objevila hned za tamtím kopečkem!"

"Smaragdové město," odsekl, přestože věděl, že to pro ni nic neznamena. Ve skutečnosti ani nevnímala, že něco řekl.

"Je tam silnice! Asfaltová silnice! A jezdí po ní vozy!"

"Vozy?" podivil se. "Tak blízko hranice? Jaké vozy?"

"Nejspíš elektrické. Není jich moc a nejedí dvakrát rychle, ale jsou tam! U hranice je malé parkoviště a dillský zájezdní hostinec je asi o sto metrů dál!"

"Takže jsme ho přece jen v té vánici minuli. Místní obyvatelé ten hostinec pravděpodobně používají jako obchodní stanici. Jestli tady vládne tak čilý pohraniční ruch, překvapuje mě, že o nich nikdy neslyšela."

"Vždyť jsem byla celou dobu až na horním konci jezera," připomněla mu. "Slyšela jsem pouze o lidech, kteří žijí v horách, ale ani ty jsem nikdy neviděla."

"A někoho ze zdejších jsi viděla? Jak vypadají?"

"Jsou opravdu divní. Musíš je vidět na vlastní oči!"

Připoutal jí řemenem na hřbet batoh a vydrápal se nahoru. Pomyslel si, že Wuju je dnes ráno celá šťastná a dychtivá, jako by se znovu narodila.

Sotva se Wuju rozběhla na nedaleký kopec, Brazila rozbolely všechny svaly, co jich měl, ačkoli už dovedl nadskakovat v rytmu jejího klusu. Trochu to pomáhalo, ale ne moc.

Za chvilku stanuli na vrcholku a uviděli černou dvouproutdou silnici s bílým pruhem uprostřed. Na malém vydlážděném plácku nedaleko hranice parkovalo pět šest nákladáků. Jeden měl plátěnou střechu, ostatní byly otevřené. Uvnitř nebyla sedadla a podle dvou pák, jimiž se vozy ovládaly, museli být řidiči pořádně vysocí. K tomu krytému automobilu zrovna někdo mířil.

"Vidíš ho?" Wuju se rozběhla na parkoviště. "Není divný?"

Brazil si pomyslel, že něco podobného už kdysi dávno viděl, jenže to bylo po jakémsi nekonečném flámu.

Ten tvor měl mohutnou sloní hlavu s velkýma pružnýma ušima. Neměl kly, zato dva dobře metrové choboty zakončené čtyřmi silnými prstíky bez kloubů. Tělo se zdálo příliš tenké a slabé, aby mohlo tak těžkou hlavu unést. Slongorňan neměl ruce, jen pár podsaditých nohou s rozpláclymi chodidly, a při chůzi se směšně kolébal ze strany na stranu. A jako by nestačilo, že je křiklavě červený, měl na sobě zelenou plátěnou kombinézu.

Tohle legrační stvoření teď kráčelo přímo k nim.

"Sákryš," hekl Brazil. "Myslím, že 'divný' je hodně mírný výraz."

"Zdravíčko!" zahlaholil Slongorňan dillsky jako nakrápplá trumpeta a zvedl oba choboty na pozdrav. "Na téhle straně hranice je lepší počasíčko, není-liž pravda?"

"Přesně tak!" souhlasil Brazil. "Včera jsme zabloudili ve vánici a minuli jsme hostinec. Strávili jsme noc tamhle na louce."

"Přicházíte z Dillie?" zeptal se Slongorňan přátelsky. "Máte namířeno do naší hezoučké zemičky? To jste si dobře vybrali, lidičky. My tady máme pořád léto a teploučko!"

"Bohužel jen procházíme," odpověděl Brazil s úsměvem. "Máme namířeno do Czillu."

Slongorňan se zamarčil, takže vypadal ještě legračněji. "Četl jsem v novinách, co se v tom jejich Středisku stalo. To se dějí věci!"

"Taky jsem o tom slyšel. To unesené Czillo byla má přítelkyně." Rychle se opravil: "Vlastně naše."

Wuju se usmála.

"Zaskočte si do hostince na snídaníčku a požádejte někoho, aby vás svezl," poradil jim Slongorňan. "Všechna tahle pracovitá autíčka pojedou zpátky prázdná, a tak vás každý rád přibere. Ušetříte čas a nozičky."

"Díky, zkusíme to," řekl Brazil.

Slongorňan důstojně nastoupil do nákladáku s plachtou, popadl do každého chobotu jednu páku a vycouval z parkoviště. Auto jen trochu bzučelo, jinak skoro nebylo slyšet, a vyrazilo po cestě docela slušnou rychlostí.

"Možná udělá i padesátku," řekl Brazil Wuju, když jim vůz zmizel z očí. "Třeba Slongornem projedeme rychleji a

pohodlněji, než jsem předpokládal."

Jakmile překročili hranici do zasněžené Dillie, zasáhl je krutý mráz. Wuju se rozběhla k hostinci, protože na sobě měla jen batoh a Brazila, jehož oblečení mu opravdu skýtalo ochranu pouze před sluncem.

Vpadli dovnitř celí udýchaní. U nálevního pultu stálo pět Slongorňanů, cpali se senem a z velkých hrnků nasávali choboty teplý čaj a rozkošnický si ho stříkali do úst. Za pultem se točila hostinská, Dillanka středního věku, a vzadu třídili nějaké krabice se zbožím dva mladí kentauři.

A pak tam byl ještě jeden velice podivný cizinec.

Chudák, vypadá jako netopýr, politoval ho Brazil v duchu.

Jenže to skutečně netopýr byl. Měl myši hlavu s krvavě rudýma očima, ostrými zuby hryzal bochník chleba. Z pytlovitého těla mu místo paží vyrůstala dvě kožovitá křídla, dlouhé nohy měl zarostlé tuhými chlupy jako gorila a jeho pařáty byly pohyblivé jako lidské prsty. Elegantně balancoval na jedné noze a drápy druhé si přidržoval jídlo před ústy. Ani mrknutím nedal najevo, že by si Brazila a Wuju všiml.

Objednali si u hostinské k snídani mísu ovesné kaše, která byla tak hustá, že v ní stály dřevěné lžice. Wuju si poručila pouze vodu a Brazil si dal ten černý hořký čaj. Už ho na cestách pil a věděl, že výborně povzbuzuje a dodává sílu.

Zanedlouho se s nimi slongorňští řidiči pustili do řeči. Byli neuvěřitelně přátelští a zvědaví. Brazil je zajímal, protože tak podivného tvora ještě neviděli. Diskutovali o počasí, ovesné kaši, silném čaji a nevďěčném údělu šoférů, přitom z Brazila po kouskách vytáhli, kam má namířeno a proč.

Jeden řidič se nabídl, že je svezde devatenáct kilometrů do nejbližšího slongorňského města, a ujistil je, že tam určitě seženou další odvoz. Tvrdil, že nebude problém dostat se tímto způsobem přes celou šestku.

"Sláva!" zajasal Brazil. "Dneska odpadají prostocviky na koni, Wu Julee!"

"To je prima. Ale už mi tak neříkej, Nathane. To jméno patří někomu jinému, na koho nechci vzpomínat. Říkej mi radši Wuju. Tuhle přezdívkou vymyslel Jol a víc se ke mně hodí."

"Souhlasím, Wuju," zasmál se Brazil.

"Líbí se mi, jak to vyslovuješ," řekla tiše.

Brazil si uvědomil, že jemu se naopak vůbec nelíbí způsob, jakým to řekla ona.

"Promiňte," ozval se za jejich zády nosový hlas, "ale nemohl jsem neslyšet, jaké máte plány, a tak mě napadlo, jestli bych se k vám třeba nemohl přidat. Máme společný kus cesty."

Všichni se otočili. Ten hlas patřil netopýrovi, přesně jak Brazil čekal.

"No, já nevím..." řekl a pohlédl na ochotného šoféra, který přikývl. "Když proti tomu nemá nic pan řidič, tak my taky ne. Jak se jmenujete? Naše jména jste už slyšel."

Netopýr se zasmál. "Moje jméno je nevyslovitelné. Žádný překladáč je nezvládne, protože ultrazvuk dokážeme vydávat pouze my a vy byste ho stejně neslyšeli." Zamával placatýma netopýřima ušima. "Mám skvělé noční vidění, ale za denního světla jsem téměř slepý. Proto musím spoléhat výhradně na svůj dokonalý sluch. Říkejte mi jednoduše Bratranec Netopýr. Všichni mi tak říkají."

Brazil se usmál. "Zdá se, Bratranče Netopýře, že jste na cestách. Proč jednoduše neletíte? Jste snad zraněn?"

"Nejsem, ale tahle zima mi nedělá dobře," odpověděl Bratranec Netopýr. "Mimoto mám už pořádný kus cesty za sebou a jsem unavený. Rád bych chvíli nechal místo svalů pracovat stroje."

Netopýr vyrovnal u pultu účet jakýmsi druhem měny, nejspíš slongorňské, usoudil Brazil, za kterou v tomhle pohraničním hostinci směňovali zboží.

Wuju nenápadně stiskla Brazilovi paži a zašeptala mu do ucha: "Ten myšák se mi vůbec nelíbí. Nevěřím mu."

"Nebud' předpojatá," pokáral ji tiše. "On se zas třeba necítí dobře ve společnosti koní a slonů. Měli jste u vás doma, na staré planetě, netopýry?"

Ušklíbala se. "Před lety je přivezli na chytání hmyzu, ale nakonec byli horší než ti brouci."

"Napadlo mě to," pousmál se Brazil. "Cestou ještě potkáme mnohem podivnější tvory, Wuju, tak si zvykej. Mně se Bratranec Netopýr zdá docela v pořádku. Mohl by se nám hodit jako noční strážce a navigátor. A jestli je spolehlivý, to se teprve uvidí."

Wuju se sice netvářila příliš nadšeně, ale už o tom nemluvila.

Brazil měl ještě jednu pohnutku, o níž se nezmínil. Doufal, že když je bude doprovázet Bratranec Netopýr, bude mít Wuju méně příležitostí projevodit své city.

###

Jízda proběhla bez příhod. Bratranec Netopýr se uhnízdil vedle šoféra a okamžitě usnul, zatímco Brazil stál s Wuju v nákladním prostoru, což bylo jediné místo, kam se vešla.

Město bylo natolik moderní, že mělo dopravní zácpy, semaforey a policii. Nebýt hřibovitých domů a zvláštních obyvatel, cítili by se jako doma. Čekali asi dvě hodiny, než chytili další auto, které jelo jejich směrem a bylo v něm pro Wuju dost místa. Přesto to bylo pořád rychlejší než jít pěšky.

Krátce po setmění za sebou měli polovinu cesty napříč Slongornem. Bratranec Netopýr se konečně probudil. V téhle šestce nebyly hotely, kde by mohli ubytovat koně, proto se utábořili na poli u jednoho přívětivého sedláka.

Netopýr, který se během dne nezdál nebezpečnější než padouch z komiksu, začal za tmy vypadat přímo hroživě. Rudé oči mu krvelačně zářily a divoce mu v nich blýskalo.

"Dál už poletíš?" zeptal se ho Brazil.

"Proletím se jenom na chvíli," odpověděl Bratranec Netopýr. "Jednak potřebuji pohyb a pak se chci poohlédnout po nějakých hlodavcích nebo hmyzu. Už mi všechny ty obiloviny a podobné nestravitelné věci lezou krkem. Nejsem na takovou stravu stavěný. Navíc mi bylo řečeno, že Murithel, kam máme namířeno, je dost nepřijemná šestka. Jestli

vám to nebude vadit, zůstal bych s vámi až do Czillu."

Brazil ho ujistil, že jim jeho společnost vadit nebude, a Bratranec Netopýr se jediným mávnutím kožených křídel vynesl na noční oblohu.

"Pořád se mi nelíbí," prohlásila Wuju. "Naskakuje mi z něho husí kůže."

"Budeš si muset zvyknout," řekl Brazil. "Přinejmenším do té doby, než zjistím, co má za lubem."

"Cože?" vykřikla.

"Tak jo, souhlasím, že je podezřelý. Nezapomeň, že jsem býval vlastně taky takový řidič nákladáku, vozil jsem přece i obilí, a tak vím, jak to chodí. Tihle šofěři pochyti žďibec tady a žďibec jinde a setkávají se s různými lidmi, od nichž se leccos dozví. Zjistil jsem, že domovská šestka našeho okřídleného společníka leží devět šestek na severozápad, tedy opačným směrem, než kam jdeme, nebo přinejmenším na opačném vrcholu písmena V."

"A kdo je teď podezřívavý?" popíchla ho. "Třeba cestuje kvůli nějaké práci. Vždyť nám vlastně ani neřekl, kam má namířeno."

"Jenže já vím, kam namířeno měl," odpověděl Brazil klidně. "Jeden řidič ho přede dvěma dny viděl, jak letí na jih, směrem na Dillii."

"No a co?"

"Letěl za námi, Wuju. Usadil se v tom hostinci, protože předpokládal, že se tam cestou do Czillu zastavíme. Málem nás v té bouři ztratil, ale nakonec jsme si ho našli sami."

"Tak pojďme pryč, Nathane. Hned teď. Může nás zabít nebo ještě něco horšího!"

"Kvůli tomu se na tak dalekou cestu nevydal," řekl zamyšleně. "Na to si mohl někoho najmout. A vidělo ho moc lidí. Kdyby šlo o únos, znamenalo by to, že patří ke stejné skupině, která dostala Vardiu a Skandera, a kdybychom se k nim připojili, jeden problém by byl vyřešený. Ale cítím v tom jinou čertovinu. Ať už za tou neplechou v Czillu stojí kdokoli, Bratranec Netopýr k nim nepatří."

"Takže je na naší straně?" zeptala se Wuju, protože důvěřovala jeho úsudku.

Brazil mohutně zívá. "Děvče, radši si hled' zapamatovat, že jediná strana, na níž tady kdokoli stojí, je jenom ta jeho vlastní."

Té noci spal o mnoho líp než ona.

Ráno je probudil utahaný Bratranec Netopýr, ale trvalo ještě několik hodin, než se jim podařilo vyjet. Čas ubíhal.

Brazil si začal dělat starosti. "Doufal jsem, že se na hranice dostaneme před setměním, abychom viděli, co nás čeká zítra. Jenže s takovou tam nebudeme ani do zítřejšího oběda a možná ani do večere ne."

"Mně to vyhovuje," řekl Bratranec Netopýr. "A vy dva taky uděláte líp, když půjdete v noci. Navrhuji, abychom došli k hranici, obhlédli terén a nepouštěli se dál, dokud nepadne tma."

Brazil přikývl na souhlas. "Tím by se převaha Murniů aspoň částečně snížila, s tvýma očima bychom mohli být dokonce ve výhodě."

"Co jsou zač ti Murniové?" polekala se Wuju.

"Vidím, Brazile, že máme podobné informace," řekl Bratranec Netopýr, pak se otočil k Wuju: "Murniové žijí v Murithelu, přes který musíme urazit dobrých tři sta kilometrů. Slyšel jsem, že je to nebezpečná tlupa masožravých divochů, napůl rostliny a napůl zvířata, a že sežerou všechno, co nesežere je."

"Nemohli bychom to radši obejít?" zeptala se Wuju, protože se jí do takové země ani za mák nechtělo.

"Ze Slongornu ne," odpověděl Bratranec Netopýr. "Na východě je oceán a podle toho, co jsem slyšel o Piích, si raději vyberu Murnie a suchou zem. Na druhou stranu bychom museli jít přes Dunh'gran, což je země docela slušně civilizovaných nelétavých ptáků, ale pak by nás čekal Tsfrin, kde žijí obrovští, poněkud nesnášenliví krabi. Odtamtud bychom museli pokračovat dolů přes Alisstl, o němž nevím vůbec nic, ale dohromady by to bylo čtrnáct set kilometrů."

"Má pravdu," řekl Brazil Wuju. "Nezbývá nám než proklouznout mezi Murnii."

"Máte nějaké zbraně?" zajímal se Bratranec Netopýr.

"V batohu mám signální pistoli," řekl Brazil.

"Není k ničemu," řekl Bratranec Netopýr. "Murithel je netechnická šestka. Většinu zbraní nemůžeme použít, přestože bychom je potřebovali."

Brazil vytáhl z batohu krátký lesklý meč. "Pamatuješ si na něj?" zeptal se Wuju.

"Patřil té dívce z Komsvěta!" zvolala. "Tak tohle mě pořád píchalo do boku! Jak jsi k němu pro všechno na světě přišel?"

"Zůstal v Sergově kanceláři. Pár dní mi trvalo, než jsem v své domovské šestce našel Bránu do Zóny, pak jsem si vysloužil bobříka odvahy, když jsem proklouzl kolem ambrezanských strážců a skočil dovnitř. Naštěstí jsem se dostal k Ortegoví dřív, než si ze mě ti přerostlí bobři stačili udělat domácího mazlíčka. Starý Serge mi ho věnoval, protože si myslel, že by se mi mohl hodit. Už jsi někdy měla něco takového v ruce?"

"Nikdy jsem nezabila ani žířalu," hlesla. "Nevím, jestli bych to vůbec dokázala."

"Asi to brzo zjistíš," řekl Brazil. "Máš sílu a jsi hbitá, tak je to lepší zbraň pro tebe než pro mne."

"A co zůstane tobě?" zeptala se.

"Pět tisíc sirek a plechovka oleje," odpověděl tajuplně, "však uvidíš. A co máš ty, Bratranče Netopýře?"

"Se zbraní bych mohl ztratit rovnováhu, ale umím dobře házet kameny. Mimoto mám ostré zuby a úderý mých křídel jsou neuvěřitelně účinné."

Brazil byl celkem spokojený. "Za stávajících okolností jsme na tom docela dobře. Nezapomeňte, že největší šanci máme, když vůbec nebudeme muset bojovat. Musíme Murithel jenom nenápadně proklouznout."

Wuju párkrát nešikovně máchl mečem. Nevypadala přesvědčivě, a už vůbec ne nadšeně. "Na co mám vlastně mířit?"

"Hlava je vždycky nejlepší," řekl Bratranec Netopýr. "I kdyby v ní nebyl mozek, budou tam oči a nos, a to už se počítá. Druhá možnost jsou genitálie, jestli nějaké mají."

###

Posledních pár kilometrů museli urazit potmě a pěšky, protože na hranici s Murithem nevedly silnice.

"Zůstaneme tady a až zítra před západem sluncem půjdeme dál," rozhodl Brazil.

Kromě několika hodin, kdy se Bratranec Netopýr vydal na noční lov, si všichni tři povídali. Brazil se snažil udržet Wuju většinu noci vzhůru, aby následující den prospali, ale než nastalo ráno, přece jen zadřímala. Nechal ji spát a časné ranní hodiny strávil rozhovorem s Bratrancem Netopýrem. Příjemně se s ním rozmlouvalo, ale nedostal z něho žádné užitečné informace, spíš jen pohotové odpovědi.

Brazil měl nutkání zeptat se Bratrance Netopýra zpřímá, kdo vlastně je a co chce, ale neudělal to.

S východem slunce oba usnuli.

###

Wuju byla samozřejmě první vzhůru, obcházela kolem spáčů a pásala se, protože si netroufala odejít příliš daleko. Brazil spal až do oběda. Bratranec Netopýra museli nakonec probudit, protože se zdálo, že už nikdy neotevře oči.

Z místa, kde tábořili, viděli do Murithelu. Nevypadal hrozivě, naopak docela přívětivě.

Brazilovi vytanula na mysli jedna z těch podivných vzpomínek, jež se mu poslední dobou vracely. Tehdy stál taky na kopci a prohlížel si velice podobné údolí s říčkou a sytě zelenými stromy na březích. Několik let před ním stál na tomtéž místě jakýsi generál, kterému ta krajina rovněž připadala klidná a mírumilovná. Ta řeka se jmenovala Little Bighorn nebo tak nějak. Když se teď Brazil díval na Murithel, měl stejné pocity jako tenkrát.

Kolik indiánů se skrývá mezi stromy a za skalisky? napadlo ho.

Nevysoké pahorky přecházely do oranžově zbarvených skalnatých hor táhnoucích se do dálky, omletých a obroušených do strašidelných tvarů, řídké porostlých travou a křovisky. Podle řady stromů nalevo usoudil, že tam teče říčka nebo potok. Mraky letící oblohou vrhaly podivné stíny.

"Je tam krásně," řekla Wuju. "Ale přesto ta zem vypadá divně. Dokonce i ta obloha je nějaká bledší, jako by jim do modří cákla žlutá. Hory jsou tak drsné a rozeklané. Jak vůbec poznáme, že jdeme správným směrem?"

"Za jasné noci by to mělo být jednoduché," řekl Brazil. "Půjdeme pořád k té velké modravé mlhovině. Vypadá to však, že se zatahuje."

"Právě," staral se Bratranec Netopýr. "Zdá se, že bude pršet. To je špatné pro orientaci a ještě horší pro létání. Zpomalí nás to."

"Ale taky to udrží na uzdě Murnie," poznamenal Brazil. "Začne-li pršet, půjdeme tak dlouho, jak vydržíme."

Slongorňané tvrdí, že se to oranžové pohoří táhne na severovýchod až do půlky naší cesty. Musíme se do těch hor dostat a držet se jich. Třeba tam budou jeskyně, které by nám mohly posloužit jako úkryt."

Bratranec Netopýr souhlasil. "Kdybych v této zemi musel žít, stavěl bych si tábory v zátočinách řek, kde je dost potravy a kde bych se mohl snadno bránit. Pokud se budeme podobným místům vyhýbat, dalo by se to zvládnout."

"Rád bych, abys po západu slunce prozkoumal terén ze vzduchu," řekl mu Brazil. "Než se k těm horám vydáme, potřebujeme znát nejkratší cestu."

Potom vytáhl z batohu tričko s rukávy ukončenými rukavicemi a oblékl si je. Druhé tričko rozpáral a vyrobil z něj improvizovanou pochvu, kterou pověsil Wuju křížem přes prsa a přivázal kolem pasu.

"Mělo by to držet," řekl spokojeně a podal jí meč. "Až ho budeš zastrkovat nebo vytahovat, zkus dávat pozor, abys látku neprořízla."

Nakonec si z plechovky nalil do dlaně tmavý olej a namazal si obličej a krk. "Potřebuju ochranné zbarvení," vysvětloval zvědavě Wuju. "Bratranec Netopýr je černý a ty hnědá, moje světlá kůže by nás však mohla prozradit. Tenhle slongornský olej obsahuje přírodní barvivo."

Když konečně vypadal jako mouřenín, usadili se na vrcholku kopce a čekali na západ slunce.

12

Azkfruoovo baronství, Akkafská říše

Vardia pomalu nabývala vědomí. Přestože nad ní svítila lampa nahrazující sluneční světlo, trvalo jí ještě půl hodiny, než se mohla pohnout.

Umiau tiše sténala. Vardia s velikým úsilím pootočila hlavu a zjistila, že mořská panna, kterou znala jako Endil Cannotovou, má podobné problémy.

"Ti parchanti!" zaklela Cannotová čistou konfederálštinou.

Vardia by zalapala po dechu, kdyby na to měla fyzické vybavení. Pochopitelně tu řeč okamžitě poznala, přestože ji neslyšela od chvíle, co opustila Ortegovu kancelář v Zóně.

"Ty... ty jsi z Konfederace?" vykoktala, ale její hlas zněl podivně vzdáleně a roztřeseně.

"Samozřejmě," zavrčela mořská panna. "Proto jsme v téhle situaci. Jsem Elkinos Skander."

Vardia se zkusila protáhnout. Už se začínala cítit mnohem líp.

Skander na ni udiveně civěl. "Chceš říct, že vůbec nevíš, oč jde?"

Vardia zavrtěla hlavou. "Naprosto."

Skander nemohl uvěřit, že existuje někdo, kdo nezná aspoň kousek jeho příběhu. "Jsi přece Vardia, ne? Dostala ses sem s tou skupinou z Dalgonie." Když Vardia přikývla, mořská panna doplnila: "Přišel jsem odtamtud pár týdnů před tebou."

Nyní byla řada na Vardii, aby se zatvářila udiveně. "To znamená, že jsme sledovali tvoje stopy?"

"Samozřejmě!" Skander jí odvyprávěl svou verzi příběhu, v níž ovšem nevystupoval jako pachatel. "Než jsem se dostal na stanici, ten lump Varnett stačil všechny zavraždit," lhal, jako když tiskne. "Nemohl jsem už nic dělat, proto

jsem se rychle vrátil k Tunelu. Netušil jsem, kam mě zavede a co se se mnou stane, ale pronásledoval mě šílenec, který mě chtěl zabít. Neměl jsem na vybranou. Varnett mě na pólu přepadl a začali jsme zápasit. Byl sice mladší, ale já měl lepší kondici. A vtom se Tunel přímo pod námi otevřel."

Pak stručně shrnul, jak je v Zóně oddělili, několik dní vyslýchali a nakonec přivedli k hlavní Bráně, kterou musela projít i ona. "Nevím, co se stalo s Varnettem. Probral jsem se jako mořská panna a málem jsem se utopil. Umiau si mě všimly a dvě policistky mě odvedly do vládního centra, kde mě držely, dokud jsem si nezvykl. Tam jsem se seznámil se situací na Studnici světů a se svým novým postavením. Když jsem uslyšel o czillském Středisku, rozhodl jsem se uzavřít obchod - já s Umiau a Umiau s Czillem - a jednou provždy vyřešit problém této planety." Skanderovi zaplál v očích fanatický žár. "Komu se to podaří, ovládne nejen tento svět, ale také všechny ostatní."

"Můj národ nikdy netoužil a netouží po moci," namítla Vardia.

"Všichni lidé touží po moci," odsekl Skander. "Ale jen někteří mají příležitost se jí chopit."

"Mně se nezdá, že by Czilla chtěla ovládnout svět," odporovala umíněně. "Možná tvůj národ, ale můj ne."

Skander pokrčil rameny. "Czilla jsou pro mě stejnou záhadou jako Umiau pro tebe. Možná vám jde opravdu jenom o poznání, ale i to je ohroženo, protože existuje ještě jeden faktor."

"Jaký faktor?" vyzvíдалa Vardia, přestože se Skanderovými názory nesouhlasila.

"Samozřejmě Varnett! Je taky někde na této planetě, zná tutéž rovnici pro kontakt s mozkem jako já a je přinejmenším stejně chytrý, ne-li chytřejší. Musíme využít příležitosti. Jestli má někdo mozek tohoto světa ovládnout, bude samozřejmě lepší, budou-li to Umiau." A rychle dodal: "A Czilla."

"Budiž, jenže jak to, že jsme takhle dopadli?" Vardia obsáhla mávnutím úponku celé jejich špinavé vězení včetně elektrické lampy, která se tam hodila jako pěst na oko.

"Protože jsem byl hloupý," řekl Skander hořce. "Někdo zjistil, kdo jsem, i když nechápu, jak to dokázal. Náš velvyslanec v Zóně byl varován, že se mě někdo chystá unést, a tak jsem se na několik týdnů skryl v moři. Potom jsem se spolehl na fakt, že většina druhů nedokáže rozeznat jednotlivce jiného druhu, vrátil jsem se do Střediska a vypůjčil si jméno a kancelář kolegyně Cannotové, abych mohl dokončit výzkum. Vyluštil jsem už polovinu té hádanky a doufal jsem, že rozlousknu i zbytek. Proto jsme museli pracovat i přes noc. Požádal jsem Ctihodné, aby tě ke mně přefadilo, protože mě zajímají tvé zkušenosti s dalgonským Tunelem."

Vardia byla zmatená. "Proč by měly být mé zkušenosti jiné než tvé?"

"Protože Tunel se za námi měl zavřít!" vykřikl Skander rozrušeně. "Varnett a já jsme ho otevřeli, když jsme rozluštili kód. Nevidím důvod, proč by měl zůstat aktivní, jakmile jsme prošli. Jenže propustil i vás! Ale proč tady v tom případě není také posádka zásobovací lodi, která měla na Dalgonii přiletět krátce nato?"

Vardia si vzpomněla na záhadu s tíšňovým voláním, vyličila ji Skanderovi a dodala: "A ještě něco podivného se stalo. Zatím jsem se nad tím nezamýšlela, ale..."

"Pokračuj!" pobídl ji Skander. "Co to bylo?"

"Přisahala bych, že ta vaše dvě vznášedla zmizela. Když se Tunel otevřel, už tam nebyla."

Skander vzrušeně zvolal: "Zmizela? Samozřejmě, samozřejmě! To by všechno vysvětlovalo! Řekni mi, kdo všechno byl v tvé skupině? Dával jsem se sice do záznamů, ale tehdy jsem tomu nevěnoval pozornost."

"Byl s námi jeden velký tlustý muž, ale nepamatuji se, jak se jmenoval." Vardia se jen těžko rozpomínala, připadalo jí to strašlivě dávno. "Ukázalo se, že je to obchodník s houbou. Měl s sebou dívku, jakousi Wu, která byla na houbě závislá."

"Nikdo další? Co třeba kapitán?"

"Ano, Nathan Brazil. Takový legrační mužík, nebyl o moc větší než já. Ale byl hrozně starý. Jeho pilotní licence byla ještě předkonfederální!"

Skander se znenadání rozesmál, plácal svým rybím ocasem do stěny a pobaveně tleskal. Vardia nechápala, co ho tak rozveselilo.

"Unesli tu nesprávnou osobu!" chechtala se Umiau.

"To je velmi zajímavý názor, doktore Skandere, ale co z toho vyplývá?" ozval se zvláštní nepozemský hlas, jenž připomínal cinkání zvonků, oba zajatci však rozuměli každému slovu.

"Kdo k čertu jste?" zeptal se Skander spíš udiveně než polekaně, když Věstec a Vykладаč vypluli z temného výklenku, kde se ukrývali.

"Obávám se, že právě my jsme příčinou hrubého zacházení a nepohodlí, kterých se vám dostalo," odpověděl Vykладаč.

"Určitě nejste z okolí Czillu," poznamenala Vardia. "Nepodobáte se žádnému druhu, který tam žije."

"Jsme ze severní polokoule," vysvětloval Vykладаč. "Abychom se dozvěděli více o misi doktora Skandera, byli jsme nuceni uzavřít jistá spojení. Nyní se nalézáte v Akkafské říši, na druhé straně oceánu od Czillu."

"Ti velcí brouci, kteří rozbili okna," řekla Vardia, "přece nejsou -"

"Ale jsou," přerušil ji Vykладаč. "Nevím, proč by vás to mělo znepokojovat. My žádný velký rozdíl mezi jižními rasami nevidíme."

"Vy nevidíte žádný rozdíl?" vykřikla Vardia rozčileně. "Jen se podívejte na nás dva! Jak nás vůbec můžete srovnávat s těmi ošklivými brouky?"

"Forma není rozhodující," poznamenal Vykладаč. "Důležitý je obsah. Většina vašich akcí a reakcí je sice nepochopitelná, ale téměř vždy shodná. Pokud jde o ty 'ošklivé brouky', obávám se, že jeden z nich nás bude doprovázet, přestože jsme se snažili, aby spojení s říší bylo minimální. Ten tvor nás bude celou cestu udatně a loajálně bránit, ovšem jen do chvíle, než se dostaneme do řídicího střediska planetárního mozku. Potom se nás samozřejmě pokusí všechny zabít."

Skander otevřel ústa, ale nic neřekl. Scénář byl dokonale jasný, ovšem až na roli Seveřana.

"Zabít?" zrohorela se Vardia. "Ale když to víte, proč s tím něco neuděláte?"

"Akkašané sice hrají dvojí hru," řekl Vykladač tím neosobním tónem, "avšak Věštec má velký talent. Přežijeme všichni kromě jednoho."

"Kromě koho?" zeptal se Skander tiše.

"Nemám tušení a neví to ani Věštec," odpověděl Vykladač. "Možná někdo z vás, nebo ten Akkašan. Nebo jde o nás dva, protože Věštec nedokáže předpovědět svůj vlastní zánik."

Chvilí bylo ticho, které prolomil Skander: "Říkáte, že nejste jako my. Ale unesli jste mě, což dokazuje, že byste rádi dosáhli stejného cíle jako všechny ostatní rasy, kdyby se jim naskytla příležitost. Tahle hra se totiž jmenuje boj o moc."

"Nepochopil jste nás, doktore Skandere," řekl Vykladač. "My máme moc. Máme moc a schopnosti, které však v této chvíli nehodláme předvádět. Vůbec se nemíníme plést do vašich triviálních záměrů, válek, sexu, politiky a podobných věcí. Naším jediným úkolem je zajistit, aby se do řídicího střediska už nikdy nikdo nedostal."

"To je vaše tvrzení," pravil skepticky Skander. "Faktem však zůstává, že jste jediní, kdo nám může pomoci odtud uprchnout."

"Zapamatujte si," řekl Vykladač, "že jsme pouze ochránci. Proto navrhuje, aby si Czillo Vardia pro tuto expedici změnilo jméno. Vyberte si nějaké snadno zapamatovatelné, abyste se nespletli. Ani náš společník nesmí vědět, kdo doopravdy jste."

"Proč?" divila se Vardia. "Kdo je ten náš společník?"

"Velmi proměnný, a navíc mentálně upravený Datham Hain, onen tlustý muž z vaší skupiny," řekl Vykladač. "Bude lépe, když se nedozví, že známe jeho minulé aktivity. Přestože je z něho nyní otrokyně Hainová, hluboko uvnitř je pořád tím starým Hainem. Mějte proto neustále na zřeteli, co všechno má na svědomí."

Vardia se na okamžik zamyslela. "Budou si říkat Chon, to je v Czillu obvyklé jméno."

"Dobře," souhlasil Vykladač. "Vyrazíme, jakmile to bude možné. Neradíme vám, abyste se do té doby o cokoli pokoušeli na vlastní pěst. Jednak je v této šestce jen velmi málo vody, doktore Skandere. Místní obyvatelé jsou rychlí, na zemi urazí deset kilometrů za hodinu a dvojnásobek ve vzduchu, a mají velmi ošklivá žihadla. A vy, Czillo Chone, zas dobře víte, že jste vzhůru pouze díky této lampě. Nebudete-li mít světlo, začnete kořenit. Pamatujte na to."

Jakmile Věštec a Vykladač vypluli ze dveří, Skander zlostně plácl ocasem do stěny, zatímco Vardia tam jen sklesla a beze slova stála. Oba velmi dobře pochopili, co jim chtěl Seveřan naznačit.

Nebylo úniku.

13

Murithel - hodinu před úsvitem

Přestože Wuju dělal nerovný kamenitý terén těžkosti, podařilo se jim urazit od hranic Murithelu přes čtyřicet kilometrů, aniž by se setkali s místním dominantním druhem.

Najednou uslyšeli plácání křídel a před nimi přistál Bratranec Netopýr. "Hned za tím skalnatým výběžkem je poměrně vhodná jeskyně," zašeptal zadýchaně. "Mohli bychom se v ní utábořit. Tamhle za těmi stromy jsem viděl malý kmen Murniů, ale zdá se, že jsou na lovu, takže nejspíš zůstanou na pláních u řeky."

Brazil i Wuju pohlédli směrem, jímž Bratranec Netopýr mávl křídlem, ale viděli jen černočernou tmou.

Bratranec Netopýr je zavedl k jeskyni vysoko na útesu nad starým sesuvem balvanů. Výstup byl namáhavý, ale pospíchali, protože začínalo svítat. Jeskyně měla dobrou polohu, viděli z ní na celé kilometry daleko, balvany kolem vchodu je však chránily před pohledem z plání. Uvnitř bylo vlhko a žila tam malá rodinka ješ-těrkovitých plazů, kteří však rychle utekli.

"Beru si první hlídku," řekl Brazil. "Wuju je k smrti unavená a ty nejspíš taky, Bratranče Netopýře, vždyť jsi dobrou půlku noci lital, zatímco já se vezl."

Dohodli se, že až se Brazilovi začnou klížit víčka, vzbudí Wuju. Pohodlně se usadil v ústí jeskyně a pozoroval východ slunce.

Ještě pořád se mu ze silného vzduchu trochu točila hlava. Atmosféra měla jiné složení, než na jaké byl zvyklý, přestože cestou z nešťastné šestky Čtyřicet jedna do Dillie už zažil i horší. Je tady víc kyslíku a méně dusíku, usoudil. Co se dá dělat, když se přizpůsobila Wuju i Bratranec Netopýr, přizpůsobím se taky.

Povětří bylo chladné a ostré, ale vcelku příjemné. Asi tak osmnáct stupňů Celsia a vysoká vlhkost, pomyslel si. Zatím nepršelo, na obloze se však pořád sbírala dešťová mračka.

Slunce už stálo nad dalekými horami, když uviděl první Murnie. Nebylo jich víc než deset, byli ozbrojeni oštěpy a pronásledovali nějaké zvíře podobné jelenu. Odhadoval, že mohou být vysocí přes dva metry. Byli podlouhlí a velmi ploší - tak ploší, že když se k němu natočili bokem, skoro je neviděl. Vypadali nemotorně a na tu dálku připomínali zelené listy. Měli dvě ruce a dvě nohy, jež splývaly s tělem, jakmile zůstali bez hnutí stát.

Prekvapilo ho, že i na takovou vzdálenost na nich dokáže rozeznat některé detaily, a pomyslel si, že ty žluté oči musí být větší než polévková mísa. Když doširoka otevřeli ústa, protínala jim napříč bezmála celé tělo, uvnitř byla rudá a trčely z nich obrovské zuby jako bílé špičaté dýky.

Murniové byli špatní lovci, ale nakonec se jim podařilo zvíře obklíčit a ubodat. Proč oštěpy nevrhají? uvažoval. Možná nemají v těch tenkých pažích dost síly, nebo by při hodu ztratili rovnováhu.

Jakmile zvíře padlo, skočili na ně, rvali z něj velké kusy masa a strkali si je do úst, bojovali mezi sebou o každé sousto. Napadlo ho, že musí mít na rukou pořádné drápy, když dokážou takhle drásat a trhat.

Jelena, který podle Brazilova odhadu vážil nejméně sto padesát kilogramů, zlikvidovali za pár minut i s kostmi. Když posbírali oštěpy a vydali se dál, nezbylo po úlovku ani památky.

Sedm dní, pomyslel si. Pokud udržíme tempo, bude nám trvat sedm dní, než tuhle zem přejdeme. A těch lovců tady musí být tisíce.

Kdybych byl sám, nebyl by to problém. Ještě lepší by to bylo ve dvojici s Bratrance Netopýrem, ať už je to kdokoli a pracuje pro kohokoli.

Sákryš, proč jsem Wuju dovolil, aby šla se mnou?

Pro tu odvahu, s jakou si v Zóně sundala přilbu? Bylo to právě tohle, co se mu na ní líbilo?

Možná to byla lítost, kterou k ní cítil od samého počátku.

Vzpomínal, jak se ho v Zóně držela, hledala u něho ochranu a snažila se vzdorovat Hainovi.

Co je vlastně láska? dupal. Když ti záleží na druhém člověku víc než na sobě, řekla mu nedávno.

Záleží mi na tom, zda Murniové sežerou Bratrance Netopýra? Nejspíš bych pro něj neuronil ani slzu. Jenom by rozšířil už tak dost dlouhý seznam mých mrtvých společníků.

Položil si otázku, zda Bratranec Netopýr míří do Czillu kvůli únosu Vardie, usoudil však, že ta s tím nemá nic společného, že se k tomu připlétla jen náhodou. Má namířeno do Střediska, protože odtamtud vede jediná stopa, která ho může zavést ke Skanderovi a jeho projektu.

Sákryš, proč mi na tom vlastně záleží? Co je mi po tom, jestli Skander vyhraje a předělá celý vesmír podle svých bláznivých představ?

Za svůj dlouhý život jsem potkal spoustu dobrých lidí a měl jsem spoustu přátel. Svým způsobem mi na nich záleželo, přestože jsem v hloubi duše věděl, že kdyby přišlo na lámání chleba, hodili by mě přes palubu. Možná to všechno dělám kvůli někomu neznámému, koho teprve potkám, kdo o mě bude doopravdy stát, pomyslel si Nathan Brazil, věčný optimista.

Vzpomínal a přitom pozoroval mnohem větší tlupu Murniů pronásledujících stádo jelenů. Kolikrát jsem byl ženatý, ať už podle zákonů nebo nadivoko? Dvacetkrát? Třicetkrát? Padesátkrát? Nebo víckrát?

Víckrát, uvědomil si překvapeně. Téměř v každém století. Některé ženy byly krásné, jiné dračice. Dvakrát jsem žil s muži. Záleželo na mně někomu z nich doopravdy?

Nikomu, konstatoval hořce. Ani v jednom z těch sobeckých srdíček nebylo místo pro skutečnou lásku. Jediní přátelé, kteří mě nezradili, k tomu jednoduše neměli příležitost.

A co kdyby Murniové sežrali mě?

"Jsem jen unavený," řekl ten kentaur. "Unavený utíkaním, unavený strachem z každého zvuku..."

Taky jsem unavený, pomyslel si. Unavený utíkaním odnikud nikam, unavený tou mizivou nadějí, tak často zklamanou, že přece jen potkám někoho, komu na mně bude záležet.

Pokud je však pravda, že jsem tak strašně unavený, proč se o nějaké Murnie vůbec starám, proč se bojím?

Rozpomněl se na všechno to řádění v přístavech, drogové úlety, děvky a putyky, ale také na nekonečné hodiny osamění na kapitánském můstku.

Proč musím tak dlouho žít? ptal se v duchu. Proč nezestárnu a neumřu? Jenže většina lidí stejně nezemře sešlostí věkem. Něco jiného je dostane dřív.

Jeho však ne.

Vždycky přežil. Byl tisíckrát rozlámáný a zkrvavený, tisíckrát stál na prahu smrti, a přesto mu nebylo dovoleno zemřít.

Znenadání si vzpomněl na Bludného Holand'ana, odsouzeného plavit se po mořích na prokleté lodi s posádkou duchů, dokud v některém přístavu, do něhož směl vstoupit jednou za padesát let, nenajde ženu, která by ho milovala tak věrně, že by za něj položila život.

Kdo odsoudil Bludného Holand'ana k takovému údělu? zeptal se větru.

Kdo proklel mě?

Je to dáno povahou a způsobem myšlení, pomyslel si. Holand'an, Diogenes... Jsem jako oni, proto jsem jiný. Kvůli osamělosti, kvůli pocitu, že o ně nikdo nestojí, se za všechna ta staletí zabily už miliony a miliony lidí. Jenom já ne. Mé prokletí spočívá v tom, že se nemíním smířit se skutečností, že celý vesmír ovládá jenom sobectví.

Jeden chlapík z...? Odkud byl? Z Anglie. Jmenoval se Orwell. Napsal o sobectví knihu. Strachem, ponižováním a ztrátou lidské důstojnosti se v člověku rozrůstá nejčistší sobectví, takže je schopen kdykoli kohokoli zradit. Když šlo do tuhého, Orwellův hrdina zradil ženu, kterou miloval. Oba se navzájem zradili. Všichni čtenáři se domnívali, že autor napsal antiutopii o hrůzách totalitního státu, ale ve skutečnosti mluvil o lidech kolem sebe, o lidech svého "osvíceného" století.

Pro tuhle špinavou planetku jste byli příliš dobří, řekl tenkrát, ale to ho jenom utěšoval. Proč? Protože selhal?

V čem selhal? podivil se zmateně.

Už už tu odpověď měl, jenže právě v tu chvíli za ním něco zašramotilo, až leknutím nadskočil, a tak mu uklouzla.

Ohlédl se. Přicházela k němu Wuju. Díval se na ni, jako by ji viděl poprvé - hnědou dívku se špičatými ušima spojenou s tělem shetlandského poníka. A přesto to funguje, pomyslel si. Kentauři vždycky vypadali tak nějak vznešeně a krásně.

"Měl jsi mě dávno vzbudit," řekla tiše. "Slunce už je vysoko na obloze. Myslela jsem, žeš usnul."

Pohlédl zase do údolí, kde se kolem jelenů hemžili Murniové. "Ne, jen jsem přemýšlel."

"O čem?" zeptala se s předstíraným nezájmem a začala mu masírovat svaly na ramenou.

"O všem, o čem přemýšlím jen nerad," odpověděl tajuplně. "O tom, co jsem zasunul do nejzazších koutů mysli, aby mě to netrápilo, přestože mě to pořád straší, dokonce i když o tom nevím."

Naklonila se a políbila ho na tvář. "Mám tě ráda, Nathane," zašeptala.

Vstal, poplácal ji po koňském zadku a šel si do jeskyně lehnout vedle Bratrance Netopýra. Záhadně se usmíval, když si tiše, tak tiše, že to slyšel jen on, říkal: "Opravdu, Wuju? Opravdu?"

Azkfruvo baronství, Akkafská říše

Baron působil ještě vznešeněji, pokud to vůbec šlo, a Dathama Hainová byla po týdnech ve fekálních jímkách na pokraji zhroutení.

"Vracím ti tvé jméno, markling Hainová," pronesl baron svým božským hlasem.

Bylo to jen nepatrné gesto, ale Hainové připadalo stejně významné, jako by ji korunoval na vládkyni galaxie. Nejenže ji tím vrátil aspoň trochu sebeúcty, ale současně si ji k sobě ještě víc připoutal, protože pochopila, že pouze on je pramenem dobra.

"Mám pro tebe nesmírně obtížný úkol," řekl baron. "Vyžaduje naprostou loajalitu a oddanost, stejně jako veškerou tvou inteligenci a důvtip. Jestli mě zklameš, jsi ztracena navždy. Uspěješ-li, usedneš vedle mě na čestném místě jako má osobní markling a může se stát, že z tvého barona bude král, a možná nejen této říše."

"Tvá ponižená otrokyně neprodleně uposlechne jakýkoli příkaz, i kdyby ji to mělo stát život, aniž by očekávala odměnu," plazila se před ním Hainová.

To se vsadím, pomyslel si baron jízlivě. Znovu zalitoval, že musí někomu takovému světit tak důležitou misi. Čert aby spral toho Sevefana. Protože však měl Věštec ve všem stoprocentní pravdu, neodvažoval se proti němu prozatím nic podniknout. Ten okamžik teprve přijde.

"Dobře mě poslouvej, markling Hainová." Baron zvýšil hlas. "Brzy se setkáš se třemi cizinci. Implantujeme ti překladač, takže budeš rozumět všemu, o čem budou mluvit. Dva z nich jsou rovněž Příchozí a mohou spolu hovořit nechutnou hatmatilkou, kterou znáš z dřívějšího života - je nezbytné, abys předstírala, že jsi hloupá a nerozumíš jim. Vydáte se spolu na důležitou cestu. A nyní ti sdělím, co všechno musíš učinit..."

###

"Jak oškliví brouci!" zvolala Vardia, sotva ji markling složila na cestu vedle ostatních a s nepříjemným bzučením odlétla.

"Odpusťte si ty rasistické poznámky," zavrčela Hainová. "Nějaká zelenina nebude ohrožovat nos nad Akkafany."

"Nechte toho!" okřikl je Skander ze sedla na zádech Hainové. Posadili ho tam, protože na souši nebyl schopen pohybu, a připoutali bezpečnostními pásy, aby nespádl. Moc pohodlné to nebylo. "Čeká nás dlouhá a pravděpodobně těžká cesta, tak se nehádejte!"

"Laskavě si pamatujte," pravil Vykladač, "že všichni máme společný cíl a jsme na sobě závislí, proto jsou jakékoli diskuse tohoto druhu zbytečné."

Stáli na hranici říše hlídané znuděnou stráží. Vyprahlá šedivá země Akkafanů náhle končila, jako by ji někdo usekl, a dál se rozkládala docela jiná krajina, i když také poměrně bezútesná. Na obloze nebyla na rozdíl od většiny šestek ani kapka modři, ale jen jedovatá žlut.

"Nasadte si dýchací přístroje," přikázal Vykladač. Sám žádný nepotřeboval a dosud nikdo nezjistil, zda vůbec dýchá.

Dýchací přístroj Hainové, který jí Skander podle pokynů Vykladače nasadil na hlavu dozadu za oči, vypadal jako objemná neforemná sluchátka. Vardia měla svůj aparát zavěšený na popruhu kolem krku, vedly z něho dvě hadice zakončené jehlami, které si musela zapíchnout zboku do chodidel. Skander byl vybaven obyčejnou plynovou maskou připojenou k láhvim, jež nesla Hainová na zádech. Vardiin dýchací přístroj obsahoval zejména kyslíčnický uhlíčitý. Pomocí důmyslného filtračního zařízení byl kyslík, který vydechovala, vyměňován s odpadovými plyny Skandera a Hainové.

"Počítejte s tím, že se zvuk bude šířit pomalu a se značným zkreslením," pravil Vykladač. "Atmosféra šestky, do níž vstupujeme, není natolik jedovatá, abychom nevystačili s tímto jednoduchým vybavením. Za žádných okolností si však nesundávejte masky, neboť vzduch obsahuje jisté složky, které do vašich těl neproniknou pokožkou, ale mohly by vám způsobit problémy, a dokonce i smrt, pokud byste je vdechli. Během cesty budete mít příležitost zásobníky doplnit."

Vardia se rozhlížela po rozeklaných skaliskách a nažloutlých kaňonech vymletých do zvláštních oblouků, pilířů a sloupů. Co způsobilo tak mohutnou erozi? podivila se. A jací tvorové žijí v téhle zemi? Copak není na celém Jihu život založený na uhlíku? Jaká forma života může přežít v takovém prostředí?

"Hainová, nezapomeňte, že musíte mít neustále zavřený zobák," upozornil ji Vykladač. "Snažte se nespolknout ani hlt. A vy, doktore Skandere, si stále přidržujte na svých dolních partiích příkrývku, abyste nám nevyschl. Váš dýchací přístroj se už postará, aby byla vlhká. Všichni připraveni? Má někdo ještě nějakou otázku?"

"Ano, já bych pár otázek měla," řekla Vardia nervózně. "S jakými tvory se tam setkáme? A jak vůbec můžeme tu zemi přejít a přežít to?"

"Jsou to v podstatě myslící stroje," odpověděl Vykladač. "Je to technická šestka, pravděpodobně ta nejtechničtější, jaká existuje. Prosperuje v sousedství Akkafské říše jen díky své jedovaté atmosféře. Obyvatelé Národa, jak své šestce říkají, by se naopak v ovzduší jen o trochu vodivějším pokazili. Vyrážíme! Už jsme ztratili mnoho času. Jak to přežijeme, uvidíme ostatně cestou."

Věštec a Vykladač rychle přeletěli hranici. Vardia je následovala s pocitem naprosté bezmoci a Hainová toporně lezla za nimi se Skanderem na zádech.

Skander i Vardia měli dojem, jako by se náhle ponořili do petroleje, tak jim připadalo ovzduší husté, bezmála jako kapalina, a smrduté. Pálilo na kůži jako čistý líc a chvíli jim trvalo, než si zvykli.

Vykladač nasadil tempo podle Vardie, Hainová je následovala těžkopádným krokem. Pohybovali se rychlostí kolem osmi kilometrů za hodinu. Zanedlouho se dostali k silnici, která vypadala jako stuha z hladce vyštětného jadeitu, a jako ve všech technických šestkách na ní vládl čilý provoz.

Ani dva obyvatelé Národa nebyli stejní. Byli vysocí i malí, tlustí i tenčí, dlouzí i krátkí. Pohybovali se po kolech,

pásech, po dvou, čtyřech, šesti či osmi nohách. Na sobě měli všelijaká zařízení, jejichž smysl nebylo možno ani odhadnout. V podstatě to byly stříbřité stroje, ale vypadaly jako ulité z jednoho kusu. Nebyly na nich vidět žádné šrouby ani spoje, spíš se zdálo, že mají kovovou kůži.

Vardia je okamžitě začala obdivovat. Obyvatelé Národa jako by byli stvořeni k jednomu jedinému účelu - uspokojovat kolektivní potřeby. Byli vytvořeni, aby řádně vykonávali jakoukoli práci, kdykoli to bylo zapotřebí. Napadlo ji, že je to ta nejvýkonnější ze všech společností, jež dosud viděla, dokonalý sociální řád a maximální užítkovost ve prospěch celku, soulad nejlepších idejí Komsvětů, dokonce s vyloučením i těch nepatrných tělesných závislostí Czill.

Ještě kdyby tak pochopila, co vlastně dělají.

Viděla různé stavby, na nichž se stále pracovalo. V některých rozpoznala budovy, přestože měly tolik rozličných tvarů, kolika oplývali obyvatelé této zvláštní země. Některé konstrukce z pokroucené profilové oceli vypadaly jako kostry spirálovitých věží a určité sloužily k nějakému účelu, ten jí však naprosto unikl. Činorodí pracovníci pobíhali sem a tam, něco stavěli a bourali, kopali díry a zase je zasypávali, nabírali písek z obrovských hromad a převáželi jej na jiné hromady. Nedávalo to smysl.

Cestovatelé kráčeli za Věštcem a Vykladačem bez zastávky celé hodiny, aniž by jim jediný robot věnoval sebemenší pozornost. Několikrát musela Hainová i Vardia rychle uhnout z cesty, aby do nich někdo nenarazil.

Konečně odbočili Věstec a Vykladač k budově ze stříbrného kovu, která vypadala jako obrovská stodola. Seveřan počkal, až se všichni shromáždí u posuvných vrat, pak se vznesl k velkému knoflíku, na okamžik ustrnul, couvl, znovu k němu připlul a znovu ucouvl.

"Mám to zmáčknout?" zeptala se Vardia a překvapilo ji, jak zkomoleně její hlas zní.

Místo odpovědi začal Vykladač poletovat nahoru a dolů a Věstec se vzrušeně rozbíkal, a tak Vardia tlačítko stiskla. Křídla vrat se s příšerným zvukem odsunula do stran a Seveřan vklouzl do velké komory s Vardiou a Hainovou v patách. Vrata se za nimi hned zavřela a zůstali stát ve tmě osvětlované pouze nejasným pomrkáváním Věštce.

Několik minut se ozývalo jen bzučení, cvakání a šumění. Protože si během cesty na divnou atmosféru šestky trochu zvykli, cítili se najednou velice nepříjemně, když ji nahradil normální vzduch. Konečně se vnitřní dveře se zasyčením otevřely do obrovské prázdné místnosti zaplavené nepřímým osvětlením.

"Můžete si sundat dýchací přístroje," zacinkal jasně a zřetelně Vykladač, jakmile vešli. "Doktore Skandere, sejmul byste jej laskavě markling Hainové? Děkuji vám. A nyní, markling Hainová, pomohla byste jemně, ale opravdu jemně, vytáhnout ty hadice z nohou Czilla Chona? Ano, tak je to správné."

Všichni se zhluboka nadechli. Přestože byl vzduch řídký a zatuchlý, Skandera a Hainovou osvěžil. Vardia se však necítila příliš dobře.

"Za chvíli se bude lépe dýchat i vám, Czillo Chone," slíbil Vykladač. "V této atmosféře je pouze nepatrná stopa kyslíčnicku uhličitého, jehož podíl se však brzy zvýší, jednak uměle, ale také díky našim dvěma souputníkům."

Ozvalo se zasyčení a bočními dveřmi, jichž si dosud nevšimli, vešel robot. Podobal se člověku, byl vysoký jako Vardia, tedy asi sto padesát centimetrů. Na hlavě měl místo obličejů trojúhelníkovou obrazovku.

"Doufám, že jste spokojeni?" zeptal se robot příjemným hlasem úslušného recepčního středního věku, dokonce mnohem lidštějším než monotónní cinkání Vykladače.

"Naš zelený společník je Czillo, je to rostlina, nikoli živočich," řekl Vykladač robotovi. "Potřebuje ve vzduchu alespoň pět desetin procenta kyslíčnicku uhličitého. Mohli byste zvýšit jeho hladinu? Necítí se dobře."

"To je mi velmi líto," řekl robot tak upřímně, že mu to málem uvěřili. "Už je to zařízeno."

Robot musel být nějakým způsobem napojen na jiné roboty, protože Vardia opravdu pocítila rozdíl, minutu od minuty se jí dýchalo snáz a přestala mít pocit, že omdlí. Takovou výkonnost a jednotu jim mohla pouze mlčky závidět.

"Jaká prostředí požadujete?" zeptal se robot.

"Typ dvanáct, třicet jedna, sto dvacet šest a třináct set čtyřicet," řekl Vykladač. "A dovoluji si požádat o propojení privátním interkomem."

"Už se to připravuje," ujistil ho robot a nepatrně se uklonil.

Skander pohodil svou stříbřitou kšticí a zeptal se otráveně: "Kde to vlastně jsme?"

Robot o krok ustoupil a Vardia by přísahala, že se na jeho ploché tváři objevil šokovaný výraz, jenž odpovídal tónu jeho odpovědi: "Pochopitelně v hotelu první třídy, kde jinde?"

###

Malé vozíky s nákladními plošinami odvážely jednoho po druhém do jednotlivých pokojů. Veškeré vybavení výpravy zůstalo v úschovně, vzduchové láhve měly být vyčištěny a znovu naplněny. Vardia byla ujištěna, že jí bude namíchána správná směs.

Roboti byli silní, nedělalo jim problémy sundat Skandera ze zad Hainové a uložit na vozík, jenž ho odvezl osvětleným tunelem až do jeho pokoje.

Skander užasl, když uviděl bazén velký přibližně deset krát patnáct metrů, naplněný modrou vodou, která byla u protější stěny, kde se dno svažovalo do hloubky, tmavá jako inkoust. Zahlédl několik rybek, jež měly Umiau ze všeho nejraději, a chomáče mořských řas, které tvořily hlavní složku jejich potravy.

Skander se skulil z vozíku, celý šťastný žbluňkl do vody a odplaval na druhý konec. Největší hloubka bazénu byla sice jen kolem čtyř metrů, přesto to bylo naprosto báječné.

Hainovou musely odvézt dva vozíky, protože pro jeden byla příliš velká. Její pokoj byl vyložen nejjemnějšími kožšinami ze zagrtů a v koutě byla pořádná zásoba šťavnatých bílých fikhfů.

Vardii byl přidělen pokoj s výživnou černou půdou a kvalitním umělým světlem. Ze stropu visel řetízek s tabulkou, na níž bylo czillsky napsáno: Zatahnutím zhasněte. Budete probuzeni za osm hodin po zhasnutí, nejpозději však za

dvanáct hodin od okamžiku ubytování. V jednom rohu bylo malé jezírko s průzračnou vodou, v jiném stolek s papíry a perem.

Předpokládala, že ostatní jsou také tak pohodlně ubytováni, ale přála by si vidět pokoj Věštce a Vykladače, aby se o těch tajuplných Seveřanech aspoň něco dozvěděla.

Vtom se z reproduktoru na stropě ozvalo jemné zacinkání Vykladačova bezbarvého hlasu: "Račte si užít dnešní noc na baronovy náklady. Zítřka, jakmile zařídíme vše potřebné, nás čeká transport na hranici. Dál už to nebude tak příjemné. Pozitíří půjde do tuhého."

Vardia se zhluboka napila v jezírku, pak nedočkavě vstoupila na výživnou půdu, která byla doslova fantastická, a hned začala kořenit. S pocitem naprostého blaha zatáhla za řetízek.

Skander se uložil ke spánku jako poslední, protože si po všem tom trmácení v sedle na zádech Hainové chtěl pořádně zaplavat. Nakonec se však také unavil, doplácál se na mělčinu a zhasl světlo.

Všichni tvrdě spali, nejspíš s výjimkou Věštce a Vykladače, kteří nevypadali na to, že by spánek potřebovali, ale jak to s nimi ve skutečnosti je, nikdo nevěděl.

Probudili se současně, když se automaticky zapojila světla a z reproduktorů se ozvaly Vykladačovy zvonky.

"Stalo se něco neuvěřitelného," pravil Vykladač a poprvé dal najevo vzrušení, nikoli snad tónem, ale rychlým a úsečným způsobem řeči. "Nemůžeme dnes odjet. Údajně z technických důvodů jsme zadrženi!"

"Chcete snad říct," zeptal se Skander nevěřicně, "že jsme uvězněni?"

"Vypadá to tak," odpověděl Vykladač. "Naprostě to však nechápu."

15

Murithel - někde ve vnitrozemí

"A jsme v řádné bryndě," řekl Nathan Brazil polohlasně.

Tři dny se trmáceli horami a díky Bratranci Netopýrovi a jeho výjimečnému nočnímu vidění a prostorové echolokaci mohli využít bezpečí, jež jim skytala noc. Zahlédli stovky, možná tisíce krvežíznivých Murniů, několikrát se museli propížit tmou poměrně blízko táborů, kde ti podivní tvorové seděli kolem plápolajících ohňů, ale Murniové zatím nezahledli je.

Měli výjimečné štěstí a věděli to.

Jenže teď cesta horami končila, protože kopce ubíhaly jiným směrem, než kam měli namířeno. Stáli na vrcholku posledního rozeklaného útesu a na východ, kam až oko dohlédlo, se rozkládala jen plochá, ničím nepřerušovaná prerie.

Přestože byla půda v tomto ročním období vyprahlá, zežloutlá tráva ještě růžově kvetla. Pásla se tam tisícíhlavá stáda jelenů, které divoši s takovou oblibou zařazovali na svůj jídelníček. A tak nebylo divu, že pláň byla poseta koženými stany ve skupinách po třech, po čtyřech, výjimečně spatřili sedm postavených do kruhu.

Brazil hleděl na prérii a odhadoval, jaké mají možnosti. Náhle ho napadlo, že tady něco nesedí.

"Jak tudy, pro všechno na světě, projdeme?" zeptala se Wuju nervózně. "Nedokážeme se mezi nimi probít, ani za tmy."

"Utáboříme se prozatím tady," navrhl Bratranec Netopýr. "V noci se trochu proletím a zkusím najít nějaký další úkryt. Než se vrátím, třeba něco vymyslíte."

Protože se nedalo dělat nic jiného, uložili se ke spánku do výklenku pod skalní římsou. Podle zaběhaného zvyku držel první hlídku Brazil, po něm Bratranec Netopýr a nakonec Wuju.

Brazilovi se zrovna zdál další velice podivný sen, když s ním Wuju jemně zatřásla. "Nathane! Probud' se, je skoro tma!"

Vstal a protřel si oči. Protože šetřil zásobami, byl z malých porcí jídla zesláblý a malátný. Hladovění si začínalo vybírat svou daň. Wuju na tom byla stejně špatně, neboť pro tvora její velikosti nebyl v horách dostatek trávy. A přesto si nikdy nestěžovala.

Všichni tři pořádně páchli. Brazila napadlo, že Murniové nemohou mít v žádném případě dobrý čich. Už tři dny se nekoupal a místo toaletního papíru používal jenom listí, pokud vůbec nějaké našel, takže si byl jistý, že kdyby tam dole na prérii tábořil on, ucítil by se na pět kilometrů i proti větru.

Bratranec Netopýr pozoroval zapadající slunce a čekal, až se skryje za obzor.

"Jdeš na to?" zeptal se ho Brazil.

"Nejspíš. Mám špatný vítr. Jestli je ta pláň hodně velká, budu muset někde přistát. To se mi vůbec nelíbí."

Brazil řekl zamyšleně: "Pokud přistaneš, přines mi hrst trávy."

"Máš nějaký nápad?"

"Možná," odpověděl Brazil. "Při troše štěstí to třeba ani nebude zapotřebí. Jinak se proběhneme až na hranice."

"Zkusím ti trochu přinést," řekl Bratranec Netopýr. "Doufám, že je ti jasné, že tu pláň musíme zvládnout na jeden zátah. Není se tam před Murnii kde skrýt."

Brazil se na něho tak nějak zvláštně podíval. "Víš, že tě vůbec nedokážu odhadnout?"

"A co bys chtěl hádat?" podivil se Bratranec Netopýr. "Jedná se přece taky o můj krk."

"Proč se jednoduše nesebereš a neodletíš? Nemusíš s námi takhle namáhavě cestovat. Můžeš si letět kam chceš. Proč s námi zůstáváš?"

Bratranec Netopýr se usmál a vycenil tři řady ostrých zubů. "Abych řekl pravdu, už mě to aspoň stokrát napadlo, zvlášť během posledních dní. Je to strašně lákavá představa, zejména teď, ale nemůžu to udělat."

"Proč ne?" podivil se Brazil.

"Řekněme..." Bratranec Netopýr zaváhal. "Řekněme, že jsem měl kdysi možnost pomoci lidem, o nichž jsem věděl, že jsou v nebezpečí. Nechci mít na svědomí další."

"Každý si neseme svůj kříž," pravil Brazil záhadně. "Těžko říct, čím je větší."

"Zjednodušeně řečeno, je to otázka svědomí, Brazile," pravil Bratranec Netopýr naléhavě. "Poznal jsem lidi, kteří toužili po moci, bohatství a slávě a byli pro to schopni udělat cokoli. Lhali, podváděli a kradli, dokonce kvůli tomu i zabíjeli. Také bych chtěl být mocný a bohatý, ale ptám se sám sebe, zda na to mám větší právo než oni. Snad, ale nevím to jistě. Protože oni by tě v této situaci opustili, zatímco já ne, říkám si, že jsem přece jen o něco lepší. Alespoň bych si to rád myslel."

Poslední sluneční paprsky mezitím zmizely za horami na západě a Bratranec Netopýr vzlétl do noci.

Za chvíli přišla za Brazilem Wuju. "To je ale zvláštní člověk," divila se.

Brazil se nevesele zasmál. "Bratranec Netopýr? Prozradil toho na sebe víc, než bych čekal. Ano, je zatraceně zvláštní, ačkoli zvláštní není to správné slovo. Spíš neobvyklý, dokonce výjimečný. Jestli mluvil pravdu, může být právě tak dobrým přítelem jako zákeřným nepřítelem, ale je víceméně pravděpodobné, že by se mohl stát jedním z nejnebezpečnějších lidí, které jsem na téhle planetě potkal."

Nechápala, o čem mluví, ale v podstatě ji to ani nezajímalo. Myslela na něco mnohem důležitějšího. "Nathane," zeptala se tiše, "zahyneme?"

"Doufám, že ne," řekl zvesela, aby jí pozvedl náladu. "S trochou štěstí -"

"Řekni mi pravdu!" přerušila ho., "Jakou máme šanci?"

"Nijak valnou, Wuju. Ale za svůj dlouhý život jsem se už dostal do podobných, stejně zlých situací, ne-li horších, a přežil jsem. Já -" Zarazil se a uhnul pohledem.

Pochopila a oči se jí zalily slzami. "Ty ano, ale lidi, co byli s tebou, to nepřežili," dokončila za něj. "Tos chtěl říct, že? V tom spočívá tvůj kříž. Kolikrát se už stalo, žeš zůstal naživu jen ty sám?"

Chvilí zíral do tmy a pak, aniž na ni pohlédl, řekl: "To bych nespočítal, Wuju."

###

Bratranec Netopýr se vrátil za necelou hodinu. Brazil a Wuju si o něčem povídali ve skalní skrýši, a tak tam zvědavě nakoukl.

Brazil mu rovnou položil tu nejdůležitější otázku ze všech, které mu dělaly starosti: "Tak co?"

"Asi pět kilometrů odtud teče řeka. Koryto má široké, břehy vysoké a příkré, ale je mělká a rozblácená, tak tak že vůbec proudí."

Zdálo se, že Brazila ta zpráva potěšila. "Můžeme se vydat rovnou k ní?"

Bratranec Netopýr přikývl. "Až sestoupíme na prérii, poletím nad vámi a povedu vás, abyste neztratili směr."

"Výborně!" řekl Brazil spokojeně. "A co jeleni?"

"Jsou jich desetitisíce, ale drží se ve velkých stádech a nejsou nikde poblíž."

"Ještě líp!" zaradoval se Brazil. "A teď to nejdůležitější. Přinesl jsi mi trochu trávy?"

Bratranec Netopýr se vrátil k místu, kde přistál, jednou nohou zvedl chumáč stébel a po druhé přihopsal zpátky. Brazil trávu promnul mezi prsty, přičichl k ní, dokonce do ní i kousl. Byla suchá a snadno se lámala.

"Jen tak ze zvědavosti, co máš vlastně za lubem?" zeptal se Bratranec Netopýr.

"Copak jste si ničeho nevšimli?" Brazil zalovil v batohu a vytáhl hrst sirek. "Copak jste na pláni nezpozorovali nic zvláštního?"

Oba na něj nechápavě hleděli. "Není tam k vidění nic než jeleni, Murniové a tráva," řekla Wuju.

"Ne, ne!" zareagoval Brazil vzrušeně. "Nejde o to, cos tam viděla, ale cos tam neviděla. Podívejte se do té tmy a řekněte mi, co vidíte!"

"Nic, jenom tmou černou jako dehet," řekla Wuju.

"Já vidím spící jeleny, Murnie a moře trávy," řekl Bratranec Netopýr.

"Přesně tak!" zvolal Brazil nadšeně. "Jenže není vidět něco, co jsme až dosud viděli ve všech táborech Murniů!"

Protože jim to ještě pořád nedocházelo, musel jim to vysvětlit: "Proč Murniové zapalují ohně? Potravu si nevaří, maso mají rádi syrové a krvavé. Potřebují oheň, aby jim v noci nebyla zima a aby odehnali smečky divokých psů. Kdyby to nebylo důležité, tak by to nedělali. Jenže tady na téhle pláni nehoří ani jediný oheň! Ani jediné světýlko, ani nejmenší jiskřička!

A říční koryto je široké, řeka sama je však mělká a sotva teče. Už chápete, co to znamená?"

"Myslím, že ano," řekla Wuju váhavě. "Je období sucha. Nebezpečí požáru pastvin je tak velké, že se ho Murniové bojí víc než psů a raději se třesou chladem."

"Prérie je vyschlá na troud," zdůraznil Brazil. "Bojí se zapálit ohně, protože by mohlo všechno shořet. Jestli bude vítr foukat tím správným směrem, mohli bychom jim tak zatopit, že budeme to poslední, co je bude zajímat."

###

"Vítr se obrátil, jak potřebujeme," zašeptal Bratranec Netopýr.

"Je čas," řekl Brazil, svlékl se a vyskočil Wuju na hřbet, tentokrát však čelem dozadu. Před sebou měl řemenem připevněný batoh a v něm na dosah dva pytlíky sirek. Smotal tričko, přidržel si je na prsou, rukávy prostrčil podpažím a podal Wuju. "Pořádně je svaž. Musíš to hodně utáhnout, sákryš! Ještě pevněji! Jo, to už je lepší."

Potom si omotal kolem pasu kalhoty a Wuju vpředu svázala nohavice. Nakonec se ještě namazal zbytkem slongorského oleje. Připadal si děsně umatlaně, ale chtěl být ve tmě co nejméně vidět.

Bratranec Netopýr trpělivě čekal, až bude hotov. Pak na sebe krátce pohlédl a Bratranec Netopýr beze slova vzlétl ze skalní římsy. Wuju začala pomalu sestupovat ze svahu. Brazil se zlobil, že nevidí dopředu, pořád měl dojem, že na něco důležitého zapomněl, a přestože uzly zatím pevně držely, měl strach, že každou chvíli spadne na zem. Látka se mu tak zařezávala do těla, až měl pocit, že z něho co nevidět budou tři kusy.

Najednou zvolal: "Zastav, Wuju! Musíš si svázat vlasy. Mohl bych ti je zapálit, a kdyby mi vlasy do tváře, nic bych neviděl. Použij to staré tričko, ve kterém máš meč, stejně bude lepší, když ho budeš mít připravený v ruce."

Wuju podala meč Brazilovi, aby jí ho podržel, přehodila si vlasy dopředu přes levé rameno a svázala si je. Pak uchopila meč do pravé ruky.

Brazil byl nervózní, přestože všechno důkladně promyslel. Wuju sice dokázala běžet pětaticetkilometrovou rychlostí, ale jenom na krátkou vzdálenost. Bude však muset překonat pět kilometrů, než se dostanou k řece, a pak ještě korytem tak dlouho, jak vydrží.

Bratranec Netopýr letěl napřed a minutu, která jim připadala jako věčnost, kroužil nad krajinou. Konečně se vrátil a ze vzduchu vydal povel: "Teď, Wuju! Utíkej!"

Wuju vyrazila na pláň, jak nerychleji dovedla. Brazil se vši silou držel batohu a díval se na ubíhající trávu. Seděl na nějaké kosti a pořádně se o ni otloukal. Přestože byla jasná noc, brzy už pohoří, z něhož vyjeli, nedokázal rozeznat.

Poběž, Wuju! pobízel ji v duchu. Nezpomaluj!

"Zahni trochu doprava," ozval se Bratranec Netopýr a Wuju poslechla. "To je moc!" Po několika metrech přišel shůry další pokyn: "A teď pořád rovně!"

Brazil ucítil, že tričko povoluje. Vyděšeně se chytil batohu. Wuju se hnala cvalem, slyšel, jak ztěžka dýchá, a mezi koleny cítil, jak se její koňské boky prudce zvedají a klesají, ale pořád běžela s větrem o závod.

Zvládneme to, pomyslel si nervózně. Jestli se dokážu toho zatraceného batohu držet ještě pár minut, proběhneme mezi Murnii dřív, než si uvědomí, co se děje.

Vtom oba úvazky praskly a odletěly do trávy. Brazil se hlavou zabořil do batohu.

"Nathane!" vyjekla Wuju, která sotva popadala dech. "Držíš se?"

"Jsem v pořádku! Utíkej dál!"

Náhle noc ožila děsivými výkřiky a ječením.

"Nathane!" zvolala Wuju. "Jsou před námi!"

"Tryskem přímo na ně!" křičel Brazil. "Sekej do nich mečem!" Vytáhl několik sirek a rozškrtl je o kožený řemen batohu. Vzplály, ale ve větru okamžitě zhasly.

Wuju vběhla mezi Murnie. Řvali a sáпали se po ní ostrými spáry. Ohnala se mečem a překvapilo ji, že do nich zajel jako do másla. Cválala dál, sekala kolem sebe hlava nehlava a Murniové ječeli bolestí.

A najednou byli pryč.

"Kolik je jich vpředu?" zavolal Brazil.

"Zatím žádní," ozval se Bratranec Netopýr. "Utíkej, Wuju!"

"Ale vzadu hotová záplava!" Brazil sáhl do batohu. "Zpomal trochu, Wuju, aby mi sirky hned nezhasly!"

Wuju zvolnila tempo a Brazil škrtał sirkami o řemen, jenže než dopadly na zem, všechny zhasly.

"Pozor, Brazile!" varoval ho Bratranec Netopýr. "Zprava se blíží celá tlupa!"

Brazil se podíval doprava, ale nic neviděl. Náhle po jeho levé ruce divoce zaječelo šest sedm Murniů. Jeden divoch po něm sekl pařátem a Brazilovi projela levou nohou ostrá bolest. Další skočil a drápl Wuju do boku. Hlasitě vykřikla, na místě se zastavila, až se jí kopyta zaryla do půdy, otočila se a začala do Murniů sekat a bodat.

Brazil se jako zázrakem udržel Wuju na hřbetě. Rychle vytáhl celý pytlík sirek, jednu rozškrtl a honem ji zasunul zpět mezi ostatní. Jakmile pytlík prskavě vzplál, odhodil ho do trávy.

Murniové na okamžik strnuli, Wuju to však stačilo,

aby mezi nimi proklíčkovala do prerie. Jenže tam už číhali snad všichni divoši, co jich v Murithelu bylo. Vytvořili obrovský kruh ježící se oštěpy, a pomalu ho stahovali, jak jim velel starobylý lovecký obyčej.

Jenže nepočítali s kořistí, která se ohání mečem, a Wuju řadu snadno prorazila.

Náhle celý svět vzplál.

Sákryš, pomyslel si Brazil. To vypadá, jako by si tu svou šestku vystřihli z papíru!

Mezi chuchvalci kouře spatřil Bratrance Netopýra, jak útočí na pronásledovatele. Kdo se dostal do jeho silných pařátů, padl na zem a už se nepohnul.

Murniové prchali do všech stran a vyděšeně vřeštěli. Ze tmy se vyřítilo stádo jelenů a v panice zadupávalo velké zelené divochy do země.

V jasné záři plamenů konečně Wuju zahlédla břeh řeky. Koryto vypadalo jako černý kaňon. Skočila do úvalu, na příkrém srázu ztratila rovnováhu a klopýtla.

Brazil vyletěl do vzduchu a ztěžka dopadl na zem. Prošlehla jím tak prudká bolest, že nemohl popadnout dech. Po chvíli se sebral a s neuvěřitelnou námahou zvedl hlavu. Prérii nahoře se šířila oslnivá záře, ale tady dole panovala hluboká temnota.

Šly na něho mráčky a vůbec necítil tělo, ale začal se plazit k řece. Wuju nikde neviděl.

"Wuju!" zvolal chraptivě, nedokázal však překřičet hukot hořící prerie, dusot pádících jelenů a ječení Murniů, kteří se vyděšeně řvali ze břehu.

Podánilo se mu vstát. Klopýtal k řece, nohy mu klouzaly v blátě, ale přece jen se dostal do vody. Ostrý kámen mu rozřízl chodidlo, bolest však nevnímal. Jako polámaný stroj, bezmyšlenkovitě a bezcílně, se potácel po proudu řeky.

Oheň i všechno halas zůstaly daleko za ním, ale nevěděl o tom. Zakopl a padl obličejem do vody. Chvilí se plazil, pak se vyškřábal na nohy a zase se vlekl dál.

Od hlavy k patě byl pokrytý vrstvou zahnívajícího bahna, jehož smrdutý puch necítil, ale něco ho stále hnalo vpřed, dokud mu tělo nevypovědělo službu. Byl v bezvědomí dřív, než dopadl do rozbláceného koryta.

16

Národ - hotel první třídy

Cestovatelé nesměli opustit hotel, oficiálně však uvěznění nebyli. Robot ve funkci ředitele jim vysvětlil, že je museli vzít do karantény, neboť při analýze vzduchu v jejich zásobnících odhalili mikroskopické formy života naleptávající

kovy, které by mohly Národu způsobit obrovské problémy. Přístroje údajně zůstaly v laboratořích, dokud nebude proti mikroorganismům vyvinuto účinné sérum, a teprve pak, až nebude hrozit žádné nebezpečí, bude moci skupina projít zemí.

Pro Hainovou to byly od chvíle, kdy vstoupila na tento bláznivý svět, první dny odpočinku, a tak jen polehávala a žrala. Doufala, že karanténa bude trvat hodně dlouho.

Věštec a Vykladač přijali situaci s rozhořčením, nemohli však nic dělat, a tak si to nechali pro sebe.

Roboti uzavřeli celé křídlo, v němž byli cestovatelé ubytováni, mohli se tedy vzájemně navštěvovat. Této možnosti využila pouze Vardia, která začala pravidelně docházet za Skanderem. Umiau sice společnost Czilla vítala, odmítala však mluvit o svých teoriích o Studnici světů nebo diskutovat o cíli jejich cesty ze strachu, že by je někdo mohl poslouchat.

"Proč musíme tohle věznění snášet?" zeptala se jednou Vardia.

Skander údivem pozvedl své krásné stříbřité obočí. "Tvrdíš, že jsme v karanténě, to přece víš."

"Proč nepovíme řediteli, co se nám stalo?" navrhla Vardia. "Únos je přece zločin."

"Z našeho hlediska sice je, ale robotům je úplně jedno, zda jsme zajatci, nevinné oběti nebo třeba obludy. V jejich šestce nemáme co dělat. Vůbec je nezajímáme."

"Až se odsud dostaneme, musíme utéct," řekla umíněně Vardia. "Mám ve svém pokoji mapu. Sousední šestka hraničí s oceánem."

"To by nebylo k ničemu," odpověděl Skander rezolutně. "Jednak netušíme, jaké síly ovládá náš Severan, a rozhodně nemám v úmyslu to zkoušet. Za druhé, Hainová je rychlejší než ty, umí létat a představujeme pro ni jen dvě chutná sousta. Kdepak, pusť to z hlavy. Krom toho nebudeme škodní. Rozhodující slovo mám totiž já, protože bez mých znalostí nedokážou vůbec nic. Jdeme tam, kam jsem stejně chtěl jít, ale sám jsem nemohl. Proto půjdeme s nimi - až do půlnoci ve Studni duší," dodal s ďábelským zachechtáním.

"Pokud nás ovšem stejně tak dlouho nebudou držet tady," bručela Vardia.

Umiau se líně převalila v mělké vodě. "S tím nic nenaděláme. Zatím můžeš vyprávět o sobě. O mně už přece všechno víš."

"Než jsem přišlo na Studnici světů, nemělo jsem v podstatě žádnou minulost," odpověděla Vardia skromně. "Bylo jsem kurýr a po každé misi mi vyprali mozek."

Mořská panna soucitně zamlaskala. "Něco o tvém starém světě přece víš," naléhala. "O světě, kde ses narodilo - narodilo ses, nebo tě vyrobili? Bylo jsi žena nebo muž? Tak co?"

"Vyklonovali mě v Porodní továrně Dvanáct na Novém Albionu. Veškerá reprodukce se prováděla klonováním z buněčných tkání nejvýznamnějších historických osobností. Všechna Dipla byla klonována ze Svaté Vardie, která žila před několika staletími za časů revoluce. Byla spojkou mezi Frontou osvobození na Coriolanu a Svatými revolucionáři na reakčním Novém Albionu. Mělo jsem její geny, podobu a práci. Mé číslo Dvanáct-Šedesát jedna znamenalo, že jsem bylo šedesátá první Vardia vyklonovaná v Porodní továrně Dvanáct."

Skander cítil, jak se v něm rozlévá žluč. Až tak daleko se lidstvo dostalo, pomyslel si. Téměř dvě třetiny lidí jsou klony, pouhá čísla. Nejsou ani zpolovice tak lidští jako roboti v tomhle absurdním Národě. "Takže jsi byla žena," pronesl konverzačním tónem, aniž by dal najevo své temné myšlenky.

"Vlastně ani ne," odpověděla Vardia. "Klonování odstraňuje potřebu dvou pohlaví. A dvě pohlaví vedou k sexismu, čímž vzniká nerovnost. Podle typu klonovaného modelu je vývoj chemicky nebo chirurgicky zastaven. Všechny žlázy produkující hormony jsou vyňaty a buď přeměněny, nebo neutralizovány. U mě k tomu došlo na mé jedenácté narozeniny. Ženám je prováděna hysterektomie a muži jsou kastrováni, takže lze jen těžko říct, že je někdo muž nebo žena. Vždy po několika letech podstupují občané celkovou očistu, která zpomaluje stárnutí a osvěžuje tělo, a díky tomu nelze rozpoznat padesátileté od patnáctiletých."

Navenek byl Skander naprosto klidný, ale v hloubi duše ho Vardiiny řeči natolik deprimovaly, až mu začalo být zle. K čertu! zaklel archeolog v duchu. Takových pubertálních eunuchů, vychovaných k bezvýhradné poslušnosti, ovládaných nepočetným kádrem supermužů a superžen, jsou plné Komsvěty - a takové zrůdy by měly ovládnout Studnu duší? Nemyslitelné! Udělal jsem správně, že jsem ty klonované roboty zabil!

Zvedla se v něm vlna nenávisti. Všichni by měli zemřít, pomyslel si. Nejen straničtí pohlaváři, nejzrůdnější ze všech těch parchantů, ale i ty miliony ubohých karikatur dětí bez vlastní osobnosti. Byl by to vlastně záslužný čin, zbavit je téhle mizérie, řekl si smutně. Stejně to nejsou opravdoví lidé.

Vzpomněl si na Varnetta. Ten parchant myslel podobně. Jeho svět sice nebyl tak nemocný jako Nový Albion, ale byl na nejlepší cestě. Na jedné planetě zruší jména, na druhé sex a pak se všichni spojí a vytvoří vesmír nemyslicích, bezpohlavních a bezejmenných organických robotů, dokonale poslušných a dokonale šťastných.

Varnett měl bystrý, doslova brilantní mozek, a přesto byl dětinský a v tisíci směrech naprogramovaný stejně jako jeho příbuzní, jimiž pohrdal. Jaký svět, jaký vesmír by Varnett stvořil?

Markované to předpokládali, uvědomil si Skander. Věděli to.

Nezradím je, přísahal si v duchu. Nedovolím nikomu, aby ten velký sen pošlapal. Dostanu se tam první. Pak teprve uvidí. Všechny je zničím!

17

Murithel - někde ve vnitrozemí

Bratranec Netopýr bezradně kroužil nad řekou a hleděl na Brazilovo zakrvácené tělo. Snad bych ho dokázal zvednout, myslel si. Není zas tak velký a těmahle nohama jsem už přenesl pár pořádných kamenů.

Než se stačil rozmyslet, jak to udělá, příběhla korytem skupina Murniů a shlukla se kolem bezvládného Brazila. Je po všem, řekl si Bratranec Netopýr. Roztrhají ho na kusy a spořádají jako zákusek po večeři.

Jenže nic takového se nestalo. Čtyři divoši zůstali na stráži u těla, dva někam odběhli. Bratranec Netopýr plachtil na vzdušných proudech a čekal, co se bude dít dál.

Dvojice Murniů se po chvíli vrátila s nosítky z klacků a spletené trávy. Opatrně na ně Brazila přemístili a vynesli nahoru na pláň. Netopýra si ve tmě nikdo nevšiml.

Na prérii se už mezitím zase setmělo. Murniové utvořili dlouhý řetěz a předávali si vědra s vodou od řeky až k požářišti. Stovky, možná tisíce dalších utloukaly koženými příkrývkami poslední jiskřičky. Tohle přece nemůžou být divoši, pomyslel si překvapeně Bratranec Netopýr, jestliže dovedou zorganizovat a zkoordinovat pracovní skupiny a uhasit požár na tak velkém území. Kam se poděli ti krvežízniví lovci s primitivními oštěpy, kteří trhají kořist zuby a drápy?

Murniové odnesli Brazila do malého tábora stranou spáleniště. Jeden obzvláště velký Murnie, jehož světlezelená kůže přecházela na okrajích do tmavě hnědé, ho prohlédl a hned začal udílet příkazy. Přestože měl Bratranec Netopýr překladač, nerozuměl mu, protože se neodvažoval slétnout níž.

Velký Murnie si nechal přinést vědro vody a překvapivě jemně začal Brazila omývat. Potom rozvázal šňůrky na objemném koženém vaku, vytáhl malované hliněné džbánky s tmavými masťmi a kalnými výluhy a hrst léčivých bylin. Pomalu, metodicky ošetřil Brazilovy otevřené rány a pomazal je hnědou masť, která připomínala spíš bláto, nakonec mu přiložil na hlavu obklad z bylin.

Vždyť je to šaman! Bratranec Netopýr si oddechl. Mohl sice odletět, ale nedokázal to. Brazil je vážně zraněn, říkal si, ztratil velké množství krve, nejspíš má mnohočetné zlomeniny a otřes mozku. I kdyby ten šaman věděl něco o transfuzi, není tady nikdo, kdo by mu mohl dát krev. Žádná domorodá kouzla nepomůžou, Brazil bude za pár hodin mrtev. Jenže i kdyby se uzdravil, co s ním udělají? Bude z něho vězeň? Otroek? Kmenový trpaslík pro štěstí?

Murnijský šaman dal znamení a mnohem menší domorodec k němu přivedl velikého jelena. Tak mohutné zvíře Bratranec Netopýr ještě neviděl, ani v Murithelu, ani kdekoli jinde. Samec byl světle hnědý, na hřbetu se mu táhl bílý pruh a hlavu zdobily rozložené parohy. Jelen byl nezvykle klidný. Nejspíš mu dali nějakou drogu, pomyslel si Bratranec Netopýr, ale pak si všiml koženého řemínku s kamenným přívěskem, který visel jelenovi na krku. Takže někomu patří, ale copak tihle divoši chovají stáda?

Do tábora postupně přišlo pět dalších ohromných Murniů. Všichni měli to zvláštní hnědé lemování, někteří dokonce širší a tmavší než šaman. Pochopitelně jich musí být šest, řekl si Bratranec Netopýr. Primitivní národy si potrpí na mystická čísla, a jestli má na téhle planetě nějaké číslo kouzelnou moc, tak jedině šestka.

Jelena postavili čelem k Brazilovi. Tři velcí Murniové položili pravé paže na pokojné zvíře a levýma uchopili pravice dalších tří Murniů, kteří vložili levé ruce na Brazilovo tělo.

Bratrance Netopýra sice zajímalo, co se bude dít dál, avšak vzrušení, z něhož čerpal energii, vyprchalo a začaly mu docházet síly. Zdráhavě odletěl za řeku a vyhledal místo, kde nebyli žádní domorodci. Přistál, ztěžka dýchal a přemýšlel, co by měl udělat.

Za několik minut konečně popadl dech a vymyslel plán. Vyhlídky na úspěch byly přímo směšné, ale musel to zkusit.

Už žádné váhání, řekl si. Jestli to půjde, udělám to.

Vzlétl, nad říčním korytem nabral výšku a pak zakroužil nad táborem. Měl štěstí. Brazil, od hlavy po paty pokrytý hojivými masťmi, ležel nehybně na nosítkách. Jelen klidně stál o kus dál, přivázaný ke kůlu, a zdálo se, že spí. Murniové byli pryč, nejspíš zalezli do stanů.

Brazil může vážit kolem padesáti kilogramů, odhadoval Bratranec Netopýr, a nosítka dalších deset. To nemůžu zvládnout, polekal se najednou, je to strašně velká zátěž na příliš velkou vzdálenost!

Vzpomněl si na to dillské děvče, jak pádilo prérií a bojovalo s Murnii, přestože bylo vyhládlé a zesláblé. Ztratil Wuju z očí, když sledoval Brazila, ale stejně pro ni nemohl nic udělat. Teď šlo o čas. Když dokázala být tak statečná ona, dokážu to taky. Já se přece živil dobře, jsem velký, silný a zdravý. Dokážu to!

Už neváhal, snesl se střemhlav k Brazilovi, popadl tyče nosítek a složil je k sobě. Spletená tráva se prověsila do hluboké kapsy, z níž Brazil nemohl vypadnout. Bratranec Netopýr se rychle rozhlédl. Zatím šlo všechno dobře. Jenže teď se musel i s nákladem odlepit od země.

Máchl křídly a našťěstí mu pomohl vítr, který zasvištěl prérií. Vzlétl a tloukl křídly ještě usilovněji. Jsem příliš nízko! Málem ztratil nervy. Musím nabrat výšku!

Murniové to divoké plácání křídel uslyšeli a vyhrmuli se ze stanů.

"Ne, ne! Vrať se!" křičel šaman.

Ale vítr už Bratrance Netopýra zvedl do výše. Přeletěl řeku a zmizel ve tmě i s bezvědomým Brazillem. Přestože nevěřil na bohy ani na modlitby, začal se modlit, aby vydržel a neztratil rovnováhu. Modlil se, aby se včas dostal k lékařům do Czillu, aniž by zabil Brazila, sebe nebo oba.

###

Šaman zděšeně hleděl za obrovským okřídleným tvorem. "Ogenone!" zvolal hlubokým drsným hlasem.

"Ano, Vaše Svatosti?" ozval se tenčí hlas.

"Viděls to?"

"Tělo Velkého bojovníka bylo odneseno Tím, který létá," odpověděl Ogenon tónem, v němž se dal rozpoznat údiv nad takovou hloupou otázkou.

"Ten, který létá nezná naše způsoby, jinak by tohle nikdy neudělal," řekl šaman spíš pro sebe než svému pomocníkovi. "Letěl na východ, což znamená, že odnáší tělo do Czillu. Potřebuji dobrého běžce, aby se ihned vydal na druhou stranu hranice. Co na mě tak civíš! Vím, že je tam velmi nepříjemné ovzduší, ale Czilla se musí dozvědět, co se stalo, dřív než dostanou bojovníkovo tělo a uslyší vyprávění Toho, který létá.

Protože i kdyby to tělo přežilo, což není pravděpodobné, bude pro ně mrtvé, pokud nedostanou zprávu o přemístění

podstaty. Tak už sebou mrskni!"

Ogenon našel dobrovolníka ochotného vydat se na cestu. Šaman ho podrobně instruoval, co má říct a komu, a zvláště zdůraznil, že to musí být rychle. "Hlavně jim to řekni pěkně po pořádku a nic nepoplet!"

Jakmile běžec odklusal do noci, šaman se obrátil na Ogeona, kterému se zavírala víčka a zival na celé kolo. "Probud se, chlapče!" vybafl. "Upaluj zjistit, kde je tvor se šesti údy, a okamžitě mi to přijd' říct."

"To je prosté, Vaše Svatosti," zabručel Ogenon ospale. "Léčí ho v Kruhu devíti. Viděl jsem, jak ho tam táhli."

"Dobře. Tak se seber a přiveď mi z hlavního tábora stařešinu Grondela," poručil šaman.

"Jenže to je -" chtěl protestovat Ogenon, ale zivnutí ho málem přelomilo vejpůl.

"Vím, jak je to daleko!" zahřměl šaman. "Stihneš to tam a zpátky ještě před úsvitem, jinak si mě nepřej!"

"Myslím, Vaše Svatosti," zanařikal pomocník, který by šel raději spát, "že stařešina nepřijde, protože -"

"Přijde, když mu popíšeš ty tři cizí tvory, kteří tady dnes v noci byli. A především mu pověz o Velkém bojovníkovi a o všem, co se dnes stalo. Bude tady dřív než ty, to se vsadím, přestože má osmdesát let! A teď už zmiz!"

Ogenon se rozmrzele vydal na cestu a bručel si něco o tom, jak s ním každý zametá a že to musí být pokaždé on, kdo všechno odnese.

Sotva byl mladý pomocník z dohledu, šaman se přestal přemáhat a také si pořádně zívł. Nevrátil se však do svého stanu, a přestože bylo chladno, usedl venku.

Nezbývalo mu než čekat.

###

Wuju ve snu tryskem pádila prérii, která neměla konce. Znenadání se probudila. Připadala si jako nachmelená, ale jinak se cítila docela dobře.

Tohle se mi pořád zdá, pomyslela si, protože nevěřila vlastním očím.

Právě svítalo a ze všech stran se ozývalo děsivé a zároveň směšné chrápání. Před ní seděl s rukama na kolenou ten největší Murnie, jakého dosud viděla, byl dokonce větší než ona, a to vestoje měřila přes dva metry. Nebyl světle zelený jako jini Murniové, ale tmavě hnědý, z původní barvy mu na těle zbyly jen drobné nazelenalé ostrůvky.

Z dálky a v noci Murniové připomínali hladké listy, ale teď zjistila, že mají drsnou svraštělou kůži. Vypadali jako tělo bez hlavy. Veliké oči měli umístěny tam, kde by na tom protáhlém trupu měla být prsa. O třicet centimetrů níž dělila tělo na dvě části široká ústa. Nebyli ochlupení, neměli genitálie, dokonce ani nos a uši.

Medicina proti bolesti, nebo co jí to vlastně dali, přestávala působit. Tohle není sen! Uvědomila si, že se nachází uprostřed tábora Murniů, a dostala strach. Snažila se pohnout, ale zjistila, že má ruce spoutané za zády a nohy přivázané provazem ke koliku zaraženému do země. Škubala pouty, až se ten velký hnědý Murnie probudil. Otevřel oči se žlutými duhovkami velkými jako talíře a kulatými černými zornicemi, které odrážely světlo jako oči kočky.

"Nech toho," řekl Murnie.

Wuju mu kupodivu rozuměla, přestože to spíš znělo, jako by v něm zahřmělo. Promluvil řečí, kterou znala, jeho ústa jenom nedokázala přesně vyslovovat.

"Řekl jsem, abys toho nechala!" opakoval Murnie, vstal a velice lidským způsobem si protáhl hřbet. "Jsi v bezpečí. Nic ti nehrozí. Nikdo ti neublíží, rozumíš mi? Jestli ano, přikývni."

Wuju vyděšeně přikývla, ale moc ji to neuklidnilo.

"Teď mě dobře poslouvej. Je pro mě velmi těžké mluvit touhle řečí a musím si dávat dobrý pozor, abych nalezl správná slova. Ty rozumíš mně, ale já asi nebudu rozumět tobě. Řekni něco."

"Co - co to všechno znamená?" vyjekla.

Murnie se zamyšleně poškrábal oběma rukama na vršku velikého těla, a když je pak bezradně svěsil, málem se dotkl země. "Myslel jsem si to. Nerozumím ani slovo. Nemáš překladáč. Musíš se soustředit, stejně jako já. Zamysli se a pak mi odpověz. Jaký jazyk používám?"

Wuju to po chvíli došlo. "Konfederálštinu!" vykřikla překvapeně. "Ty jsi taky Příchozí!"

"Poznalas konfederálštinu? Výborně. Rozumím konfederálštině jako ty, ale tím to končí. Je to tím, že všichni Příchozí pořád myslí ve svém starém jazyce, ale mluva je v mozku automaticky převáděna do řeči domovské šestky. Rozumíš mi, což znamená, že tak také dokážeš mluvit, když se o to budeš opravdu snažit a donutíš svá ústa vyslovovat slova, jimiž myslíš. Začni pomalu, říkej jedno slovo po druhém. Pověz mi své jméno a jména svých společníků. Pak zkus nějakou jednoduchou větu, slovo po slově."

Wuju se tak soustředila, že se zapomněla bát. Trochu ji uklidnilo, že tenhle Murnie byl kdysi stejný jako ona. Choval se k ní přátelsky a přítel teď potřebovala ze všeho nejvíc. Zkusila promluvit a okamžitě si uvědomila, jak to myslel, a pomalu se do toho vpravovala.

"Jasu Wužu," podařilo se jí vysoukat z hrdla, přestože jazyk a ústa chtěly vyslovit něco jiného. Povzbudilo ji, že to znělo skoro správně. "Moj přítulje Nadan Mrazil a Brabranec Ledobýr."

"Snad ne Brazil!" vykřikl velký Murnie nadšeně a vychrlil nesrozumitelné zaburácení.

Pro všechno na světě, pomyslela si Wužu, je vůbec na téhle praštěné planetě někdo, kdo Nathana nezná?

Murnie zmlkl, zamračil se a znovu se zamyšleně poškrábal. "Jenže podle toho, jak mi toho bojovníka popsali, patřil k mé staré civilizaci," řekl a upřel na ni obrovské žluté oči. "Copak pořád vypadá jako předtím?" Když přikývla, jeho velká ústa se udiveně rozevřela. "To bych rád věděl, proč ho Brána nezměnila."

"Deje Nadan?" zeptala se a dvakrát se při tom kousla do jazyka.

"No, to je právě ten problém," odpověděl Murnie. "Víš, on je tak nějak na dvou místech zároveň."

###

Hnědý Murnie pak Wužu vyprávěl, jak se dostal na Studnici světů. Býval pilotem nákladní lodi jako Brazil a na kosmických linkách létal přes dvě stě let. Měl za sebou čtyři omlazovačky, celá rodina a všichni přátelé byli dávno

mrtví a jeho rodná planeta se natolik změnila, že se nemohl, ani nechtěl vrátit domů. Měl už té osamělosti dost a rozhodl se spáchat sebevraždu, když vtom uprostřed prázdného prostoru zachytil podivné nouzové volání. Změnil kurz, aby ten signál prozkoumal, jenže náhle přestala loď kolem něj existovat, propadl Tunelem do Zóny, a pak se dostal do Murithelu.

"Murniové jsou dobří lidé," tvrdil, "jenom jsou úplně jiní. Nemáme stroje, musíme si vystačit jen s tím, co najdeme v přírodě nebo co si vyrobíme vlastníma rukama. Jsou mezi námi muži i ženy, i když cizinec nepozná, kdo je kdo. Máme rodové zřízení, a přestože jsme kočovní pastevci, máme taky skvělé tradiční umění, především hudbu. Cizincům můj národ příliš nedůvěřuje a chová se k nim nepřátelsky. Minulou noc by tě klidně zabili."

"Ročto neujelali?" zablekotala.

"Protože jsi vlastnoručně zabila dobrých dvacet bojovníků a protože jste zapálili prérii."

Nechápala to a dala mu to najevo.

"Murniové přijímají smrt velmi přirozeně. Nebojíme se jí, ani ji nijak neuctíváme. Užíváme si každého dne. Je to tak mnohem příjemnější. Nade vše si však vážíme statečnosti a odvahy - a obojí jsi dnešní noci prokázala. Vyžadovalo to opravdu náramnou odvahu, rozběhnout se mezi nás na prérii, a nezměrnou statečnost, bojovat a nevzdát se, dokud nepadneš. Kdyby ses poddala, zabili by tě. Když tebe a Brazila našli, každého na jiném břehu řeky, byli jste oba těžce ranění a v bezvědomí. Bylo by zbabělé a nečestné vás v takovém stavu zabít. Vysloužili jste si naopak úctu jako Velcí bojovníci, a tak vás odnesli do nejbližších táborů a ošetřili vás. Naše medicína je docela dobrá - tohle je totiž drsná šestka."

"Nadan!" vykřikla. "Cojez Nadanem?"

"Byl na tom mnohem hůř než ty," odpověděl Murnie vážně. "Ty jsi vyvázla se šesti hlubokými šrámy a spoustou odřenin. Až přestanou působit utišující byliny a než se ti všechno zahojí, budeš mít ještě pár dní bolesti." Na chvíli se odmlčel. "Brazil dopadl mnohem hůř. Naprosto nechápu, jak se mohl dostat tak daleko. Měl být přinejmenším ochrnutý, když ne rovnou mrtvý, a přesto ušel po proudu skoro kilometr, než se zhroutil. Ten chlap má neuvěřitelně silnou vůli! Murniové o něm složí slavné písně a budou ho velebit po celá staletí. Neměl v těle jedinou kost celou a ztratil obrovské množství krve, hlavně z ošklivě rozčísnuté levé nohy. Ale především měl na dvou místech přeraženou páteř. A tak zpřeláma-ný se trmácel celý kilometr!"

Představila si chudáka Nathana, zbitého, zakrváceného a polomrtvého. Udělalo se jí z toho tak zle, že několik minut nemohla vůbec promluvit. Slzy jí tekly proudem, nedokázala je zastavit. A ten hrozivý hnědý Murnie tam jen stál, a přestože s ní soucítit, byl naprosto bezmocný.

Nakonec se jí podařilo vykřiknout: "Ještě šije?"

"Ano, ještě žije," odpověděl Murnie vážně. "Svým způsobem."

"Je bezděd-vbezdědomí?"

"V bezvědomí, ano. Už jsem ti říkal, že tohle je opravdu drsná šestka, v níž se cení především čest a odvaha, ale máme také hluboké znalosti. Murithel je netechnický, a tak naši medicinmani využívají nejen léčivé byliny a hojivé masti, ale také duševní síly. Někteří mají skutečně obrovskou vnitřní sílu. Moc tomu nerozumím a pochybuju, že tomu rozumí oni. Půl života se učí ty síly rozvíjet, a když to konečně dovedou, jsou mnohdy už tak staří, že jim zbývá sotva pár let života. A to ještě musí stihnout vyučit své nástupce. Protože jsou to skuteční mudrci, oslovujeme je Vaše Svatosti."

Murnie se odmlčel, začal nervózně přecházet sem a tam a přemýšlel, jak by jí to měl říct. "Když Brazila přinesli zbědovaného a na pokraji smrti do tábora," začal opatrně, "všichni už věděli o jeho nesmírné odvaze a neuvěřitelné statečnosti. Jeho Svatost, která ho prohlédla a ošetřila, sice udělala všechno, co bylo v jejích silách, ale bylo zřejmé, že mu život nezachrání. A tak shromáždila pět dalších Svatostí - určitě ti nemusím vysvětlovat, proč je tady šestka kouzelné číslo - a společně provedli přemístění Velkého bojovníka. Co jsem tady, dělalo se něco podobného jenom třikrát čtyřikrát. Takové přemístění totiž zkrátí život Jejich Svatostem o rok, možná o víc, proto je vyhrazeno jen pro ty nejstatečnější a nejudatnější bojovníky." Zarazil se a pak řekl jiným tónem: "Podívej, mně je jasné, že to nechápeš, ale těžko se to vysvětluje, když tomu sám nerozumím. Uf... Máš nějaké náboženské přesvědčení?"

Wuju připadala všechna náboženství strašně legrační, ale z opatrnosti pouze zavrtěla hlavou.

"No, věřících bylo vždycky málo, aspoň za mých časů, a obávám se, že teď je to ještě horší. Ale když chvíli žiješ na prerii pod nekonečnou oblohou, brzy zjistíš, že toho moc nevíš a že určité věci nelze přehlížet. Můžeš si říkat, že nejde o nic nadpřirozeného, že se tak projevují síly markovanského mozku, který má na svědomí naši proměnu i celý tenhle svět, ale jedno je jisté... To, co jsme, naše vzpomínky, myšlenky, celá osobnost, prostě všechno, co k tomu patří, může být nejen proměněno, ale taky přemístěno - okamžitě se tak na mě přestaň dívat! Nejsem blázen! Viděl jsem to."

"Nadan jedeť Murný?" zeptala se Wuju. Na téhle pomatené planetě se mohlo stát cokoli, a tak nevěděla, zda tomu má věřit nebo ne.

"Ne, není Murnie," odpověděl klidně. "To by vyžadovalo, aby jeho 'podstata', jak tomu říkáme, ovládla někoho jiného. Na přemístění Velkého bojovníka se užívá ten nejušlechtilejší jelen nebo laň. Netvař se tak vyděšeně. Vybírají se opravdu výjimečná zvířata, takže je všichni okamžitě poznají. Nikdo je nezabije, naopak, jsou uctívána a je o ně dobře postaráno. A kdyby se přece jen původní tělo uzdravilo, což je nepravděpodobné, protože pokud by byla nějaká naděje, Jejich Svatosti by k přemístění nepřikročily, může být podstata zase vrácena zpět."

Wuju zalapala po dechu: "Nadan jejejelen?"

"Ano, je opravdu překrásný čistokrevný samec," potvrdil Murnie. "Viděl jsem ho. Dali mu uspávací medicínu, protože jsem nechtěl, aby přišel k sobě, dokud my dva nebudeme u něj, abychom mu všechno vysvětlili."

"Bude jeho dělo šít?" zeptala se Wuju. Měla pocit, že už mluví docela dobře, až na nějaké chyby ve výslovnosti.

"Jestli bude jeho tělo žít? Tak to nevím. Upřímně řečeno, pochybuju o tom. Brazil sice i v tom hrozném stavu urazil kilometr, ale to neznamená, že ho ještě někdo slátá dohromady, protože nevíme, jaká další zranění utrží..."

Murnie se nerozhodně poškrábal, ale nakonec usoudil, že je nejvyšší čas prozradit, co provedl Bratranec Netopýr. "Očividně nás nepovažoval za civilizované a Brazil mu nejspíš připadal jako nebohá oběť primitivních léčitelů. Takže popadl jeho tělo a touhle dobou letí do Czillu, kde mají moderní nemocnici. Pokud tělo tu cestu přežije, přestože mi bylo řečeno, že nevydrží do rána, natož takový výlet, Czilla už budou vědět, co se stalo, protože jsme k nim vyslali běžce se zprávou, že došlo k přemístění Velkého bojovníka - mají v počítačích o tomto našem zvyku záznamy. Jejich doktoři dovedou udržet tělesné funkce při životě v podstatě neomezenou dobu, přestože to bude jen prázdná schránka, a kdyby se jim přece jen podařilo tělo vyléčit, mohli bychom Nata vrátit zpátky, ale raději se na to příliš neupíněj. Za osmdesát let jsem viděl jen troji přemístění. Ani jedno z těch těl nepřežilo do úsvitu."

Nathan Brazil se probudil a cítil se strašně divně. Byl na prérii v Murithelu a byl den.

Tak jsem zase přežil, pomyslel si.

Svět vypadal bláznivě, jako by na něj hleděl "rybím okem". Zorné pole měl širší, než byl zvyklý, jenže výsledný obraz byl kruhovitý a zkreslený. Objekty na okrajích se zdály blízko, směrem ke středu se však vzdalovaly, jako by se na ně díval nějakým tunelem. I docela nepatrné detaily viděl neuvěřitelně ostře, ale díky tomu zkreslení bylo těžké odhadnout vzdálenosti. A celý svět byl hnědý, skládal se z neuvěřitelného množství odstínů od temně hnědé až po téměř bílou. Dokonce i Murniové, které zahlédl mezi stany, byli světle hnědí, přestože věděl, že jsou zelení.

Brazil otočil hlavu, ale zkreslení ani barvoslepost se nezměnily. Sákryš, pomyslel si, co to mám s očima! Zkusil si vzpomenout, co se stalo. Pamatoval si divoký cval hořící prérii, upamatoval se, jak spadl z Wuju... Zbytek halila temnota.

To je divně, pomyslel si.

Něco zaslechl. Zbystřil sluch a překvapilo ho, jak jasně slyší kdejaký šelest, dokonce i hodně vzdálený. Chvilí mu však trvalo, než dokázal jednotlivé zvuky přiřadit k tomu, co viděl.

Když za sebou zaslechl kroky, otočil se. Blížil se k němu obrovský tmavě hnědý Murnie. Museli mu dát nějakou drogu, řekl si Brazil, a tyhle barvy jsou nejspíš druhotné účinky.

Velký Murnie se zastavil těsně před ním. Nejspíš stojím na nějaké bedně, napadlo Brazila, protože jsme stejně vysocí. Jak Murnie znal, tenhle divoch musel mít přes dva metry.

Pak se mu před očima objevily dvě tlusté, zkreslením do oblouků prohnuté ruce, chytily ho za hlavu a sklonily mu ji, takže Brazil hleděl domorodci přímo do jednoho oka.

Murnie něco zabrumlal a potom řekl konfederálštinou: "Tak už ses nám probudil, Nate? Ještě se nehýbej, chci si s tebou napřed promluvit. Ne, nic neříkej! Stejně nemůžeš, tak to ani nezkoušej."

Domorodec poodstoupil, unaveně usedl do trávy a povzdychl si. "Už dva dny jsem nespál. Je příjemné se takhle na chvíli posadit." Přesunul se do ještě pohodlnější polohy a spustil: "Podívej, Nate, vezmeme to od začátku. Je ti jasné, že jsem Příchozí, a už taky vím, že nejsem jediný, kdo tě tady zná. To leccos vysvětluje. Jestli si dokážeš vzpomenout na události před devadesáti lety, tak by ti mohlo něco říkat jméno Shel Yvomda. Vzpomínáš si? Jestli ano, přikývni hlavou."

Bylo to zvláštní jméno, které by si mohl pamatovat, Brazil však potkal tolik lidí a slyšel tolik jmen, že v nich měl zmatek. Pokusil se pokrčit rameny, ale nešlo to, a tak zakýval hlavou ze strany na stranu.

"To nevadí. Teď mi říkají šařešina Grondel, protože už tady žiju déle než padesát let, čímž jsem si vysloužil úctu. Grondel je místní jméno a znamená Uhlazený jedlík, protože pořád jím postaru. Jsem jeden ze dvou lidí v Murithelu, kteří dosud mluví konfederálštinou. Taky bychom to už dávno zapomněli, kdybychom na sebe náhodou nenarazili, od té doby si občas poklábosíme o starých časech. No, to by stačilo... Myslím, že bych ti měl radši říct, co se stalo. Nebude se ti to líbit, Nate."

Brazil sice nejásal nadšením, ale chápal, proč to provedli a proč to považovali za nezbytné, a s celou situací se smířil, protože mu stejně nic jiného nezbyvalo. Obětavý kousek Bratrance Netopýra na něho hluboce zapůsobil, navzdory faktu, že vlastně všechno pokazil.

Zatím už poslední účinky uklidňující medicíny odezněly a mohl se hýbat. Podíval se na své nohy a napadlo ho, že něco podobného musela prožívat Wuju, když se probudila v Dillii. Měl delší, štíhlejší a hezčí nohy než ona, pokryté krátkou srstí a s tmavými kopýtky.

Pak se podíval na svůj stín na nedalekém stanu. Jsem velkolepé zvíře, pomyslel si bez špetky humoru. A ty parohy! Není divu, že mám tak těžkou hlavu!

Udělal krok, ale zadní nohou mu něco škublo. Grondel se zasmál a odvázal ho od kůlu.

Brazil poprvé v životě kráčet po čtyřech nohách, a tak se pohyboval pomalu a jen v malých kruzích. Tak takové to je, když se tady lidi změní, pomyslel si. Je to divné, ale ne nepohodlné.

"Má to ale pár háčků, Nate," řekl Grondel, jako by mu četl myšlenky. "Tohle není běžná proměna. Máš sice tělo pořádně velkého zvířete, jenže jeleni tady nepatří k vládnoucímu druhu. Nemáš ruce, chapadla ani nic podobného, takže můžeš věci brát jenom tlamou, a nemáš hlas. Jeleni jsou němí, nemají žádný orgán, jímž by mohli mluvit. Tvou jedinou předností je rychlost, jen tak mimochodem, je opravdu pozoruhodná, normálně můžeš běžet rychlostí přes patnáct kilometrů za hodinu a v trysku to vytáhneš až na šedesát. A taky máš obrovskou sílu v zadních nohách a na obranu můžeš použít parohy, které naši jeleni neshazují. Kdyby sis je ulomil, už by ti nenarostly."

Brazil se na chvíli zamyslel. Řekl si, že to bez rukou zvládne, když není zbytí, ale trápilo ho, že nemůže mluvit. Najednou se zarazil. Zatímco přemýšlel, začal se automaticky pást. Ohlédl se po Grondelovi a všiml si, že se starý Murnie náramně baví. "Asi tuším, co se ti zrovna stalo," řekl Grondel. "Zamyslel ses a nevědomky jsi začal žvýkat travu. Máš pravdu?"

Brazil provinile přikývl. Tahle proměna byla opravdu velmi podivná.

"Pamatuj si, že sice byla přemístěna celá tvá podstata, ale tvé vnitřní já bylo vloženo do neuvěřitelně hloupého mozku

jelena. Opakuji, že bylo vloženo, nikoli přeměněno. Pokud nedáš tomu jelenovi přímý příkaz, bude se pořád chovat jako jelen. Nejsi člověk s tělem jelena, Nate. Jsi člověk a jelen."

Nejspíš se vyskytnou jisté potíže, řekl si Brazil, když si to rozvažil. Já mám dar myšlení a zkoumání svého nitra, ale co jelen? Co vlastně děláš, kamaráde? Jíš, spíš a kopuluješ...?

S tím posledním asi budou problémy.

Přesně jak řekl Grondel, má to pár háčků.

Jak jsem se vlastně mohl vejít do téhle hlavy? Jak se do ní mohly vejít všechny mé vzpomínky, když jich mám mnohem víc než ostatní lidé? Není snad paměť záležitostí biochemie? Uměl si představit, že chemické řetězce mohou být zkopírovány, mozkové vlny uzpůsobeny, ale kde se v tom maličkém mozku na to všechno vzalo místo?

"Nate!" vykřikl Grondel.

Brazil zvedl hlavu a rozhlédl se. Velký Murnie běžel k němu, ale kvůli tomu "rybímu oku" nedokázal odhadnout, jak je daleko. Budu se to muset naučit, pomyslel si a současně si uvědomil, že se v zamyšlení vzdálil z tábora a málem se už připojil ke stádu. Hbitě se rozběhl zpátky a málem Grondela povalil. Chtěl se mu omluvit, ale nevydal ani hlásku.

Murnie s ním soucítit. "Nevím, co ti poradit, Nate. Tvé staré tělo zůstane ještě dlouho v nemocnici v Czillu, nebo je třeba už nikdy neuvidíš, tak se zkus přizpůsobit tomu novému, než uděláš něco nepředloženého. Ale přece jen mě něco napadlo. Pojď se mnou na stezku."

Brazil zvědavě Grondela následoval.

"Podívej!" Grondel udělal nohou čáru do prachu. "A teď ty, Nate!"

Brazil pochopil. Bylo to zdlouhavé a výsledek moc dobře nevypadal, ale přece jen se mu podařilo načmárat kopýtkem tři slova: KDE JE WUJU?

"Je tady, Nate, chceš ji vidět?"

Brazil se zamyslel, pak napsal veliké NE.

Murnie rychle smazal písmena a uhladil stezku nohou. "Proč ne?"

VÍ O MNĚ? napsal Brazil.

"Ano, všechno jsem jí v noci řekl. Nebo jsem neměl?"

Brazil horečně přemýšlel. Napadalo ho tisíc věcí, ale žádná rozumná. Začal psát: NECHCI -

"Nathane?" ozvalo se nečekaně za jeho zády. "Jsi to opravdu ty?"

Otočil se. Byla to Wuju, úzkostně přešlapovala na místě a nevěřicně vrtěla hlavou.

"Je to on," ujistil ji Grondel. "Vidíš, už jsme se spolu i domluvili. Psali jsme si tady do prachu."

Wuju smutně pohlédla na stezku. "Já se nikdy nenaučila psát," řekla zahanbeně.

"To je škoda, teď by se ti to hodilo," zabručel Grondel. "Podívej, Nate, znám tě dost dobře, aby mi bylo jasné, že jakmile usoudíš, že to zvládneš, okamžitě vyrazíš do Czillu. Umím si představit, jak se asi cítíš, jenže ty tohle děvče potřebuješ. My tam s tebou nepůjdeme, ani nemůžeme. Ale někdo musí vědět, že to jsi ty, musí tě hlídat, aby ses nezatoulal, a musí za tebe mluvit. Ty ji opravdu potřebuješ, Nate."

Brazil hleděl střídavě na Wuju a na Grondela a snažil se pochopit, co vlastně cítí. Je to stud? Nebo strach? Nikdy jsem nebyl na nikom závislý, pomyslel si, a teď, poprvé za svůj dlouhý život, najednou někoho potřebuju.

Byl nyní na Wuju závislý stejně jako ona na něm na počátku jejich vztahu. Snažil se namluvit si, že to stejné není, snažil se potlačit ty nepřijemné pocity rozumem, ale nešlo to.

Pak napsal do prachu: TEĎ JSEM VĚTŠÍ NEŽ TY.

Grondel se zasmál a přečetl to Wuju. Také se zasmála.

Pak napsal: ŘEKNI JÍ, ŽE JSEM JELEN.

Murnie pochopil, co má na mysli, a vysvětlil Wuju, že Brazil je ve skutečnosti dvěma tvory najednou - člověkem i jelenem. A jak to zvíře nad ním získalo vrch, když se zamyslel a přestal se kontrolovat. "Budeš ho muset na noc přivazovat jako každé jiné zvíře, aby se nezaběhl," dodal Grondel.

A já si ani nemůžu zarazit ten kůl, pomyslel si Brazil hořce. Ten ponižující pocit naprosté závislosti ho pálil víc než všechno zlé, co kdy zažil, ale zdálo se, že není vyhnutí.

Z celého srdce doufal, že jeho tělo je naživu.

###

Grondel byl nakonec tak unavený, že se svalil v nejbližším stanu a okamžitě usnul. Jeho chrápání muselo být slyšet až na druhé straně hor.

Brazil a Wuju spolu zůstali sami. Po zbytek dne se Brazil učil ovládat své tělo, zvykal si na nový způsob vidění i barvoslepost, učil se využívat citlivý sluch a čich. Z trysku, jakým dokázal běžet, se mu až točila hlava. Když byl člověkem, připadala mu Wuju neuvěřitelně rychlá, teď však byla pomalá a těžkopádná. Brazil se teprve rozechřival, kdežto Wuju už začínala být unavená. Taky vyzkoušel své silné zadní nohy a jediným kopnutím přerazil mladý stromek.

Těch pár háčků to sice pořád mělo, ale na druhé straně se několik věcí zjednodušilo. Nebudou potřebovat zavazadla, protože Brazil teď jedl totéž co Wuju, a budou postupovat mnohem rychleji, protože by mu teď nestačil ani Bratranec Netopýr.

Kdyby tak jenom mohl mluvit! Kdyby dokázal vydat alespoň nějaký zvuk!

Večer, když Wuju Brazila přivazovala, aby se nezatoulal, klidně tu potupu strpěl.

Obdivně si ho prohlížela. "Viš, Nathane, že jsi teď doopravdy krásný?" Ještě mluvila trochu nezřetelně, nemohla však používat jinou řeč než konfederálštinu, protože by jí v Murithelu už vůbec nikdo nerozuměl, a pomaloučku se ji znovu naučila jako druhý jazyk. "Doufám, že mají v Czillu zrcadla."

Postavila se vedle Brazila a přitiskla své statné koňské tělo k jeho štíhlému svalnatému jelenímu boku. Začala se o něj

jemně třít a něžně ho laskat.

Všechno se v něm vzpíralo, ale neodtáhl se, ani se ji nepokusil zastavit. Sákryš, začíná mě to vzrušovat! pomyslel si překvapeně.

Otočil hlavu a přejel jí čumákem po krku. Předklonila se, aby se vyhnula jeho parohům.

Líbí se to tomu jelenovi, nebo to chci já? ptal se tichý hlásek v jeho mysli, ale brzy se vypařil, protože byl stejně jako námitka, že stále patří k velmi rozdílným druhům, naprosto bezvýznamný.

Hladil ji čumákem po koňském boku, až se dostal ke krátkému kostnatému ocasu. Vzrušeně vzdychala, když mu ze zadní nohy odvazovala provaz. Bylo to bláznivé, takhle se milovat, přímo šílené, ale jelen věděl, co má dělat. A Wuju konečně dostala, co od Nathana Brazila chtěla.

###

Když se tentokrát Brazil probudil, cítil se zase jako mladík. Wuju dosud spala, přestože slunce vyšlo už nejméně před hodinou. To je legrační, pomyslel si. Nebýt toho přemístění, nejspíš by k tomu nikdy nedošlo.

A pak ho zaplavily vzpomínky.

Vtrhly mu do mysli jako uragán a náhle věděl všechno, naprosto všechno, až k samému počátku.

Vzpomněl si, co dělal kdysi, uvědomil si, co dělá nyní a proč vždycky přejíje.

Chvilí přemýšlel, co s tou novou tělesnou schránkou, v níž se nachází. Nebyla sice přesně podle jeho gusta, ale může mu docela dobře posloužit, jen kdyby měl hlas.

Jakmile se mu vrátilo celé vědomí, něco se s ním stalo. Mysl měl naprosto čistou a jasnou, všechno před ním leželo jako na dlani. Věděl, že teď už dokáže svůj život řídit.

Legrační na tom je, že se tím nic nemění, řekl si. Bez ohledu na mé znalosti, paměť a moudrost jsem jen souhrnem zkušeností nasbíraných během neuvěřitelně dlouhého života.

Nathan Brazil... Chvilí si s tím jménem pohrával. Pořád se mu líbilo. Z těch tisíců či více jmen, která kdy nosil, znělo nejzajímavěji a nejzáhadněji.

Pak dovolil své mysli, aby se rozletěla po planetě. Ano, zcela určitě nastala nějaká porucha. Ne velká, ale nepříjemná. Čas opotřebuje každý mechanismus a nekonečná složitost základní rovnice je k chybám přímo předurčena.

Matematicky je sice možné nekonečno vyjádřit, nelze je však převést do reality, do něčeho, co se dá vidět a pochopit.

A přesto jsem pořád Nathan Brazil, jsem stejná osobnost, jakou jsem byl, a teď jsem v Murithelu v těle jelena a pořád se ještě musím dostat do Studny duší dřív, než se to podaří Skanderovi nebo Varnettovi nebo komukoli jinému.

Musím okamžitě do Czillu. Jestli je pravda, co jsem o té zemi slyšel, mají tam počítače a špičkovou techniku. Tam bych mohl získat nejen hlas, ale také důležité informace.

Grondel vyšel ze stanu. Brazil zatahal levou zadní nohou za provaz, Murnie pochopil a odvázal ho. Šli spolu rovnou ke stezce, která jim sloužila jako psací tabule. Grondel sice bručel, že ještě nic nejedl, ale Brazil mu nedovolil odejít.

"Tak co bys rád, Nate?" povzdechl si Grondel.

JAK DALEKO JE DO CZILLSKÉHO STŘEDISKA? napsal Brazil.

"Tak už je to tady, co? Vždyť jsem to věděl. No dobře, na hranici je to asi sto padesát kilometrů, možná o trochu víc, a pak ještě jednou tolik do czillského hlavního města. Přesně to nevím, protože jsem Murithel nikdy neopustil. Zrovna moc dobře s našimi sousedy nevycházíme, což nám nesmírně vyhovuje."

MUSÍM JÍT. MÁM VŠECHNO POD KONTROLOU. JE TO DŮLEŽITÉ.

"Napadlo mě, že jste k nám nepřišli na prázdniny. V pořádku, nebudu tě od toho zrazovat. Co s tím děvčetem?"

JDE SE MNOU. DOMLUVÍME SI JEDNODUCHÉ POSUNKY, NAPŘÍKLAD STÁT, SPÁT, JÍT, JÍST A PODOBNĚ.

A hned se do toho pustili. Brazil vymyslel způsob dorozumívání pomocí dupání levou a pravou přední nohou. Protože neměli moc času, naučil Wuju jen dvanáct signálů, aby si je nepletla. Přestože ji prostřednictvím Grondela ujistil, že se cestou nikam nezaběhne, bylo zřejmé, že mu Wuju moc nevěří.

Dosyta se napásli a pak vyrazili. Grondel je chtěl doprovodit až na hranice. Brazil měl označení jako Velký přemístěný, proto byl v bezpečí, avšak Wuju ne. Bude-li s nimi Murnie, usnadní jim to cestu.

Šli podél řeky. Na místě, kde bojovníci našli Brazilovo tělo, byly v bahně ještě pořád hluboké stopy. Brazil měl radost, jaký je silný a hbitý, snadno překonával blátivý terén a svižné tempo ho neunavovalo. Nebyl však stavěný na to, aby na něm někdo jezdil. Grondela musela nést Wuju, a tak zůstávala pozadu, ale nevadilo to, protože postupovali poměrně rychle.

Na hranici se dostali druhého dne krátce po setmění. Ráno si Wuju za Grondelovy pomoci osvěžila dorozumivací signály, pak se s Murniem rozloučili a vstoupili do Czillu.

Vzduch tam byl těžký a nepříjemně vlhký jako ve skleníku. Obsahoval vysoké množství kyslíčnicku uhličitého, určitě víc než jedno procento, současně byl bohatší na kyslík než atmosféra v Murithelu. Trochu se jim točila hlava a připadalo jim, že se pohybují neviditelnou jemnou mlhou. Kdyby nebylo tak vlhko, bylo by to ideální místo k zakládání požárů, řekl si Brazil. Za stávajících okolností by to však byl hotový zázrak, kdyby tady vůbec vzplála zápalka.

Zanedlouho potkali první Czilla, podivné tvory připomínající oholené kaktusy s vyřezanou tykví místo hlavy. Protože nikdo neměl překladač, jakákoli komunikace byla marná, kontakt navázali až na prvním odloučeném pracovišti Střediska, na něž cestou narazili.

Czilla je zavedla pod obrovskou průhlednou kupoli a se zájmem si Dillanku prohlížela. Věděla sice, kdo je, ale nepamatovala se, že by do Czillu nějaký kentaur vůbec kdy zavítal. Brazila považovala za obyčejné zvíře.

Wuju jim nebyla schopna sdělit víc než jména. Czilla odeslala zprávu o jejich návštěvě do Střediska, kde už tomu určitě budou rozumět.

Pak se zase vydali na cestu. Noc co noc se milovali a Wuju byla šťastná, že se jí Brazil tolik věnuje, a na nic jiného nemyslela, takže si ani nevšimla, že na každé křižovatce pokaždé vybral správný směr, jako by to tady znal. Trápily ji

však myšlenky na jeho lidské tělo a cítila se trochu provinile, protože doufala, že je buď nenajdou, nebo bude mrtvé. Měla teď Brazila celého jen a jen pro sebe a nechtěla ho ztratit.

Konečně odbočili na hlavní cestu, ale trvalo jim ještě půldruhého dne, než se dostali ke Středisku, jež nebylo uprostřed šestky, jak si myslel Grondel, ale až na pobřeží oceánu.

Začínalo se stmívat, a tak dal Brazil zadupáním na srozuměnou, že se nejprve vyspí. Nemá cenu chodit dál, když tam v noci stejně skoro nikdo není, myslel si.

Wuju se tentokrát nedokázala na milování soustředit. Nathanovo tělo je tam v té budově, myslela si zkormouceně. Třeba je to naše poslední noc.

####

Ještě za šera je vzbudil Bratranec Netopýr nadšenými výkřiky. "Brazile! Wuju! Vstávat! To jsem rád, že vás zase vidím!"

Wuju ho srdečně pozdravila, na všechna stará podezření pro tu chvíli zapomněla.

Bratranec Netopýr nevěřícně zíral na jenu. "Opravdu jsi tam uvnitř, Brazile?"

Brazil přikývl hlavou obtěžkanou paroží.

"Nemůže mluvit," řekla Wuju. "Nemá hlasivky. Mám pocit, že je z toho nešťastný víc než ze všeho ostatního."

Bratranec Netopýr zvažněl. "To je mi líto, Brazile, to jsem nevěděl." Pak si odfrkl. "Myslel jsem si, jaký nejsem hrdina, když jsem vyrval zraněného přítele přímo ze chřtánu smrti. Jenže jsem to ještě víc zamotal."

"Ale ty jsi hrdina!" utěšovala ho Wuju. "Zachoval ses neuvěřitelně statečně." Už se tomu nedokázala dál vyhybat a musela se zeptat: "Jeho tělo... je pořád naživu?"

"Ano, svým způsobem, ale Czilla říká, že je to doslova zázrak, neboť pro to neexistuje žádný vědecký důvod. Je ve velmi špatném stavu, Wuju. Mají tady sice skvělé lékaře, ale to tělo je teď dobré už jenom na klonování. Kdyby do něho Brazila vrátili, nebyl by to život, ale vegetování."

Podívali se na Brazilu, ten však nedal vůbec nic najevo.

Wuju se sice snažila tvářit zkroušeně, ale její hlas prozradil, jaké napětí a tíha z ní spadly, když se zeptala: "Musí zůstat jelenem?"

"Už to tak vypadá," odpověděl Bratranec Netopýr zdráhavě. "Ta zranění byla hodně těžká už před tím posledním... ehm... poškozením, které jsem způsobil já. Czilla nedovedou pochopit, jak mohl střet s Murnii přežít, když mu na dvou místech přerazili páteř. To by nepřežil nikdo. Je to prý stejné, jako by mu vystřelili mozek nebo probodli srdce."

Povídali si až do úsvitu, kdy krajina začala ožít probouzejícími se Czilly. Bratranec Netopýr zavedl Wuju a Brazilu do lékařského křídla na břehu řeky. Ctihodná i Mudra byla Brazilem naprosto uchvátena a trvala na tom, že ho musí prozkoumat encefalografem a spoustou dalších přístrojů. Byl sice netrpělivý, ale podvolil se, protože doufal, že dostane hlas.

Potom sestoupili do podzemního patra a Czilla ukázala Brazilovi jeho staré tělo. Wuju stačil letmý pohled a okamžitě utekla.

Tělo plavalo v nádrži pod kontrolou stovky přístrojů a zařízení udržujících životní funkce. Na monitorech byl vidět srdeční tep, ale žádná mozková činnost. Rány byly ošetřeny, jak jen to bylo možné, přesto vypadalo, jako by prošlo mlýnkem na maso. Téměř oddělená pravá noha byla pečlivě přišitá zpátky, byla však naprosto odumřelá. Pařáty s ostrými drápy, které končetinu usekly, tělo současně vykastrovaly.

Brazil už viděl dost. Vycouval ze sálu a s jistými problémy se po schodech vrátil na kliniku, kde na něj čekal czillský doktor. Nejsložitější to bylo v zatáčkách, neboť schodiště nebylo postaveno pro někoho s tak rozložitým paroží. Nevešel se ani do výtahů, v nichž se na kolečkových křeslech vozila Umiau.

Czillo nejspíš znepokojilo, když do ordinace vstoupil tak obrovský jelen, ale statečně se snažilo nedat nic najevo. Vědělo od Bratrance Netopýra, kterému to prozradila Wuju, že Brazil umí psát, a obstaralo bednu s našedlým pískem až z mořského břehu.

"Co pro vás můžeme udělat?" zeptalo se Mudro.

POTŘEBUJI HLASOVÝ PŘÍSTROJ, napsal Brazil.

Czillo se na chvíli zamyslelo. "To by snad šlo. Možná víte, že překladače, dovážené z jisté velmi vzdálené šestky, běžně implantujeme do lebky a připojujeme na nervové dráhy mezi mozek a hlasové orgány, ať už jsou jakékoli. Jeden takový překladač zůstal ve vašem starém těle. Protože však nemáte hlasivky, nemáme jej k čemu připojit, a kdybych vám je voperovalo do hrdla, měl byste potíže s jídlem a dýcháním. Proto doporučuji použít externí zesilovač s malou elektroakustickou membránou, která by mluvidla nahradila. Nebylo by to nic převratného, ale bylo by vám rozumět a zároveň by to pochopitelně fungovalo i jako překladač. Uvědomím laboratoř. Jakmile nám takový přístroj sestojí, přistoupíme k operaci - řekněme zítra nebo pozítří. Nebude to složitý zákrok."

ČÍM DŘÍV TÍM LÍP, naškrábal Brazil a chystal se k odchodu za Bratrancem Netopýrem a Wuju.

"Počkejte chvíli," zarazilo ho Mudro. "Dokud jsme tady sami, chtělo bych vám říct něco, co možná nevíte. Naše testy prokázaly, že tělo, které nyní obýváte, je asi čtyři a půl roku staré. Průměrná délka života murithelských jelenů je něco mezi osmi až dvanácti lety, takže můžete očekávat, že brzy začnete rychle stárnout. Máte před sebou čtyři až osm let života, ne víc. Je to však mnohem déle, než kolik by vám zbývalo bez tohoto přemístění."

Czillo zmlklo a čekalo na Brazilovu reakci.

Jelen pohodil hlavou, což nepochybně mělo znamenat pokrčení rameny, a přistoupil k bedně s pískem. STEJNĚ VÁM DĚKUJI, načmáral. NENÍ TO DŮLEŽITÉ, doplnil tajuplně a odešel.

Mudro za ním udiveně hledělo. Vědělo, že Brazil je nejspíš nejstarší živá bytost, a také že prokázal přímo nadlidskou životní sílu. Možná chce zemřít, dumalo. A nebo si i teď myslí, že nemůže.

Operace samotná byla opravdu jednoduchá, pouze s lokálním umrtvením. Nejprve však muselo Czillo neurolog najít

ve zvířecím mozku, v němž nebylo centrum řeči, správné nervové dráhy. Postupovalo po jednotlivých kortikálních oblastech, a zatímco se Brazil pokoušel mluvit, počítače třídily získané informace. Za necelou hodinu konečně potřebná nervová vlákna nalezlo. Potom se řešil problém, jak nejlépe provrtat parohy, ale přišlo se na to, že jsou to jen kostěné výrůstky bez nervů, a dál šlo všechno hladce. Mudro zvolilo malou výkonnou vysílačku, jakou používaly Umiau, která byla navíc dokonale vodotěsná, což byla nezanedbatelná přednost. Krabičku šest krát deset centimetrů přišroubovalo k parohu a propojení provedlo pod čelní kostí. Stačila trocha plastické chirurgie a vše, až na mřížku reproduktoru, splynulo s parožím.

"Teď zkuste něco říct," vyzvalo Brazila Mudro. "Počínejte si prostě tak, jako byste chtěl normálně promluvit."

"To jsem zvědav, jak se vám to povedlo," řekl Brazil. "Slyšíte mě? Rozumíte mi?"

"Nádherně!" zajásalo Czillo a radostně si zamnulo úponky. "Tohle je opravdu paměťihodná operace. Dokonce jsem zaslechlo i jakousi hlasovou modulaci!"

Brazil byl také spokojen, přestože slova měla proti myšlence mírné zpoždění, ale na to si určitě zvykne. Jeho nový elektronický hlas mu zněl hodně zvláštně, protože neměl vnitřní rezonanci jako zvuky vytvářené hlasivkami, důležité však bylo, že to fungovalo.

"Kvůli propojení jsem se muselo dostat skrz lebku, tak počítejte s tím, že až odezní účinek anestetik, bude vás pořádně bolet hlava," varovalo ho Mudro.

"To mi nedělá starosti," pravil Brazil. "Bolest dokážu zvládnout."

V předpokoji už netrpělivě přešlapovali Wuju a Bratranec Netopýr.

"Jak se vám líbí můj nový hlas?" zeptal se Brazil.

"Tenký, slabý a plechový," řekl Bratranec Netopýr. "Vysloveně strojový."

"Vůbec není tvůj, Nathane," prohlásila Wuju. "Zní jako kapesní kalkulačka, ačkoli něco z tvého způsobu řeči v něm je - tvé odmlky a výslovnost."

"Konečně můžu začít něco dělat," řekl Brazil svým zvláštním novým hlasem. "Potřebuju si promluvit s czillským vedoucím Skanderova projektu, potom s nějakým šéfem Umiau a taky potřebuju atlas. Ty si zatím sežeň překladáč, Wuju. V tvém případě to bude mnohem snazší zákrok. Neraď bych se zase někdy dostal do situace, že se nedokážes domluvit."

"Doprovodím tě, Brazile, už se tady docela slušně vyznám," nabídl se Bratranec Netopýr. "Ale ten tvůj hlas je opravdu divný. Takový hlásek od tak obrovského tvora! Zdá se, jako by přicházel odnikud. Bude mi chvíli trvat, než si na to zvyknu."

"Díky, žeš mě nazval obrovským tvorem," odpověděl Brazil suše. "Nevíš, jaké to je, chodit po světě a být vždycky menší než všichni kolem - a najednou je ze mě největší tvor v celé zemi."

Brazil se cítil dobře. Znovu převzal velení.

Odešli a zanechali Wuju naprosto zmatenou. Všechno bylo jinak, než si představovala. Najednou je tak chladný a otažitý, myslela si, tak jiný... To přece není Nathan!

A vůbec to není tím hlasem, ale tím, co říká a jak se chová. Takový mrazivý chlad jsem u něj dosud nezažila. Sežeň si překladáč, poručí si a klidně si odkráčí bez jediného slova na rozloučenou...

###

"Chci se ještě naposledy podívat na své staré tělo," pravil Brazil, a tak složitě sestoupili po schodech do sklepa.

Bratranec Netopýr si také všiml změny v Brazilově chování a znepokojilo ho to. Napadlo ho, jestli se přemístěním Brazilova mysl nepoškodila. Některé druhy šílenství a psychických poruch jsou organického rázu, uvažoval. Co když jelení mozek není správný nosič, co když nemá dostatečnou kapacitu? Mohlo se stát, že Brazila je jenom část?

Vstoupili do sálu, kde se v nádrži vznášelo tělo. Podle křivek na obrazovkách a blikání indikátorů bylo dosud živé. Brazil na ně dlouho beze slova hleděl. Bratranec Netopýr mlčel a zkoušel si představit, co by v takové situaci asi prožíval sám.

Nakonec řekl Brazil téměř nostalgickým tónem: "Byla to dobrá schránka. Sloužila mi velmi, velmi dlouho. No, je po všem. Tentokrát bylo lepší dostat novou, než opravovat starou. Jdeme."

Při jeho posledním slově všechny indikátory spadly na nulu a obrazovky ukázaly, že život skončil.

Tělo zemřelo jako na příkaz.

Brazil bez jediného slova odešel ze sálu.

Bratranec Netopýr nevěděl, co si o tom má myslet.

###

"Není pochyb, že doktor Skander tu hádanku rozluštil," přiznalo Ctihodné Manito, které bylo vedoucím projektu.

"Naneštěstí si všechny klíčové objevy nechával pro sebe a po skončení práce vždy velmi pečlivě vymazal paměť. Jediný materiál, který máme, zůstal v počítači, když byl s Vardiou unesen."

"Jakým hlavním směrem se jeho výzkum ubíral?" zeptal se Brazil.

"Byl doslova posedlý naší sbírkou folklóru a legend. Pracoval hlavně s velmi rozšířenou frází Až do půlnoci ve Studni duší."

Brazil přikývl. "To je přesně ono. Řeklo jste však, že tento směr bádání opustil, když se vrátil po tom nuceném přerušení."

"Ano, krátce nato," odpovědělo Ctihodné. "Prohlásil, že to byla slepá ulička, a začal zkoumat Rovníkovou bariéru."

Brazil si povzdychl. "To je zlé. Znamená to, že už nejspíš na všechno přišel."

"Mluvíte, jako byste také znal odpověď," poznamenal Manito. "Nechápu to. Mám všechna výchozí data, která měl doktor Skander, a nenalezlo jsem v nich žádný smysl."

"To proto, že před vámi leží milion kousků skládanky, ale chybí vám představa, jaký výsledný tvar máte složit," řekl

Brazil. "Skander přece znal hlavní rovnici. Neexistuje způsob, jak byste tady na ni mohlo přijít."

"Nechápu, proč mu Czilla dovolila, aby je takhle zneužíval," přisadil si Bratranec Netopýr. "Měl stoprocentní ochranu, spolupráci a přístup ke všemu, co potřeboval, aniž by za to něco odvedl."

Czillo zkormoučeně zavrtělo hlavou. "Myslelo jsem, že máme všechno pod kontrolou. Koneckonců byl přece Umiau, nemohl žít jinde než v oceánu, a tak nemohl nikam cestovat. Navíc ten druhý Příchozí, ten matematik, zmizel. Otázka zněla, či databanky má k dispozici? Nebo je natolik chytrý, že je nepotřebuje? Czill si zkrátka nemohl dovolit doktora Skandera nepodporovat."

"Máte nějakou představu, kde by teď mohl být?" zeptal se Brazil.

"Ovšemže víme, kde je. Dalo nám to dost práce. Nachází se s jistou skupinou v šestce robotů, kteří si jednoduše říkají Národ. Obdržela jsme zprávu, že tam dorazili, a protože s Národem obchodujeme s informacemi, použila jsme našeho vlivu, aby je zadrželi na tak dlouho, jak to jen půjde."

Brazil řekl vzrušeně: "Jsou tam ještě teď? Mohli bychom se k nim dostat?"

"Ano, ještě tam jsou," odpovědělo Ctihodné Manito, "ale ne nadlouho. Roboti si užili od Akkafanů hotové peklo. Akkafský velvyslanec, baron Azkfru, dokonce Národu vyhrožoval bombardováním. Mohl by jim skutečně značně uškodit. Nakonec se dohodli, že je dnes propustí."

"Kdo všechno je v té skupině?" zeptal se Bratranec Netopýr. "Jestli není dost silná, dalo by se něco podniknout."

"Už jsme nad tím uvažovala," odpovědělo Manito. "Nechceme však, aby bylo Czillo Vardia zabito spolu s ostatními. Kromě něj a doktora Skandera je ve skupině jedna Akkafanka, markling Hainová. Akkafané jsou obrovští brouci, pohybují se velmi rychle, umí létat, mají nepříjemné žihadlo a žerou živé tvory. A doprovází je ještě podivný Severan, o němž mnoho nevíme. Říkají mu Věstec a Vykladač, ale nepodařilo se nám zjistit, zda je to jedna osoba nebo dvě."

"Hain!" zvolal Brazil. "Ten Čuñas musí být u každé špatnosti."

"Vy tu Hainovou znáte?" zeptal se Bratranec Netopýr zvědavě.

Brazil přikývl. "Zdá se, že to bude pěkná cháška." Pak se obrátil na Manito. "Přineslo jste mi ten atlas, o nějž jsem žádal?"

"Jistě," odpovědělo Manito a ukázalo na obrovskou knihu na stole.

Brazil otevřel knihu čumákem a začal v ní listovat širokým jazykem. Našel mapu jižní polokoule a soustředěně ji studoval. "Sákryš," zabručel, "tihle jeleni nemají zrovna moc dobré oči."

"Pomůžu vám," ozvalo se Ctihodné. "Stejně je to czillsky, takže to asi nepřečtete."

Brazil zavrtělo hlavou. "To je dobré. Poznám, kde jsme my a kde oni. Jsme na tom přibližně stejně. Do Ghlmonu na severním pobřeží oceánu nám zbývají dvě šestky. Národ je na východní straně téhož oceánu, takže mají před sebou taky dvě šestky, aby se tam dostali."

"Jak to můžete vědět?" vyhrklo Manito užasle. "Vy už jste tady někdy byl? Myslelo jsem -"

"Ne," odpověděl Brazil. "Tady ne." Otočil několik stránek a důkladně si prostudoval mapu nějaké šestky. Pak opět zalistroval, prohlédl si další mapu a potom ještě jednu. Postupně si prohlédl pět šestek.

Náhle zvedl hlavu a podíval se na zmatené Czillo. "Můžete mi zprostředkovat kontakt s nějakým představitelem Umiau? Něco nám za Skandera dluží. Naše uprchlíky čeká netechnická šestka Slecron, což je z našeho pohledu dobře, a Ekh'l, kde může být v těchto časech cokoli. My máme před sebou Alisltl, ale ve srovnání s ním byl Murithel procházkou růžovým sadem. Následuje Ivrom, který se mi také vůbec nelíbí, ale není jak ho obejít. Ivrom doufám zvládneme, ale kdybychom mohli přeplout šestku Umiau na nějaké lodi, vyhnuli bychom se nepříjemnému Alisltlu a možná by se nám podařilo získat náskok. Jestli se totiž budou držet pobřeží - a myslím, že budou, protože tam je to nejschůdnější - mohli bychom je předhonit a zadržet tady." A zapíchl čumák do mapy. "Na severním výběžku tohoto zálivu v Ghlmonu."

"Jen tak ze zvědavosti," oslovil Bratranec Netopýr Ctihodné, "říkalo jste, že Umiau byly před prvním pokusem o únos Skandera varovány. Teď jste nám prozradilo, že je zadržel Národ. Kdo vás informuje?"

"To kdybychom věděla!" odpovědělo Manito. "Tyto informace, napsané czillsky, vyjely z tiskárny na naší ambasádě v Zóně."

"Ale kdo je odeslal?" naléhal Bratranec Netopýr. "Copak je v téhle hře ještě někdo třetí?"

"Doufal jsem, že mi to povíš ty," řekl Brazil zpríma.

Bratranec Netopýr vykulil oči. "Já? No dobře, přiznávám, že jsem v Dillii věděl, kdo jsi, a že jsem se k tobě připojil záměrně. Ale zastupuji pouze zájmy svého národa. Dostali jsme podobnou zprávu do Zóny jako Czilla a Umiau. Stálo v ní, kde a kdy budeš a že hodláš sledovat Skandera a Varnetta. Odesílatel byl neznámý, ale padlo rozhodnutí, že se budeme na akci podílet. Vybrali mě, protože jsem zcestovalejší než většina našich lidí. Ale já jako třetí strana? Ne, Brazile. Přiznávám pouze, že jsem nebyl tak docela upřímný, ale už ses mohl přesvědčit, že jsem na tvé straně."

"Tak to je zlé," odpověděl Brazil. "Velmi rád bych našeho tajemného informátora poznal a taky mě zajímá způsob, jakým ty informace získává."

"Vypadá to, že fandí nám," řekl Bratranec Netopýr optimisticky.

"Tady nikdo nikomu nefandí. Každý hraje sám za sebe," odsekl Brazil. "Ty, já, všichni. Bude už tak dost těžké vypořádat se se Skanderovou skupinou. Nerad bych dorazil do cíle, jen abych zjistil, že naše vstřícná třetí strana má v úmyslu odstranit všechny, kteří ten závod přežijí."

"Vy s nimi chcete závodit?" zeptalo se Ctihodné Manito.

"Přesně tak. O to tady přece jde. Poslední otázka - co naposledy Skander řešil na počítači?"

Czillo se chvíli nervózně prohrabovalo papíry, než vytáhlo dva listy. "Vlastně řešil dvě otázky. Jednak počet Příchozích v šestkách, které po obou stranách hraničí s Rovníkovou bariérou."

"A odpověď?"

"Žádnou v záznamech nemám, je to však opravdu velmi zajímavý problém. Ve skutečnosti nejsou šestky ležící podél rovníku tvořeny jediným šestiúhelníkem, ale dvěma sousedícími polovinami, protože je Rovníková bariéra v půlce přetíná. Proto jsou rovníkové šestky dvakrát tak široké, ale na výšku, kde vede místo hranice Rovníková bariéra, poloviční..."

"A ta druhá otázka?" zeptal se Brazil netrpělivě.

"Zda má číslo šest nějaký zvláštní vztah k šestkám podél Rovníkové bariéry, zejména co se týče místopisu, biologie a podobně."

"A odpověď?"

"Byla v počítači, když k tomu incidentu došlo. Výtisk z tiskárny si sice únosci odnesli, ale výsledek zůstal v paměti, a tak ho známe."

"Dozvíš se to?" zeptal se Brazil rozzlobeně.

"Tedy... V šesti z oněch rozpůlených šestek, abych tak řeklo, má být v místě Rovníkové bariéry jakýsi přístup až na její dno. Ty šestky jsou rovnoměrně rozmístěny kolem planety, takže spojíte-li polární Zóny přes tyto body, rozdělíte planetu na naprosto stejné šestiny."

"Ten všivák!" zaklel Brazil. "Přišel na to! Teď už mě opravdu nic nepřekvapí!"

V té chvíli vešlo do místnosti další Czillo a zmateně hledělo z jelena na netopýra. Nakonec přistoupilo k Bratrancovi a ostýchavě se zeptalo: "Jste kapitán Brazil?"

"Ne, já ne," řekl Bratranec Netopýr a ukázal kožnatým křídlem na jelena. "To je kapitán."

Czillo nedůvěřivě pohlédlo na obrovského murithelského jelena, který byl zjevně jen pouhým zvířetem. "Tomu nemůžu uvěřit!" pravilo stejným tónem jako každý, kdo se s jelenem setkal. Zřejmě však usoudilo, že by to mohlo aspoň zkusit, protože nakonec jelenovi otázku zopakovalo: "Jste kapitán Brazil?"

"Ano?" odpověděl pobaveně a současně zvědavě. Kapitán Brazil?

"Totiž," řeklo Czillo tiše, "myslím, že jsem se hodně změnilo, ale ne tak jako vy. To je úžasné!"

"Kdo jste? Chci říct, kdo jste bylo?" zeptal se Brazil.

"Jsem přece Vardia, kapitáne," odpovědělo Czillo.

"Vždyť Vardiu unesli ti brouci!" namítl Bratranec Netopýr.

"Já vím," odpověděla Vardia, "a to mě právě strašně trápí."

18

Národ - znovu na cestě

"K čertu s karanténou!" mružel Skander, když zase seděl v sedle na zádech Hainové, protože ho žluté ovzduší a nepohodlí dýchacího přístroje notně znervózňovalo, jeho slova však byla natolik utlumena maskou, že mu nebylo rozumět.

"Přestaňte brblat, Skandere," řekl Vykladač. "Zbytečně plýtváte kyslíkem, stejně vám rozumím jenom já. Vždyť to bylo jen malé zdržení."

Vardia, jejíž mluvidla nebyla spojena s dýchacím ústrojím, se zeptala: "Kdo je za to zodpovědný? Kdo věděl, že jsme tady a že jsme se ubytovali právě v tomto hotelu? Třeba nás Czilla vystopovala," dodala s nadějí.

"Vy zas plýtváte nadšením, Chone," odvětil Vykladač. "Musí vám být jasné, že nás tento nepatrný odklad pouze zpomalil, ale nezastavil ani neodstrašil - ani vás nikdo neosvobodil. Cítíme za tím někoho mnohem zlovolnějšího. Má to na svědomí ten, kdo instaloval odposlouchávací zařízení do baronovy kanceláře v Zóně a zmařil naši první akci před několika týdny."

Bylo to poprvé, co se o této události před Vardiou někdo zmínil. Přimělo ji to k zamyšlení nad vším, co se jí dosud přihodilo, počínaje tíšňovým voláním, i když vysílačka na Dalgonii nebyla zapojena, přes zmizení vznášedel a přistávacího modulu, až k otázce, proč se otevřel Tunel do Studny v Zóně, zrovna když byli všichni uvnitř. Také si vzpomněla, jak kapitán Brazil tvrdil, že je něco přitáhlo, a hned ji napadl Serge Ortega, ten podivný hadí muž. Existovalo bezmála osm set možností, a přesto je v Zóně přivítal jediný člověk, který Brazila osobně znal. Byla to jen náhoda?

Když všechno domyslela do nejmenších podrobností, dostala vztek. Někdo je všechny zneužívá a postrkuje jimi jako figurkami na šachovnici!

Pak se zamyslela nad jejich přidělením do šestek. Skander se dostal do šestky důvěřivých Umiau, které mohl bez obtíží podvádět, navíc mu byl umožněn přístup k veškerému vybavení, které pro své záměry potřeboval. A ona sama se objevila hned v sousední šestce, pak ji přidělili - opravdu přidělili - ke Skanderovi a společně s ním unesli. Ale kdo za tím stojí? Nejspíš někdo, kdo pracuje pro tu nechutnou Hainovou!

A ke všemu se doslechla, že když se kapitán Brazil vrátil z domovské šestky do Zóny, vypadal stejně jako na palubě své lodi. Proč ho Brána nezměnila? A co ta dívka, ta nešťastná oběť houby, která byla umístěna v té nejlepší šestce, jaká se pro ni hodila, aby se znovu mohla stát člověkem? Brazila k ní něco přitahovalo, takže nejspíš jsou nyní spolu...

Proč? podivila se. Kvůli sexu? To přece dělají jen zvířata! Nikdy nechápala, jak se to mohlo některým lidem líbit. Pokud se to jen trochu podobá jejímu dělení, tak to nemůže být příjemný zážitek. Jak mohl takový významný člověk, jímž kapitán Brazil bezesporu byl, kvůli nějaké umírající dívce, kterou vůbec neznal, ohrozit nejen svou kariéru, ale i život? I kdyby ji tenkrát zachránil, stejně mu to nemohla splatit, vždyť už byla na úrovni nemyslího živočicha. Mělo by větší smysl poslat ji do Pohřební továrny, protože by aspoň zúrodnila nějaké pole.

Možná proto se filozofie Komsvětů tak úspěšně šíří, pomyslela si Vardia. Protože je racionální a plánovitá. Stejně jako v Czillu nebo tady u těch robotů. Byla si naprosto jista, že ani taková špinavá banda, k níž patří Hainová, nemůže rozmachu tak dokonalého zřízení zabránit. Tyto dvě rozumné šestky toho byly důkazem.

"V dalších hotelech nás obslouží stejně dobře, ale rozhodně tam už nezůstaneme tak dlouho," pravil Vykladač a vytrhl tím Vardiu ze zasnění. "Předpokládáme, že tuto šestku, kde nejsme příliš populární, opustíme do dvou dnů. Přes Slecron to nebude sice rychlejší, ale o mnoho snazší. Slecron není s nikým ve spojení. Budou nás ignorovat a nebudou nás zdržovat. O Ekh'lu nemáme žádné informace, ale jsme přesvědčeni, že ať už se tam stane cokoli, nezastaví nás to."

"Odkud berete takovou jistotu?" zeptala se Vardia. "Z nějakého dalšího Věštcova proroctví?"

"Napovídá to logika," odpověděl Vykladač. "Byli jsme zadrženi úmyslně. Z jakého důvodu? Aby byl někdo na rovníku dřív? O tom pochybuji. Bylo by snazší nás zabít, než nás tímto způsobem zdržovat. Ne, někdo chce, abychom se tam dostali. Chce však být u toho, až tam dorazíme, protože toho sice ví hodně, ale neví to, co doktor Skander - jak se dostat do Studny. Chce dovnitř s námi, snad je to dokonce i náš spojenec, protože už dozajista podnikl patřičné kroky, aby nás cestou k cíli nikdo nepředhonil. A nemylte se, nejsme jediná výprava. Věstec soudí, že nevstoupíme dovnitř, dokud se všichni Příchozí z poslední skupiny nespojí. To nám vyhovuje, neboť do té doby jsme pro našeho neznámého velmi důležití."

"A teprve budeme," vybafla nečekaně Hainová.

19

Nedaleko hranice Umiau s Ivromem

Co svět světem stojí, něco takového na Studnici světů ještě neviděli. Po moři plul široký vor s dillským kentaurem, velkým jelenem, dvoumetrovým netopýrem a zeleným Czilem, který táhlo deset Umiau v postrojích. Kromě Brazilových zavazadel si cestovatelé vezli ještě velký žok sena a bednu prsti.

"Proč nás nemohou Umiau odvézt až na konec cesty?" zeptala se Vardia Brazil.

Jelen k ní otočil hlavu. "Pořád si nemůžu zvyknout na myšlenku, že jste na dvou místech najednou," ozvalo se z reproduktoru v paroží. Díky šplouchání vody a svištění větru nad hladinou ho bylo stěží slyšet, pokud člověk nestál přímo před ním.

"Taky mi chvíli trvalo, než jsem se smířila s tím, že z toho malého kapitána, kterého jsem znala, je nyní obrovský jelen. A teď mi prosím odpovězte na otázku."

"Je to příliš nebezpečné," řekl Brazil. "Poplujeme tak daleko, jak to bude možné, dál na sever jsou však silné proudy, víry a podobné nepříjemnosti. Také s obyvateli další mořské šestky se velmi těžko vychází. Umiau by jim uplavaly, ale náš vor by ty dravé ryby s dvaceti řadami zubů rozžvýkaly dřív, než bychom se stačili představit. Ne, raději zkusíme ujít těch sto šedesát kilometrů Ivromem."

"Co je v Ivromu, Nathane?" zeptala se Wuju.

Obstarala si překladač a už překonala většinu výhrad, které k němu zpočátku měla. Brazil se k ní teď choval mile a říkal jí jen samé hezké věci, a tak se uklidnila. Pořád v něm však přetrvávalo cosi cizího, cosi nedefinovatelného, co všichni cítili, ale nikdo to nedokázal pojmenovat.

Wuju si o tom promluvila s Bratrancem Netopýrem. "Jak by ses asi cítila ty," odpověděl otázkou, "kdyby ses probudila ne jako Dillanka, ale jako obyčejný kůň? A kdybys pak viděla své mrtvé tělo? Byla bys pořád stejná?"

I když Wuju tohle vysvětlení víceméně přijala, Bratranec Netopýr mu sám nevěřil. To, v čem se Brazil změnil a co u něho bylo nové, bylo jakési charisma neoddiskutovatelného vůdcovství, naprosté přesvědčení o správnosti svého úsudku a nezlomná sebejistota. A také už málem přiznal, že zná řešení hlavního problému - že se dokáže dostat do řídicího střediska, ovládnout tento svět a možná i víc.

Sebevědomí Bratrance Netopýra však spíš stouplo, místo aby tomu bylo naopak, protože tenhle člověk, jenž znal všechny odpovědi, neměl ruce, a dokonce si sám nedokázal ani otevřít dveře. Co víc si mohl přát? Jen ať nás dostane dovnitř, myslel si samolibě. Jen ať nám ukáže, jak to všechno funguje.

"Nathane!" řekla Wuju hlasitěji. "Co je v Ivromu? Neřekls nám to."

"Protože to nevím, dušinko," odpověděl roztržitě. "Jsou tam hluboké lesy a v nich spousta zvířat, většinou známých. Podle atlasu taky koně a vysoká zvěř. Je to netechnická šestka, takže pravděpodobně opět dojde na meče a kopí. Inteligentní formou života je zřejmě nějaký druh hmyzu, ale spolehlivě to nikdo neví. Ty činné sopky nalevo jsou v Alisstlu, je to impozantní, ale nepřekonatelná překážka. Žijí tam plazi s tlustou kůží, vydrží teploty blízké bodu varu a žerou siru. Možná jsou hodní, ale nikdo k nim nezaskočil na návštěvu, aby to zjistil."

Wuju pohlédla na řetěz vulkánů. Z většiny stoupal hustý kouř, z jednoho ke všemu vytékal ohnivý proud lávy. Zachvěla se, přestože nebylo chladno.

"Tenhle způsob cestování mám nejraději!" zvolal Brazil nadšeně a zhluboka se nadechl slaneého vzduchu. "Není to báječné? Kdysi dávno, ještě na Staré Zemi, jsem se na pyšných korábích plavil po všech mořích a oceánech. Bylo to strašně romantické. Vůbec se to nedá srovnat s životem na nákladních kosmických lodích jen ve společnosti počítačů a simulovaných hvězd."

"Kdy přistaneme?" zeptala se Wuju, které z toho houpání a zmítání, jež se Brazilovi tolik líbilo, bylo poněkud nevolno. Byla sice šťastná, že Nathan má z plavby požitky a že mluví, jako by to byl zase její Nathan, ale kdyby si mohla vybrat mezi mořskou nemocí a pevninou, zvolila by pevnou zem.

"Umiau to zvládly výjimečně rychle," odpověděl. "Ve svém žívlu jsou opravdu úžasně silné. Musím si zapamatovat, že mají takovou sílu, abych náhodou nepodcenil našeho doktora Skandera."

"Ano, ale kdy?" žadonila Wuju.

"Zítra ráno. Pak už nám to do Ghlmonu nebude trvat déle než den, protože nemusíme přejít celý Ivrom napříč, ale jen podél jedné strany, a další den na konec zálivu v Ghlmonu."

"Opravdu si myslíte, že se tam s nimi setkáme - myslím s tou druhou skupinou?" zeptala se Vardia. "Strašně bych chtěla vysvobodit sestru ze zajetí těch netvorů."

"Setkáme se s nimi," ujistil ji Brazil, "pokud je předhloníme, což je při této rychlosti pravděpodobné. Vím, kam míří, a až se tam dostanou, už na ně budeme čekat."

"Nemohl bych v noci prozkoumat Ivrom?" zavolal na Brazila Bratranec Netopýr. "Z těch ryb mi začíná být nevolno."

"Spoléhám na tebe, Bratranče Netopýře," odpověděl Brazil se smíchem. "Dobře si prohlédni, čím si budeš cpát břicho, abys nám mohl vyprávět, jaké lahůdky v Ivromu žijí."

"Ale už žádné záchranné akce ze chřtánu smrti," řekl Bratranec Netopýr stejně bezstarostně.

"To nemůžeš nikdy vědět," pravil Brazil o něco vážněji. "Možná tentokrát zachráním já tebe."

###

Ani Umiau o Ivromu nic nevěděly, což bylo pochopitelné, protože udržovaly styky výhradně s Czilem, neboť potřebovaly jeho technické vybavení, které si samy vyrobit nedokázaly. Mořské národy, s nimiž sousedily, sice znaly, ale nevycházely s nimi nejlíp, a Alisstl byl zas příliš horký na to, aby se o něj zajímaly.

Ivrom, jak stálo na starých mapách, bylo jméno země, nikoli obyvatel. Rozkládaly se tam hluboké lesy a tiché luhy, jimiž protékaly stovky říček a potoků, jež se však neslévaly do velkých řek. Byla to netechnická šestka, bylo obtížné se tam dostat a ještě obtížnější po ní cestovat; nejspíš za tu námahu ani nestála. Hlavní potíž však spočívala v tom, že se z Ivromu nikdo nikdy nevrátil - ať už se tam vydal kvůli bádání, navázání kontaktu nebo aby jím jen prošel - a už o něm nikdo nikdy neslyšel. Proto výprava raději zakotvila u útesu vyčnívajícího z hlubokého moře, přestože nebylo tak pozdě, aby se nemohli utábořit na břehu.

Pobřeží vypadalo velmi lákavě. Vzduch měl teplotu kolem dvaceti stupňů Celsia, byl sladký, svěží a příjemně vlhký, na modré obloze plulo jen několik lehkých načechnutých obláčků. Nezdálo se, že by si tahle šestka svou pověst zasloužila.

Podél pobřeží se táhla žlutá písčitá pláž. Dříví, vyplavené bouřemi, leželo nad hranicí přílivu, kde začínal les. Rostly tam mohutné jehličnany a husté křoviny, ale nepůsobily podezřele ani zlověstně. Než se docela setmělo, zahlédli ondatry, sviště a pár drobných lesních živočichů.

Tahle krajina připomněla Brazilovi podobná místa na Staré Zemi před tím, než byla zničena. Dokonce i ptáci, kteří se slétali na noc do větví vysokých stromů, vypadali hodně pozemsky, rozhodně víc než ve většině šestek, jimiž dosud prošel.

Rád by z paměti vydoloval o Ivromu víc podrobností, ale nešlo to. Nemůže vědět všechno, pomyslel si, i když mozek stojí při mně a už od šestky Čtyřicet jedna mi projevuje zvláštní péči.

Hmyz, vtíralo se mu na mysl, byl to však přesně ten typ informace, kterou člověk nezíská osobní zkušeností, ale jen někde náhodně zaslechne, aniž ji věnuje pozornost. Nejspíš se všechno natolik změnilo, že na tom asi nezáleží, pomyslel si. Evoluce živé hmoty a přírodní děje jako eroze a sedimentace, horotvorné procesy a další síly fungují v každé šestce v souladu s jejími zákony, takže i na Studnici světů, stejně jako všude jinde ve vesmíru, se všechno neustále mění.

Tma skryla pobřeží všem zrakům s výjimkou Bratrance Netopýra, který zprvu tvrdil, že nevidí nic jiného, než co viděli za světla, pak se však opravil: "Ale možná tam přece něco je, jenže na tuhle vzdálenost si nejsem jistý. Vypadá to jako droboučká mrkající světýlka - pomrkávají po celém lese a zvolna poletují sem a tam."

Světlušky, pomyslel si Brazil. Copak jsem jediný z našeho kouta Galaxie, kdo si vzpomene na světlušky?

"Tak už leť," řekl Bratranec Netopýrovi, "ale buď opatrný. Tahle země sice vypadá mírumilovně, ale má dost hrůzostrašnou pověst. Vím jenom, že dominantní životní formou je tady hmyz, jinak nedokážu přijít na nic, co bych ti mohl poradit. Prostě si dávej pozor na hmyz, i na ten sebemenší a sebebezvýznamnější. Mohlo by se z něj vyklubat něco, s čím bychom se měli raději spřátelit."

"Hmyz je sice běžnou součástí mého jídelníčku," pravil Bratranec Netopýr smířeně, "ale pokud nebudu muset, nedotknou se ani mušky. Udělám jen rychlý průzkum a hned se vrátím."

A odlétl do tmy.

Avšak když příštího rána vyšlo slunce, Bratranec Netopýr pořád nebyl zpátky.

20

Na hranici Národa a Slecronu - ráno

Náhle se vzduch pročistil a vstoupili do jasného slunečního světla.

"Můžete odhodit dýchací přístroje," pravil Vykladač. "Už je nebudete potřebovat. Vzduch je tady pro všechny bezpečný."

Skander si stáhl masku a strčil ji do zavazadla. "Já si ten svůj nechám a domnívám se, že byste si je raději měli ponechat všichni. Nemám naprosto žádnou představu, jak to uvnitř vypadá, ale předpokládám, že by se nám zbytek vzduchu v láhvích mohl hodit. Jestli je zařízení zcela automatické, nemusí tam být vůbec žádná atmosféra."

"Toho jsme si velmi dobře vědomi, doktore Skandere," zasáhl Vykladač. "My rovněž nedokážeme existovat ve vakuu - Věstec potřebuje argon a neon a já xenon a krypton. Tyto plyny se prozatím vyskytovaly v dostatečném množství ve všech šestkách. Naši expedici jsme však připravovali dlouhé týdny, proto počítáme i s možností, že budeme muset vstoupit do vakua - v tom případě by vám tyto jednoduché přístroje stejně nebyly k ničemu. V zavazadlech máme skafandry speciálně upravené pro každého z vás."

"Proč jsme je nepoužili v té pekelné díře, kterou jsme zrovna prošli?" zabručela Hainová hrubě. "Pálí mě celé tělo!"

"Bylo tam příliš mnoho ostrých předmětů, o něž by se skafandry mohly předčasně poškodit," odpověděl Vykladač. "Stálo vás to jen trochu nepohodlí, nic víc. Domnívali jsme se, že bude lepší neriskovat a nepoužívat je, pokud to nebude nezbytně nutné."

Hainová bručela a klela. Skander se k ní brzy přidal, protože rychle osychal a pokožka ho začala příšerně svědit. Jediné Vardia byla spokojená, neboť modrá obloha byla bez jediného mráčku a slunce vesele zářilo. Ke všemu ucítila

výživnou půdu.

"Co je tohle vlastně za zemi?" zeptal se Skander. "Jsou tady vůbec nějaké řeky, abych se mohl smočít?"

"Přežijete to," odpověděl Vykladač. "Zmírníme vaše nepohodlí, jakmile to bude jen trochu možné. Jsou zde řeky, potoky a jezera. Najdeme-li nějaký dostatečně mělký tok, abyste nám nemohl uplavat, doktore Skandere, vaše přání bude vyplněno."

Krajina nebyla téměř vůbec zalesněná, rostly tam však nízké keře a poléhavé byliny, ale především hotová záplava obřích květů, doslova miliony, kam jen oko dohlédlo. Měly jasně oranžové středy obklopené osmnácti dokonale tvarovanými bílými okvětními plátky, jak spočítal Skander, stonky byly vysoké od jednoho do tří metrů.

Mezi květinami poletoval přerostlý blanokřídlý hmyz, zřejmě příbuzný včelám, asi padesát centimetrů dlouhý a pořádně chlupatý, na zadečcích žlutočerně pruhovaný. Nápadně se podobal čmelákům i tím, že netvořil roje.

"Není to nádhera?" zajásala Vardia. "Je to nádhera!"

"Jestli můžu vyjádřit svůj názor," ozval se Skander, "tak jsou ti pruhovaní parchanti moc hluční!"

"Tihle bzučáci tady vládnou?" zeptala se Hainová.

"Ne," odpověděl Vykladač a musel přistoupit k Akkafance hodně blízko, aby se navzájem slyšeli. "Pokud jsem to dobře pochopil, jde o jistou formu symbiózy. Dominantní jsou květiny a ten hmyz se jen stará o jejich semena. Z každého semene se v půdě vyvine malá mozkovna, z ní vypučí lodyha a nakonec se rozvine květ."

"Třeba bych mohla pár těch upištěných šmejdu sežrat," řekla Hainová a oči jí mlsně zasvítily.

"V žádném případě!" vykřikl Vykladač. "Nevidíte, že květiny právě tvoří semena? Ten hmyz je sice neopyluje, jenom rozsévá, ale nevíme, co dalšího má za úkol. Zdá se, že za odměnu dostává od květin potravu - všimněte si tohoto čmeláka, který právě dosedl na květ a zastrčil sosák do oranžového středu. Pokud je květiny krmí, musí zas čmeláci na oplátku dělat něco pro ně."

"Nemohou vytahovat kořinky," řekla Vardia účastně. "Jaký to má smysl, mít mozek, když nevidí, neslyší, necítí ani se nehýbou? Co je tohle za dominantní druh?"

Dokonalý Komsvět, pomyslel si Skander sarkasticky, ale nahlas řekl: "Myslím, že to za kytky dělají čmeláci. Chvilí je pozoruj a uvidíš, že z jedné květiny odletí na druhou, pak se zas vrátí na tu první. Oblétí deset jiných květin, ale mezitím se vždycky vrátí k té jedné jediné."

Vardia si povšimla malého kopečku v trávě a hned z něho zvědavě odstranila hlínu. "Honem se pojdte podívat!" zvolala nadšeně. "Je to semínko! A je na něm přilepené nějaké vajíčko! Čmeláci asi připojí ke každému semínku vajíčko, než je zasadí do hlíny, aby rostla spolu. A vidíte, jak tady z obalu semínka vyrůstají tenoučké kořinky, obrůstají vajíčko a vypouštějí nějakou šťávu?"

Skander se tak naklonil, že by vypadl ze sedla na zádech Hainové, kdyby nebyl připoutaný bezpečnostními pásy. "Pozoruhodné!" Jako bývalému exobiologovi mu stačil jediný pohled, aby poznal, oč jde. "Samozřejmě, samozřejmě! Tak přece komunikují. Ten čmelák je vlastně robot s naprogramovaným mozkem. Vyvíjejí se společně a vsadím se, že čmelák je schopen letu teprve ve chvíli, kdy se otevře květ. Ať už cokoli uvidí, uslyší nebo se čehokoli dotkne, má za úkol sdělit to své květině. Posílají si je mezi sebou se vzkazy, jako milostná psaníčka, a tak se domlouvají. Tyto květiny sice vedou bohatý společenský život, ale jaksi až z druhé ruky."

"Zní to logicky," připustil Vykladač. "Hainová, doporučuji vám, abyste pojídala všechno jiné, jen ne květiny a čmeláky. Bylo by nepříjemné čelit mnohamilionové armádě naprogramovaného hmyzu. Musíme se chovat mírumilovně."

"Tak jo," souhlasila Hainová mrzutě. "Ale jestli tady nebude nic jiného k žrádlu, tak na to kašlu."

V té chvíli se jim k nohám prudce snesl obrovský čmelák a začal zahrabávat odkryté semínko s vajíčkem. Když byl hotov, odletěl k jedné květině a zastrčil hlavu do jejího středu. Cestovatelé zvědavě čekali, co se bude dít dál. Za okamžik čmelák květinu opustil, přiletěl k nim a chvíli před nimi s hrozivým bzučením visel ve vzduchu, než začal přelétat od jednoho ke druhému. Zůstali bez hnutí stát, jenom Hainová neodolala, aby svými tykadly nepoznamenala: "Jestli ten šmejd udělá jediný podezřelý pohyb, okamžitě ho schramstnu."

Nakonec čmelák přilétl k Vardii, zakroužil nad ní a znenadání jí přistál na hlavě. Než se stačila vzpamatovat, zarazil jí sosák ostrý jako nebožez rovnou pod list hned vedle lodyhy.

Cestovatelé vyděšeně ztuhli, jenom Hainová řekla: "Já ho plesknu."

"Ne!" zadržel ji Skander. "Nechej ho být, za minutku uvidíme, co z toho bude."

Vardia sice neměla žádné centrum pro registraci bolestivých podnětů, zato měla v centrálním nervovém systému projekční oblasti, jež jí zprostředkovávaly počítky z různých částí těla, proto cítila, jak do ní ten tvor vstupuje a jak ji zkoumá. Když se dotkl svazku nervových vláken, jimiž mohl čerpat informace přímo z jejích mozků, všechno ztmavlo a záhadný hlas, tolik podobný hlasu jejích myšlenek, pouze mnohem silnější, se zeptal: Kdo jsi, čím jsi a co tady chceš?

Ta cizí mysl byla tak mocná, že ji doslova zhypnotizovala. Byl to spíš příkaz než otázka. Nedokázala se bránit, musela odpovědět: "Jsme cestující a jenom vaši šestkou procházíme cestou na rovník."

Pak ucítila, že sosák zmizel, znovu se rozjasnilo a mohla opět vnímat okolí. Ještě zahlédla odlétajícího čmeláka.

"Var..." začal Skander, ale hned se opravil: "Chone, co se stalo?"

"Mluvílo to ke mně. Zeptalo se mě to, kdo jsme, a já řeklo, že chceme projít jejich šestkou na rovník. Ale bylo to hrozně silné! Mělo jsem pocit, že musím odpovědět, ať se zeptá na cokoli, a udělat, cokoli mi poručí."

Věštec a Vykladač se vznesli k Vardiině hlavě, aby ji mohli prozkoumat, ať už na to měli jakékoli vybavení. Když se tak vznášeli pár centimetrů nad její hlavou, cítila zvláštní mravenčení. Pochopila, že nelétají, ale že jsou něčím nadnášeni.

"Ani známka po zranění," řekl Vykladač, když se zase snesl na zem. "Zajímavé. Jedna z těch květin je zvědavá, a protože vy jste tady jediným představitelem rostlinné říše, vybrala si vás. Pokud ten čmelák ještě přiletí, zůstaňte

klidně stát a dovolte mu, aby to udělal znovu.

Ujistěte ho však, že jim nechceme ublížit a že se budeme snažit co nejrychleji jejich zemi opustit. Řekněte mu, že se budeme držet pobřeží a budeme velmi opatrní."

"Myslím, že mu nedokážu říct nic jiného, než na co se mě zeptá," zašeptala Vardia. "Ach ne, už se vrací!"

Podruhé čmelák nemusel nic zkoumat, rovnou se napojil na správné nervové dráhy a přikázal: Příjem! Vardia měla pocit, jako by ji něco vymačkávalo, jako by ji někdo až po paty vysával slámkou do poslední kapky její podstaty. Trvalo to několik minut.

"Podívejte!" vykřikl Skander. "No nazdar, Czillo koření! A za jasného dne! Co s ním ten parchant provádí?"

Čmelák přelétl zpátky na květinu.

"Nemůžeme dělat nic jiného než čekat," rozhodl Vykladač. "Neznáme zdejší zákony. Zdá se však, že ten hmyz dokáže ovládat pouze rostliny. Zůstaňte klidní a ponechte událostem volný průběh."

Hainová se Skanderem na zádech přistoupila k nehybné Vardii a strčila do ní zobanem, Czillo však vůbec nezareagovalo a oči mělo naprosto prázdné. "Utáboříme se, nebo tady tu zeleninu necháme?" zeptala se Hainová znechuceně.

"Trpělivost, Hainová, trpělivost," napomenul ji Vykladač. "Nemůžeme si dovolit jít dál, dokud tohle drama neskončí, i kdyby mělo trvat celé hodiny. Cesta touto šestkou je dlouhá přes dvě stě kilometrů a dozajista byste ji ráda přežila."

A tak trpělivě čekali. Opravdu to trvalo celé hodiny.

###

Vardia si připadala jako ochrnutá, neviděla, neslyšela a necítila, ani se nemohla pohnout. Ale nebylo to, jako by spala - věděla, že žije, jenom nevěděla kde.

Když se znovu dostavil pocit vysávání, uvědomila si něčí přítomnost. Nechápala, jak to může vědět, ale něco v ní v každém případě bylo. Náhle ji zase ovládlo to velitelské myšlení, které ucítila, když k ní čmelák přilétl poprvé, a celou ji pohltilo.

Slučuji to, co jsi ty, s tím, co jsem já, řekl ten hlas.

A tak se také stalo.

Její mysl doslova explodovala. Zoufale se snažila vzdorovat, pokoušela se udržet si svou individualitu, ale cítila, jak se rozplývá a mísí s mnohem větší, silnější a nesmírně cizí osobností obdařenou neuvěřitelnou plejádou myšlenek, vzpomínek, obrazů a představ.

Proč se bráníš? zeptal se hlas, který mohl být právě tak její jako cizí. Poddej se. Tohle jsi přece vždycky chtěla. Dokonalý soulad harmonického spojení. Poddej se.

Bylo to nenapadnutelně logické. Poddala se.

###

"Pozor!" vykřikl Skander. "Vrací se!"

Čmelák opět přistál Vardii na hlavě a zase do ní ponořil sosák. Tentokrát mu to zabralo třikrát čtyřikrát víc času než posledně. Konečně si to odbzučel zpátky ke své květině.

Do Czilla se začal pomalu vracet život. Pohnulo očima a rozhlédlo se, zahýbalo úponky, vytáhlo kořínky a protřepalo si nohy.

"Chone, jsi v pořádku?" zeptal se ustaraně Skander.

"Jsme v pořádku, doktore Skandere," odpověděla Vardia hlasem, který byl sice její, a přesto byl jiný. "Nyní můžeme jít dál bez jakýchkoli problémů."

Věstec začal vzrušeně poblíkávat světlýky a Vykladač řekl: "Věstec tvrdí, že už nejste Czillo z naší skupiny. Opět došlo ke změně kauzálního pole. Kdo nebo co jste?"

"Jsme Chon. Jsme všechno, čím kdy Chon bylo, ale také mnohem víc. To, co jste nazývali Chonem, splynulo s námi. Už není ono, ale my. Brzy - a již nyní k tomu spějeme - budeme všichni Chonem a Chon bude námi všemi."

"Nějak jste si prohodily vědomí, co?" obvinila Hainová Czillo. "Místo zeleniny se z tebe stala ta zatracená kytka!"

"Nikoli prohodily, jak říkáte, ale splynuly jsme," řekl ten nový tvor. "A nejsme žádná zatracená kytka, jak říkáte, nýbrž jsme Slecroňané, tedy všechny zdejší květy. Zapisovači nám předávají informace, jak jste správně předpokládali. Kdykoli se rozvine nový květ, vloží do něj souhrn veškerých našich vědomostí, jinak by zůstal čistý jako nepopsaný list. Takto splýváme."

"A teď jste splynuli s Czilem?" zeptal se Vykladač. "Máte všechny své vědomosti plus jeho vzpomínky?"

"Správně," odpověděl tvor ve Vardiině těle. "A protože nyní vlastnime všechny zkušenosti Czilla, známe rovněž smysl a cíl vaší mise. Od této chvíle jsme také my její součástí. Nemáte na vybranou a my rovněž ne, protože s vámi splynout nemůžeme."

Skander se zachvěl. Vardia konečně dostala, po čem vždycky toužila, pomyslel si, a nám nastaly problémy. "A co když odmítneme? Hainová klapne zobákem a je po tobě."

Slecroňan nebojácně přistoupil k Hainové, pohlédl do jejích fasetových hmyzích očí a mírně se zeptal: "Chtěla bys nás sníst, Hainová?"

Hainová vystrčila lepkavý jazyk a začala se olizovat, ale hned se zarazila. Vlastně to Czillo vůbec nechtěla sežrat. Měla je naopak ráda. Byl to takový miloučký tvoreček a ze všeho nejvíc mu na srdíčku leželo baronovo dobro. Vždyť to Czillo je nejlepší přítel a nejvěrnější spojenec, jakého kdy měla!

"Nechápu, proč bych měla Chonika sežrat?" podívala se Hainová. "Je to můj kamarád. Nedokázala bych mu ublížit, ani těm rozkošným květinám, ani těm roztomilým čmeláčkům!"

"Ovládá nějaký druh duševní síly!" vykřikl Skander a v panice se snažil uvolnit ze sedla.

Hainová se náhle sklonila, natáhla nohy a přitiskla se břichem k zemi. Skander se už vypletl z bezpečnostních pásů a

rozhlížel se, kam by se schoval. Těkal očima sem a tam, až se setkal s citronově žlutými duhovkami Czilla a veškeré zděšení z něho rázem vyprchalo. Nedokázal si vzpomenout, čeho se vlastně bál. Tohoto Czilla přece v žádném případě ne.

Slelcroňan přistoupil k mořské panně a pohladil ji po stříbřitých vlasech. Umiau se ochotně podvolila.

"Mám tě strašně ráda," řekla Umiau svůdným hlasem. "Udělám pro tebe všechno na světě, drahoušku."

"To víš, že uděláš," zašeptal Slelcroňan něžně. "Půjdem spolu až do Studny duší, že ano, miláčku? A tam nám všechno ukážeš, víd'?"

Skander nadšeně souhlasil.

Slelcroňan se otočil k Věstci a Vykladači, kteří se vznášeli o několik metrů dál a nezaujatě jeho počínání sledovali.

"A co s námi?" zeptal se Vykladač tónem, který by se dal přibližně označit jako sarkastický. "Taky se nám chcete podívat do očí?"

Slelcroňan zaváhal, znejistěl a náhle už nevypadal tak sebevědomě. Pokusil se dotknout Seveřanovy mysli, ale zjistil, že se nemá s čím spojit, že nemůže navázat kontakt, že se zkrátka nemá čeho zachytit. Připadalo mu to, jako by tam Seveřan vůbec nebyl.

"Pokud vás nemůžeme ovládnout, jste pro nás bezvýznamní," prohlásil Slelcroňan opovržlivě Vardiiným hlasem.

Věstec a Vykladač se ani nepohnuli. "Rekl jsem, že se kauzální pole změnilo," pronesl Vykladač pomalu, "ale neřekl jsem, jakým způsobem. Věstec má vždy pravdu. Do této chvíle jsem netušil, jak doktora Skandera ve Studni duší zvládneme a proč by pro nás měla přítomnost Czilla představovat výhodu."

Vykladač se odmlčel. "S tímto projektem jsme měli mnoho starostí," pokračoval po chvíli. "Využili jsme souhry okolností a úžasných schopností Věstce, abychom vytvořili náš vlastní proud příčin a následků. My tuto výpravu od počátku vedeme, ale teprve nyní je vše jasné."

"Jaké máte síly, abyste nás mohli vést?" ušklíbl se Slelcroňan. "Už jsme vyzvali naše největší zapisovače, aby vás zničili. Nepotřebujeme vás."

"Žádné síly, kromě schopnosti řeči a pohybu, nemám," přiznal Vykladač.

Z rozkvetlé louky vzlétlo osm obrovitých a hrozivě bzučících čmeláků.

"To Věstec má sílu," dodal Vykladač.

Sotva to dořekl, Věstec začal blikat silněji a rychleji. Náhle z něj vyšlehlo osm blesků a udeřilo do osmi letících zapisovačů.

Kolem čmeláků zaplály oslnivě bílé elektrické výboje. Když jeden po druhém mizeli, pokaždé to ostře třesk-lo, jak se vzduch nahnul do prázdného místa. Znělo to jako osmero prasknutí bičem.

"Hmm... To je mi ale novinka," řekl Vykladač bezbarvě. "Ten náš Věstec je samé překvapení. Můžeme konečně jít? Nerad bych ve vaší kouzelné zemi strávil víc než dvě noci."

Mysl Slelcroňana ve Vardiiných mozcích užasle doznala, že je poražena. Czillo jako by se trochu zmenšilo a sebevědomá záře jeho žlutých očí byla nahrazena úctou smíšenou s něčím naprosto novým, co žádný Slelcroňan dosud nezažil - se strachem. "My... netušili jsme, že máte takovou moc." A zapomněl zavřít ústa.

"To byla maličkost," pravil Vykladač. "Tak co, jdete s námi? Doufám, že ano. Spolupráce s doktorem Skanderem bude s vaší pomocí mnohem příjemnější, než kdyby musel zasáhnout Věstec. Jsem si jist, že je rovněž v zájmu vašeho národa, dostaneme-li se tam dříve než ostatní."

Ohromený Slelcroňan se otočil ke Skanderovi a chvějícím se hlasem řekl: "Vrať se do sedla. Musíme vyrazit."

"Samozřejmě, drahoušku!" zajásal Skander šťastně a hned poslechl.

"Ved'te nás, Seveřane," požádal Slelcroňan uctivě.

"Jako vždy," řekl Vykladač sebejistě. "Nevíte náhodou něco o Ekh'lu?"

21

Pobřeží Ivromu - ráno

"Je tady moc hezky," poznamenala Vardia, když s Wuju překládaly zavazadla z voru na břeh. "A takový klid."

Brazil poděkoval Umiau, že je odtáhly tak daleko, a mořské panny mrskly ocasy a odplavaly.

"V něčem mi to připomíná údolí v Dillii," řekla Wuju, zatímco na ni Czillo připevňovalo brašny.

"A přece tady nemají lidi rádi," připomněl jim Brazil. "Ivrom nemá v Zóně velvyslanectví a všechny výpravy, které sem kdy dorazily, zmizely stejně jako Bratranec Netopýr dnešní noci. Potřebujeme přejít jenom jednu stranu, ale stejně je to hodně přes sto kilometrů, a tak si myslím, že bychom se měli držet pobřeží, dokud to půjde."

"Jenže co bude s Bratrancem Netopýrem?" starala se Wuju. "Po tom, co všechno pro nás udělal, ho nemůžeme jen tak opustit."

"Nelíbí se mi to o nic víc než tobě," řekl Brazil vážně, "ale Bratranec Netopýr umí létat hodně rychle a může být prostě kdekoli. To bys spíš našla jehlu v kupce sena, než Bratrance Netopýra v téhle šestce. Přestože bych mu rád pomohl, nemůžu riskovat, že to, co dostalo jeho, dostane někoho dalšího, nebo dokonce všechny."

"Nesouhlasím," prohlásila Wuju tvrdohlavě, Brazilovo rozhodnutí však nemohla zviklat jinak než útokem na city.

"Přežili jsme Murnie," připomněla mu. "O kolik to tady může být horší?"

"O hodně," odpověděl podrážděně. "Měli jsme velké štěstí, že jsme se z Murithelu dostali - a tam jsme našeho nepřítele znali, kdežto tady ne, proto je to mnohem riskantnější. Musíme zanechat Bratrance Netopýra jeho osudu, aby nepostihla zlouha nás všechny." A dál o tom nemínil mluvit.

Brazilovi teď chyběly ruce víc než kdy jindy. Aby mohli touto netechnickou šestkou bezpečně projít, vzal s sebou několik primitivních, ale nebezpečných zbraní. Když byl Bratranec Netopýr pryč, musel je svěřit Wuju a Vardii.

Wuju dostala dva revolvery s náboji plněnými černým střelným prachem. Opásala se řemenem s pouzdry, v nichž se revolvery nosily, a křížem přes prsa si navlékla nábojové pásy. Nikdy nestřílela, a když to zkusila, moc jí to nešlo, ale

oceán přece jen trefila. Revolvery stejně neměly valný dostřel, mohly se však hodit na zastrašení protivníka, protože byly hlučné.

Vardii přidělil dva pistolové plamenomety. Když se prudce stiskla velká spoušť, začal z bombičky unikat stlačený plyn a současně se křesadlem vykřisla jiskra, která ho zapálila. Průtok plynu se dal regulovat až do maximální vzdálenosti deseti metrů. Plamenomety byly poměrně účinné, aniž se s nimi muselo přesně mířit. Protože neměly žádné závěsy a Vardia by je musela nést v úponcích, zastrčila je zpět do brašny.

"Tak jdeme," rozhodl konečně Brazil, ale jeho hlas nezněl příliš nadšeně. "Budeme se držet břehu, při troše štěstí se tomu lesu vyhneme."

Písek sice jejich postup zpomaloval a místy museli obcházet velké kusy dřeva naplaveného příbojem, do západu slunce však urazili hodný kus cesty, možná polovinu.

Brazil ve tmě poměrně špatně viděl a Vardia neviděla vůbec, navíc musela kořenit, proto se zastavili, ale doufali, že tohle bude jediná noc, kterou v tajuplném Ivromu stráví. Písek nebyl pro Czillo vhodný, ale nakonec se jim podařilo najít kousek přijatelné půdy nedaleko lesa. Vardia spěšně Wuju odstrojila a hned začala kořenit.

Brazil a Wuju pak postávali na břehu, odpočívali a poslouchali, jak se vlny tříští o skály v moři a syčivě zalévají písek u jejich nohou.

Wuju najednou začala neklidně přešlapovat, až to nevydržela a zeptala se: "Nathane, jestli tohle je netechnická šestka stejně jako Murithel, jak to, že pořád mluvíš? Máš přece místo hlasivek vysílačku."

„Nevím," odpověděl Brazil, kterého to zatím nenapadlo. "Tahle země je na mapách označena jako netechnická a logicky vzato, stejné šestky by měly být zkonstruovány stejně. Máš pravdu, vysílačka by neměla fungovat, pokud to není dáno překladačem. Ty fungují všude."

"Ten překladač!" vybuchla Wuju. "Pořád mám pocit, jako bych měla v krku knedlík. Odkud vlastně jsou, Nathane?"

"Ze Severu," odpověděl. "Z krystalické šestky, kde je pěstují podobně jako u nás květiny. Je to velmi pomalý proces, proto jich není mnoho."

"Jak to funguje?" vyzvíдалa. "Když je to krystal, tak to není přístroj."

"Podle toho, co pod tím pojmem rozumíme my, to přístroj opravdu není. A jak funguje, nikdo neví. Pokud si vzpomínám, přišlo se na to stejným způsobem jako na většinu velkých vynálezů - čirou náhodou. Domnívám se, že vibrace překladače udržují spojení s markovanským mozkem pod povrchem planety."

Zachvěla se a Brazil se k ní přitiskl, protože si myslel, že je jí chladno. "Chceš si něco obléct?"

Zavrtěla hlavou. "Ne, jen jsem uvažovala nad tím mozkem. Ta jeho obrovská moc a síla mě děsí - vytváří a udržuje zákony všech šestek, proměňuje lidi na něco úplně jiného, jak se mu zlíbí, udržuje v chodu překladače... Vůbec se mi to nelíbí, Nathane. Co to bylo za rasu, která dokázala něco takového stvořit! Bojím se."

"Nedělej si s tím starosti," řekl tiše a začal jí třít čumákem lidská záda, ale nepodařilo se mu ji rozptýlit. "Markované jsou dávno pryč."

"A kdyby tady pořád byli? S takovými všemocnými znalostmi by nás natolik převyšovali, že bychom ani nepoznali, kdyby nás měli jen na hraní." Odstrčila ho a otočila se k němu. "Nathane, co když jsme jenom jejich hračky?"

"Nejsme." Pevně jí pohlédl do očí. "Markované jsou dávno mrtví. Zůstaly po nich jenom umělé mozky, jako je třeba ten, který řídí Studnici světů, předem naprogramované a naprosto automatické počítače. To jsou ti duchové, kterých se bojíš. Dalšími jsou lidé - copak jsi to během naší cesty už dávno nepochopil?"

"Nepochopila," řekla zaraženě. "Jak to myslíš, že lidé jsou duchové Markovanů?"

"Až do půlnoci ve Studni duší," řekl záhadně. "Tuhle větu znají ve všech patnácti stech šedesáti šestkách. Jen se zamysli nad tím, kolik dominantních druhů je příbuzných a kolik inteligentních tvorů je variacemi na primitivní zvířata z jiných šestek! Pochopil jsem tuhle část hádanky, když jsem vystoupil z Brány stejný, jaký jsem do ní vešel, a ocitl se v šestce, kterou jsme vždycky považovali za 'lidskou'. Jedněmi sousedy jsou půldruhého metru vysokí bobři - jsou inteligentní, civilizovaní a velmi oduševnění, ale jsou to v podstatě táž zvířata jako ti malí hlodavci v Dillii. Většina divokých zvířat, která jsme viděli v různých šestkách, je velmi podobná druhům z našeho starého vesmíru. Mezi všemi je nějaká souvislost."

Vážným tónem pokračoval: "Zdejší šestky reprezentují domovské planety. Celá tato planeta je pokusný prostor. Markovanští vědci si potřebovali v praxi ověřit teoretické výpočty světů, které chtěli vytvořit, a tak postavili jednotlivé biosféry. Tady zkoušeli nejrůznější přírodní podmínky, jaké najdeš na planetách celé naší Galaxie, možná i všech ostatních."

Wuju se znovu zachvěla. "Chceš říct, že zdejší lidé byli stvořeni jen proto, aby se ukázalo, jestli ty jejich nápady fungují? Jako v nějakém výzkumném ústavu bohů? A když se něco podařilo, tak podle toho Markované vytvořili celou planetu?"

"Částečně máš pravdu," odpověděl. "Ale tyto tvorové nebyli stvořeni z energie vesmíru jako ostatní hmota. Kdyby tomu tak bylo, byli by Markované opravdu bohy, jak říkáš. A tenhle svět nepostavili jen kvůli nějakým pokusům. Byla to unavená rasa. Co bys dělala, kdybys všechno uměla, všechno věděla a všechno ovládala? Na chvíli by se ti to líbilo, ale postupně by tě to unavilo. Kdybys už neměla kam jít, co objevit a čeho docílit, dostavila by se nuda a začala bys upadat."

Na chvíli se odmlčel a šplouchání vln jako by podtrhlo jeho slova. "A tak jejich odborníci dostali za úkol postavit šestky na Studnici světů. Prototypy, které se osvědčily, byly přijaty do výroby a byly podle nich vytvořeny konkrétní planety, které na základě přesných propočtů rozmístili do vesmíru. Důvod tolika podobností tkví v tom, že mnozí tvůrci nebyli příliš nadaní, a tak těm talentovanějším kradli nápady a všelijak je upravovali. Potom se Markované dostali Tunely do Studni v obou Zónách, nikoli snad z donucení, ale dobrovolně, prošli třídící Bránou a začali zvelebovat své šestky. Opět mohli o něco usilovat a zápasit - a při tom umírali. Nikdo jiný než Markované by tohle nedokázal."

"Znamená to, že osídlili také domovské planety?" vydechla Wuju. "Vzdali se svého božství, aby okusili bolest, zápas a smrt?"

"Usídlili se na Studnici světů. Když byl jeden projekt završen, spustili další. Dnes zde zbyly jen ty nejmladší světy a nejmladší druhy, ty poslední. Všichni Markované žili tady a tady také zemřeli. Pokud šestky fungovaly, po mnoha generacích se staly naprosto soběstačnými komunitami. Markované se změnili a plodili děti, pravé domorodce. A teprve tito potomci z markovanského semě prošli místními Bránami do podobné Studny, jakou je ta vstupní v Zóně, kterou jsme sem přišli my. Vcházeli tam o půlnoci každého šestého dne šestého měsíce každý šestý rok, Studna je přijala, roztrídila a přenesla na různé světy podle jejich ras."

"Ale ty planety už přece musely mít vlastní obyvatele," namítla. "Je tady přece evoluce..."

"Neodcházeli fyzicky," řekl klidně, "pouze jejich jádro, jemuž Murniové říkají ‚podstata‘. Nejen hmota, ale i čas má matematickou strukturu, kterou poznali a ovládli. Ve správném čase vstoupili do schrán, které se mezitím na domovských planetách vyvinuly na příslušnou úroveň. Proto místu, odkud odcházeli, říká můj překladáč Studna duší."

"Takže jsme všichni děti Markovanů," vydechla. "To oni rozsévali naši rasu."

"Správně," souhlasil. "Takový byl jejich projekt. K tomu směřovalo všechno tohle experimentování. Neudělali to proto, aby svou rasu zničili, ale aby ji zachránili. Na Staré Zemi existuje legenda, že byla stvořena za šest dní. Je to pravděpodobné, neboť Markované ovládali čas, a přestože museli všechny ty světy matematicky definovat a vytvořit v souladu s přírodními zákony, dokázali práci, která by jinak trvala miliony let, provést poměrně rychle. A ve chvíli, kdy se tam logicky měla objevit dominantní životní forma, do ní dokázali přenést lidi."

"Dneska jsou všichni místní lidé jen Příchozí a potomci Příchozích?" zeptala se Wuju.

"Žádní Příchozí být neměli," řekl Brazil. "Jenže ve vesmíru zůstaly staré markovanské planety. Mnohé mozky přežily, a muselo jich být dost, když jsme i my na jeden narazili. Byly sestrojeny jako nedílná součást planety, již sloužily, a nedaly se vypnout. Poslední Markovan nemohl Tunel zavít a pak jím projít, proto zůstaly otevřené, aby se zavřely samy, až čas s těmi planetami provede totéž, co se všemi starými věcmi, o které se nikdo nestará."

"Takových otevřených Tunelů musí být miliony," zamyslela se Wuju. "Lidé do nich můžou kdykoli spadnout."

"To nejde. Otevírají se pouze tehdy, když si někdo přeje, aby se otevřely. Nepotřebuje k tomu žádný mystický klíč - přestože se Varnettovi na Dalgonii podařilo Tunel otevřít tím, že svou mysl soustředil na matematický vztah, který vypočítával. Ale neděje se to náhodou. Varnett byl jediná výjimka. Ten klíč sice je matematický, ale na to, aby se Tunel otevřel, ho nikdo nepotřebuje znát."

"Tak jak se otevírají?" zeptala se popleteně.

"Tisíce lidí létajících vesmírem prošly Tunely, a to nejen z našeho sektoru, ale v podstatě odevšad. Znal jsem řadu kapitánů kosmických lodí. Je to dost samotářská práce, Wuju, která ti díky Fitzgeraldově kontrakci, dilataci času a omlazovačkám začne časem připadat nekonečně úmorná. Všichni lidé, kteří kdy prošli Tunely, zachytili tíšňové signály, které je do nich nalákaly. Jenže ať už to přiznávají nebo ne, všichni měli jedno společné - podvědomě si přáli, nebo už byli rozhodnutí... zemřít."

Wuju byla doslova zmrazená. "Zemřít?"

"Jinými slovy řečeno, už je nebvilo žít dál ve světě představ, který si vytvořili, aby unikli problémům. Stejně jako Markované."

"Jak to všechno víš, Nathane?" zeptala se po chvíli mlčení. "Zdejší lidé, ani děti Markovanů, které neodešly, to nevědí."

"Tys na to přišla?" podivil se. "Jakmile poslední, kteří chtěli odejít, prošli proměnou, byla Studna duší zapečetěna. Zůstali jen ti, kteří ztratili odvalu, nebo tady byli šťastní. A když bylo po všem, zbyla pouze vzpomínka, možná i lítost, že už se nedá nic dělat... Proto si z generace na generaci pořád předávají to úsloví ‚Až do půlnoci ve Studni duší‘ jako symbol něčeho, co trvá navěky, protože ta půlnoc už nikdy nenastane... A jak to všechno vím? Jsem zkrátka chytrý chlapík. A Skander také - proto jdeme tam, kam míří i on."

Přijala tohle vysvětlení, aniž by dala najevo, že si povšimla jeho vytáčky. "Ale jestli je všechno zapečetěno, tak proč se namáhat? Skander přece nemůže udělat nic zlého, že ne?"

"Hluboko pod našima nohama je obrovský stroj, který neudrží pouze rovnováhu Studnice světů," řekl Brazil vážně. "Markovanský mozek je tak mocný, že stvořil a nadále udržuje všechny domovské planety. Střeží rovnováhu veškeré uměle vytvořené hmoty a strukturu časoprostoru. Toho chce Skander zneužít. Nejsou v sázce jenom naše životy, ale život vůbec."

Chvíli ho zkoumavě pozorovala, pak se odvrátila a zamyšleně se zahleděla na les. "Podívej, Nathane! Jsou tam zase ta létající světýlka!" zvolala najednou. "A taký něco slyším!"

Světlušky, řekl si. To mrkání, které spatřil Bratranec Netopýr z voru zakotveného u mořského útesu, bylo způsobeno tím, jak poletovaly mezi listím. Na Brazilovy jelení oči sice už byla pokročilá noc, přesto viděl ta světélka poměrně jasně. Je mi to nějak povědomé, pomyslel si. Tady jsem sice nikdy nebyl, ale tohle znám...

"Poslouchej," zašeptala Wuju. "Slyšíš to?"

Brazilovy tenké uši už tu zvláštní, znepokojivou, dokonce trochu děsivou melodii zaslechly i přes šplouchání vln. Jako by mu pronikala až do morku kostí.

"Je to tak podmanivé," řekla Wuju tiše, "tak čarokrásné."

Čarohrajky! Konečně si vzpomněl a proklínal se, že ho to dřív nenapadlo. Samozřejmě, že tady jsou Čarohrajky! Tak blízko rovníku se pochopitelně začíná projevovat magie. Několik těch panovačných potvor kdysi proklouzlo na Starou Zemi a byla to pořádná fuška, než se jich zbavili.

Rychle pohlédl na Wuju. Na tváři měla zasněný výraz a lidskou polovinou těla se kolébala v rytmu té tichoučké

hudby.

"Wuju!" řekl ostře. "Nech toho! Probud' se!"

Vůbec ho nevnímala. Vykročila k lesu. Rozběhl se a snažil se jí odříznout cestu, ale nedala se zastavit. Chytil ji tlamou za paži, ale vyškubla se mu.

"Wuju! Nechod' tam!"

Náhle se na něj z oblohy vrhlo něco tmavého. Uskočil, ale opět se to na něho vrhlo. Brazil proklínal své šeroslepé oči, protože nemohl využít svou mrštnost a rychlost. Uslyšel šílený smích, když to bláznivé stvoření znovu zaútočilo. Tentokrát se o něho otřelo.

Žene mě do lesa! uvědomil si Brazil. Jakmile se pohnul kterýmkoli jiným směrem, ten chechtající se a blábolící tvor se na něho vrhl a zablokoval mu cestu.

"Bratranče Netopýře! Přestaň! To jsem přece já, Nathan Brazil!" vykřikl, přestože věděl, že je to naprosto zbytečné, neboť Čarohrajky už Bratrance Netopýra omámily svými kouzly.

Brazil vběhl mezi stromy, kam za ním Bratranec Netopýr nemohl. Když se ohlédl, spatřil proti hvězdné obloze poletovat jeho tmavý stín sem a tam nad pobřežím.

V hloubi lesa se mihlo něco světlejšího. Napjal zrak a jen stěží rozeznal Wuju, která se rychle vzdalovala. Je to marné, pomyslel si sklesle. Wuju nalákaly na hudbu a mě dostal Bratranec Netopýr.

Musím se jim postavit, rozhodl se, a zvítězit. Mohl bych to dokázat, protože Čarohrajky netuší, že se mi to už kdysi podařilo. Nemám jinou možnost. Když tam nepůjdu, poštvou na mě půlku lesa.

Viděl si sotva na nohy, přestože hloub v lese světlůšek přibývalo, zvětřil však pach Wuju, který ho dovedl na palouk, v jehož středu se osaměle tyčil mohutný strom a pod ním rostly v širokém kole jedovaté houby.

Kruh muchomůrek, řekl si pochmurně.

Čarovábnou melodii vyluzoval křídly obrovský roj světélkujícího hmyzu, jenž se vznášel nad prstencem. Wuju už byla uvnitř a přidala se k roztančenému hloučku bytostí všemožných tvarů a velikostí. Poznal ji, protože byla tak pokryta světlůškami, že vypadala jako lampa ve tvaru kentaura.

Nad kruhem se shlukovalo víc a víc světlůšek a hudba nabývala na hlasitosti. Z dutiny stromu pozoroval celý ten rej asi metr velký zářící brouk. Měl vejčité tělo a pouhé čtyři končetiny, seděl tam s vyvaleným břichem,

kteří mu pruhované svítily, dvě dlouhé zadní si pohodlně natáhl dopředu a dvěma předními nohama s hřebeny ostrých vrubů pohupoval do rytmu, jako by ten hmyzí orchestr dirigoval.

Ten brouk měl velice zvláštní hlavu. Měl totiž lidský obličej. Také počet končetin a poloha těla byly spíš lidské než hmyzí. Pod baňatým nosem měl řídký knírek, Brazil však věděl, že je to Královna roje.

Náhle se oblohou mihl stín a do kruhu se snesl Bratranec Netopýr, uklonil se Královně a připojil se k reji.

Čarohrajka měla téměř lidské oči, v nichž se odrážela záře poletujících světlůšek. Zírala na svět prastarým zlým pohledem, těkala z jednoho tvora na druhého, až upřela zrak na Brazila, který stál ve tmě pod stromy.

###

Čarohrajka najednou zvedla přední nohy nad hlavu, hudba ustala a všichni ztuhli, dokonce i světlůšky jako by se zastavily uprostřed letu.

"Jsou tady pouze dva!" pokárala Bratrance Netopýra hlasem vetché stařeny a Brazil si pomyslel, že tak se zrodily legendy o čarodějnicích. "Přikázala jsem ti, abys přivedl všechny tři!"

Netopýr se opět uklonil a řekl plochým monotónním hlasem: "Ta třetí je rostlina, Výsosti. Na noc zakoření a usne. Nelze ji zavolat, dokud ráno nevyjde slunce."

"Nepřijatelné!" zavřískla Čarohrajka. "S něčím takovým jsme si už přece poradili!" Otočila se k Brazilovi, zabodla do něho uhrančivý pohled a poručila mu: "Jelene! Vstup do kruhu!"

Brazil proti své vůli pomalu kráčel k prstenci hub. Jakmile muchomůrky překročil, ucítil, jak ta síla, která ho přitáhla, nečekaně vzrostla.

"Kruh vás všechny váže! Necht' to pouto trvá až do mého návratu, až do rána, až do půlnoci ve Studni duší!" zaskřehotala Čarohrajka, převálila se na všechny čtyři a poručila Bratranci Netopýrovi: "Veď mě!"

Netopýr bez meškání vzlétl. Čarohrajka roztáhla křídla, jež zářila stejně jako její břicho, Brazil však věděl, že je to jen odlesk, a ztěžka se vznesla. Vydávala při tom cinkavý zvuk o jediném tónu, jenž přehlušil celou přízračnou symfonii světlůšek.

Brazil se pokusil překročit prstenec jedovatých hub, ale nešlo to. Když do jedné muchomůrky kopl, kopýtko o ni zazvonilo, jako by byla z kamene, ale nic jiného se nestalo.

Rozhlédl se po hloučku uvnitř kruhu. Tvorové byli ztuhlí jako sochy, včetně Wuju, přestože viděl, že dýchají.

Někteří vzdáleně připomínali lidi, jiní opice, většinou však byli natolik znetvoření, že vypadali spíš jako ďábelské verze svých předchodců podob. Nad hlavami jim stále bzučela monotónní, ale podmanivá hmyzí melodie.

Brazil si připomněl, jak se s Čarohrajkami utkal na Staré Zemi, kde si získaly takový věhlas, že zmínky o jejich čarování uvízly v lidových pověstech. Nikdy se mu nepodařilo zjistit, jak se na Zem vlastně dostaly, ačkoli se to povedlo i představitelům několika jiných druhů, ať už to byli dobrovolníci, kteří chtěli lidi něco naučit, anebo byly jejich domovské planety uzavřeny dřív, než dosáhli zralosti. Na Staré Zemi byla vhodná biosféra a dost místa pro všechny.

Napadlo ho, zda by si tenkrát prostí rolníci navymýšleli o Čarohrajkách tolik báječných historek, kdyby věděli, že právě ony byly předobrazem zlých čarodějnic a děsivých strašidel. Co jednou markovanský mozek stvořil, nemohl vzít zpět, a tak musely Čarohrajky buď přežít, nebo vyhynout, protože taková byla pravidla.

Dařilo se jim však až příliš dobře. Prohloubily své znalosti magie natolik, že dokázaly využít kolektivního vědomí rojů a staly se jejich královnami. Podařilo se jim proniknout do třinácti dalších jižních šestek, v jejichž nevědeckém prostředí mohly své nesmírné síly uplatnit, než je Markované zvládli a definitivně omezili na původní šestku.

Jenže nad touhle zemí panují, tady jsou ve svém živlu. Kolik rojů může v téhle šestce být? Tisíce, statisíce? uvažoval Brazil. Jednou jsem je porazil na cizím území, ale dokážu to i tady?

Minula hodina a Brazil, jenž se jediný mohl hýbat, nervózně obcházel kruh. Stále v něm doutnala jiskřička naděje, neboť před svítáním musí všichni noční tvorové zalézt do svých doupat. Třeba Čarohrajka do té doby Vardiu nedostane, řekl si. Kolik času zbývá do rána?

Vtom ho něco napadlo. Začal nenápadně, aby si toho nikdo nevšiml, rýt kopýtkem do trávy čáru. Šlo to pomalu, ale kdyby se mu podařilo nakreslit uvnitř prstence muchomůrek pentagram, mohl by Čarohrajku do rozbřesku zadržet.

Byl asi v polovině, když zašuměla křídla a kousek od něho se snesl Bratranec Netopýr. Pak zapraskaly větvičky a z křoví se vynořila Vardia. Na slunečním listu jí seděla Čarohrajka. Vardia poslušně vstoupila do kruhu, Čarohrajka odlétla na svůj strom a zase zaujala tu pohodlnou, pro brouka naprosto nepřírozenou pozici.

Brazil se zastavil. Je pozdě, pomyslel si. Budu muset to kouzlo podstoupit a pak je zlomit.

Čarohrajka se tvářila zamyšleně. Po několika minutách se rozhlédla po kruhu a ledabyly mávla přední nohou. "Vracím vám svobodu uvnitř kruhu," řekla třaslavým hláskem staré ženy.

Bratranec Netopýr vypadal, jako by se probudil ze sna. "Brazilu, Vardio, Wuju! Jak jste se sem dostali?"

Wuju, celá vyděšená, přiběhla k Brazilovi. "Nathane, co se stalo?"

Vardia sotva slyšitelně zašeptala: "To je zvláštní sen..."

Bratranec Netopýr chtěl vystoupit z kruhu, ale jakmile se dostal k prstenci muchomůrek, nedokázal pohnout nohama. "Co to má znamenat?" Zamával křídly, ale vůbec se neodlepil od země. "Pamatuji se, jak jsem letěl podél pobřeží a zaslechl tu podivnou hudbu - a teď jsem se probudil tady!"

"Tihle tvorové vypadají jako -" začala Wuju.

"Zmlkni!" vyštěkla Čarohrajka a Wuju ztichla, jako když utne.

Čarohrajka se rozhlédla po tmavé obloze. "Blíží se bouře," zamumlala. "Do úsvitu určitě nepřejde. Takže nejlepší bude to nejjednodušší." Překulila se na břicho a slétla dolů.

Brazil ucítil, jak ta síla narůstá.

Čarohrajka se posadila na malou muchomůrku čelem do kruhu, zadními nohama se opřela o zem, aby nespadla. "Co mám udělat s těmi vetřelci?" zeptala se roje.

"Přizpůsobit, přizpůsobit!" ozvalo se sborově.

"Přizpůsobit," opakovala Čarohrajka. "Ale jak, když je málo času?"

"Proměnit, proměnit!" doporučoval roj.

Čarohrajka upřela své uhrančivé oči na Wuju. Ta málem omdlela a přitiskla se k Brazilovi.

"Ty ho chceš?" pravila Čarohrajka kysele. "Máš ho mít!" Oči jí zaplály jako uhlíky a bzukot roje zesílil, až byl téměř nesnesitelný.

Místo Wuju tam náhle stála laň, o něco menší a útlejší než Brazil. Laň se plaše přikrčila vedle jelena, podívala se na světlušky, pak sklonila hlavu, uviděla trávu a začala ji oždibovat, jako by na všechno kolem zapomněla.

Čarohrajka se otočila k Vardii. "A ty, rostlino, chceš-li se za každou cenu chovat jako živočich, tak se jím staň!"

Bzučení opět zesílilo a z Vardie byla druhá laň.

"Spěch se nevyplácí," mumlala si Čarohrajka, "ale je snazší použít něco obyčejného." Otočila se k Bratranci Netopýrovi. "Máš je rád? Tak buď jako ony!"

A z netopýra byla třetí, úplně stejná laň.

Potom oslovila Brazilu: "Jeleni by neměli myslet, je to nepřírozené. Zde je tvůj harém, jelene. Vládni mu, ale ne takový, jaký jsi, ale takový, jaký máš správně být!"

Bzučení znovu zesílilo a Brazilova mysl byla náhle prázdná a neschopná jediné myšlenky.

"A na konec," pravila Čarohrajka, "aby se nezlomilo kouzlo, které jsem musela provést tak narychlo, vkládám do vás čtyř strach a hrůzu ze všech ostatních tvorů a ze všech předmětů, jichž se zvěř bojí! S tím vás propouštím z kruhu."

Brazil se rozběhl do tmy a tři laně vyrazily za ním.

Oblohou projel blesk a zaduněl hrom.

"Kruh je prolomen," prohlásila Čarohrajka.

"Musíme se skrýt," zabzučel roj a rozptýlil se na všechny strany.

Také ostatní začarovaní tvorové ožili, někteří se nepřičetně chechtali dunění hromů, jiní šíleně vyli na blesky. Bouře sílila.

Čarohrajka rychle přeběhla ke svému stromu a vklouzla dovnitř. "Práce kvapná málo platná," mumlala si.

Pak se rozpršelo.

####

Přestože kouzlo bylo opravdu provedeno nepořádně, trvalo Brazilovi celý den a noc, než je zlomil. Mělo totiž jeden prostý nedostatek: Čarohrajka ho neslyšela promluvit, a tak ji nenapadlo, že to umí. Mikrofon vysílačky připojené na překladač pořád fungoval, i když mu po zbytek noci, dokud trvala bouře, a celý další den, dokud Čarohrajky a začarovaní tvorové spali, na nic nebyl.

Když však za soumraku vylezli ze svých skrýší, mluvili. Ta slova byla naprosto nesmyslná, ale tvořila věty, které zařízení ukryté v paroží přenášelo do překladače a ten do mozku. Přestože šlo o hlouposti, neustále jej bombardovaly a stimulovaly a poskytovaly mu vjemy, jichž se mohl zachytit. Pomalu se mu vracelo vědomí vlastního já, začaly se formovat první pojmy a postupně pronikaly přehradou kouzla.

Ta jiskřička v jeho nitru, díky níž vždy přežil, ho opět nezklamala. Vnější podněty mu bušily do mozku, který sám začal tvořit jednoduché představy, kombinoval je a sestavoval stále složitější konstrukce, jež nakonec vtrhly do jeho vědomí, zaútočily proti té neviditelné hrázi, již byl spoután, a doslova ji rozmetaly.

Najednou bylo kouzlo pryč a zase to byl on. Vrátily se mu vzpomínky a s nimi logické myšlení. Byl unavený, ten zápas ho vyčerpal, navíc ztratil spoustu drahocenného času a čekaly ho mnohé další překážky.

Jenže už byla temná noc. Věděl sice, že se nachází někde hluboko v lese, ale neviděl téměř nic jiného než blikající světlušky. Nedaleko spali další tři zakletí členové jeho výpravy, ale nepoznal, kdo je kdo, protože byli jeden jako druhý, dokonce i podle pachu. Královna roje měla opravdu naspěch, když použila jediný model.

Uvědomil si, že do svítání stejně nemůže nic dělat, pokud nechce, aby si některá Čarohrajka všimla, že se nechová jako jelen, a tak se uvolnil a čekal, až obloha začne blednout.

###

S příchodem denního světla pominulo nebezpečí nočních čarů a Brazil se mohl volně pohybovat. Skoro hodinu však ztratil tím, že se snažil navázat kontakt se "svými" laněmi, ale zraky měly prázdné a vůbec se chovaly jako divoká zvířata. To kouzlo nemohlo být prolomeno zvenčí.

Chvilí přemýšlel, nemá-li je opustit. Nepochybně by ho následovaly až na hranici, kterou nemohou překročit. Věděl však, že to nedokáže udělat. Musí se alespoň pokusit jim pomoci.

Vydal se tedy na pobřeží, aby našel zavazadla. Protože si nepamatoval, jak se do hloubi lesa dostal, namířil si to přímo na východ. Kráčel tak rychle, jak mu to hustý les dovoľoval, a tři laně poslušně cupitaly za ním. I to bylo součástí kouzla. Čarohrajka k němu připoutala Wuju a z těch dalších dvou udělala její duplikáty, čímž mu vlastně pomohla.

Teprve před soumrakem dorazil na břeh oceánu jenže nevěděl, kde je, zda severně či jižně od sídla Čarohrajky, kterou musel najít. Usoudil, že na jeden den toho bylo dost a že ráno je moudřejší večera.

Když se probudil, slunce se už koupalo v moři a hladina se třpytila jako posypaná démanty. Chvilí si lámal hlavu, kterým směrem se má vydat, než zamířil na sever. V nejhorším případě dojde na hranice Ghlmonu, kam stejně musí. Pokud nenarazí na místo, kde se utábořili první noci, bude muset své společníky opustit. V duchu jim však slíbil, že dá všechno do pořádku.

Měl štěstí, protože asi po hodině cesty podél pobřeží našel jejich zavazadla, zvlhlá a plná písku, nikdo se jich však ani nedotkl.

Laně ty podivně páchnoucí věci nedůvěřivě očichaly, ale nic jim neřikaly, a tak odběhly k moři a dováděly v přílivu. Brazil se zlobil, že nemá ruce. Otevření jedné brašny mu zabralo deset minut, jenže v ní plamenomety nebyly, tak musel otevřít druhou a nějak je vydolovat. Vyřešil to tak, že všechny věci vysypal.

S plamenometem v tlamě se pustil do lesa. Bylo to nešikovné a zbraň mu mnohokrát vypadla. Musel ji všelijak postrkovat a obracet, než ji zase sevřel do čelistí. Chtělo to svatou trpělivost.

Po několika hodinách konečně objevil palouk s mohutným stromem a kruhem muchomůrek. Nemohlo to být sídlo jiného roje, neboť se mu tohle místo příliš důkladně vrylo do paměti a poznal je i po čichu.

Našel velký kámen a kousek po kousku ho přivalil ke stromu. Opřel plamenomet o kámen a strkal do něho čumákem, až mířil nahoru na dutinu v kmeni. Potom ještě přinesl z lesa pět rovných klacků a sestavil kolem kamene víceméně pravidelný pentagram.

Ohlédl se po laních, které se pásly o kus dál, a podíval se na oblohu, jak Vysoko stojí slunce. Do večera chybí tak dvě hodiny, pomyslel si. To bude stačit.

Rozkročil se nad plamenometem, levou přední nohou zapřel pažbu a pravou přední sešlápl spoušť. Plamenomet nadskočil, ale zůstal namířený správným směrem. Unikající plyn zasyčel, plamen se však nezažehl, protože spoušť nevykřísila jiskru. Musí pořádně udeřit, i za tu cenu, že se zbraň převrátí a popálí ho.

Povzdech si, levým kopýtkem přišlápl pažbu, pravé položil na pistolovou spoušť a dupnutím ji stlačil. Zbraň zase poskočila a zase se nezapálila.

Zkusil to znovu, jenže kopýtko mu sklouzlo a nesešlápl spoušť až na doraz. Zapochyboval, zda se mu to s takovou vůbec podaří. Pokud to nezvládne, bude muset své přátele volky nevolky opustit.

Do dalšího pokusu vložil veškerou sílu. Z hlavně vyšlehl plamen, ale zbraň se mu málem vysmekla a sežehla travu vlevo od stromu. Opatrně otáčel plamenomet zpátky, nesměl při tom spoušť uvolnit, až dlouhý výtrysk plamene dopadl na kmen. Z kůry se hned začalo kouřit a za okamžik vzplála, ohnivé jazyky hladově olizovaly strom. Paloukem se valil kouř a nepřijemně Brazila štípal v nozdrách, ptáci se rozkřičeli a drobní živočichové vyděšeně prchali do lesa.

A konečně uslyšel to, nač čekal - slabounké stařecké zakašlání.

Z dutiny vedlo několik východů, protože Čarohrajka vylezla z díry v koruně nad čtveřicí větví. Byla oslepená, kašlala a chrchlala, až se mohla ztrhat, a nemotorně šmátrala kolem sebe, než nahmatala větev a vlezla na ni.

"Královno roje!" vykřikl Brazil. "Mám tě spálit, nebo se mi vzdáš na milost a nemilost pod trestem zvratu?"

"Co jsi zač, že se toho opovažuješ!" zasyčela zlostně, a přestože se snažila neztratit důstojnost, strašlivě se rozkašlala. Rychle popolezla po větvi dál.

"Jsem ten, komu jsi neprávem uškodila! Jsem ten, kdo vyhnal tvé předky ze vzdálených planet!" pravil Brazil odvážně, protože se obával, že plyn v bombičce dlouho nevydrží. "Vzdáváš se mi na milost a nemilost pod trestem zvratu?"

Čarohrajka nedolezla daleko. Zastavila se v chuchvalcích kouře, sotva ucítila žár. Brazil se polekal, že spadne do plamenů dřív, než se mu podvolí.

"Já... já... Vzdávám se!" zavřískla. "Uhas ten prokletý oheň!"

"Opakuj to celé!" trval na svém.

"Vzdávám se, zatraceně, pod trestem zvratu!" zaječela vyděšeně.

V té chvíli plamenomet prskl a zhasl. Bombička byla prázdná. Kdyby vyjednávání trvalo o pár vteřin déle, pomyslel si Brazil, prohrál bych.

"Sundej mě dolů, než se usmažím!" ječela Čarohrajka.

Plameny sice stále olizovaly kmen, bez podpory plamenometu však slábly a místy žhla už jen ohořelá kůra.

"Skoč a slétni na zem," řekl Brazil a pomyslel si, že mohla dávno uletět, jenže oheň v těchto tvorech odjakživa vzbuzoval panický strach. "Přece víš, jak je to daleko."

Čarohrajka ztěžka přistála v trávě, třásla se a kašlala, ale po chvíli se ovládla a zamžourala na Brazila těma prastarýma, tak lidskýma, avšak zlýma očima. Nebyla na světle úplně slepá, ale viděla hodně špatně.

"Ty jsi ten jelen!" vyhrkla užasle. "Jak jsi prolomil mé kouzlo? Jak to, že mluvíš?"

"Tvá kouzla mne nemohou zadržet na dlouho," odpověděl Brazil. "Ten, kdo se nalézá v této zvířecí schráně, je ti nadřazen. Tvé kouzlo však svázalo mé společníky a kvůli nim tě obtěžují."

"Máš jenom tři přání!" vyštěkla a ohlédla se ke svému stromu, z něhož se pořád kouřilo. "Zvaž je velmi pečlivě, jinak tě za to, cos provedl s mým domovem a jak jsi pokořil mou čest, zabiju!"

"Sákryš," řekl znechuceně Brazil. "Kdybys nějakou čest měla, nemusel bych ti hrozit trestem zvratu. Dobře si to zapamatuj. Nesplníš-li mé podmínky, budu já Královnou roje a ty se staneš jelenem!"

"Vyslov svá přání," řekla zlostně. "Budou vyplněna."

Brazil se důkladně zamyslel.

"Zaprvé," začal, "mí tři společníci a já se dostaneme na hranici s Ghlmonem a překročíme ji bez jakéhokoli zásahu, který by nás mohl ohrozit nebo zdržet." Čarohrajka pozvedla obočí. "Ujednáno." "Zadruhé sejmeš z mých tří společníků veškerá kouzla, navrátíš jim jejich duševní schopnosti a vzpomínky a vrátíš jim jejich původní podobu." "Ujednáno," souhlasila Čarohrajka. "A zatřetí?" "Stvoříš kouzlo, které začne účinkovat, jakmile odejdeme z Ivromu, jímž vymažeš všechny vzpomínky a sebemenší stopy naší přítomnosti zde, včetně tvé vlastní mysli."

"S radostí," řekla. "Tak se stane, až padne tma."

"Až do půlnoci ve Studní duši," odpověděl. A tím byla Čarohrajka přemožena. Kdyby kteroukoli z podmínek nesplnila, její vlastní kouzlo by na ni zpětně udeřilo.

Když asi za dvě hodiny padl soumrak, vypovídaly o tom, co se na palouku stalo, jen nesmělé stužky kouře, které se dosud tu a tam zvedaly z kůry stromu. Roj, jenž se slétl nad kruhem muchomůrek, vycítil, že Královna je rozrušená a že došlo k zápasu, který prohrála. Protože však jeho síla mohla být soustředěna pouze skrze ni, musel se s tím smířit.

Tři laně se rozutekly, jakmile začal strom hořet, ale za šera se bázlivě vrátily zpět a roj je bez problémů nahlal do kruhu muchomůrek.

Čarohrajce nenávisťně plály oči, svůj slib však musela splnit. Jakmile roj spustil tu podmanivou bzučivou melodii, vyslovila první Brazilovo přání, týkající se bezpečného průchodu zemí, a po něm druhé: "Nechť tyto tři laně v kruhu získají zpět svou mysl i původní podobu!"

A tak se také stalo.

Brazil zalapal po dechu a začal si nadávat, jaký byl blázen, když si neuvědomil, že tahle přání se vždy vyplní doslovně.

V kruhu stála Vardia, už ne Czillo, ale dvanáctiletá, pětáctiletá dívka, jak si ji pamatoval ze své lodi, i s tou holou hlavou.

Z Dillanky Wuju byla opět Wu Julee, mohla mít o deset kilogramů víc než Vardia, ale byla vyšší, měla dlouhé černé vlasy a pěkná, i když pokleslá nadra. Byla trochu zmatená, avšak na první pohled zdravá a zbavená závislosti.

A pak tam stál neznámý chlapec asi tak ve Vardiině věku, měl krátké vlasy, byl asi sto padesát centimetrů vysoký, svalnatý a poměrně dobře stavěný.

"Sákryš," řekl Brazil překvapeně. "Myslím, že jsme vás zavčas odhalili, pane Varnette."

22

Ekh'I

Věstec a Vykladač se Slecroňanem ve Vardiině těle obhlíželi vysoké pohoří se zasněženými vrcholky, které se tyčilo před nimi.

Velkolepé, ale neprostupné hory sahaly až k pobřeží, kde se táhl jen úzký pruh černého písku. Z mořské hladiny se zvedaly vyhaslé sopouchy, pozůstatky dávné sopečné aktivity. Obloha byla ocelově šedá a z oceánu vál ledový vítr.

"Sbírají se mraky," zabručela Hainová. "Bude pršet, nebo spíš sněžit. Měli bychom raději vyrazit."

"Zvládneme to, aniž bychom museli šplhat do těch hor?" zeptal se Slecroňan s obavami. "Co když ten písečný břeh někde končí?"

"Naše přítelkyně Hainová dokáže vylézt i na velmi příkré stěny," řekl Vykladač, "a může vás jednoho po druhém přenést. Předpokládáme, že to bude docela snadná, i když pomalá cesta. Hranice s Yrankhem začíná v moři několik metrů od břehu, takže s největší pravděpodobností obyvatele Ekh'lu nepotkáme - jsou to jakési létající opice, pokud si vzpomínám. Setkání s národem Yrankhů by nebylo zrovna příjemné, neboť jde o masožravce, naštěstí dýchají žábrami, a tak nás nebudou obtěžovat, pokud se nerozhodneme, že si půjdeme zaplavat."

"Padá mlha," řekl Skander. "Opravdu bychom měli jít."

"Souhlasíme," pravil Vykladač a skupinka hned zamířila na černý břeh.

Byla by to snadná cesta, kdyby Hainová nemusela v jednom kuse přenášet přes skaliska, spadající až do moře, kromě Skandera také Slecroňana a kdyby je pořád nebičoval studený vítr a nepříjemný déšť. Za tři dny, co se trmáceli Ekh'lem, urazili ze vzdálenosti na ghlmonské hranice jenom čtvrtinu. Vyjma milionů mořských ptáků, kteří na ně zuřivě pokřikovali, nikoho nepotkali, ale několikrát zahlédli nad vrcholky hor nějaké velké tvory s bílými křídly, nikdy však nebyli tak blízko, aby si je mohli prohlédnout.

U jedné pořádně vysoké skály, jejíž přelézání zabralo Hainové skoro hodinu, se odehrál drobný incident, který narušil poklid jejich putování. Hainová se pustila na druhou stranu nejprve se Slecroňanem a zásobami. Skander zatím

žmolal kus sušené ryby a tvářil se, že ho nic jiného nezajímá, ale sotva Hainová zmizela za útesem, kradmo mrkl na Věštec a Vykladače a zkoušel odhadnout, zda k němu stojí čelem nebo zády, což nebylo snadné, protože nevěděl, jestli nějaké čelo a záda vůbec mají.

Zkusmo kousek popolezl, a když se nic nestalo, začal se nenápadně, píd' po pidi, sunout k oceánu.

Umiau byla už necelých pět metrů od vody, když si toho Věstec a Vykladač všimli. "Stůjte, doktore Skandere!" zvolal Vykladač. "Nebo vás zastavíme my!"

Skander na zlomek vteřiny zaváhal, ale vábení vln bylo silnější. Věstcova pomrkávající světlka náhle oslnivě zablýskla, z koule vystřelil blesk a s hlasitým prasknutím udeřil do písku před mořskou pannu. Převalila se stranou, ale nezastavila se.

Další blesk ji zasáhl do zad ve chvíli, kdy se nataženou paží už už dotýkala příboje. Skander vyjekl a schlípl. Oči měl strnulé, ale žil, protože se mu hrudník zlehka zvedal a klesal.

Vykladač přiletěl blíž. "Zajímalo nás, doktore Skandere, na jak dlouho si ta primitivní hypnóza dokáže podmanit vaši mysl," zacinkal bezbarvě. "Naneštěstí jste zapomněl, jakou lekci jsme udělili slalcronským čmelákům, ale nedělejte si starosti, zanedlouho ochrnutí pomine. Stačilo by však vyvinout o zlomek vyšší napětí, a srdce by vám přestalo bít. Žijete, protože vás potřebujeme, stejně jako potřebujeme Hainovou na nošení a Slalcrona, jehož psychické síly se nám ještě můžou hodit. Zapamatujte si však, že jestli se ještě jednou pokusíte utéct, už vás potřebovat nebudeme! Pokud bychom si měli vybrat, zda vás máme ztratit, nebo zabít, rovnou se rozlučte se životem. A nyní se můžete pohnout, ale tím správným směrem. Naším společníkům se o této nepřijemnosti, která vás potkala, nebudeme zmiňovat, co říkáte?"

Skander to vzdal. Ačkoli se cítil pořád trochu ztuhle, mohl se zase hýbat a zdálo se, že mu energetický výboj neublížil. Vykladač se od něho na krok nehnul, a tak nepochyboval, že je v pasti.

Hainová se za dvě hodinky vrátila a po krátkém odpočinku vyrazila na cestu se Skanderem na zádech.

"Už jsme skoro tam," zavrčela Akkafanka. "Vidíte tu zatracenou hranici? Za ní je to hotové peklo."

Měla pravdu. Ghlmon vypadal jako místo, odkud by měl člověk co nejrychleji prchat, a ne se tam s takovou námahou škrábat. Pobřeží se stácelo na severozápad a hned za posledními horami Ekh'lu, které jen nepatrně zasahovaly do sousední šestky, začínal Ghlmon - země písečných bouří. Kam oko dohlédlo, nebyla ani stopa po vodě a vegetaci. Jen zvlněné duny a víření žltorudého písku.

"To jste teda fakticky blázni, že tam dobrovolně lezete," bručela si Hainová.

"Není tam ani kapka vody," povzdechl si Skander.

"Ani špetka půdy!" dodal nešťastně Slalcron.

"Ano, je to první skutečně příjemné místo, na něž jsme tady na Jihu narazili," řekl Vykladač.

"Tak co, náš vůdce," řekl Skander sarkasticky, "jak tudy projdeme?"

"Budeme se držet pobřeží," odpověděl Seveřan nevzrušeně. "Hainová se den či dva spokojí s rybami a Slalcron musí vydržet bez přísunu živin, zato bude mít dostatek slunce. Raději se tady v tom potoku pořádně napijte."

Když Slalcron vykročil k vodě, zeptal se Skander: "A co vy, Vykladači? Vy snad nepotřebujete jíst?"

"Samozřejmě že jíme," odpověděl Vykladač. "Křemík, co jiného."

Za pár minut už překročili hranici.

Vítr vál rychlostí bezmála čtyřiceti kilometrů za hodinu a teplota se vyšplhala na čtyřicet stupňů Celsia. Připadalo jim, že z lednice skočili rovnou do rozpálené pece, a do tváří je udeřil vířící písek.

Hory Ekh'lu měli dosud na dohled, když se museli zastavit. Skander dostal úpal, zhroutil se a vyčerpaně sténal: "Kdo může žít v takovém pekle?"

Téměř jako v odpověď na jeho otázku vykoukla z písku malá hlavička a za ní vyskočil asi metr vysoký dvounohý dinosaur s dlouhým ocasem, který táhl po zemi. Zelenou kůži měl tmavší než Czillo a jeho zavalité paže končily lidskými prstíky. Mrštně otáčel hlavou ze strany na stranu, aby si mohl cizince prohlédnout, neboť měl vypoulená očka umístěna po stranách ploché lebky hned za lopatkovitou tlamou. Měl na sobě červenou vestičku a zaprášený fráček.

Dinosařík připochodoval blíž, klidně se opřel o svůj ocas a zaujal nonšalantní pózu. "Rád bych věděl, co jste zač, staří braši," prohlásil vysokým hláskem, který však vycházel z hloubky hrdla, z čehož se dalo usoudit, že užívá překladač. "Jste ti hodní, nebo ti zlí?"

23

Ivrom

"Tenhle váš návrat do starých lidských podob má řadu stinných stránek," prohlásil Nathan Brazil. Byl stále obrovským jelenem a musel nést zavazadla, protože na jeho tříčlenný doprovod byla příliš těžká.

"Nemysli si, že jenom ty máš problémy," řekla Wu Julee. "Jsme nazí a žádné šaty, které máme v brašnách, nám nepadnou."

"A kromě toho máme hlad a zase cítíme bolest a chlad," přidala se Vardia. "Už jsem na tyhle pocity zapomněla a vůbec se mi nelíbí. Byla jsem mnohem šťastnější jako Czillo."

"Jak je to možné?" zeptala se Wu Julee. "Jak to, že něco, co udělal markovanský mozek, mohlo být změněno?"

"Proč se nezeptáš Varnetta?" doporučil jí Brazil. "Koneckonců s tím začal on a všechno to zamotal."

"Vy si tady stěžujete na naprosté triviality," prohlásil Varnett rozmrzele. "Já uměl létat! A než jsem se vydal za tebou, Brazile, tak jsem zkusil, jak chutná sex. Poprvé v životě! A teď mám zpátky tohle retardované tělo."

"Není zas tak retardované," řekl Brazil. "Jeho vývoj byl zastaven chemicky, ale teď je z tebe všechno to svinstvo pryč, stejně jako z Wuju. Za pár let normálně dospěješ, a pokud si na Iana Varnetta vzpomínám, budeš docela pohledný muž. Byl to příšerný sukničkář, tedy alespoň na matematika."

Chlapci poklesla brada. "Tys znal Iana Varnetta? Vždyť je mrtvý nejmíň šest set let!"

"Já vím," řekl Brazil zamyšleně. "Doplatil na ten velký experiment na Mavrishnu. Taková ztráta! Ty víš, že to byla ztráta, Varnette. Viděl jsem tvé záznamy v Zóně."

"Na Mavrishnu byly s Varnetty vždycky potíže," řekl mladý Varnett, kopie velkého matematika vykloňovaná z buňky dávno mrtvého a zmrazeného originálu, a oči mu zazářily. "Už kdysi tři nebo čtyři vyrobili, ale po sto letech jsem zase první. Potřebovali jeho nadání. Nebyl jsem jediný, koho na Skandera nasadili. Řada šikovných agentů už všechno poskládala dohromady. Mě si pěstovali na řešení jiných, spíš místních problémů, jenže se ukázalo, že já sám jsem dost velký problém. A tak mě poslali na Dalgonii, abych se pokusil rozluštit Skanderovy tajné výzkumy. Snadno jsem si spočítal, že se pak o mě postarají, ať se mi to povede nebo ne."

Rozmlouvali cestou po ivromském pobřeží. Nesetkali se s žádnými překážkami, jak se Čarohrajka zavázala, ale Brazilovi připadalo jejich tempo příliš loudavé.

"Kolik toho vlastně víš, Varnette?" zeptal se.

"Když jsem v počítači uviděl vzorek buňky z dalgonského mozku, rozpoznal jsem v pořadí a způsobu energetických pulzů matematický vztah," vzpomínal chlapec. "Trvalo mi tři hodiny, než jsem tu posloupnost získal, a ještě další hodinu nebo dvě, než jsem ji pomocí počítače dokázal definovat. Stačil jediný pohled, aby mi bylo jasné, že se ty energetické vlny nepodobají ničemu známému, avšak proces přeměny hmoty na energii a zpátky na hmotu se dal v buňce snadno vypočítat. Spojil jsem si to s teoriemi o tom, proč po Markovanech nezůstaly žádné artefakty, že planetární mozek stvořil všechno, co chtěli, že dokázal na povel, třeba jen myšlený, splnit každé přání. A došlo mi, oč v tomhle vztahu jde, přestože jsem naprosto netušil, jak to funguje."

Na Vardiu udělala jeho slova velký dojem. "Chceš říct, že to fungovalo stejně jako zdejší kouzla? Prostě sis jen něco přál a už jsi to dostal?"

"Tak se tady provozuje magie," souhlasil Varnett. "Je to možné jen proto, že ve skutečnosti nic není reálné. My všichni, tenhle les, oceán, celá tato planeta, dokonce i slunce, jsme jen pouhé konstrukce. Ve vesmíru je pouze jednotné energetické pole, jehož přeměnou vzniká hmota nebo jiný druh energie. Veškerá realita je přeměněná a stabilizovaná primární energií. Avšak i ty nejstabilnější matematické konstrukce jsou v trvalém napětí jako natažená pružina. Energie by se okamžitě vrátila do svého přirozeného primárního stavu, kdyby nebyla pod kontrolou. Čarohrajky umí do tohoto procesu zasáhnout. Ne natolik, aby mohly provést zásadní změny, ale přece jen se jim daří poněkud měnit rovnováhu a obměňovat realitu. A to je ta jejich magie."

"Moc tomu nerozumím," pravila Wu Julee, "ale tu základní myšlenku jsem pochopila. Tvrdíš, že Markované byli bohy a jako bohové mohli mít všechno, co si přáli."

"Tak se to taky dá říct," souhlasil Varnett. "Protože nás všechny stvořili, nebo přinejmenším podmínky, v nichž jsme se mohli vyvinout, jsou hodni toho jména."

"Ale to je přece ten nejvyšší cíl veškeré inteligence!" protestovala Vardia. "Kdyby to byla pravda, proč vymřeli?"

Wu Julee se vědoucne usmála a pohlédla na Brazil, jediného člověka mezi nimi, který dosud neměl lidské tělo. Byl nezvykle zamlklý.

"Slyšela jsem od někoho, proč vymřeli," pravila Wu Julee. "Sotva toho nejvyššího cíle dosáhli, všechno pro ně ztratilo smysl a začali se nudit. Tak stvořili nové světy a nové životní formy. Všichni se na ty nové formy proměnili a začali opět od začátku."

"To je příšerná představa," řekla Vardia znechuceně. "Kdyby to byla pravda, znamenalo by to, že i dokonalost je nedokonalá. Až jednou lidstvo tohoto stupně božství dosáhne, bude muset spáchat buď sebevraždu, nebo stvořit nové primitivy - a všechno začne zase od začátku? Potom by veškeré revoluce, zápasy, bolesti, naděje, všechny velké sny byly pouhopouhý nesmysl! Znamenalo by to, že život je nesmyslný!"

"Život sám není nesmyslný," řekl znenadání Brazil. "Nesmyslné jsou jenom všechny ty velkolepé plány. Záleží pouze na tobě, zda má tvůj život smysl. Většina lidí na to bohužel nedbá. Vůbec totiž nezáleží na tom, zda devadesát devět procent lidí, ať už jakékoli rasy, žije nebo ne. Až na několik výjimek jsou jejich životy lhostejným a pasivním živořením. Nemají sny, nemají chuť se něčemu přiučít, nesdělají si své myšlenky, nikdy neprožijí pravou lásku, protože i ta musí být v rovnováze - láska neznamena jen milovat, ale probudit lásku v druhých. To je ten nejvyšší smysl života, Vardio. Markované ho nenašli."

Smutně pohlédl Vardii do očí. "Podívej se na tento svět, podívej se na naše staré světy. Všechno jsou to jen kopie markovanské reality založené na vrcholné materialistické utopii. Chovali se jako nesmírně bohatý člověk vládnoucí celé planetě, který cokoli, každou hmotnou věc, jakou si dokážeš představit, může získat pouhým lusknutím prstů. A přesto ho jednoho rána najdou mrtvého, protože si podřízil hrdlo. Všechny jeho sny se splnily a náhle se ocitl na vrcholku, jenže sám. Aby se tam dostal, musel se zbavit všeho, co má skutečnou hodnotu. Zničil v sobě své lidství, svou duchovnost. Dokázal milovat - a mohl si koupit, co miloval. Ale lásku, po níž tak dychtil, si koupit nemohl, pouze něčí služby. Jakmile se na ten vytoužený vrchol dostal, zjistil stejně jako Markované, že ve skutečnosti nemá vůbec nic."

"Tuhle teorii odmítám," prohlásila Vardia důrazně. "Ten boháč spáchal sebevraždu, protože ho trápilo svědomí, protože měl všechno, kdežto ostatní strádali - ne proto, že by tak toužil po jakési lásce. To slovo nemá žádný význam."

"Pokud je láska pro někoho bez významu, pokud ji nechápe a považuje ji za pouhý abstraktní pojem, znamená to, že ta osoba nebo celá společnost je rovněž bez významu," řekl Brazil. "Vzpomínám si, že kdysi dávno na Staré Zemi jistá náboženská skupina, již taky nikdo nenaslouchal, prohlašovala: 'K čemu je člověku, získá-li celý svět, ztratí-li při tom svou duši?' Zvláštní, že jsem si na tyhle lidičky zase vzpomněl. Věřili, že Bůh je láska, milujícím slibovali ráj, a peklo těm, kdo milovat nedokážou... Později to všechno zmizelo pod nánosem jiných myšlenek, ty původní se ztratily a zbylo jen několik zlomků. Lidé věnovali více pozornosti věcem než myšlenkám, stejně jako Markované. A jako Markované

kvůli tomu zahynuli."

"Ale markovanská civilizace byla přece ráj," řekla Vardia.

"Bylo to peklo," prohlásil Brazil kategoricky. "Markované měli všechno, o čem jejich předkové pouze snili, a poznali, že to nestačí, že něco chybí. Hledali, pátrali, kladli otázky, dělali všechno možné, aby zjistili, proč jsou tak nešťastní. Ale protože neznali nic jiného než vlastní výtvoř, nemohli to nalézt. Nakonec se rozhodli vrátit zpátky a začít znovu, aniž by si uvědomili, že ten hokus pokus - náš vesmír - musí selhat, protože ho sice stvořili v nejružnějších tvarech a formách, ale zase jen podle svého obrazu. Dokonce se ani neobtěžovali začít úplně od začátku. Použili sami sebe jako prototypy pro všechny rasy, jež vytvořili, a použili stejný vesmír, tentýž, v němž žili, vzkvétali a neuspěli. Proto tady po nich zbyly pouhé dva skutečné výtvoř - jejich města a řídicí mozek."

Varnett prudce vydechl. "Už vím, jak to myslíš. Tuhle Studnici světů, na níž teď jsme, používali nejen jako pokusnou laboratoř pro nové biosféry a nové druhy, v níž si chtěli ověřit, že to bude fungovat, ale odtud je všechno řízeno!"

"Přesně tak," souhlasil zachmuřeně Brazil. "Tohle všechno jsou laboratoře s laboratorními vzorky, monitorovanými a udržovanými automatickým zařízením. Nejsou zde všechny vytvořené druhy, jenom ty poslední, protože jich bylo příliš mnoho."

"Slyšel jsem, že se tady naše lidská rasa sama zničila," řekl Varnett. "Znamená to, že jsme z toho vypadli, když neumíme nic lepšího než ničit? Nebo že můžeme nanejvýš dosáhnout úrovně Markovanů a pak se všim skoncovat a spáchat hromadnou sebevraždu? Není žádná naděje?"

"Naděje neumírá," odpověděl Brazil klidně. "Jenže ani zoufalství. Ta náboženská skupina na Staré Zemi, o níž jsem se před chvílí zmínil, věřila, že jim Bůh seslal svého syna, dokonalou lidskou bytost naplněnou bezvýhradnou dobrotou a láskou. Ať už byl synem Božím nebo ne, takový člověk se skutečně narodil - sledoval jsem ho, když kázal shromažďení, že musí odvrhnout všechny materiální nicotnosti a soustředit se pouze na lásku."

"Co se s ním stalo?" zeptala se Wu Julee dychtivě.

"Odvrhli ho jeho stoupenci. Zradili ho, protože nechtěl vést sociální revoluci ani vládnout světu. Někteří se pokusili využít jeho řeči k podvracení státní moci. Nakonec už politikům u vesla vadil natolik, že ho zabili. Během padesáti let bylo i tohle náboženství, jako spousta jiných, zcela zpolitizováno a změněno na instituci. A těch pár skutečně oddaných věřících bylo od církve, kterou nikdy nespravovali, separováno a upadli v zapomnění. Totéž se stalo jinému mudrci, který se narodil o několik století dřív a o tisíc kilometrů dál. Nezemřel sice násilnou smrtí, ale jeho následovníci zaměnili myšlenky za věci a zneužili hledání lásky a dokonalosti jako sociální a politické brzdy, aby ospravedlnili bídu lidstva. Kdepak, náboženští věrozvěsti vždycky mysleli v markovanských termínech, v politických termínech - například zakladatel Komsvětů viděl vnější příčiny materiální chudoby, proto si vysnil civilizaci v podstatě hodně podobnou markovanské a nasměroval Komsvěty na tuto cestu. Jako cíl si stanovil to nejjednodušší, čemu všichni rozuměli - materiální blahobyť. No, dokázal to."

"Zadrž, Brazile!" protestoval Varnett. "Ty tvrdíš, že tam byl, když ti lidé žili, jenže to muselo být před mnoha tisíci lety! Jak jsi vlastně starý?"

"Na to ti odpovím, až se dostaneme do Studny duší. Pak zodpovím všechny otázky, ale dřív ne. Jestli se tam nedostaneme před Skanderem a jeho doprovodem, stejně už na tom nebude záležet."

"Chceš říct, že by Skander přece jen mohl odhalit tajemství Markovanů a změnit rovnice?" zeptal se Varnett zděšeně. "Kdysi jsem se tou myšlenkou taky zabýval, ale logicky jsem dospěl k závěru, že by to nebylo správné. Můj národ, a teď myslím můj netopýří národ, je v tom se mnou zajedno. Jenže pak jsme se dozvěděli, kam má Skander namířeno a co má za lubem. Náš tajemný informátor nám prozradil, že ses v Zóně zmínil, že se tam také chystáš, a poradil nám, abychom se s tebou spojili. A tak jsem to udělal."

"Ale jak mohl -" Brazil zmlkl uprostřed věty a po chvíli se z reproduktoru v paroží ozvalo hořké zachechtání. "Sákryš, jsem to ale blázen! Vsadím se, že ten všivák odposlouchává všechna velvyslanectví v Zóně! Už jsem zapomněl, co je zač."

"O kom to mluvíš?" zeptala se Wu Julee zaraženě.

"O našem dalším protivníkovi - a velmi nebezpečném protivníkovi. Varoval Skandera, že má být unesen, a Varnetta poslal za mnou. Věděl celou dobu, kde oba jsou, a jako obvykle chce být u toho, až se bude vyplácet odměna. Byl jsem jeho bezpečnostní pojistka pro případ, že by se něco zvtřlo, a taky se zvtřlo, protože Skander byl nakonec přece jen unesen. Ztratil nad ním kontrolu, ale neztratil ho z dohledu, a tak se aspoň oběma skupinám postaral o různé průtahy. Když nás zajali Murniové, musel zatahat za provázky, aby Czilla vyjednala s Národem zdržení Skanderovy skupiny, než se naše šance zase vyrovnají. Nedivil bych se, kdyby totéž zopakoval u Čarohrajek, pokud se Skander někde zdržel. Jde mu zkrátka o to, abychom se ke Studni duší dostali současně - a tam pro nás uspořádá seznamovací večeřek."

"Pro všechno na světě, o kom to mluvíš, Nathane?" nedala se odbýt Wu Julee.

"Před námi už je Ghlmon, poslední šestka před rovníkem," řekl Brazil. "Vidíte ten rozpálený načervenalý písek? Ghlmon zabírá na šířku dvě šestky, ale na délku jen polovinu -"

"Tak o kom!" zvolala Wu Julee.

"Pokud se nemýlím," řekl Brazil zdráhavě, "setkáme se s ním na té poušti."

"Překročíme hranici už dnes?" zeptal se Varnett a pohlédl na slunce klesající k obzoru.

"Proč ne," odpověděl Brazil. "Bude to náramně krušná cesta, tak bychom si měli začít zvykat. V tom horku bude tahle jelenice má smrt a vy, naháči, se zas budete pěkně opékat. Uděláme líp, když půjdeme celou noc, jak daleko jen dokážeme. Ve dne toho moc nezvládneme."

Wu Julee se tvářila rozzlobeně, ale Brazil přidal do kroku a donutil všechny tři k běhu. Za pár minut už stanuli v Ghlmonu.

Dusné horko na ně padlo jako těžká houně. Vlekli se po břehu oceánu a ztěžka lapali po dechu, Brazilovi navíc visel z tlamy jazyk. Co chvíli se zastavovali a odpočívali, a přestože se brzy začalo stmívat, žádnou úlevu jim to nepřineslo.

Wu Julee hleděla na Brazila s vražedným výrazem ve tváři. Chodidla měla připálená jako lívance a stejný osud postihl i její zadní partie, když se posadila do rozžhaveného písku, neodradilo ji to však, aby tvrdohlavě nevyzvídala: "Tak kdo, Nathane!"

Brazil také vypadal pořádně utahaně, přesto pronesl svým elektronickým hlasem naprosto klidně: "Ten, kdo řekl Varnettovi, kde mě najde a proč, věděl, že půjdu po Skanderovi, ale že se napřed zastavím za tebou v Dillii. Když ještě býval pirátem, nedalo se mu věřit, ani co by se za nehet vešlo, a pokud mu z toho neplynul nějaký prospěch, nemohla sis být jistá životem, protože tě dokázal zradit pro jediný šekel. Zapomněl jsem, jak je tahle hra vysoká a že bude chtít shrábnout bank. Řekl mi, že mohu získat pomoc ode všech národů, ale nikomu nesmím věřit - jak se ukázalo, tak ani jemu.

Byl si jistý, že ho nebudu považovat za protivníka, protože jsme kdysi byli přátelé a jsem mu zavázán. Měl téměř pravdu."

Wu Julee se konečně dovtípila. "Ortega! Ten tvůj přítel, s nímž jsme se setkali v Zóně!"

"Ten šestiruký mrožohad?" zvolala Vardia. "To on za tím vším stojí?"

"Nikoli za vším," ozval se za nimi vysoký nonšalantní hlásek, v němž zaznívala jak důstojnost, tak autorita. "Nicméně je velmi potěšen, že jste se tu nakonec všichni shromáždili."

Všichni čtyři se otočili. V houstnoucím šeru toho moc neviděli, ale ten řečník vypadal jako metr vysoký dinosaurus s tmavě zelenou kůží a plochou hlavou, oblečený do staromódního fráčku. Stál vzpřímeně na zadních nohách a v buclaté ručce svíral dýmčičku s prohnutou troubelí.

Zabafal a uhlík v hlavičce dýmky zřeřavěl.

"Nepřekáželo by vám," řekl šprýmovně, "kdybych dokouřil svou dýmku, než se vydáme na cestu? Obávám se, že v opačném případě by to bylo trestuhodné plýtvání."

24

Západní Ghlmon

Čtyři unavení poutníci pozorovali malého dinosaura, jak labužnický pokouje. Brazila napadlo, že vypadá, jako by rovnýma nohama vyskočil z Alenky v řiši divů. Wu Julee, Vardiu a Varnetta nenapadlo nic, ale zachovali klid, protože si už na nejrůznější podoby inteligentních tvorů stačili na Studnici světa zvyknout.

"Posílá vás Serge Ortega?" zeptal se Brazil nevzrušeně.

Dinosauřík vytáhl dýmku z úst a zatvářil se uraženě. "Pane, jsem vévoda z Orgonda a toto je Ghlmon. Ulikové nemají na našem výostném území žádné pravomoci. Jsou pouze našimi sousedy. Pan Ortega se na nás před několika dny obrátil s touto záležitostí, která nás pochopitelně velmi zaujala. Ukázalo se, že jsme zainteresováni na téže věci. Uliky dobře známe a rozumíme si s nimi, udržujeme vzájemně prospěšné vztahy tisíce let. S jejich pomocí se nám podařilo přežít, když zdejší životní podmínky doznaly zásadní změny a půda se proměnila v písek. Ale vy všichni, pana Ortegu z toho nevyjímaje, jste zde pouze s naším souhlasem. Nestřípíme žádné vměšování do naší suverenity."

"Co říká?" zeptala se Vardia.

Brazil si teprve nyní uvědomil, že jeho doprovod nemá překladače, které zmizely s jejich předchozími těly, takže rozumí pouze konfederálníně nebo těm, kteří překladač mají. "Promiňte, Vaše lordstvo," řekl uctivě, "budu to muset mým společníkům přeložit, neboť vám nerozumím."

Ještěr pohlédl na trojici lidí. "Hm... Velmi zajímavé. Bylo mi řečeno, že mám očekávat Dillanku, Czillo a Creit'ana. Přinejmenším tedy informace, že jste jelenem, se ukázala být správná - jste pan kapitán Brazil, nemýlím-li se?"

"Ano, to jsem já, Vaše lordstvo. Ten hoch je pan Varnett, ta dáma s poprsím Wu Julee a tahle nevyvinutá panna se jmenuje Vardia. Museli jsme k vám totiž projít Ivromem, a kdyby se nám to podařilo bez jakýchkoli proměn, byl by to zázrak."

"To zajisté," přikývl Ghlmoňan. "Leč my jsme vůbec nepochybovali, že Ivromem projdete, přestože jsme byli po ty tři dny, co jste byli nezvěstní, velmi znepokojeni. Domnívali jsme se, že jste začarováni, a již jsme započali jistá diplomatická jednání, abychom zjistili, kdo vás zadržel."

"Ten kouzelnický trik nám tedy neprovedl Ortega?" zeptal se Brazil. "Napadlo mě, že nás potřebuje zdržet."

"Ach ne, naopak, pan Ortega se velmi strachoval, že byste tam mohli uvíznout," odpověděl vévoda blazeované.

"My, Ghlmoňané, jsme však znalci mnohem rafinovanějších umění než jacísi nečestní divoši z Ivromu, proto jsme nebyli ani v nejmenším znepokojeni. Zatím jsme onu druhou skupinu zahrnuli proslulou ghlmonskou pohostinností, neboť vás stačilo pouze najít."

"Jaký tedy bude následující krok?" zeptal se Brazil klidně.

"Dnešní noci budete samozřejmě mými hosty," řekl vévoda přátelsky. "Zítřka vám poskytnu spřežení svých nejlepších písečných žraloků a odjedete do Oodlikmu, našeho hlavního města, kde se připojíte k panu Ortegovu a oné druhé skupině. Dál už to představení bude výhradně v režii pana Ortegy a my budeme pouze přihlížet."

Brazil přikývl. "V téhle hře začíná být takový nával, že byste si měl pořídit prezenční listinu." Pak stručně přeložil rozmluvu ostatním, aby věděli, co se děje.

"Vaše ubytování je již připraveno." Vévoda konečně vyklepal z dýmčičky poslední zbytky toho, co kouřil. Ať už to bylo cokoli, páchlo to jako stělný prach. "Můžeme se vydat na cestu? Není to příliš daleko."

"Máme snad na vybranou?" zeptal se Brazil ironicky.

Malý dinosaurus se zatvářil ukrivděně. "Pochopitelně. Můžete se buď vrátit přes hranici do Ivromu, nebo skočit do oceánu. Pokud však hodláte zůstat v Ghlmonu, budete dělat přesně to, co si přejeme my."

"To mi připadá docela fěr," prohlásil Brazil. "Tak nás ved'te."

Mlčky Ghlmoňana následovali a po kilometru chůze po mořském břehu dorazili k rozměrnému plátěnému stanu. Na vrcholku kupole vlála vlajka. Pod baldachýnem postávali dva uniformovaní dinosauříci a ze všech sil se snažili nevypadat k smrti znuděně. Jakmile spatřili vévodu, postavili se do pozoru a zasalutovali.

Vévoda z Orgonda jim milostivě pokynul a otázal se: "Je vše připraveno?"

"Tabule je prostřena, Vaše lordstvo," odpověděl první strážný. "Doufám, že ji shledáte v naprostém pořádku."

Druhý strážný zvedl cíp plachty, aby vévoda a jeho hosté mohli vstoupit. Brazil musel sehnout hlavu a složitě manévrovat paroží, než je vchodem protáhl. Uvnitř si okamžitě připadal jako ve starém dobrém středověku na Staré Zemi.

Podlaha byla pokryta tlustým ručně tkaným kobercem s mozaikovým vzorem, ačkoli to ve skutečnosti byly stovky malých koberečků, které dohromady vypadaly hodně strakatě. Uprostřed stanu stál dlouhý dřevěný stůl se zvláště vonícím jídlem. Nebyly tam žádné židle, dinosauříci však hned přinesli tři srolované koberečky, takže se Wu Julee, Vardia a Varnett mohli pohodlně usadit.

"Omluvte laskavě prostou jednoduchost tohoto malého občerstvení," pravil vévoda skromně. "Neočekávali jsme vás přesně v těchto podobách, ale snad vám budou jednotlivé chody vyhovovat; pan Ortega nám při skladbě jídelničky velmi vyšel vstříc. Lituji, že vás nemohu přijmout na svém hradě, obávám se však, že to není možné."

"Kde je váš hrad?" zeptal se Brazil. "Kromě tohoto stanu jsem tady žádnou stavbu neviděl."

"Pochopitelně v podzemí," odvětil vévoda z Orgonda. "Ghlmon nebyl vždy pouští, v průběhu tisíciletí se však pozvolna změnil. Jakmile začalo být klima výrazně sušší, pochopili jsme, že bitvu s pískem nemůžeme vyhrát, a naučili jsme se žít pod ním. Vzdušné pumpy, obsluhované dovednými dělníky, rozvádějí vzduch šachtami, jež je nutno neustále čistit. Svým způsobem se to poněkud podobá životu v podmořských palácích, o nichž jsem slyšel. Poušť se stala naším oceánem se vším všudy, dokonce jsme se naučili v písku plavat, jakkoli pomalu, podél směrových lan a na povrch vystupujeme pouze při cestách na velkou vzdálenost."

Brazil vévoděv proslov přeložil a Vardia se okamžitě zeptala: "Odkud máte tohle jídlo? Tady přece nic neroste."

"Potrpíme si zejména na masitou stravu," odpověděl vévoda, když si nejprve pozorně vyslechl překlad. "V písku žije mnoho divokých živočichů a řadu dalších jsme si ochočili. S vodou problémy nemáme. Původní řeky stále existují, pouze nyní plynou pod pískem podél skalnatého podloží, můžeme tedy zavlažovat rostliny, které pěstujeme v podzemních sklenících pro naše významné hosty. Tato zeleninová jídla jsou zde na vaši počest."

Pokračovali v konverzaci během jídla. Brazil netušil, kolik toho jejich hostitel o výpravě na rovník ví, a rozhodl se, že se bude tomuto tématu vyhýbat, vévoda se však o něčem podobném ani slůvkem nezmínil.

Po hostině se s nimi vévoda z Orgonda rozloučil. "Máte zde dostatek slámy, abyste si mohli udělat pohodlí, pokud vám nebudou stačit ke spaní koberce. Chápu, že jste unaveni, a nehodlám vás déle obtěžovat. Zítřka vás čeká dlouhá cesta."

Vardia a Varnett si našli měkká místa u stěny stanu a v mžiku spali. Wu Julee se o to také pokoušela, ale přestože byla unavená a všechno ji bolelo, ne a ne usnout. Lampy byly zhasnuté, v šeru u východu ze stanu však rozeznávala Brazilovu siluetu.

Brazil také nespál. "Copak je?" zeptal se, když k němu přistoupila.

"Nemůžu spát. A ty?"

"Přemýšlím," řekl téměř smutně tím elektronickým hlasem.

"O čem?"

"O tomto světě. O naší výpravě. O nás - nejenom o nás dvou, ale o nás všech. Blíží se konec, Wuju. Už nebudou žádné začátky, jen samé konce."

Překvapeně na něho pohlédla. Protože nedokázala sledovat jeho myšlenky, zeptala se: "Co se s námi stane, Nathane?"

"Nic. Všechno. Záleží na tom, kdo jsi," odpověděl tajuplně. "Brzy zjistíš, jak to myslím. Mělas obzvlášť těžký život, Wuju. Zasloužíš si taky trochu radosti." Neklidně přešlápl, pak pokračoval: "Jenom tak mimochodem, kdyby sis mohla vybrat, kdyby ses mohla vrátit do svého vesmíru, kým bys chtěla být? Co by sis vybrala?"

"Nenapadlo mě, že bych se mohla vrátit," odpověděla tiše.

"Ale kdybys mohla? Kdyby sis mohla vybrat, jak bys chtěla žít? Představ si, že by ti nějaký džin nabídl, že ti splní tři přání. Co by sis vybrala?"

Nevesele se zasmála. "Viš, když jsem ještě byla na statku, o ničem jsem nesnila. Naučili nás, že musíme být se vším spokojeni. Ale když pak ze mě udělali děvku, občas jsme s děvčaty jen tak seděly a povídaly si. Ženy a muže drželi odděleně a kromě členů Strany a zasloužilých pracovníků jsme chlapa neviděly, jak byl rok dlouhý. Udělali z nás sexuální automaty a rozdávaly jsme si to s nimi v jednom kuse jako šílené. Jsem si jista, že mužští prostituti odváděli stejně skvělé výkony s funkcionářkami. Napumpovali do nás hormony, až nám stříkaly z uší, takže jsme nedokázaly myslet na nic jiného než na sex - byly jsme tak roztožené, že jsme ve chvílích volna lezly jedna k druhé do postele, tak to po pravdě bylo... Naši zákazníci však znali spoustu věcí, cestovali vesmírem, a od těch, kteří o tom rádi mluvili, jsme se dozvěděly, jaký je svět venku. Snily jsme, že se tam jednou dostaneme, možná i na jiné planety, a co všechno zažijeme."

Po krátké odmlce pokračovala zasněným, melancholickým hlasem: "Řekls, že mám tři přání. Tak dobře. Když už hrajeme tuhle hru, chtěla bych být bohatá, chtěla bych žít tak dlouho, jak bych si přála, a chtěla bych být pořád mladá a vypadat skvěle. Pochopitelně ne na žádném Komsvětě - ale to už je čtvrté přání, nebo páté?"

"To nevádí, pokračuj," pobídl ji. "Chtěla bys ještě něco?"

"A k tomu bych ještě chtěla tebe."

Polichoceně, ale také potěšeně se zasmál. "Předpokládejme však, že bych tam nebyl," řekl vážně. "Že bys byla

sama."

"Na to nechci ani pomyslet."

"Ale no tak, Wuju, vždyť je to jen hra."

Sklonila hlavu a chvíli přemýšlela. "Kdybys tam nebyl, myslím, že bych asi chtěla být mužem."

Kdyby měl Brazil lidskou tvář, objevilo by se na ní překvapení. "Mužem? A proč?"

Rozpačitě pokrčila rameny. "Vlastně doopravdy nevím. Nezapomeň, že jsem řekla, že chci být mladá a vypadat skvěle. Muži jsou větší a silnější, nikdo je neznáš. A nemůžou otěhotnět. Třeba bych jednou chtěla mít děti, nevím, ale nemyslím si, že by mě ještě nějaký muž, kromě tebe, Nathane, dokázal rozehrát. V tom partajním nevěstinci jsem byla pro všechny muže jenom stroj. Erotický stroj. Ale ostatní děvčata ve mně viděla člověka. Skutečného člověka. Záleželo mi jedině na nich, byla mou rodinou. Proto mě Strana přenechala Hainovi. Dostala jsem se tak daleko, že už jsem se nedokázala zajímat o muže, pouze o ženy. Byly tak citlivé, záleželo jim na mně a neohrožovaly mě. Ničím mě neohrožovaly. Kdežto muži - kromě tebe - pro mě znamenají hrozbu. Rozumiš mi?"

"Myslím, že ano. Za daných okolností je to přirozené. Existuje však spousta planet, kde je homosexualita přípustná a kde bys mohla získat děti klonováním nebo umělým oplodněním. Muži nemají mň problémů a starostí než ženy. Jejich tráva není zelenější, je jenom jiná."

"Právě proto by to mohlo být zajímavé," prohlásila. "Koneckonců by to bylo něco, čím jsem nikdy nebyla - stejně jako jsem nikdy nebyla kentaurem a ty jelenem. Vím, jaké to je být ženou, a nijak zvlášť o to nestojím. Ale stejně si jenom tak hrajeme, ne?"

"Nechceš raději zpátky mezi kentaury a být opět Dillankou? To už není hra, to kdykoli můžeš udělat. Stačí se vrátit do Zóny a projít Bránou, která tě zase uspořádá podle dillanského vzoru. Je to nejjednodušší způsob, jak zlomit začarování, a kdybych měl v Ivromu čas hledat Bránu, udělal bych to spíš takhle, než abych riskoval souboj s Čarohrajkou."

"Nevím, jestli bych se dokázala vrátit do Dillie," řekla Wu Julee tiše. "Líbilo se mi tam, líbilo se mi, že jsem byla tak velká a silná, ale přestože jsem měla ty lidi ráda, nehodila jsem se mezi ně. Právě to mě přivádělo k šílenství. Jol byl báječný, jenže mě přitahovala Dal. To bylo v Dillii společensky nepřijatelné... a stejně by to bylo poněkud nepraktické."

"Tohle jsi tedy měla ve skutečnosti na mysli, když jsi mi tenkrát řekla, že na vzhledu nezáleží a že láska není sex? Jenže co by se stalo, kdybych se proměnil na nějakou příšernou zrůdu? Kdyby ze mě bylo něco tak strašlivě cizího, že si to ani neumíš představit?"

"Třeba netopýr nebo Czillo?" zasmála se. "Nebo mořská panna?"

"Ne, ty přece znáš. Mám na mysli něco opravdu obudného."

"Na vzhledu opravdu nezáleží, Nathane," pravila vážně. "Dokud jsi uvnitř ty, nic se nemění. Proč tohle vlastně říkáš? Nechceš se na něco hrozného změnit, že ne?"

"Na tomhle světě je možné všechno," připomněl jí. "Prošli jsme spolu jenom šest šestek z patnácti set šedesáti, k tomu jsi viděla zástupce dvou nebo tří dalších druhů. Ještě spoustu toho neznáš. Zanedlouho se setkáš s novým Dathamem Hainem. Teď je z něho obrovský šváb ženského pohlaví - hotový netvor."

"Doufám, že konečně vypadá stejně odporně, jaký je uvnitř," vybuchla trpce. "Zrůdnost nespočívá v rase, ale v duchu. A Hain byl netvor celý život."

"Věř mi, že dostane, co si zaslouží, tak jako každý. Uvnitř Studny duší budeme pro změnu zase tím, čím jsme kdysi byli, a pak nastane zúčtování."

"Dokonce i ty se změníš? Nebo zůstaneš jelenem?"

"Jelenem v žádném případě," odpověděl tajuplně a raději změnil téma. "Uvidíme, snad bude líp. Ještě dva dny a bude po všem."

Otevřela ústa, jako by chtěla něco říct, ale teprve po chvíli se zeptala: "Nathane, proto žiješ tak dlouho? Jsi skutečně Markovan? Varnett si myslí, že jsi."

Povzděchl si. "Ne, Markovan nejsem, naprosto ne. Ale ať si to myslí. Mohu téhle domněnky využít, aby se neporvali moc brzo."

Wu Julee byla omráčena. "Chceš říct, žeš celou dobu, cos naznačoval, že patříš k původním stavitelům, klamal?"

Pomalu zavrtěl hlavou. "Ne, neklamal jsem, Wuju. Jsem však mnohem starší, než si kdokoli umí představit. Jsem tak starý, že nedokážu žít se svými vzpomínkami. Proto jsem si je zablokoval, a dokud jsem se nedostal na Studnici světů, byl jsem milosrdně a blaženě nevědomý. Žádná mysl v celé historii nedokáže s tolika vědomostmi existovat dlouho. V Murithelu se mi z toho šoku ze zápasu o život a z přemístění paměť vrátila, ale je toho tolik! Je nemožné všechno si to srovnat v hlavě, natož se s tím vypořádat. Přesto mám díky těm vzpomínkám výhodu - vím věci, které nikdo jiný neví. Nejsem chytřejší nebo moudřejší, ale mám za sebou všechny zkušenosti, všechny vědomosti, které jsem nasbíral za tisíce životů."

"Jenže si všichni myslí, že jim otevřeš Studnu duší. Naznačil jsi, že víš, jak to udělat."

"Proto nás také Serge Ortega nechal dosud naživu, a dokonce s námi zacházel v rukavičkách," řekl Brazil.

"Nepochybují o tom, že mám ve vysílačce v paroží štenici. Nejspíš nás odposlouchává i teď, ale je mi to úplně fuk. Díky té štenici nám mohl pomáhat, protože věděl, kde jsme a co děláme. A proto se s ním teď všichni setkáme, protože si to tak předem naplánoval. Má to vymyšlené tak, že když to nepůjde se mnou, použije Skandera nebo Varnetta."

"Pokud jde o vás tři, tak je mi to jasné, ale co my ostatní? Co třeba já?"

Brazil by se ušklíbl, kdyby mohl. "Ty Ortegu neznáš - toho starého Ortegu. Natolik mě ukolébál povídáním o manželce a dětech, že jsem zapomněl, jak málo tento svět změní člověka uvnitř. Hainová je užitečná, protože slouží Skanderovi jako transportér a dohlíží na něho. Ať už je s nimi kdokoli, tak buď proto, že ho Serge na něco potřebuje,

nebo nedokázal vymyslet, jak by se ho zbavil."

"Ale co já?" opakovala.

"Co jste to měli na Komsvětech za hloupé padouchy?" zasmál se sardonicky. "Ty jsi rukojmí, Wuju. Díky tobě se mnou může manipulovat."

"Nathane...?" Wu Julee najednou znejistěla. "Co kdyby na to došlo? Uděláš, co bude chtít, jen kvůli mně?"

"Nedojde na to," ujistil ji. "Věř mi, že nedojde. Varnett na to už přišel, proč ne, i když na to ve svém mladickém zápalu zapomněl."

"Co tedy uděláš?"

"Zavedu všechny do Studny duší - Skander a Varnett by to stejně dokázali. Ukážu všem, co budou chtít. Jenže až pochopí, za jakou cenu ten poklad můžou mít, uvědomí si, že cesta k němu je nesmírně trnitá. Vsadím se s tebou, že až budou v té vytoužené řídicí místnosti, dojdou k názoru, že ta cena je příliš vysoká."

Nechápavě zavrtěla hlavou. "Ničemu nerozumím."

"Porozumíš," odpověděl tajuplně, "o půlnoci ve Studni duší."

###

Jízda po dunách na velkých dřevěných saních nebyla právě pohodlná. Svižným tempem je táhlo spřežení osmi obrovských zvířat, z nichž jen občas, jak si razila cestu pouští, zahlédli dlouhé šedivé hřbety s ostrou ploutví. Z kozlíku je oštěmi řídil ghlmonský kočí.

Píseční žraloci, jak jim Ghlmoňané říkali, byli obrovští savci, kteří uměli v písku plavat jako ryby ve vodě. Kdykoli se vynořili na povrch, otevřeli na vršku hlavy velkou nozdru a nadechli se vzduchu. Saně ujížděly rychlostí mezi osmi až desíti kilometry za hodinu.

Na konci dne byli cestovatelé celí bolaví a vyprahlí, ale překonali víc než polovinu cesty. Rozložili si na písek koberečky a snědli jídlo, které jim kočí ohřál svým ohnivým dechem. Toho večera neměli navzdory žáru pouště a horkému větru, jenž zvedal kotouče písku, potíže se spánkem.

Během druhého dne potkali několik dalších saní a párkrát se kolem nich přehnal Ghlmoňan v sedle na zádech písečného žraloka. Občas zahlédli dinosauři dělníky, jak čistí komíny trčící z písku, a dovítěli se, že zrovna míjí nějaké podzemní sídlo, možná i město.

Slunce se už chýlilo k západu, když se mezi přesypy vynořily jakési stavby. Ukázalo se, že je to hotová spleť krivolakých kamenných sloupů a věží nejméně padesát metrů vysokých. Brazilovi připomněly středověké pevnosti.

Zpomalili a zastavili před bránou mezi dvojicí věží, kde je očekávalo několik ještěřů. Dinosauřík ve zdobené rudé livreji k nim hned přicupital a stroze se zeptal: "Vy jste ta skupina z Orgonda?"

"Jo, to jsou oni," odpověděl kočí. "Teď jsou tvoji. Já se musím postarat o své žraloky. Mají za sebou dlouhou cestu."

"Kdo z vás je pan Brazil?" zeptal se lokaj.

"Já," odpověděl jelen.

Lokaj se zatvářil překvapeně, protože Brazil vypadal přece jen poněkud výstředně, ale poměrně rychle se vzpamatoval. "Následujte mě, pane Brazile. Ostatní se odeberou do svých dočasných příbytků."

Pak pokynul dalším sloužícím v rudých livrejích, kteří se ujali Brazilových společníků. Přestože i ten nejmenší z lidí byl o hlavu vyšší než nejurostlejší Ghlmoňan, nikdo neodporoval.

"Jděte s nimi," řekl Brazil svým společníkům, kteří stejně nemohli dělat nic jiného. "Nečekám žádné potíže. Brzy se k vám zase připojím." Pak se otočil na lokaje: "Kam jdeme?"

"Velvyslanec Ortega a druhá skupina cizinců jsou ubytováni na základně na Cestě," odpověděl lokaj odměřeně. "Jsem pověřen vás za nimi dovést."

"Tak mě ved'te," vyzval ho Brazil bezstarostně.

Sotva prošli bránou mezi věžemi, Brazil uviděl třicet metrů široký a patnáct metrů hluboký příkop. Přestože ho lemovaly jen nízké kamenné valy, nebyl kupodivu zavát pískem vířícím ve větru. Na dno příkopu, kde se hemžil pestrý dav Ghlmoňanů, vedly kamenné schody, sice dost široké, Brazil však měl při sestupu přece jen trochu potíže, ale zvládl to a konečně stanul na rovném a hladkém povrchu Cesty.

Oodlikem se podobal středověkým městům, jaká se kdysi stavěla podél říčních toků na Staré Zemi. Domy po obou stranách Cesty měly spoustu schodišť, dveří a oken, dokonce i obranné střílny. Příkop se táhl nalevo až k horizontu a napravo zřejmě až k oceánu.

Lokaj odbočil doprava mezi stánky plné všelijakého zboží a Brazil ho následoval, jelení kopýtko na tvrdém lesklém povrchu pěkně cvakala. Mrňaví prodavači i kupující si mohli vykroutit krky, jak na něho zvědavě civěli, a rychle mu ustupovali z cesty. Za posledními obchůdky začínala mnohem honosnější čtvrt', příkop však byl napříč přepažen narychlo zbudovanou ohradou s těžkou dřevěnou bránou a ozbrojenou stráží.

Lokaj vytáhl z kapsy livreje propustku. Strážní ji pečlivě prozkoumali, než bránu otevřeli. Uvnitř bylo tolik strážných, až to vypadalo, jako by se tam utábořila celá armáda. Uprostřed Cesty stála Akkafanka a Czillo, Umiau si hověla v jakési podlouhlé vaně a vedle ní se vznášelo ještě něco.

Brazil si prohlížel Věštce a Vykladače a konečně mu všechno do sebe zapadlo. Seveřanova role mu byla od začátku nejasná, o jeho šestce, ať už o zemi či obyvatelích, nic nevěděl, tušil však, že právě on má na svědomí většinu nepříjemností, k nimž došlo.

Začalo se stmívat, na obloze se objevily hvězdy a dinosauříci rozsvítili malé plynové lampy, které ozářily všechny přítomné tajuplným světlem.

"Připojte se k ostatním," vybídl lokaj Brazila. "Přivedu Jeho Excelenci velvyslance Ortegu."

Brazil přistoupil ke skupince a oslovil Umiau: "Takže vy jste Elkinos Skander."

Mořská panna se zatvářila zmateně. "A vy jste kdo?"

"Nathan Brazil," odpověděl ostře. "Nic vám to jméno neříká? Tak bych měl asi raději říct, že jsem zde, abych pomstil sedm zavražděných."

"Sedm..." Skander údivem otevřel ústa. "Jak to k čertu myslíte?"

Brazil viděl díky poloze svých očí Skandera napravo a nalevo tři jeho společníky; napjatě je pozorovali.

"Byl jsem kapitánem nákladní lodi Stehekin. Přistál jsem na opuštěné Dagonii a našel sedm ožehklých mrtvol. Ani jeden z těch lidí vám nikdy neublížil. Neměl jste sebemenší důvod je zabít."

"Zabil je Varnett," odsekl Skander nevrle. "A i kdyby? To byste raději otevřel tuto planetu Komsvětům?"

"Takže to je ten důvod," řekl Brazil smutně. "Těch sedm muselo zemřít, protože jste se bál, aby jejich vlády nezískaly nad Tunelem kontrolu. Skandere, my dva dobře víme, kdo je zabil, jenže nemuseli zemřít ani z tak pochybného důvodu. Oni by Tunel neotevřeli."

"Samozřejmě že by ho otevřeli!" vyštěkl Skander. "Otevírá ho matematický klíč, který jsem s Varnettem objevil. A byl stále otevřený, když jste do něj vy a vaši cestující spadli!"

Brazil zavrtěl hlavou. "Ne, Skandere. Otevřel se jenom proto, že jste to vy dva chtěli. To je ten klíč. Přestože jste netušili, že nevede k dalgonskému mozku, ale sem, věděli jste, že k němu nějaká cesta existovat musí, a zoufale jste ji chtěli najít. Rozhodl jste se zabít Varnetta a těch sedm ještě předtím, než jste ji našli. Varnett to věděl. Toužil Tunel najít, současně mu hrozilo bezprostřední nebezpečí smrti. A to ten Tunel otevřelo, ne nějaké matematické objevy. Neotevřel se od časů Markovanů a neotevřel by se ani teď, kdyby nenastaly správné podmínky."

"Tak jak to, že jste do něj spadl vy?" namítl Skander.

"Kvůli mně se neotevřel," řekl Brazil klidně. "Ačkoli jsem měl vědět, že tam je."

"Otevřel se nám, Brazile," zasáhla do rozhovoru Hainová. "Byla jsem u toho."

"Ani vám, ani mně, dokonce ani ne Vardii," řekl Brazil. "Mezi námi byl však jeden člověk, který už ztratil všechny naděje a toužil zemřít, aby unikl svému osudu. Mozek, který je na takové stavy citlivý, jeho myšlenky zachytil a nalákal nás na Dagonii falešným tíšňovým signálem. Našli jsme Varnettovo a Skanderovo opuštěné vznášedlo a vstoupili jsme na místo, kam Tunel ústí - a teprve pak, až byla Wu Julee bezpečně uvnitř, teprve pak se otevřel a poslal nás všechny sem."

"Už vím, kdo jste!" vykřikl Skander. "Vardia mi o vás vyprávěla krátce po našem únosu! Řekla mi, že než se Tunel otevřel, vznášedla zmizela. Jakmile jsem to uslyšel, došlo mi, že jste to všechno zorganizoval, protože jste Markovan. Všechny důkazy to potvrzují. Mimo to je logické, že kontrolní vzorky na Studnici světů nejsou bez dohledu."

"Skutečnost, že Tunel neotevřel Brazil, ale ta dívka, ještě nemusí znehodnocovat vaše závěry, doktore," řekl Serge Ortega, který se k nim bleskově připlazil několikařím svinutím a rozvinutím svého pětmetrového ocasu.

"Měl jsem to tušit, Sergi," řekl Brazil dobrosrdečně.

Šestiruký Ulik pokrčil svalnatými pažemi. "Zařídil jsem si tady výnosný kšeft, Nate. Mám napíchnutou většinu velvyslanectví v obou Zónách a nahrávám všechny rozhovory. Vím o všem, co se kde šustne, a když se vyskytne něco, na čem bych mohl mít já nebo mí lidé zájem, vložím se do toho."

Brazil přikývl a byl by se rozesmál, kdyby mu to jelení tělo dovolilo. "To nebyla žádná náhoda, žes nás přivítal zrovna ty, že? Moc dobře jsi věděl, že tam jsem."

"Pochopitelně," odpověděl Ortega. "Stačí pár šikovně umístěných kamer ve Studni, které se spustí, jakmile někdo projde. Pokud to jsou lidé ze staré rasy, jsem tam první. Všem je to srdečně jedno, protože Brána v Zóně stejně rozřídí všechny Příchozí naprosto nepředvídatelným způsobem."

"Na mě jste ale nečekal," ozval se Skander.

Ortega opět pokrčil rameny. "Nemůžu přece v té zatracené kanceláři bydlet. Byla to směla, protože pak jsem vás asi na měsíc ztratil z očí. Umiau jsou naštěstí velice mizerné tajnostkářky. Horší to bylo s Varnettem. Všichni další už byli dávno rozřídění, než se mi ho konečně podařilo vystopovat."

"Sledovals mě od Czillu, že Sergi?" zeptal se Brazil. "Jak jsi to zařídil?"

"To byla hračka," odpověděl Ulik. "Czill je technická šestka, ale nemá žádné surovinové zdroje, navíc mají problémy s tavbou kovů. Celá řada šetek jim dodává všelijaké součástky, ale ty naše mívají drobnou úpravu. Kupříkladu v rezonátoru překladače je přidán téměř neviditelný vysílací okruh. Pak stačí znát tu správnou frekvenci, i když dosah není nijak skvělý, ale věděl jsem, kde budeš, a tak jsem do toho zapojil síť lidí, kteří mi jsou nějak zavázáni. Taký si myslím, že vím, kdo jsi, Nate, a žes pochopil, že bude lepší hrát podle mých pravidel."

"Jinak ty ostatní zabiješ?"

Hadí muž se zatvářil přehnaně ukřivděně. "Ale Nate, řekl jsem snad něco takového? Mám přece Skandera, a kdyby zklamal, tak Varnetta. Jenže jsem si vybral tebe, protože se domnívám, že jsi pořád ten starý Nathan Brazil jako před lety. Vsadím se, že nic nepředstíráš, že ta tvá nátura není maska, ale že jsi takový doopravdy, ať už pocházíš odkudkoli. Znáš mě líp než všichni ostatní dohromady, tak víš, jakým způsobem jednám a co udělám, když budu muset. Zavedeš nás dovnitř?"

Brazil na svého starého přítele chvíli beze slova hleděl. "Proč všechny, Sergi?" zeptal se nakonec. "Proč ne jen ty a já?"

"Ale no tak, Nate! Za koho mě máš? Ty víš, jak se dostat dovnitř - já ne. Víš, co tam je - já ne. Když tam půjdeme všichni, získám nejen perfektní hlídače, ale především se tím pojistím, protože každý má nějaký soukromý záměr. Tady ten Seveřan zastupuje tak odlišný druh, že nevím, co si o něm mám myslet, ale nepochybuji, že bude hájit své vlastní zájmy, stejně jako Hainová, tahle rostlina a všichni z tvé skupiny. Ani jeden z nich nepřipustí, aby někdo získal nějakou výhodu. Ozbrojuji je navíc pistolemi, které zabijí každého, kromě mě. Nechal jsem se taky naočkovat, takže jsem imunní i proti žihadlu Hainové, a fyzicky jsem natolik silnější než kdokoli z vás, že si to s radostí rozdám s každým,

kdo ještě nestačil zjistit, jak jsem rychlý."

"Ty vždycky myslíš na všechno, že, Sergi?" povzdychl si Brazil. "Když je to od začátku všechno tvá hra, tak proč jsme se museli tak trmácet, než jsme se sem dostali? Proč jsi nás sem prostě rovnou nedopravil?"

"Neměl jsem nejmenší tušení, kam vlastně jdete," odpověděl Ortega upřímně. "Skander to ještě hledal, Varnett to vzdal a nikdo jiný to nevěděl. Teprve když bylo jasné, kam míříte, začal jsem váš postup zpomalovat, abych tady byl před vámi - Bránou ze Zóny do Uliku a pak už jen přes hranici. Povím ti, kamaráde, že jsem byl u Rovníkové bariéry už aspoň stokrát. Ten vchod zatím nikdo nenašel, a že to za ty roky už zkoušel kdekdo."

"My však víme, že vchod je na konci Cesty," pravil Vykladač. "Od doktora Skandera jsem vyrozuměl, že doba vstupu je o půlnoci."

"Máte pravdu," přiznal Brazil, "ale tyhle znalosti vás dovnitř nedostanou. Kromě toho si musíte výslovně přát, že se potřebujete dostat do řídicího střediska, a ještě musíte znát základní rovnici, aby Studna poznala, že víte, oč vám jde."

"Varnettova poslušnost!" řekl Skander. "Ta nejednoznačná rovnice, kterou vypořizoval ze vzorků markovanského mozku. To je ono, že?"

"Přesně tak," souhlasil Brazil. "Koneckonců nebylo účelem, aby se tam Markované nedostali. Podmínky na Studnici světů neumožňují tento vztah rozluštit. Pravděpodobnost objevu je tak jedna ku milionu. A jedna ku nekonečnu, že budete současně tam, kde to budete moci použít. Na Dalgonii by vám ta poslušnost na nic nebyla, protože tam mozek vyžaduje kompletní definici. Na otázku - Jaké máš přání? - je třeba dát naprosto přesnou matematickou odpověď. Tady je to jednoduché, protože je to přesně naopak: definici provede mozek, položíte-li mu správnou otázku."

"Pokud jste Markovan, proč jste se jednoduše s mozkem nespojil a neušetřil si všechny problémy, které vás potkaly?" zeptal se Slelcroňan.

Brazil se otočil k rostlině a udiveně řekl: "Myslel jsem, že je to Vardia, ale tohle není ona."

"Vardia splynula se Slelcroňany," pravil Vykladač a vysvětlil mu, jak se to stalo. "Má docela slušné vědomosti a poměrně účinné mentální síly, Czillo je však natolik nepatrnou částí celku, že lze říci, že vaše přítelkyně je v podstatě mrtvá."

"Co se dá dělat," řekl Brazil. "Aspoň tu není nadbytek Vardií. Ta naše je opět člověk." Obrátil se zase k Ortegovi: "Stejně tak Wu Julee a Varnett."

"Varnett?" Skander ve vaně nadskočil, až voda vystříkla. "Varnett je s vámi?"

"Žádné hlouposti, Skandere," varoval ho Ortega. "Jestli na Varnetta něco zkusíte, osobně se o vás postarám." Pak řekl Brazilovi: "To platí také pro tebe, Nate."

"Se mnou nebudou žádné potíže, Sergi," ujistil ho Brazil unaveně. "Zavedu vás do Studny duší, ukážu vám všechno, co chcete, zodpovím veškeré otázky a vysvětlím nejasnosti, stačí?"

"To nám vyhovuje," prohlásil Ortega, ale v jeho hlase zaznělo varování.

25

Cesta na rovník

Protože se nenašel nikdo, kdo by měl zájem vyzkoušet Ortegovy obranné reakce, proběhlo putování po Cestě směrem na sever bez příhod. Všichni šli totiž tam, kam jít chtěli, a na srdcích jim ležely jen jejich vlastní sobecké zájmy, jak je Ulik správně odhadl. Brazil byl po celou dobu hovorný a přátelský, přestože všichni cítili, že z něj číší jakýsi nedefinovatelný smutek, ačkoli se ho pokoušel zakrýt smíchem. Tři členové jeho původní skupiny se drželi pohromadě. Hainová divně pokukovala po Wu Julee, ale vyčkávala, a zdálo se, že Skander se s Varnettovou přítomností smířil.

Když se odpolední slunce unavilo, konečně dorazili k impozantní a na pohled neprostupné Rovníkové bariéře.

Vypadala jako poloprůhledná stěna a zvedala se do tak závratné výšky, až splývala s tmavomodrou bezmračnou oblohou. Na pohled se zdála tenká, na dotek hladká a jako ze skla, a přesto vytrvale odolávala veškerým pokusům z obou stran udělat do ní aspoň škrábanec. Táhl se do dále od obzoru k obzoru, obrovitánská a nepřekonatelná, a naprosto nic se v ní nezrcadlilo.

Cesta jako by se do ní nořila, avšak v místech, kde zvláštní povrch Cesty se stěnou splýval, nebylo ani památky po sebemenší puklině, štěrbině či spojení. Zdálo se, že jsou z jednoho kusu.

Brazil se zastavil těsně před Bariérou a otočil se k ostatním: "Až do půlnoci stejně nemůžeme vstoupit, takže si klidně udělejte pohodlí."

"Máte na mysli dvacet čtyři nula nula?" zeptala se Vardia.

"Samozřejmě že ne," odpověděl Brazil. "Den na Studnici světů má přibližně dvacet osm a čtvrt standardních hodin, jak víte, takže dvacátá čtvrtá hodina tady nemá žádný význam. Půlnoc znamená přesnou polovinu noci. Protože celý den je dlouhý přesně dvacet osm celých tři sta třicet čtyři tisícín standardních hodin a protože osa planety je kolmá, znamená to, že světlo trvá čtrnáct celých sto šedesát sedm tisícín hodiny a stejně tak tma. Půlnoc tedy nastává sedm celých osm set třicet pět desetitisícín hodiny po západu slunce. Délka dne a noci byly přesně propočteny, když se toto místo budovalo. Musíte mi věřit, že jsou tyhle výpočty správné, protože markovanské hodiny byly úplně jiné než naše."

"Jak ten správný okamžik zjistíme my?" zeptal se Vykladač. "Máme sice několik chronometrů, ale v žádném případě nejsou tak přesné."

"To není zapotřebí," ujistil ho Brazil. "Hainová, odleťte nahoru na vršek duny a sledujte slunce. Nespouštějte je z očí, a jakmile zapadne, okamžitě nám to sdělte. My si na hodinkách připočítáme sedm hodin, po jejichž uplynutí začneme stěnu hlídat. Otevře se na necelé dvě minuty, proto je nesmírně důležité, aby všichni okamžitě vešli. Kdo to nestihne, zůstane venku."

"A co atmosféra uvnitř?" zeptal se Skander. "Nemáme tolik skafandrů."

"S tím si nedělejte starosti," odpověděl Brazil. "Všem vyhovuje obvyklá směs kyslíku, dusíku, kyslíčnicku uhličitého a netečných plynů, jaká se vyskytuje na obou stranách Bariéry, ačkoli výsledek bude jistým kompromisem, takže se někomu může na okamžik zatočit hlava, ale nemusí mít obavy. Při sestupu nás bude systém automaticky sledovat z jednoho úseku do druhého. Drobné, avšak zanedbatelné potíže by mohly způsobit gravitační anomálie při přechodu z jednoho silového pole do druhého, ale nebude to nic vážného, spíš jenom nepříjemného."

Brazilovo vysvětlení zřejmě všechny uspokojilo, protože nepadly žádné otázky, a kromě Hainové, která střežila západ slunce, si každý udělal pohodlí podle možnosti a podle svého gusta. Nezbyvalo než čekat na ten správný okamžik.

###

"Ty jsi skutečně já?" zeptala se váhavě Vardia Slecroňana, který byl vzhůru díky lampičce připevněné ke slunečnímu listu.

Slecroňan zřejmě nebyl na podobnou otázku připraven, protože se na dlouhou chvíli zamyslel, než odpověděl: "Jsme tebou, ale jsme víc než ty sama. Tvé vzpomínky a zkušenosti jsou v nás uloženy společně se všemi vzpomínkami a zkušenostmi milionů Slecroňanů. Jsi naší částí a my jsme částí tebe. Díky zapisovačům ses stala součástí naprosto dokonalého splynutí, ne jen nějakou izolovanou částíčkou tohoto těla."

"Jaké to je?"

"Je to nejvyšší stav, jehož lze vůbec dosáhnout," odpověděl Slecroňan. "Žádná individualita, žádná osobnost, nic rušivého. Žádná žárlivost, chamtivost, zloba, závist a podobné vlastnosti způsobující utrpení. Všichni jsme stejní, identičtí, sjednocení. K životu potřebujeme pouze vodu, světlo a kyslíčnick uhlíčitý. Když přijde čas, vytváříme semena a předáváme je zapisovačům, kteří je zasadí a pečují o ně, než vyrostou. Jakmile vykvetou, stanou se námi. Zapisovači, kteří sami nemyslí, za odměnu získávají potravu z našich těl."

"Ale... co vlastně děláte?" vyzvídala Vardia. "Jaký je smysl vašeho života?"

"Všeobecné a trvalé štěstí," odpověděl Slecroňan bez zaváhání. "Už dlouho jsme toužili rozšířit naše splynutí. Nyní se můžeme díky tomuto tělu a tvým zkušenostem vrátit do Czillu, rozmnožíme se a budeme pracovat ve Středisku na splynutí rostlin a živočichů. Postupně se rozšíříme po celé Studnici světů a pomocí Studny duší i na jiné planety. Až splyneme v jediný celek, bude celý vesmír konečně dokonale šťastný."

"A co když se vám to s živočichy nepodaří?"

"Podaří," prohlásil Slecroňan sebejistě. "A pokud ne, pak bude muset nadřazená rasa vyhladit všechny podřadné, jak kážou přírodní zákony už od počátku času."

To nejsem já, pomyslela si Vardia. To nemůžu být já. Anebo přece...? Copak to, o čem mluví, nebylo cílem mé staré společnosti? Copak to není důvod, proč nás klonují, proč existují genetické technologie, proč nás vytvářejí všechny stejné a bezpohlavní?

Náhle ji něco napadlo. "Co uděláte, až konečně dosáhnete všeobecného splynutí? Co potom?"

"Pak nastane dokonalost, harmonie a štěstí. Nastane věčný ráj," odpověděl Slecroňan, jako by odříkával nějakou litanii. "Proč se ptáš? Pochybuješ snad? Copak nejsme ty? Copak jsi sama nepřijala splynutí, které jsme ti nabídli?"

Vardiu zneklidnilo, že na ty otázky nedovede odpovědět. Co se změnilo? Jak se mohly jejich cesty během několika týdnů natolik rozdělit, že se na něco takového vůbec zeptala?

Odvrátila se a uviděla Wu Julee a Nathana Brazil. Také mají mezi sebou jakýsi druh "symbiotického" vztahu, pomyslela si, a udržují ho, ať už mají jakákoli těla. Brazil mohl odejít z Ivromu sám, přesto riskoval, aby Wu Julee vysvobodil.

Vardia se posadila. Noc byla chladná, tvrdý povrch Cesty ji zastudil.

Co poznala jiného než její sestra? Emoce? Lásku? Jiný druh vztahů? Laskavost? Co vlastně?

A s čím se setkala její sestra? S velkými šváby, kteří ji zbavili svobody a měli v úmyslu udělat to se všemi. S Hainovou. Se Skanderem. S tím divným Seveřanem. A taky s roboty.

Svět její sestry byl naprosto jiný než ten její, v němž figurovali Nathan Brazil, Wu Julee a Varnett. Mladičký Varnett, který trpěl kvůli těm sedmi zavražděným lidem pocitem viny, přestože je pravděpodobně nemohl zachránit. Vzpomněla si, jak vypadal jako netopýr, když tenkrát ráno přinesl Brazilovo polámané tělo. Byl po té úmorné cestě s těžkým nákladem zesláblý a vyčerpaný, a přesto odmítl spát či jíst, dokud se Czilla o Brazila nepostarají. Stál nad tím tělem, které žilo jen díky přístrojům, a plakal.

Proč?

Znovu se zamyslela nad Slecroňanem a jeho sny. Dokonalá společnost. Věčný ráj.

Tohle Markované přece měli, dosáhli nejvyššího možného vrcholu materiální existence.

A po zralé úvaze zvolili umírání, bolest, utrpení a zápas na nespočetných světech v nespočetných tělesných formách. Včem vlastně spočívá dokonalost? Co Markovanům chybělo, že se z jejich velkého snu stala lež?

Zapomněli, jak milovat, řekl Brazil. Ale co je to láska?

Zapomněli jsme na ni?

Tyhle myšlenky ji sklíčily, přestože si nedokázala vysvětlit proč. Poprvé v životě si připadala osamělá, vyhoštěná, opuštěná.

Oklamaná.

A naprosto nechápala, co jí chybí.

Pochopila však, možná jako jediná ze všech tvorů na Studnici světů, jaké to muselo být - být Markovanem.

Takhle se tedy cítí Nathan Brazil? Proto si připadá prokletý? Po miliony let hledá ten chybějící kousek markovanského snu a doufá, že jej někde objeví?

Jenže Brazil ví, co to je, usoudila. Snažil se nám to přece vysvětlit.

Náhle se zachvěla, ale ne chladem. Nikdy dřív takhle neuvažovala, nikdy o ničem podobném nepřemýšlela, nikdy nestála sama tvář v tvář mrazivé realitě.

Neskuteční, lhotejší bohové! pomyslela si hořce. Vaše prokletí je horší, než si vůbec umíme představit.

Je možné, že Nathan Brazil v sobě ten chybějící kousek má - a jinak již nikdo jiný?

"Vardio?"

S úlekem zvedla hlavu a uviděla Wu Julee.

"Sedíš tady a tváříš se pořádně divně už pěkně dlouho."

Vardia se pousmála, ale mlčela.

Wu Julee se také usmála a usedla vedle ní. "Joj! Ta Cesta je ale studená!"

"Za chvíli to přestaneš vnímat," řekla Vardia.

"Všichni jsou tak zasmušilí a vážní," poznamenala Wu Julee. "Dokonce i já."

"To je tím úkolem, který teď končí." Vardia na Wu Julee tak nějak zvláštně pohlédla. "Tam uvnitř je všechno, co chceš. Stačí si to jen přát. A všichni tam jdeme. Nevím, oč jde ostatním, ale já jsem právě teď zjistila, že vůbec nevím, co si přeju."

"Já si přeju, abychom tam nešli," řekla Wu Julee ponuře. "Chtěla bych, aby tohle putování s Nathanem a vámi všemi nikdy neskončilo. Bylo to nejšťastnější období mého života. Bojím se, že až tam vejdem, všechno bude jiné. Všechno."

"Nevím, co se stane," řekla Vardia a vzala Wu Julee za ruku. Proč to dělám? podivila se, ale nepustila ji. "Vím jenom, že se musím změnit. Vlastně jsem se už trochu změnila. Teď jenom musím pochopit jak a proč."

"Ani trochu se mi to nelíbí," řekla Wu Julee tím ponurým tónem. "Nelíbí se mi představa, že se všechno změní jenom tak z rozmaru. Nikdo by neměl mít takovou moc, rozhodně ne tihle lidé. Nechci být nějakým výmyslem, vzpomínkou. Jsem vyděšená k smrti. Řekla jsem to Nathanovi, ale jenom zavrtěl hlavou a neodpověděl. Nic nechápu. Dokážu teď čelit smrti... a taky zlu. Ale nedokážu čelit strachu před tím, co je tam. Alespoň ne sama."

"Nejsi sama," řekla Vardia tak něžně, až ji to samotnou překvapilo.

Wu Julee pohlédla na Brazila. Stál před stěnou, nehybný, nevzrušený, osamělý. Roztřásla se. "Sama to nevydržím," zasténala.

"Nejsi sama," opakovala Vardia a pevně jí tiskla ruku.

###

Elkinos Skander ze svého vyvýšeného místa na obě ženy dobře viděl a se zájmem je pozoroval. Takže v těch robotech přece jen dříve trocha lidství, pomyslel si se zadostiučiněním. Jenže je v nich pohřbeno tak hluboko, že potřebují Studnici světů, aby se to dostalo na povrch.

A co z toho?

Události se vůbec nevyvíjely tak, jak si to naplánoval, ale kromě Slecrona a možná toho Seveřena bylo zatím všechno v pořádku, zejména pokud roboti jako Vardia mají v sobě ještě špetku citu. Ti určitě nebudou ve Studni duší proti jeho požadavkům nic namítat.

Podíval se dolů na nehybnou Hainovou, a snažil se ve tmě rozeznat, zda je vzhůru. "Hainová, spíš?" zašeptal.

"Kdepak. Kdo by teď mohl usnout?" zabručela.

"Hainová, pověz, co čekáš, že tam získáš? Co od Studně duší chceš?"

Hainová byla chvíli zticha. "Moc," odpověděla. "Chtěla jsem dosáhnout toho, aby se baron Azkfru stal vládcem Studnice světů a celého vesmíru. Jenže když je tady ta mafie, spokojím se s tím, že bude králem Akkafanů. Můj pán dokáže všechno, když mu pomůžu ovládnout tu mašinu."

Skander překvapeně pozvedl obočí. "Ale co z toho budeš mít ty?"

"Budu jeho královnou!" odpověděla Hainová vzrušeně. "Budu sedět vedle něj na trůnu a hned po něm budu nejmocnější. Přivedu na svět potomstvo, které vzejde ze spojení Azkfrua se mnou a které bude vládnout na věky věků. Všichni šlechtici, o kokurech ani nemluvě, se budou muset podrobit mým přáním a rozkazům, budou mi závidět, ale budou na mne přet chválu!"

Hainová zmlkla, unesena představou nádherné budoucnosti, a teprve po chvíli pokračovala: "Narodila jsem se v rozpadlé chatrči v Gorindu, v jedné takové hrozné díře na Afrodítě. Byla jsem nechtěné, neduživé dítě, matka mě v jednom kuse mlátila a nakonec mě vykopla, když jí došlo, že ze mě nikdy nebude horník. Bylo mi devět. Šla jsem do města, živila se odpadky a kradla, spávala jsem napůl zmrzlá u zadních dveří. Vyrostla jsem sice ve špině, ale ve stínu boháčů, kterým patřily všechny ty šachty a taky obchody, kde jsem kradla. Jednou, když mi bylo patnáct, jsem znásilnila jakousi holku. Vzpírala se, snažila se mě poškrábat a nadávala mi... jako má matka. Tak jsem ji zabila. Chytili mě a chtěli mě přeprogramovat na kvalitního dělníka, když do mě cely přišel nějaký muž. Řekl, že potřebuje lidi, jako jsem já. Že mě dostane ven, když budu sloužit jemu a jeho šéfům."

"A tys to samozřejmě přijala," poznamenal Skander.

"No jistě. Dostala jsem se do nového světa. Zjistila jsem, že bohatým, kterým jsem záviděla, to jejich bohatství nestačí, že mocní sní o ještě větší moci a že bohatství a moc člověk nezíská dodržováním zákonů, ale že se jednoduše nesmí nechat chytit. V organizaci jsem postupovala nahoru. Měla jsem se dobře, ztloustla jsem, rozkazovala jsem ostatním. Mám... měla jsem svou vlastní usedlost na soukromé planetě šéfů. Personál tvořily výhradně ženy, mladé ženy, které jsem k sobě připoutala díky houbě. Z některých jsem si udělala otrokyně a z jiných pouhopouhá zvířata. Pobíhaly nahé po lesích na mých pozemcích, žily na stromech a žraly pomyje, které jsem jim lila do koryt jako dobytku."

Skanderovi se zvedl žaludek, ale přesto proslovu Hainové naslouchal s morbidním vzrušením. "Jenže to všechno už je dávno pryč," řekl tak klidně, jak jen dokázal.

"Nic není pryč," odpověděla Hainová pobouřeně. "Teď budu přece královnou!"

Na to neměl Skander co říct. Svým způsobem mu bylo Haina líto, protože za jiných podmínek z něho mohl být jiný člověk. Hainové nelitoval ani trochu.

"A co ty od toho všeho očekáváš, Skandere?" zeptala se Hainová nečekaně. "Proč jsi podstoupil všechny ty potíže a trampoty? Co chceš ty?"

"Chci obnovit lidství," odpověděl Skander prudce. "Chci zbavit svět genetických inženýrů a politických ideologů šířících uniformitu Komsvětů. Chci nás vrátit zpět, Hainová! Chci, aby lidé byli znovu lidmi, i kdybych měl kvůli jejich spásě zničit veškerou civilizaci. Stala se z nás rasa robotů. Buď ty roboty vyhladíme, nebo postoupíme vesmír jiným rasám. Markované vymřeli, protože stagnovali. A to se stane také nám, pokud to nezastavíme!"

Hainová nikdy neměla ráda fanatiky, spasitele a vizionáře, ale tady a teď se nedalo dělat nic jiného než mluvit.

"Přiznej se, Skandere, vrátil by ses tam, kdybys mohl? Kdyby se ti tvé přání splnilo, vrátíš se zpátky, nebo zůstaneš tady?"

"Myslím, že klidně můžu dožít život tady, pokud dosáhnu toho, co chci," odpověděl Skander upřímně. "Líbí se mi tady - ta různorodost a spousta náročných úkolů. Ani jsem neměl čas užít si toho, že jsem Umiau. A jsem zvědavý, čím se náš malý národ stane, až se můj plán naplní. Vlastně nevím, Hainová. Ty se chceš vrátit?"

"Pouze jako akkafská Královna-matka," odpověděla Hainová bez zaváhání. "Po boku mého milovaného pána Azkfrua. Vrátil se, abych vládla, Skandere, jinak ne."

Znenadání se vedle nich objevil Ortega. V rukou držel malé pistole. Jednu podal Skanderovi a druhou položil před Hainovou. "Pistole pro všechny," prohlásil rozmarně. "Jsou to takové roztomilé, účinné věcičky. Ve Studni budou fungovat stejně jako v každé jiné průmyslové šestce. Jediný, komu neublíží, jsem já, protože mají takovou malou pojistku, která tomu dokáže zabránit."

Skander zvedl zbraň, potěžkal ji a zadíval se Ortegovi do velikých hnědých očí. "Počítáte s tím, že se zabijeme navzájem, že?" řekl tiše. "Očekáváte, že se ve Studni duši rozpoutá peklo, jakmile se dozvíme, jak se obsluhuje. A pak se postaráte o vítěze."

Ortega pokrčil rameny a usmál se. "To záleží na vás," odpověděl klidně. "Můžete se dohodnout se mnou nebo s kým chcete, nebo můžete střílet, jak říkáte. Ale až nastane konečné účtování, budu u toho, ať se děje cokoli."

Neslyšně se odplazil po hladkém povrchu Cesty a se smíchem začal rozdávat zbraně ostatním.

"Ten syčák," zavrčela Hainová. "Asi neviděl, co dovede Věštec. To bych ráda věděla, co vymyslel na něho."

"Myslím, že to ví," odpověděl Skander. "Je to starý úlisný pirát. Počítá s tím, že se o Seveřana postaráme my. A to taky musíme, k čertu! Jinak nás ten blikající parchant odpráskne všechny!"

"Můžeme být jenom rádi, že ten had uvízl na Studnici světů," řekla Hainová nevzrušeně. "Jinak by už řídil celou tu zatracenou Galaxii."

###

Varnett přišel za Brazilem, který vytrvale stál čelem k Rovníkové bariéře. "Brazile," zašeptal, "jsi vzhůru?"

Nathan Brazil pomalu otočil hlavu a pohlédl na Varnetta. "Ano, jsem vzhůru," řekl. "Jenom přemýšlím. Víš, celá ta eskapáda se mi vlastně strašně líbila. Teď všechno končí. Končí to stejně jako všechny předchozí epizody mého života. A tak se musím sebrat a zase jednou vykročit dál."

"Vůbec ti nerozumím, Brazile. Ty přece sedíš v pilotním křesle. Jedině ty víš, co tam je - přece to víš, že? Máš dívku, která tě miluje, a máš budoucnost. Čím se užiráš?"

Brazil smutně zavrtěl hlavou. "Nemám žádnou budoucnost, Varnette. Velká hra skončila. Tuším, jak to dopadne, a nemám z toho žádnou radost. Jsem v pasti. Jsem prokletý. Tohle rozptýlení mi moc nepomohlo, protože mi vrátilo příliš mnoho bolestných vzpomínek. A pokud jde o Wuju - nemiluje mě, Varnette. Má jen hlubokou potřebu být milována. Miluje symbol, něco, co pro ni Nathan Brazil znamenal a udělal, způsob, jak se k ní choval. Ale chce ode mě něco, co jí nemohu dát. Touží po naprosto normálním životě."

Protáhl si všechny čtyři nohy a hřbet, nespustil však oči z bariéry. "Jenže takový život pro mě není. Mohu jí dát, po čem touží, co potřebuje a co si zaslouží, mohu to dát vám všem, ale nemohu se toho účastnit. V tom je mé prokletí."

"Zavání ti sebelítostí," řekl Varnett posměšně. "Proč si nevezmeš, co chceš, když můžeš tohle všechno dokázat?"

Brazil si povzdychl. "To se brzy dozvíš. Chci jen, aby sis něco dobře zapamatoval, Varnette. Mysli na to, ať se stane cokoli. Tam uvnitř nebudu ani v nejmenším jiný než vy ostatní."

"A co by sis přál, kdybys mohl mít naprosto všechno?" zeptal se Varnett překvapeně.

Když na něho Brazil pohlédl, jeho oči byly plné utrpení. "Chtěl bych zemřít, chlapče. Chci zemřít - a nemůžu. Nikdy. A tolik toužím po smrti."

Varnett nechápavě zavrtěl hlavou. "Nerozumím ti, Brazile. Prostě ti nerozumím."

"A co chceš ty, Varnette?" zeptal se Brazil jiným, ostřejším tónem. "Co bys chtěl pro sebe?"

"Hodně jsem o tom přemýšlel. Je mi teprve patnáct, Brazile, pouhých patnáct let. Můj svět tvořili odjakživa bezcitní lidé a chladná matematika. Teď si připadám jako nejstarší kluk ve vesmíru. Nejspíš bych si rád užíval života, lidského života, a taky bych byl rád nějak prospěšný. Chtěl bych zastavit tenhle bláznivý úprk lidské rasy do markovanského pekla, chtěl bych se pokusit vybudovat společnost, jakou se Markovanům ze všech těch statisíců ras a kultur nepodařilo vytvořit, přestože v to doufali. Tady, na jejich Studnici světů, je jakási velikost. Možná dosud neuskutečněná, ale přesto nesmírná. Chtěl bych dokončit tu rovnici, kterou nedokázali vyřešit."

"To já také, chlapče," odpověděl Brazil naléhavě. "Protože teprve potom budu moci zemřít."

"Uplynula sedmá hodina!" vykřikl rozčileně Ortega. "Už je čas!"

Jeho hlas všechny vyburcoval a do jednoho spěchali k Bariéře.

Brazil se k nim pomalu otočil. "Nebojte se," uklidňoval je. "Otevře se. Až se rozsvítí světlo, vstupte dovnitř. Vám se nic nestane, ale já se změním, tak se na to připravte. Ve Studni duši získám formu, kterou dosud neznáte. Možná vás to

vyděsí, ale nedělejte nic ukvapeného, a hlavně bezhlavě nestřílejte. Já žádné zbraně nemám a jsem jediný, kdo vás tam může spolehlivě dovést. Cestou vám všechno vysvětlím."

"Správná řeč, Nate," řekl Ortega sebezjistě, ale přece jen bylo vidět, že je neklidný. "Uděláme, co chceš, pokud ty splníš, cos slíbil."

"Dávám ti své slovo, Sergi," řekl Brazil, "a taky je dodržím."

"Podívejte!" vykřikl Slecroňan. "Světlo!"

Úsek Cesty za stěnou se rozsvítil.

"Jdeme," řekl Brazil klidně a prošel Rovníkovou bariérou.

Ostatní ho napjatě následovali.

Náhle Skander zaječel: "Měl jsem pravdu! Samozřejmě, že jsem měl pravdu!"

Všichni zalapali po dechu.

Wu Julee vykřikla.

Studna duší změnila Nathana Brazila přesně tak, jak je varoval.

26

Půlnoc ve Studni duší

Netvor se zastavil u zábradlí na konci osvětlené části Cesty a pomalu se k nim otočil.

Vypadal jako obrovské lidské srdce. Bylo dva a půl metru vysoké, protkané modrými žilami a tepnami, a hrálo všemi odstíny od rudé po nachovou. Kolem nepravidelného vrcholku mělo prstenec z tisíců bělavých bičků asi padesát centimetrů dlouhých, jež se svíjely jako tenci červi. V polovině výšky vyrůstalo z té vrásnitě dužnaté hmoty šest pravidelně rozmístěných mocných chapadel pokrytých stovkami drobných výrůstků. Chapadla byla sinale modrá a výrůstky žluté. Z útroby té masy prosakoval jakýsi řídký výměšek, a přestože se zdálo, že jej kůže vstřebává stejně rychle, jako vylučuje, tvořil na těle nestejněmýrný kalný povlak.

A ke všemu ten netvor zapáchal - byl to pach mršiny po několika dnech na slunci. Dráždil čichové buňky a vyvolával nevolnost.

Skander začal nadšeně blábolit: "Vidíte, Varnette? Co jsem vám říkal! Šest rovnoměrně rozmístěných chapadel a okolo tří metrů na výšku! Je to Markovan!" Veškerá zášť zmizela, opět byl profesorem poučujícím studenta, navíc pyšným, že se jeho teorie potvrdily.

"Takže ty jsi vážně Markovan, Nate," řekl Ortega. "To mě teda podrž."

"Nathane!" zvolala Wu Julee. "Jsi to... jsi to opravdu ty?"

"Jsem to já," uslyšeli Brazilův hlas, přestože nepromluvil. Ta slova se jim zformovala v myslích v jejich mateřských jazycích. Dokonce i Věstec je přijal přímo, nikoli prostřednictvím Vykladače.

"Samozřejmě! Samozřejmě!" jásal Skander nadšeně jako dítě, které dostalo novou hračku. "Telepatie! Přirozeně! Nepochybně mentální síly!"

"Tohle je tělo Markovana," ozval se Brazilův hlas, "ale já nejsem Markovan. Mozek mě zná, jenže jsme tenkrát všichni měli zevnějšky nejruznějších nových druhů, proto nás přirozeně pokaždé, kdykoli jsme vstoupili do Studny, změnil na Markovany. Teď mu to ušetřilo problémy, jak bych měl vypadat."

Wu Julee k němu kousek popošla.

"Wu Julee!" vykřikla Hainová nepřítelně. "Patříš mně!" Vymrštila dlouhý lepkavý jazyk a ovinula jej kolem dívky.

Wu Julee vykřikla.

Ortega se mrsknutím ocasu otočil ke švábovi, ve dvou rukou držel pistole. "No tak, Hainová, nech toho! Pusť to děvče!" A namířil pistole Akkafance na oči.

Hainová chvíli váhala, nemohla se rozhodnout. Konečně jazyk odvinula. Wu Julee upadla na zem, na kůži měla krvavé šrámy, jako by ji zešlehal bičem.

Netvor, jenž byl Nathanem Brazilem, přistoupil po šesti chapadlech k Wu Julee a vztyčil se nad ní. Natáhl jedno chapadlo a jemně se začal dotýkat jejích ran. Zápach byl nesnesitelný. Wu Julee před tím dotekem vyděšeně ucukla.

Hrouda podobná velkému srdci se vychýlila z těžiště a naklonila se nad dívku. "Na vzhledu nezáleží," napodobil Brazil její hlas. "Důležité je to, co je uvnitř." Pak promluvil svým starým hlasem: "Co kdybych byl zrůda, Wuju, co potom?"

Wu Julee se rozvzlykala. "Prosím tě, Nathane! Prosím, neublížuj mi!" žadonila. "Nech mě, prosím! Já... já nemůžu!"

"Bolí to?" zeptal se něžně.

Přikývla a utřela si slzy.

"Tak mi zkus ještě chvíli věřit, Wuju, děj se co děj. Zavři oči. Zbavím tě bolesti."

Skryla tvář do dlaní a opět se rozplakala. Markovan natáhl chapadlo a zlehýnka se dotýkal krvavých šrámků na jejím těle. Už neucukla, jenom se trochu přikrčila.

Bylo to odporné - přinejmenším to tak všem připadalo, ale přesto bez hnutí zírali, jak špička lepkavého chapadla osahává dívčinu zranění, jež vzápětí mizela.

Bolest odeznívala a Wu Julee se uvolnila.

"Lehni si na záda, Wuju," řekl Brazil.

Poslechla, víčka pevně tiskla k sobě. Stejným způsobem jí léčil hrud' a boky, až jí na těle nezbyl jediný šrám.

Konečně od ní Brazil o několik metrů ustoupil. Nebylo poznat, kde má oči, nos a ústa. Jeho dužnaté tělo stejnoměrně pulzovalo do všech stran.

"To je fantastické, Nate!" zvolal Ortega.

"Můžeme jít do Studny?" zeptal se Brazil. "Je čas tohle drama skončit."

"Moc se mi to nelíbí," zavrčela Hainová nerozhodně.

"Už je pozdě, aby ses vrátila, k čertu!" vykřikl Skander a poskočil v sedle, jako by chtěl Akkafanku pobídnout.

"Nedostala by ses sem, kdybys neměla kuráž, tak se seber a hraj dál!"

"Chcete-li mě následovat, postavte se na tenhle chodník," řekl Brazil. "Můžeme si povídat za jízdy. Jestli nás uvidí někdo z okolních šestek, nejspíš se pořádně vyděsí."

Nastoupili na dopravní pás za metr vysokým zábradlím. Osvětlená část Cesty zhasla a současně se nalevo v délce asi půl kilometru rozsvítila po obou stranách další světla.

"Úsek, kam vstupíme, se vždycky osvětlí a za námi automaticky zhasne," vysvětloval Brazil. "Přestože se zdá, že světlo je slabé, postačí i pro Slecrona. Může si klidně sundat z listu tu horkou lampu a odhodit ji přes zábradlí. Samočinné zařízení ji během čtrnácti hodin rozloží."

Pak markovanským chapadlem udeřil do zábradlí a chodník se rozjel. "Dopravník nás zaveze ke vstupní Bráně do Studny. Když Markované tento svět budovali, bylo samozřejmě nezbytné, aby se jejich vědci dostali tam i ven. Pracovali na směny ve dne v noci. Každý den používaly stovky markovanských pracovníků tento dopravník do řídicího střediska a jiných důležitých oblastí pod povrchem planety. Tehdy se samozřejmě Cesta nezavírala. Interval otevření byl výrazně zkrácen až těsně před odchodem posledních Markovanů, aby se pohraniční šestky mohly v klidu rozvíjet a aby se dovnitř nedostali lidé s nekalými úmysly. Nakonec sem už jen občas přicházelo třicet koordinátorů projektu, aby zkontrolovali, zda je všechno v pořádku. Když ze Studny odešel poslední odborník, byl mu klíč k otevření Cesty odstraněn z mysli, takže se už nemohl vrátit, i kdyby chtěl."

Chvilí jeli dál v naprostém tichu, před nimi se vždy náhle osvětlil další úsek a za nimi ten předchozí zase zhasl. Zdálo se, že i samotný chodník září, přestože nebylo vidět žádný zdroj světla.

"Někteří z vás už příběh tohoto místa znají," pokračoval Brazil. "Rasa, které říkáte Markované, se vyvíjela stejně, jako se po nich vyvíjejí i jiné druhy, až konečně objevila povahu primární vesmírné energie a zjistila, že vše je vlastně tvořeno pouze touto energií, která se rozpíná všemi směry, a že všechny struktury, včetně nás, jsou určeny přírodními zákony, jež nejsou trvalé proto, že tady prostě jsou, ale protože byly zavedeny. Nic se ničemu nerovná; rovnítko platí výhradně pro tuto zavedenou strukturu vesmíru. Jinak je všechno vůči všemu relativní."

"Když Markované objevili matematické vztahy, které určují stabilitu, proč je nezměnili?" zeptal se Skander. "Proč ty zákony dodržovali?"

"Neodvažovali se zasahovat do důležitých vztahů, které ovládají vlastnosti hmoty, a do přírodních zákonů," odpověděl Brazil. "Mohli něco trochu pozměnit, ale zdravý rozum jim napověděl, že změnit nějaký zásadní vztah by znamenalo nejprve odstranit ten původní. A kdyby to udělali, co by se s nimi a se zbytkem vesmíru stalo? Neodvažovali se toho, a tak se spokojili s vytvářením nových, méně významných vztahů v omezených oblastech již existujícího vesmíru."

"Tak to nebyli žádní bohové," řekla Vardia tiše.

"Byli to lidé," odpověděl Brazil. "Bohové v žádném případě. Vím, že vám tato má forma připadá úplně jiná, než jste si představovali, ale není o nic zručnější nebo neobvyklejší než vzhled mnoha jiných tvorů na téhle planetě. Miliardy bytostí s těmito těly byly hrdou rasou obyčejných lidí, kteří nedovedli a ani netoužili řídit vesmír. Přeli se, debatovali, snažili se, budovali, objevovali - tak jako my všichni. Kdyby byla jejich tělesná forma bližší té vaší, pravděpodobně byste je měli rádi. Nezapomeňte však, že dosáhli svého vrcholu technickým pokrokem. Představte si, že by některá z našich ras na současně úrovni náhle objevila klíč ke splnění všech přání. Byli bychom na to připraveni? Pochybuji."

"Proč vymřeli, Brazile?" zeptal se Skander. "Proč spáchali sebevraždu?"

"Protože nebyli připraveni," odpověděl Brazil smutně. "Dokázali uspokojit veškeré materiální potřeby, překonat všechny nemoci, dokonce i smrt. Ale sebe překonat nedokázali. Utápěli se v radovánkách, každý byl ostrovem sám pro sebe. Když po něčem zatoužili, stačilo si to přát."

A pak zjistili, že jim něco chybí. Utopie neznamenal naplnění, ale stagnaci. A to bylo prokletí - věděli, že ten cíl je dosažitelný, ale nevěděli, co to je, ani jak k němu dojít. Bádali nad tím problémem, ale řešení nenašli. Nakonec nejnadanější Markované usoudili, že během svého vývoje něco pozbyli, aby ten sen mohl být opravdu naplněn. Společenská rovnováha nebyla vyvážená, protože chyběla určitá základní součást. Jedna plus dvě plus tři rovná se šest, ale pokud vám tam chybí ta dvojka, nedostanete nikdy víc než čtyři.

Nakonec došli k závěru, že jsou ve slepé uličce a budou dál stagnovat v nekonečných orgiích a požitcích, jestli se něco neudělá. Řešení se zdálo prosté: začít znovu a pokusit se tu chybějící součást objevit. Vytvořili rozmanité rasy a podmínky, žádná však nebyla markovanská, protože se báli, že jakékoli opakování markovanského cyklu skončí stejným výsledkem."

"A tak postavili tento svět," doplnil Varnett.

"Ano, postavili tento svět. U mladého slunce, kolem něhož neobíhaly žádné planety, umístili obří markovanský mozek. Zabírá celou tuto planetu, pochopitelně kromě kůry. Asi sto kilometrů nad povrchem vytvořili vnější obal, který zadržuje atmosféru. Jednotlivé šestky jsou samostatné celky ohraničené silovými poli."

"A potom se Markované proměnili do nových forem?" zeptal se Skander.

"Nejlepší markovanští vědci, kteří navrhovali biosféry, se snažili v nápadě překonat jeden druhého. Ty, které vypadaly slibně, byly realizovány, dobrovolníci prošli Bránou v Zóně a stali se novými tvory v nových životních prostředích. Zkušební testy trvaly několik generací, ale Markovanům na čase nezáleželo. Tisíc let pro ně nic neznamenal. Mohli být sebevětšími budovateli a průkopníky, ale pořád zůstávali Markovany. V nových podmínkách se muselo narodit mnoho generací nových druhů, než se rozvinuly svébytné kultury a než se ukázalo, zda a jak budou fungovat. Jejich množství bylo neměnné. Silová pole mezi šestkami byla mnohem silnější než nyní, žili v nich odříznuti od okolí a své země rozvíjeli bez pomoci ostatních."

Nyní už začali sjíždět dolů v poměrně strmém úhlu. Klesali do nitra planety.

"Proč první generace nevytvořila technickou civilizaci?" zeptal se Varnett. "Byli přece jako my, změnili se pouze zvnějšku."

"Přeceňuješ lidi z průmyslových světů. Přijímáme vše naprosto samozřejmě. Víme, jak rozsvítit světlo, ale nevíme, proč se rozsvítilo. Nikdo z nás ve skutečnosti nedokáže sestavit přístroje, které používáme, přestože jsme na nich závislí. Když se Markované náhle ocitli v panenské divočině, neměli tam žádné továrny ani obchody, měli jen to, co si udělali sami z materiálu, který našli kolem sebe. Mnoho z nich to strádání nepřežilo. Ti houževnatější si vytvořili novou společnost, kterou pak rozvíjely jejich děti. Podmínky byly přesně stanoveny. Jestli ten test nevyjde, zahynou. Pokud se jim to podaří, mají naději, že jednoho dne vstoupí o půlnoci do Studny duší, která je dopraví na novou planetu, kde založí novou civilizaci - a tam se budou moci vyvíjet a růst a stát se předky nových národů, jež snad dosáhnou cíle. Všichni doufali, že právě jejich potomci to dokážou."

"Tys u toho tenkrát byl?" zeptala se Wu Julee nervózně.

"Byl," přiznal Brazil. "Pomáhal jsem tvůrci šestky Čtyřicet jedna, druh Sto osmdesát sedm. Tu sto osmdesátou sedmou rasu, poslední v té šestce, jsem však nevytvořil, jen jsem trochu pomáhal a sledoval, jak se vyvíjí. Všichni si neustále navzájem kradli nápady. Dominantní rasy z jedné šestky byly modifikovány a použity jako nižší druhy v jiné. Naši lidskou rasu vlastně zkopirovali podle jakýchsi velkých opic odjinud. Jednomu návrháři se tak strašně líbily, že z nich vytvořil nejen dominantní druh, ale donekonečna je uzpůsoboval i jako zvířata."

"Zadržte, Brazile," řekl Skander. "Ostatní o těchto věcech možná mnoho nevědí, ale já jsem archeolog. Život na Staré Zemi vznikl před mnoha miliardami let zdoluhavou evolucí."

"Ne tak docela," odpověděl Brazil. "Čas byl totiž v každém jednotlivém případě pozmeněn. Abych byl přesný, byl urychlen. Život, stvořený podle původních návrhů, se vyvíjel různě. Vzpomeňte si třeba na dinosaury. Když bylo jasné, že s nimi nebudou moci lidé existovat současně, stačila drobná změna v nachýlení osy a přerostli ještě vyhnuli. Ostatní organismy na to reagovaly po svém, začali se vyvíjet drobní savci, k nim jsme pak po určitém čase přidali naše modely a nahradili jimi ty tvory, kteří by se v budoucnu evoluci logicky vyvinuli. Když konečně nastaly vhodné podmínky a ty modely - podobné opicím - přežily, začal exodus. V mírných pásmech se objevil první inteligentní život. Lidé měli samozřejmě opět jen dostupné přírodní zdroje, nic jiného. Vedli si dobře, až to bylo s podivem, ale dlouhodobé následky způsobené změnou zemské osy vyvolávaly katastrofy, například dobu ledovou. Pomalý vzestup lidstva započal u těch primitivních tvorů, kteří to všechno přežili. A tak to vlastně bylo se všemi domovskými planetami."

"Existuje tedy planeta, nebo snad několik planet, kde žijí Akkafané?" zeptala se Hainová.

"Existovaly," odpověděl Brazil, "a možná pořád existují. Třeba je akkafská civilizace větší a pokročilejší než lidská. Až dorazíme do Studny duší, budu vám schopen říct, které planety dosud fungují, ačkoli už ne to, jak fungují, zda se změnila a co je tam teď. Řekl bych, že některé z těch starších už mohou být dost vyspělé. Pokud se dobře pamatuju, Markované stvořili asi milion rozličných druhů a sám jsem zvědav, kolik jich přetrvalo do dnešních dnů."

Sjížděli stále dolů. Byli už hluboko pod povrchem, ale nedalo se odhadnout, jak hluboko. Náhle se před nimi rozzářil velký šestiúhelník.

"To je jedna ze šesti vstupních Bran do Studny duší na rovníku," řekl Brazil. "Můžete se jí dostat na kterékoli místo ve Studni, ale já vás zavedu do řídicího střediska a k monitorovacím stanicím, pokud nemáte nějaké jiné návrhy. Až se k Bráně dostaneme, prostě vejděte dovnitř. Nespustím ji, dokud tam nebudeme všichni. Kdyby ji náhodou spustil někdo jiný dřív, počkejte, až se světlo znovu rozsvítí, a pak do ní opět vstupte. Bude to v pořádku."

Udělal, co jim řekl, a jakmile všichni vešli do Brány, osvětlení náhle zhaslo. Svět se s nimi zatočil a měli pocit, že padají. A potom, stejně náhle, je oslepilo prudké světlo.

Brazil vystoupil z Brány, ostatní se vyhnuli za ním a užasle se rozhlíželi. Stáli pod klenutým stropem obrovské půlkruhové haly dobrý kilometr široké i vysoké. Všemi směry se rozbíhaly stovky chodeb. Stěny měly zvláštní strukturu, jako by byly složeny z malých šestiúhelníků leštěné bílé slídy, odrážely světlo a jiskřily jako miliony drahokamů.

Brazil ukázal chapadlem nahoru.

Pod kupolí visel v silovém poli obrovský model Studnice světů, vyrobený z téhož materiálu jako stěny, a pomalu se otáčel. Šestiúhelníky na modelu však byly větší než na stěnách. Zóny na pólech a Rovníková bariéra byly zřetelně vyznačeny. Průhledný obal kolem koule byl rozdělen na odpovídající šestiúhelníky.

"Tak vypadá Studnice světů z vesmíru," řekl Brazil. "Je to přesný model, patnáct set šedesát šestiúhelníků, Zóny, zkrátka všechno. Všimněte si jemných rozdílů v zrcadlení mezi šestkami. Jsou to markovanské číslice. Ve skutečnosti je tohle víc než pouhý model. Je to samostatný markovanský mozek, který obsahuje základní vztahy pro stabilizaci všech nových světů. Oživuje Studnu a umožňuje tomu velkému mozku kolem nás, aby dělal svou práci."

"Kde jsou nějaké ovladače, Nate?" zeptal se Ortega.

"Jednotlivé biosféry - to znamená planetární biosféry - mají své vlastní ovladače," řekl Brazil. "Tohle místo je jimi přímo prošpikováno. Každá šestka je řízena jako součást skutečné planety. Jsou tady také ovládací zařízení pro planety, které nemají odpovídající šestky, protože na Studnici světů jsou jen ty, které byly vytvořeny naposledy. A naopak šestky, které se neosvědčily, nemají odpovídající planetu, například Ivrom. Proto se Čarohrajky pokusily proklouznout na jiné planety a některým se to podařilo. K uzavřeným projektům patřili i Dillané a Umiau, rovněž mezi nimi se našli jedinci, kteří odešli ze Studnice světů, aby mohli pomáhat jiným druhům. Ty je však pro jejich odlišnost nepřijaly, a tak se stali předmětem pověr, strachu a nenávisti. Na Staré Zemi nikdo z nich izolaci, do níž byli uvrženi, nepřežil... Ale pojďme rovnou do řídicího střediska."

Vykořčil po svých šesti chapadlech do jedné chodby, ostatní ho váhavě následovali a v rukou pevně svírali pistole připravené k výstřelu.

Zdalo se jim, že jdou už strašně dlouho. Cestou míjeli zavřené šestiúhlé dveře. Konečně se Brazil před jedněmi zastavil a dveře se rozevřely jako lamelová clona objektivu. Vešel dovnitř a všichni rychle vběhli za ním, aby ho ani na okamžik neztratili z očí.

V sále okamžitě zaplálo světlo. Stěny byly ze stejného materiálu jako vstupní hala a chodby, přímo se však ztrácely pod řídícími panely a ovladači s různými tlačítky. Proti vchodu se černala velká obrazovka. Přístroje byly natolik cizí, že se ani nedalo odhadnout, k čemu vlastně slouží.

"Tak tady to máme. Středisko je dosud aktivní," prohlásil Brazil a přistoupil k jednomu panelu. "Podíváme se na to."

Všichni ztuhlí strachem a napětím, pozvedli pistole a namířili je na něj. Věštcova světélka se divoce rozblíkala.

"Ničeho se nedotýkej, Nate!" varoval ho Ortega.

"Jen si chci něco ověřit," odpověděl Brazil nevzrušeně. "Ano, už to vidím. Tento sál je nastaven pro civilizaci, která se právě rozvíjí. Je mezihvězdná, ale ne mezigalaktická. Populace čítá něco přes čtvrt bilionu."

"Pokud je to technická civilizace, nemůže být naše," řekl s úlevou Slecronan.

"To ještě nic neznamená," pravil Brazil. "Technická úroveň na Studnici světů nevypovídá o vnější úrovni. Tu formuje teprve rozvoj v prostředí konkrétní planety. Průmyslový svět má hojné a snadno dosažitelné přírodní zdroje, netechnický je chudší. Protože se domovské planety musely logicky i matematicky vyvíjet podle základních přírodních zákonů, byly některé vybaveny lépe než jiné. Fakt, že se tady zkoušely netechnické šestky, znamenal jen přípravu na podmínky cílových planet, což však případnému rozvoji technické civilizace nijak nebránilo. Donutili jsme některé druhy, aby si vyvinuly alternativy a dokázaly žít i bez techniky, čímž byly lépe připraveny na svou planetu. V několika šestkách bylo dosaženo neuvěřitelných výsledků. Většina magie na Studnici světů není dílem markovanského mozku, ale jsou to skutečné mentální síly, které nahradily netechnické prostředí. A co se kdo naučil tady, mohl pak využít i na jiných planetách."

"Věstec tvrdí, že říkáte pravdu," prohlásil Vykladač. Byla to první Seveřanova věta od chvíle, kdy vstoupili do Rovníkové bariéry. "Věstec se domnívá, že vy jste příčinou jeho proroctví, že se tady sejdem."

"V jistém smyslu ano," odpověděl Brazil. "Když jsem prošel Bránou v Zóně, planetární mozek rozpoznal mé původní zařazení a poslal mě do šestky Čtyřicet jedna, kam jsem byl už kdysi přidělen. Pravděpodobně usoudil, že jsem mu přišel předat nějaké instrukce. Věstec díky svým neobyčejně citlivým smyslům ten proces zachytil, přestože poněkud zkomoleně."

Odmklčel se, pak se k nim naklonil a řekl smutně: "A teď jsme konečně v řídícím středisku, a vy se tváříte vyděšeně a mřííte na mě zbraněmi."

Dokonce i ty, Wuju, pomyslel si s hlubokým žalem, který ho drásl. Dokonce i ty.

"Snažil jsem se dát lidstvu pravidla, která by zabránila stejné katastrofě, jako byla ta první, která by je ochránila před sebezničením. Nikdo neposlouchal. Nikdo se nezměnil. Šestka Čtyřicet jedna se tady sice zničila, ale tentýž druh na domovské planetě předčil očekávání a našel si cestu ke hvězdám. Ukázalo se však, že jen hledal nový prostor pro svou agresivitu, a dokonce i nyní se lidé snaží ovládat jiné lidi, zabít jeden druhého, diktovat podmínky. Stejná touha po nadvládě je i v jiných rasách, třeba v tobě, Seveřane, i v tobě, Slecronane. Vždyť se na sebe podívejte. Copak jste slepí? Nemáte ani kouska citu? Užíváte se strachem, hrabivostí a ctižádostivostí. Hltají vás zaživa! Dosud jste se navzájem nepozabíjeli jen proto, že se bojíte mě. Jak se opovažujete odsuzovat Hainovou, Skandera, celou společnost? Jak se opovažujete!" zahřměl Brazil.

Srdce jim prudce tloukla a nervy měli napjaté jako struny.

"Kdo z vás vůbec pomyslel na lidi, které tyto ovladače představují? Bojíte se o ně? Záleží vám na nich? Je vám úplně jedno, jak žijí, a o jejich spásu se už vůbec nestaráte. Bojíte se jen sami o sebe! Největší chyba, která vyplynula ze základní rovnice, je sobectví. Hluboké, vše-zničující sobectví. Nikomu nezáleží na druhých, pouze na sobě. Podívejte se, jaké se z vás staly zrůdy!"

První se ozval Seveřan. "A co vy, Nathane Brazile," zacínal Vykladač. "Nejsou naše chyby prostě jen odrazem chyb vašich a vašeho národa, Markovanů, kteří nám nedokázali dát to, co chybělo jim, protože to neměli?"

Brazil ovládl své rozrušení a klidně odpověděl: "Markované chtěli v tomto vesmíru žít, nikoli ho ovládat. A také to dělali. Zahrnuli do svých výpočtů náhodný faktor, o němž věřili, že je nezbytný k přežití všech ras. Proto uzavřeli Studnu duši. Nikdo z nás by se sem nedostal, nebýt zvláštní souhry okolností."

"Kde jsou ovladače, Nate?" zeptal se znovu Ortega.

"Najdeme si je sami!" vyštěkla Hainová. "Když uměl Varnett rozluštit kód, tak ať rozluští i tohle."

Brazil řekl zarmouceně: "Pýcha byla slabostí všech Markovanů a vy jste jejich obrazem. Jestli se teď dokážete uklidnit a dovolíte mi, abych se dotkl toho panelu za mnou, ukážu vám, jak se to ovládá. Uvidíme, co se stane pak."

Ortega přikývl, ale hlavně pistolí nesklonil. Brazil zvedl chapadlo a dotkl se malého panelu.

Velká obrazovka ožila. Zdalo se jim, že hledí do obrovského oválného tunelu, který se táhl snad až do nekonečna. Jeho stěna byla pokryta nespočetnými černými tečkami. Mezi jednotlivými body vystřelovaly divoké energetické blesky, biliony blikajících oblouků tenkých jako vlas skákaly od jedné tečky k druhé.

"Tady je to vaše ovládání," řekl Brazil znechuceně. "Chcete-li změnit poměr, musíte změnit proud energie mezi dvěma nebo více kontrolními body."

Pohlédl na jejich tváře zkřivené hrůzou. Oni se mě bojí, pomyslel si. Bojí se mě až k smrti! Sákryš, dokonce i Wuju, která mě milovala, Varnett, který kvůli mně riskoval život, i Vardia, která mi tolik důvěřovala. Nikomu jsem neublížil ani nevyhrožoval. Nemohl bych, ani kdybych chtěl. Copak nikdy nepochopí náš společný původ, naše společné pouto? pomyslel si s bolestí. Milujeme, nenávidíme, smějeme se, pláčeme, prostě žijeme. Nejsem jiný než oni. Jsem pouze starší.

Nechápou to, uvědomil si. Jsou jako divoši, mezi něž zavítal Velký bílý muž, bojí se jeho moci, protože nechápou, že

pramení z vědění. Pokud je vědění skutečně moc, jsem pro nevědomé bůh.

Proto jsem tak sám, pochopil. Proto jsem byl vždycky sám. Kvůli tomu jejich strachu, kterému ani nerozumí, ani ho nedokážou ovládnout.

"To je řídicí panel," řekl tiše. "Co znamená pár bilionů životů? Zde je jejich minulost, přítomnost i předpokládaná budoucnost. Vše teď záleží na vás. Změna nastavení může ovlivnit také jednoho, dva nebo tři z vás, nebo nikoho. Tohle je zkrátka něčí civilizace. Možná zrovna ta vaše. Chce se někdo dotknout prvního a druhého kontrolního bodu a změnit proud energie? Necht' přistoupí! Teď má příležitost zahrát si na boha!"

Varnett nejistě vykročil, ztěžka dýchal a z pórů se mu lil pot.

"Pojď, chlapče," pobízel ho Brazil, "posluž si! Můžeš někoho vymazat, třeba miliony lidí najednou. Když pozměníš jednu rovnici, ovlivníš další dvě nebo tři. Možná tady potom nikdo z nás už nebude. Možná jsme tady ani nikdy nebyli. Tak do toho! Komu na všech těch lidech záleží?"

Varnett tam stál s ústy otevřenými a najednou vypadal jako vyděšený patnáctiletý chlapec. "Já... já nemůžu," vzlykl.

"A co vy, Skandere? Sem jste se přece chtěl dostat. A vy, Hainová?" V hlase mu zaznělo rozrušení. "Věštče? Co věstíte teď? Vardio? Sergi? Wuju? Slecroňane? Kdo z vás?"

"K čertu, Brazile!" vykřikl Skander. "Zadržte! Víte, že se ničeho takového neodvážíme, dokud nezjistíme, co všechno ten panel ovládá."

"Jenom se nás snaží zastrašit!" vyštěkla Hainová. "Já to zkusím."

"Ne!" vykřikla Wu Julee a namířila svou zbraň na velkého švába. "To nesmíte!"

"Dokonce vám ukážu, jak to máte udělat," řekl Brazil klidně.

"Nate! Nesahej na to!" varoval ho Ortega. "Zabiju tě!"

Brazilovo pulzující tělo se mírně naklonilo k Ortegoví. "Ne, Sergi, to nemůžeš. Víš, právě v tom je ten problém. Říkal jsem, že nejsem Markovan, ale vy jste mě zase neposlouchali. Přišel jsem s vámi, protože byste mohli poškodit panel nebo ublížit nějakému druhu, který třeba vůbec neznám. Věděl jsem, že s tím nebudete umět zacházet, ale všichni jste teď natolik šílení, že byste to mohli zkusit, jako to chtěla zkusit Hainová. Nikoho z vás však nenapadlo položit si tu nejdůležitější otázku, která vede k rozluštění celé hádanky. Kdo vlastně udržoval stabilitu základní markovanské rovnice v tomto vesmíru?"

Ozval se zvuk, jako by tepalo obrovské srdce. Všichni ztuhlili jako sochy. Pouze to bušení se zdálo skutečné.

"Byl jsem zformován z prvopočáteční energie vyplňující prostor," řekl Brazilův hlas. "Po neskutečně dlouhé době jsem získal vědomí sebe sama. Já byl vesmír a všechno v něm. Za předlouhé věky jsem začal experimentovat a hrát si s nahodilými silami. Stvořil jsem hmotu a různé druhy energií, stvořil jsem čas a prostor, ale brzy mě tyhle hračky omrzely. Zformoval jsem galaxie, hvězdy a planety. Stačila myšlenka a byly zde - sražená prvopočáteční energie explodovala a vymrštila ze svého středu přeměněný materiál."

Pozoroval jsem, jak se všechno formuje podle zákonů, které jsem stanovil. A pak mě omrzelo i tohle. Tak jsem stvořil Markovany a sledoval, jak se vyvíjejí podle mého plánu. Avšak ani tohle řešení nebylo uspokojivé, protože mne znali a báli se mě, a jejich rovnice byla příliš dokonalá. Znal jsem celou jejich vývojovou linii. Tak jsem ji změnil. Vložil jsem do markovanské rovnice náhodný faktor a pak jsem s nimi přerušil kontakt.

Vyvíjeli se dál a měnili se. Zapomněli na mě a začali jednat podle svého. Ale protože byli mým duchovním obrazem, nesli v sobě mou osamělost. Nemohl jsem se k nim připojit takový, jaký jsem byl, protože bych v nich vzbuzoval úzkost a strach. Na druhé straně, protože na mě zapomněli, rozvíjeli se pouze materiálně a duchovně zemřeli. Nepodařilo se jim vyrůst v mé rovnocenné partnery, aby ukončili mou samotu. Jejich pýcha jim nedovolovala přijmout mezi sebe takovou bytost, jako jsem já, stejně jako jim jejich strach a sobectví nedovolovaly sblížit se navzájem.

A tak jsem se rozhodl stát se jedním z nich. Stvořil jsem si markovanskou schránku, vstoupil do ní a poznal radosti i strasti těla. Snažil jsem se Markovanům ukázat, co je špatné, nabádal jsem je, že musí čelit svému strachu, chtějí-li vybřednout ze zkázy. Vysvětloval jsem jim, že se nesmí zhlížet v materiálním ráji, ale hledat odpovědi ve svém nitru. Ignorovali mě.

A přece tu schopnost měli. Lidé ji stále mají. Jako příklad si vezměte Wuju, která tolik touží po něze. Nebo Varnettovo sebeobětování a Vardiinu starostlivost o druhé. Našel bych spoustu dalších příkladů. Lidé dovedou obětovat svůj život pro druhé. Jejich soucit, bezmála pohřbený pod mravní zkázkou většiny, nad ni stále vyčnívá, možná osaměle, ale pořád existuje. Dokud nezmizí, mohu pokračovat, pracovat a doufat, že jednoho dne se někdo chopí té jiskřičky a rozfouká ji, protože pouze tehdy už nebudu sám."

Chvíli mlčeli, pak Ortega řekl: "Nevím, jestli tomu všemu věřím. Celý život jsem byl katolík, ale Bůh mi nikdy nepřípadal jako nějaký mrňavý prchlivý Žid jménem Nathan Brazil. Ale pokud budeme předpokládat, že to, cos řekl, je pravda - což ovšem neznám, že s tím souhlasím -, proč jsi všechno nezničil a nezačal znovu? Proč jsi nás nechal pokračovat v našich ukořtených mizerných životech?"

"Kvůli té jiskřičce naděje, Sergi," odpověděl Brazil. "To je ten náhodný faktor, o němž jsem mluvil. Skončil bych to, kdyby zhasla. Možná bych to zkusil znovu - a možná bych konečně zemřel. Hrozně rád bych zemřel, Sergi, kdybych to však udělal, vzal bych všechno s sebou. Nejen tebe, ale úplně všechno, protože díky mně trvá vesmírná rovnice. Vy jste mé děti a mně na vás záleží. Nemůžu to udělat, protože dokud ta jiskřička doutná, nejste jen to nejhorší ze mě, ale taky to nejlepší."

Pravidelné bušení obrovského srdce znělo dál. Na chvíli to byl jediný zvuk v místnosti.

"Ty přece nejsi nějaký zatracený bůh, Nate," řekl Ortega klidně. "Jsi obyčejný blázen. Každý by se zbláznil, kdyby žil tak dlouho. Jsi markovanský atavismus a pomátl ses, protože jsi byl miliony let odříznutý od svého druhu. Kdybys byl bůh, stačilo by mávnout cha-padlem a měl bys co chceš. Proč jsi podstoupil celé tohle putování, bolest a muka?"

"Varnette?" řekl Brazil. "Chtěl bys to vysvětlit matematicky?"

"Nejsem si jist, zda nesouhlasím s Ortegou," začal Varnett opatrně. "Ne že by v tom byl z praktického hlediska nějaký rozdíl, ale přesto je mi jasné, kam míříš. Je to naprosto stejné dilema, jakému čelíme u tohoto řídicího panelu..."

Chlapec se na okamžik zamyslel, než pokračoval: "Řekněme, že Skander uskuteční svůj záměr a zruší Komsvěty. Řekněme, že mu ukážeš, co má udělat a který knoflík zmáčknout. Jenže Komsvěty vznikly přirozeným vývojem společnosti, ať už to bylo správné nebo ne. Jsou výsledkem nespočetných historických událostí, podmínek a idejí. Nelze je prostě vymazat. Celá rovnice by se musela změnit tak, aby nikdy neexistovaly. Skander by musel změnit veškerou minulost lidstva, všechny rozhodující události, které vedly k jejich vzniku. Nová linie, kterou by stvořil, by byla naprosto jiná. Možná by to bylo východisko. Třeba to je jediné východisko, i když asi špatné. Možná by člověk zničil sám sebe, kdyby jediný z těch faktorů chyběl. A možná by to, co bychom získali, bylo ještě horší."

"Přesně," souhlasil Brazil. "Pro jakoukoli větší změnu je zapotřebí změnit celou minulost. Nic nezmizí jenom tak. Nic se jen tak neobjeví. Jsme výsledkem naší minulosti, ať už byla dobrá nebo špatná."

"Tak co uděláme?" zvolal Skander. "Můžeme vůbec něco udělat?"

"Několik věcí se udělat dá," odpověděl Brazil klidně a otočil se k řídicímu panelu. "Většina z vás touží po moci - a tohle je moc!"

"Pozor na něho, k čertu!" vykřikl Skander ze sedla na zádech Hainové. "Střílejte, vy blázni!"

Skander vypálil jako první. Vzápětí začali střílet všichni a zaplavili Markovana koncentrovanými pulzy energie, která by stačila zničit celou budovu.

Markovan strnul, ale zdálo se, že všechnu tu energii vstřebává. Stříleli na něj dál, bez rozdílu všichni, dokonce i Wu Julee.

Ani se nepohnul.

Věštčova světélka zběsile blikala a vysílala spalující blesky. Energetické výboje vytvořily kolem Markovanova těla zářivou siluetu.

Jakmile přestali střílet, záře pohasla.

Markovan tam pořád stál.

"Říkal jsem vám, že mi nemůžete ublížit," řekl Brazil. "Nikdo z vás mi nemůže ublížit."

"Nesmysl!" zařval Ortega. "V Murithelu bylo tvé tělo na cucky, tak proč ne tohle?"

"Samozřejmě! Samozřejmě!" zvolal Skander rozrušeně. "Tohle tělo přece stvořil přímo markovanský mozek, vy blázni! Mозek nedovolí, aby se mu něco stalo, protože je to jeho součástí!"

"Přesně tak," odpověděl Brazil. "Ve skutečnosti jsem sem vůbec nemusel chodit. Mohu vydat příkaz mozku odkudkoli. Mohl jsem to udělat kdykoli od chvíle, kdy jsem vstoupil do Studny duší. Chtěl jsem vám to tady spíš jen předvést."

"Zdá se, že jsme vám vydáni na milost, Markovane," řekl Vykладаč. "Co hodláte udělat?"

"Mohu odtud provést jakékoli změny kdekoli ve vesmíru. Stačí jen vložit do mozku data prostřednictvím tohoto řídicího střediska. Je sice pravda, že pro každou planetu je zde zvláštní řídicí sál, jsou však víceúčelové a kterýkoli z nich může být připojen na libovolný druh."

Ortega protestoval: "Tys ale říkal -"

"Řečeno tvými vlastními slovy, Sergi," přerušil ho Brazil pobaveně, "jsem lhal, no a co?"

Wu Julee se odtrhla od skupiny, přiběhla k němu a celá rozechvělá se před ním vrhla na zem. "Prosím! Prosím, neublížuj nám," žadonila.

"Já ti přece neublížím, Wuju," řekl soucitně. "Jsem tentýž Nathan Brazil, jak ho znáš od počátku celého tohoto zmatku. Změnil jsem se pouze fyzicky, jinak ne. Neudělal jsem ti nic, čím bych si tohle zasloužil. Víš, že bych ti neublížil. Ani bych nemohl." Pak se v jeho hlase ozvala hořkost, hluboká bolest a osamělost nepředstavitelně dlouhého života. „Já nestřílel na tebe, Wuju."

Wu Julee se rozplakala a ramena se jí roztřásla bezmocnými vzlyky. "Pro všechno na světě, Nathane! Tak mě to mrzí! Zklamala jsem tě! Nedůvěřovala jsem ti. Bála jsem se. Proboha, tak strašně se stydím! Chtěla bych zemřít."

Vardia k ní přistoupila a pokusila se ji utěšit, ale Wu Julee ji odstrčila.

"Doufám, že jste spokojení!" křikla Vardia na Brazila. "Doufám, že se náramně bavíte! Udělejte se mnou co chcete, ale ji už nemučte!"

Brazil si povzdychl. "To ji nemučím já," odpověděl jemně, "mučí se sama. Vítám tě na palubě lidského druhu, Vardio. Projevila jsi soucit, záleží ti na druhých víc než na sobě. Stará Vardia by to nedokázala. Pokud to někdo z vás dosud nepochopil, mám v úmyslu udělat něco pro vás, nikoli vám. Alespoň většině. Nejste dokonalí. Dokonalost je cílem tohoto experimentu, nikoli jeho součástí. Nemučte se a neutíkejte před svým strachem. Poznejte ho! Postavte se mu! Překonejte ho dobrotou, soucitem, láskou k bližnímu a slitováním. Jen tak se ho zbavíte."

"Jsme souhrnem minulých generací," připomněl mu Vykладаč. "To, co žádáte, by bylo možné, kdyby běh osudu neprohluboval naše slabosti. Je moudré očekávat, že budeme žít podle vašich pravidel, když je pro nás těžké je vůbec pochopit?"

"Stačí, když se o to pokusíte," řekl Brazil. "I v tom je velikost."

To hlasité bušení neustávalo.

"Co je to za zvuk?" zeptal se Ortega, který v sobě ani v této situaci nezapřel praktického člověka.

"Přístupy do Studny duší jsou otevřeny," odpověděl Brazil. "Mozek očekává instrukce."

"Jaké budou ty instrukce?" ozval se nervózně Varnett.

"Musím provést nějaké opravy a seřízení, jen pár drobností, aby už nikdo nemohl ani náhodou objevit klíčovou rovnici. Nejsem si jist, zda by se mi opět chtělo procházet podobným martyriem. A protože nemám žádnou záruku, že by někdo příště nezneužil příležitosti, nepoškodil nějakou strukturu a nezpůsobil nenapravitelnou škodu milionům lidí,

kteří za nic nemohou, bude pro všechny případy vstupní Brána do Studny duší nastavena tak, aby reagovala pouze na mě. A přidám ještě pojistku, aby mě zavolala, kdykoli se něco stane."

Skander se s úlevou pousmál. "To je všechno?"

"My jsme spokojeni," prohlásil Vykladač. "Naším přáním bylo, aby se nic nezměnilo. Před okamžikem jsme tak trochu ztratili tento cíl ze zřetele, ale už se opět ovládáme."

"Několik drobných úprav lze uskutečnit, aniž by došlo k zásadním změnám," řekl Brazil. "Nemohu provést nic důležitého a nezpůsobit při tom zmatek, ale postarám se, aby se napříště na Studnici světů nemohlo stát nic podobného jako lidem druhu Sto osmdesát sedm, z nichž ambrezanský plyn udělal opice. Stačí nastavit pár místních ovladačů technického rozvoje. A protože mě jejich situace trápí, dodám do atmosféry šestky Čtyřicet jedna neutralizační složku, která přemění molekuly plynu v neškodnou substanci, a současně zajistím, aby ta civilizace zůstala už navždycky netechnická. Nevím, co se s nimi stane, ale vsadím se, že na tom budou mnohem líp než nyní."

"A co bude s námi?" zeptala se Hainová.

"Nezměním to, co je ve vás," řekl Brazil. "Kdybych to udělal, bylo by to totéž, jako byste nikdy nežili. Nemám v úmyslu stvořit paradox, který by mohl všechno pořádně zamíchat, a tak se s vámi musím vypořádat s takovými, jací jste."

Brazil se na chvíli zamyslel, pak řekl hlasem zvučným jako zvon: "Elkine Skandere! Chtěl jste spasit lidskou rasu, ale přitom jste se sám stal nelidským. Když to posoudíme do důsledků, jste mnohem horší než ti, jimiž pohrdáte. Na Dalgonii zůstalo sedm mrtvol, sedm obětí vaší touhy po moci. Zemřeli, přestože vám věřili a pomáhali. Na ty nemohu zapomenout. Kdybych změnil časovou linii a přivedl je zpátky, nic z toho, co se od toho okamžiku odehrálo, by se nestalo. Je mi vás líto, Skandere, protože jste mohl dokázat velké věci. Příkazuji mozku vykonat spravedlnost, jak si za své činy zasloužíte."

Skander zaječel: "To jsem nebyl já! To byl Varnett! Chtěl jsem zachránit Komsvěty! Chtěl jsem -"

A náhle tam už Skander nebyl.

"Kam se poděl?" zeptal se Vykladač.

"Na svět, který je pro vykonání spravedlnosti nejvhodnější," odpověděl Brazil. "Může tam být šťastný i v nové formě a může znovu nalézt cit pro spravedlnost. Ponechme ho jeho osudu."

Chvilí mlčel, než opět zvolal tím mohutným hlasem: "Dathamo Hainová! Narodila ses do zkaženého prostředí a dále jsi tu nákazu šířila -"

"Nikdy jsem neměla jinou možnost, než jít cestou, kterou mi vnutili!" vykřikla Hainová vzdorovitě. "To přece víš!"

"Mnoho lidí žijících ve špatném prostředí je ještě horších," připustil Brazil, "a přesto některé z nejlepších lidských bytostí vzešly z podobných ubohých podmínek a dokázaly je překonat. Ty ses o to ani nepokusila, přestože jsi inteligentní a máš k tomu schopnosti. Dnes jsi sama zdrojem nákazy. Je mi tě líto, Hainová, a protože tě lituji, splním ti jedno přání."

Hainová se náhle zvětšila a přebarvila nabilo. Chvilí nevěřicně zírala na chlupy na předních nohách, než jí došlo, že jsou bílé. "Jsem šlechtična!" zvolala nadšeně.

"Jsi nejkrásnější chovná markling v Akkafské říši," řekl Brazil. "Až se vrátíš do paláce, nikdo tě nepozná. Budeš právě na počátku plodného cyklu. Jakmile tě baron Azkfřu uvidí, zešílí touhou. Budeš matkou jeho rodu a dáš mu královské potomstvo. To je tvůj nový osud, Hainová. Jsi spokojena?"

"To je víc, než jsem doufala," odpověděla Hainová a zmizela.

Wu Julee rozloženě vykřikla: "Jak jsi tu zrůdu mohl takhle odměnit!"

"Hainové se sice splnilo její nejtoužebnější přání, ale odměna to rozhodně není, Wuju. Akkafané jí zatajili jeden důležitý fakt. Většina markling je sterilních a musí pracovat. Plodné samice mají deset i víc mláďat, ta však rostou uvnitř matky, živí se jejím tělem a postupně se prokousávají ven."

Wu Julee chtěla něco říct, ale z úst se jí vydral jenom povzdech, když pochopila, jak hrůzný osud Hainovou čeká.

"Slelcroňane!" pravil Brazil. "Ty pro mě představuješ problém. Osobně nemám tvou směšnou civilizaci rád. A nemám rád ani tebe. Provedl jsem jistou úpravu, takže zapisovači mohou nyní pracovat pouze se Slelcroňany a s žádnou jinou myslící rostlinou. Ale ty sám jsi problém. Nemůžeš se vrátit do Czillu s jeho špičkovou technikou, na to jsi příliš nebezpečný, a nemůžeš ani do Slelcronu, neboť víš příliš mnoho. Výpravu jsi však žádným významným způsobem neovlivnil, a kdybys neovládl Vardiu, nic by se nestalo."

Na první pohled se nic nezměnilo, ale v těle Czilla proběhla proměna. "Tak co uděláš se mnou a mou sestrou?" zeptalo se Czillo Vardia.

Znenadání byli všichni kromě Brazila přesvědčeni, že se ve Slelcronu vůbec nic výjimečného nepříhodilo, že to byla prostě jen taková legrační šestka plná květin a čmeláků. Vardii v lidském těle však připadala její sestra Czillo podivně chladná. Prožila si svá trápení a úzkosti a cítila se teď jiná než její dvojče.

"Czillo Vardio, jsi opět samo sebou, avšak již nemáš sestru," řekl Brazil. "Budeš nejšťastnější, když se vrátíš do Střediska v Czillu. Vyličíš všem po pravdě celý svůj příběh, tak jak se stal; do Studny duší se už stejně nikdo nedostane, ale třeba se Mudra konečně zamyslí nad tím, jakou mají jejich projekty skutečnou cenu. Jdi!"

Czillo Vardia zmizelo.

Vřidicím sále zbyli Brazil, Věstec a Vykladač, Varnett, Wu Julee, Ortega a dívka Vardia.

"Věštce a Vykladači," oslovil Brazil Seveřana, "váš druh mě velmi zajímá. Jste dvě naprosto odlišné formy spojené do jediného organismu. Jedna představuje mozek a druhá tělo. Jste dobří lidé a máte obrovské možnosti. Možná právě vy dokážete jít za tím posláním a dosáhnout vrcholu."

"Posíláte nás tedy zpět?" zeptal se Vykladač.

"Ne, do vaší šestky ne," odpověděl Brazil, "ale na vaši domovskou planetu. Váš druh stojí na počátku expanze do

vesmíru. Je už blízko tomu bodu, kdy si bytosti začínají klást zásadní otázky a hledat užitečné cíle. Posílám vás k vašemu lidu s posláním, které jsem vám tady předal. Díky Věštci daru budete jiní. Možná dokážete váš národ ovlivnit, možná ne. To už je na vás. Jděte!"

Věstec a Vykладаč zmizeli.

"Varnette!" pravil Brazil.

Chlapec sebou trhl, jako by ho bodl. "Co máš v tom svém kouzelném měšci pro mě, Brazile?" zeptal se s falešným hrdinstvím.

"Mezi Komsvěty existují určité rozdíly, některé na tom jsou líp než jiné," řekl Brazil, "například ten tvůj nebo Vardiin. Nejhuř je na tom Dedalus, který se dnes jmenuje Eden. Kromě toho, že tam všichni lidé vypadají a myslí stejně, mají také stejná pohlaví - jejich genetičtí inženýři se už dostali hodně daleko a vyrábějí hermafrodity. Jednou za život se nechají oplodnit jako ženy, podruhé oplodňují jako muži, načež ztratí veškeré sexuální touhy. Každý člověk přivede na svět jedno dítě, naprosto identické jako jeho rodič, které je nadále vychováváno výhradně státem. Eden je zkrátka groteskní mraveniště, ale i taková může být budoucnost.

Na Edenu nemají jména, zato mají zakódovanou poslušnost a spokojenost. Veškerá moc je soustředěna v rukou Ústředního výboru. Je to malá skupinka lidí, která si ponechala neomezenou sexuální aktivitu. Občané jsou naprogramováni, aby své vůdce bez váhání poslouchali. Není divu, že se Ústřední výbor stal ideálním cílem houbového syndikátu a že je v jeho moci. Obávám se, že houbaři naplánovali jakousi další genetickou úpravu pro celou planetu, aby jí mohli snáze vládnout.

Dávám ti příležitost to změnit. Udělám s tebou totéž, co udělali Murniové se mnou. Staneš se předsedou Ústředního výboru Edenu. Starý předseda zrovna zemřel a tebe právě rozmrazují, abys jako nový předseda převzal moc. Pokud opravdu myslíš vážně, cos mi říkal, můžeš houbaře vykopnout a poskytnout lidem prostor pro jejich vlastní iniciativu. Občané tě budou bez váhání následovat, takže to bude poměrně snadná revoluce. Tvůj příklad může od této cesty, na níž se Dedalus změnil na Eden, odradit i další planety, ale to už záleží na tobě. Takové je tvé poslání."

"Co se stane s mým nového předsedy?" zeptal se Varnett. "A co s mým tělem?"

"Bude to jen drobná výměna," řekl Brazil. "Nový předseda se probudí v Creitu jako Bratranec Netopýr - je to rozený vůdce, brzo se vypracuje."

"Do toho blázince se mi stejně zpátky nechce," zasmál se Varnett. "Dobrá, přijímám."

"V pořádku," řekl Brazil. "Ale něco ti přidám. Kdykoli budeš chtít, kterýkoli markovanský Tunel se ti otevře a vrátí tě sem. Nadobro. Získáš nové tělo, takže nikdo nebude vědět, kdo jsi, ale potom tady zůstaneš až do smrti. Tuto možnost volby ti ponechávám."

Varnett vážně přikývl. "Myslím, že jsem ti porozuměl," řekl a zmizel.

"Sergi Ortego!" Brazil si povzdechl. "Sákryš, co mám udělat s takovým starým mizerou?"

"Zatraceně, Nate, co na tom záleží," řekl Ortega. "Tentokrát jsi vyhrál."

"Jsi tady opravdu šťastný, Sergi? Nebo to bylo jen součástí celé té hry?"

"Jsem šťastný," odpověděl hadí muž. "Zatraceně, Nate, vždyť já se v tom našem starém světě tak příšerně nudil, že jsem se chtěl zabít a už jsem se na to chystal. Poslední dobou bylo všechno tak nechutně civilizované a já byl příliš starý, aby se ze mě stal hraničář. Ale naštěstí jsem se dostal sem a už se tady potloukám skoro osmdesát let. Přestože jsem tohle kolo prohrál, byla to strašná legrace. Ani za všechny poklady světa bych o ni nechtěl přijít."

Brazil se zasmál. "Tak jo, Sergi."

Ortega zmizel.

"Kam jste ho poslal?" zeptala se Vardia nesměle.

"Osmdesátka je průměrný věk Uliků," odpověděl Brazil. "Serge se nevylihl z vejce, takže je už velmi starý muž. Má před sebou rok, možná pět, nanejvýš deset let. Snad jsem ho neměl vracet do jeho šestky, ale proč vlastně ne? Ať si tam užije ještě trochu legrace."

"A tak jsme zbyly jen my dvě," řekla Wu Julee tiše.

Markovanova kůže změnila barvu, jeho tělo se začalo proměňovat a znenadání před nimi stál starý Nathan Brazil v lidské podobě a v těch křiklavých šatech, které nosil tenkrát na lodi.

"Proboha!" vyhrkla Wu Julee a zbledla, jako by spatřila ducha.

"Jakýpak bůh," oddechl si Brazil. "Nevidíš, kdo stojí před tebou?"

"Nathane?" Wu Julee k němu váhavě přistoupila a natáhla ruku, ale s povzdechem ji zadržela.

"Ne, Wuju, to nemá cenu. Teď už ne - po tom všem. Stejně by to nemělo cenu. Obě si zasloužíte lepší život, než jaký jste měly. Ale nejste jediné, kdo neměl příležitost se svým životem něco dobrého udělat, kdo potřebuje trochu laskavosti a hodně zájmu. Poznala jsi hrůzu houby, Wuju, poznala jsi, jak dokáže jeden člověk zneužít druhého. A ty, Vardio, jsi poznala, jaké lži tvoří základ politiky Komsvětů. Pečlivě jsem vás dvě pozoroval a všechny informace jsem vložil do mozku, zatímco jsme tady klábosili. Mozek mi doporučil, co pro vás bude nejlepší. Pokud se mýlíme - mozek i já -, máte obě stejnou možnost, jakou jsem ponechal Varnettovi, stačí se dostat k markovanskému Tunelu. Nemusíte do něj skákat, jenom nastoupíte na kteroukoli loď, která poletí kolem staré markovanské planety. Když budete chtít, Tunel si vás přitáhne, aniž by poškodil loď nebo ublížil posádce, zkrátka záhadně zmizíte - a objevíte se v Zóně, budete ovšem muset znovu projít třídicí Bránou, jako Varnett. Ale jakmile už tady budete, nebude návratu.

Zkuste to však nějakou dobu podle mého. A nezapomeňte, co jsem vám říkal. Můžete něco dokázat. Dva lidé mohou změnit svět, pokud si to skutečně přejí."

"Ale co -" chtěla se zeptat Wu Julee, nestačila však dokončit větu.

Dvě lidská těla nezmizela, jenom se bezvládně zhroutila na podlahu, kde zůstala ležet jako odhozené šaty.

Brazil k nim přistoupil a pečlivě je naaranžoval tak, aby vypadala, jako by spala.

"Sákryš, a co teď, Brazile?" zeptal se sám sebe a jeho hlas se odrazil prázdnou místností.

Vrátíš se zpátky a budeš čekat, řekla mu jeho mysl.

A co ta těla? napadlo ho. Nějak je prostě nedokázal zlikvidovat. Přestože jejich majitelky byly pryč, vypadala jako živá.

Nic jiného se však samozřejmě dělat nedalo. Byly už jen vzpomínkou, která v něm vzbuzovala podivnou směs lásky a bolesti. Snažil se však oddálit nevyhnutelné.

Pak se ozvalo zapraskání a těla zmizela. Rozložila se zpátky na primární energii.

"Sákryš, a je po všem," řekl Nathan Brazil a také zmizel.

Řídicí sál byl prázdný. Markovanský mozek tuto skutečnost zaznamenal a svědomitě zhasl světla.

27

"Země", planeta na okraji galaxie v Andromedě

Před okamžikem ještě seděl na zádech Hainové v řídicím středisku a náhle byl jinde.

Elkinos Skander se rozhlédl. Všechno vypadalo směřně zkresleně. Byl barvoslepý, viděl pouze v odstínech hnědé.

Zmateně se podíval doleva a doprava. Prošel jsem další proměnou, myslel si. Tou poslední.

Vypadá to tady docela snesitelně, řekl si po chvíli, když si zvykl na deformovaný obraz. Tamhle jsou nějaké lesy, o kus dál hory, roste tady vysoká tráva a cizokrajné stromy, ale vcelku se to zdá přijatelné.

Kolem něj se páslo stádo zvířat. Vypadají jako jeleni, povšiml si překvapeně. Až na několik drobných rozdílů to tady vypadá jako na venkově na nějaké planetě obývané lidmi.

Sklonil hlavu a v trávě zahlédl svůj stín.

Jsem jedním z nich, uvědomil si otřeseně. Jsem jelen. Nemám parohy jako tamti velcí samci, takže to znamená, že musím být laň.

Laň? zasmál se v duchu. Proč zrovna laň?

Ještě nad tím dumal, když se z trávy nedaleko něj s divokým ječením vyřítili vysocí podlouhlí tvorové s rozšklebenými tvářemi a obrovskými zuby.

Díval se, jak Murniové oddělují od stáda velkou laň a bodají do ní oštěpy. Klesla bez jediného hlásku k zemi a škubala sebou v kaluži krve. Stále žila, když se na ni Murniové vrhli, trhali ji a cpali si kusy krvavého masa do úst.

Mám být sežrán zaživa! uvědomil si.

Zachvátila ho panika. Pádil pryč od té děsivé scény a málem padl do náruče dalším Murniům, zachránilo ho, že zrovna ubodali jelena a teprve ho začínali požírat.

Jsou všude kolem! Tohle je jejich svět! Jsem pro ně jen potrava!

Běžel dál a párkrát jen o vlasek unikl tlupám lovců. Byly jich tisíce a všichni byli hladoví.

A jak tak zmateně kličkoval až do vyčerpání, pochopil, že i když jim unikne dnes, nebude dne, aby před nimi nemusel prchat. Kamkoli se na této planetě vrtne, budou tam i oni.

Dříve či později mě dostanou! pomyslel si zoufale. K čertu, mě nikdo zaživa žrát nebude! Tuhle pomstu Brazilovi nedopřeju!

Vyběhl vysoko do hor a zastavil se na okraji strmého útesu. Teprve tam nad sebou zase získal kontrolu. Jakmile se rozhodl, co udělá, uklidnil se.

Na skalnaté dno strže to bylo víc než kilometr.

Jdeme na to! řekl si rozradostněně.

Vrátil se kus zpátky, pak se otočil čelem k okraji útesu. Bez jediného zaváhání se ze všech sil rozběhl a skočil dolů.

Ostré skály se mu řítily vstříc, ale při nárazu to skoro nebolelo.

###

Skander procítl. Už jen sám fakt, že je naživu, byl dost velký šok. Rychle se rozhlédl kolem.

Byl znovu na prérii nedaleko lesa. Pohlédl na svůj stín. K čertu, tohle ne! vykřikl v duchu hrůzou.

Byl opět laní.

Musím toho parchanta přelstít! Však já už ho přelstím! Na tomto světě však byla spousta laní a spousta Murniů. A Skander musel ještě šestkrát zemřít.

28

Eden, dříve Dedalus, oběžnice Siria

Varnett zasténal. Byla mu zima. Otevřel oči a uviděl dva muže.

Byli nazí a zírali na něho.

Na první pohled to byli muži, protože měli mužské genitálie přesně na těch místech, kde je muži obvykle mívají, přitom však měli prsy, ne vyložené těžké ženské prsy, spíš jen drobnější dívčí. Oba vypadali jeden jako druhý a v jejich pružných, svalnatých tělech se stejným dílem mísilo hranaté mužství s oblou ženskostí.

Na kůži neměli ani chloupky.

Jsou to muži? Nebo ženy? Ze své polohy, velice výhodné pro taková pozorování, viděl, že za mužskými genitáliemi mají navíc úzkou šterbinku.

Kdyby se to dělalo tím správným způsobem, pomyslel si a zkusil si to představit, mohl bych dávat i přijímat současně...

"Jste v pořádku, občane Předsedo?" zeptal se jeden z těch lidí hlasem, který zněl jako mužský, ale současně byl živý a melodický, jako kdyby promluvila žena.

"Cítíte se dobře, občane Předsedo?" zeptal se druhý člověk naprosto stejným hlasem.

"Ano, myslím, že se cítím dobře," odpověděl váhavě a posadil se. "Jen se mi trochu točí hlava."

"To přejde," řekl první člověk. "Co vaše paměť, občane Předsedo?"

"Poněkud... nejistá," pravil opatrně. "Nejspíš ji budeme muset osvěžit."

"To není problém," řekl druhý člověk.

Už už se chtěl zeptat na jejich jména, ale vzpomněl si, že na jeho planetě se žádná jména neužívají.

Moje planeta! Moje!

Jak je mám oslovovat? Občané?

"Chtěl bych se hned pustit do práce, občané," prohlásil.

"Samozřejmě, občane Předsedo!"

Odvedli ho z té asepticky vyhlížející místnosti právě tak asepticky čistou chodbou, nastoupili do aseptického výtahu a jeli někam nahoru do aseptických výšek.

V nejvyšším poschodí byly zřejmě samé kanceláře, protože za průhlednými stěnami viděl velice zaměstnané občany, jak pobíhají sem a tam s papíry v rukou, a kdo nepobíhal, ten něco psal na počítači.

Všichni jsou nazí, konstatoval spokojeně a zahleděl se na podlahu, protože ho to vzrušovalo. A všichni jsou o něco menší než já, ne o moc, ale ve světě naprosto identických lidí stačí pět centimetrů, aby si člověk opět připadal jako dvoumetrový Bratranec Netopýr.

Uvedli ho do neskutečně velké kanceláře. Bílý koberec od zdi ke zdi byl jemný a tak vysoký, že o něj bosýma nohama zakopával. Za obrovským psacím stolem stálo rozložené křeslo s vysokým opěradlem. Jiný nábytek tam nebyl, a tak mu ta rozlehlá místnost připadala poněkud prázdná. "Vy dva jste kdo?" vybafl. "Vaši tajemníci," odpověděli oba "muži" rázně. "Okamžitě mi přineste přehledy o stavu všech důležitých oblastí planety a osobní složky všech členů Ústředního výboru, abych se s nimi mohl seznámit," poručil.

Tajemníci se toporně uklonili a odešli.

Přistoupil ke skleněné stěně za stolem. Pod sebou uviděl komplex sestavený z naprosto stejných budov, symetricky protkaný širokými ulicemi, a na chodnících množství naprosto identických postav téměř poklusem spěchajících za svými povinnostmi.

Obloha sice neměla tu hloubku jako jeho rodná planeta, ale její modř se mu líbila. Plulo po ní několik bělavých obláčků a v dálce rozpoznal pravidelné obdélníky obdělávané půdy.

Vypadá to na bohatý, mírumilovný a produktivní svět, pomyslel si. Výkyvy počasí a tvářnost krajiny v různých částech planety mohou mít pochopitelně jistý vliv i na životní styl a oblékání obyvatel, ale byl přesvědčen, že rozdíl budou minimální.

Tajemníci se vrátili s kupami složek, jež se nadouvaly dokumenty. Stroze přikývl a nařídil, aby ho nikdo nevyrušoval, než materiály prostuduje.

V místnosti nebyla zrcadla, ale díky vnitřnímu osvětlení spatřil v okně siluety tajemníků i svou postavu. Vypadal stejně jako oni, jen byl o něco vyšší a širší v ramenou.

A ještě něco měl větší.

Jakmile dveře zaklaply, neodolal a sáhl si na své mužské genitálie. Jsou právě tak velké jako ty, které měl Bratranec Netopýr, pomyslel si spokojeně.

Sáhl si víc dozadu a našel malou štěrbinku.

Rychle rozházel po stole nějaké papíry, aby to vypadalo, že už na nich začal pracovat, stiskl tlačítko inter-komu a ležérně usel do křesla.

Vstoupil jeden z těch dvou občanů, nejspíš jeho první tajemník, protože přiběhl tak rychle, že určitě překonal všechny rekordy na krátké tratě. Když se zastavil u stolu, vyzařovalo z něho dychtivé očekávání kombinované s odhodláním bez zaváhání splnit i ty nejnemožnější úkoly.

"Domnívám se, že jsem odhalil jisté zdravotní nedostatky u několika členů Ústředního výboru," pravil občan Předseda. "Okamžitě shromážděte skupinu občanů lékařů z venkova, pokud možno z těch nejvzdálenějších a nejdlehlějších míst - to je důležité! A co nejrychleji je přiveďte sem do mé kanceláře. Provedte to přesně tak, jak jsem řekl, žádné výjimky. Za jak dlouho je sem dopravíte?"

"Pokud opravdu trváte na tom, aby pocházeli z oblastí co nejvzdálenějších od sídla vlády, stihnu to za deset hodin," řekl tajemník rázně.

"V pořádku. Přiveďte je rovnou ke mně, aniž by se předtím s kýmkoli setkali. Nikdo také nesmí vědět, že jsem pro ně poslal. Myslím tím absolutně nikdo, dokonce ani ostatní občané tajemníci."

"Zařídím to osobně, občane Předsedo," odpověděl tajemník a vykročil ke dveřím.

Tak to bychom měli obchodníky s houbou, pomyslel si. "Okamžik!" zavolal.

Tajemník se otočil. "Občane Předsedo?"

"Jak se to teď dělá... se sexem?"

Tajemník se zatvářil překvapeně. "Jestliže si občan Předseda přeje," řekl celý nesvůj, "bude to pochopitelně velká čest pro každého občana Edenu."

"Pošlete mi sem to nejlepší, co v tomto rezortu máte," poručil. "Do pěti minut!"

"Spolehněte se, občane Předsedo," odpověděl tajemník zasvěceně a odcházel.

Jakmile se za ním zavřely dveře, radostně si zammul ruce, v očích mu zajiskřilo. Už se nemohl dočkat.

Náhle mu na mysli vytanul Nathan Brazil.

Dals mi novou příležitost, Brazile, řekl si v duchu, a já ti slibuju, že tě nezklamu! Tento svět se změní, to budeš zírat, Brazile, pomyslel si odhodlaně.

Dveře se opět otevřely, a přestože občan, který vstoupil, mohl být kterýkoli tajemník nebo obyvatel Edenu, okamžitě vycítil, že to je přesně ten pravý občan, kterého potřebuje.

"Ano?" vybafl.

"Občan tajemník mi nařídil, že se mám u vás hlásit," řekl občan.

Občan Předseda se pousmál.

Tento svět bude změněn, to ano, ale ne hned teď, pomyslel si. Rozhodně ne dřív, dokud si neužiju trochu zábavy.

"Přístup blíže, občane," řekl bezstarostně. "Mám v úmyslu prokázat ti velkou čest."

29

V pohraničí - planeta Harvich

Zasténal a otevřel oči. Skláněl se nad ním stařík v montérkách a propoceně kostkované košili, na bradě měl třídní strniště a tvářil se ustaraně.

"Kally? Slyšíš mě, synku? Pověz něco!" naléhal stařec.

Znovu zasténal. "Proboha! Cítím se hrozně!"

"Sláva!" zasmál se stařec. "Už sem se bál, že vo tebe přídeme. Však si taky dostal sakramentskou pecku do palice!"

Kally si osahal levou stranu lebky. Pod vlasy měl pořádnou bouli a zaschlou krev. V ráně mu cukalo bolestí.

"Zkus se postavit," řekl stařík a chytil ho za ruku.

Byl celý roztřesený, ale podařilo se mu vyhrabat se na nohy.

"Jápkak ti je, synku?"

"Bolí mě hlava," postěžoval si. "Jinak... No, jsem slabý, ale jinak to ujde."

"Však ti pořád povídám, že by sis měl pořídit hodný děvče, který by ti se statkem pomáhalo," plísnil ho stařec.

"Kdybysem nešel náhodou kolem, už bylo po tobě."

Mladík se užasle rozhlédl. Skutečně byl na statku uprostřed obilných polí. Pobíhalo tam několik slepic, ve zchátralém chlévu bučely krávy, o hodný kus dál stál starý dřevěný srub.

"Tak co je s tebou, Kally?"

"Já... Kdo jste?" Mladík namáhavě hledal slova. "A kde to jsem?"

Stařec se ustaraně zamračil. "Ta pecka do palice ti udělala z mozku míchaný vajíčka, synku. Radši bys měl zaskočit do města k doktorovi."

"Nejspíš máte pravdu," souhlasil mladík. "Ale pořád nevím, kdo jste, kde jsem - ani kdo vlastně jsem."

"To bude určitě magnézie nebo něco takového," prohlásil stařík účastně. "To sou mi věci. Už sem vo tom kolikrát slyšel, ale nikdy sem to neviděl. Prokrindáčka, synku, vždyť ty seš Kally Tonge a vod tý doby, co tvůj tatík vloni v zimě vodešel na věčnost, hospodaříš na tomhle statku dočista samotinkej. Narodil ses tady, na Harvichi, a málem si tady u tý pumpy mamutky už taky vypustil duši, synku."

Stařec ukázal na zavlazovací čerpadlo s kompresorem. Na zemi ležel velký francouzský klíč. Mladík zřejmě zrovna utahoval horní matici, když stroj naskočil. Klíč mu vyklouzl z ruky, zatočil se a praštil ho do hlavy.

Pak pochopil, co to všechno znamená.

"Už seš dobrej?" zeptal se stařec. "Musím běžet, nebo mně moje stará navaří pepřný kaše. Ale pošlu sem někoho, aby tě vzal k doktorovi."

"Zajdu tam sám, jen co se trochu umyju," zamumlal Kally. "Jak daleko je do města?"

"Prokrindáčka, Kally! Ty vopravdu divně mluvíš!" zděsil se stařík. "Depo je přece půlhodinku tadydle po cestě." A pro jistotu mu ukázal směr.

Kally Tonge přikývl. "Půjdu pěšky. Procházka mi udělá dobře. Budu v pořádku."

"Tak jo," řekl stařec pochybovačně a zamířil na cestu. "Ale jestli se dovím, žeš tam nešel, tak si mě nepřej!"

Má koně! užasl Kally, když se stařec vyhoupl do sedla. A je to obyčejná polní cesta!

Kally se pomalu vydal ke srubu. Nebyl nijak velký, ale uvnitř byl o něco líp zařízený, než se zdálo zvenčí. V jednom rohu stála postel s nastlanými kožešinami, ve druhém plynový sporák, láhve s plynem a malá chladnička, která byla připojena k něčemu, co připomínalo akumulátor z traktoru. Ke kuchyňskému dřezu vedlo vodovodní potrubí nejspíš z nádrže vedle chléva. Místnosti vévodil veliký krb.

V dalším rohu byly dveře do koupelny s primitivní sprchou a záchodem. Na stěně viselo zašlé zrcadlo a na polici pod ním ležely nůžky a toaletní potřeby.

Pohlédl na sebe do zrcadla.

Měl drsnou, ale svým způsobem hezkou chlapeckou tvář. Dlouhé vlasy měl stažené do bezmála metrového ohonu a hustý plnovous pečlivě zastřižený. Vlasy měl hnědé, vousy nazrzlé.

Pootočil hlavu, odhrnul si pramen vlasů a uviděl ošklivou ránu.

Kally Tonge umřel, pomyslel si. Umřel na tohle zranění. A já vstoupil do jeho prázdné schránky.

Sundal ze stěny zrcadlo a začal se prohlížet. Měl rozložitě svalnaté tělo, ošlehané a dotmava opálené, a na rukou mozoly od tvrdé práce na statku.

Rána sice bolela, ale věděl, že on to přežije. Rozhodl se však, že bude přece jen lepší zajít do města, aby mohl nějak vysvětlit ztrátu paměti.

Převlékl se do čisté vlněné košile a pracovních kalhot a zase si obul sešlapané kožené boty. Vyšel ven a zamířil na cestu.

Tohle místo vypadá opravdu zajímavě, pomyslel si, jako vystřižené z dějin starověku, ale je tady elektřina, ačkoli primitivně vyráběná, a pár dalších vymožeností civilizace. Pobaveně si povšiml, že má na ruce hezké náramkové hodinky, které se do tohoto zaostalého prostředí vůbec nehodí.

Nebylo chladno, ale přesto občas zadul studený vítr, takže byl rád, že si oblékl teplou košili. Už tady dlouho nepršelo, konstatoval. Rozježděná cesta byla plná výmolů a zem rozpučená suchem.

Svížně vykročil k městu a rozhlížel se po krajině. Sem tam zahlédl malá venkovská stavení, většinou vypadala mnohem moderněji než to jeho. Na cestě nebyl zrovna velký provoz, potkal jenom jezdce na koni a jeden koňský

povoz. Usoudil, že sem novodobá vozidla buď ještě nedorazila, nebo se jich už dávno zbavili.

A přestože dlouho nepršelo, vypadalo to na dobrou zem. Půda na polích byla tmavá a žírná, protkaná zavodňovacími strouhami, do nichž pumpovala čerpadla vodu ze studní a potoků.

Došel do Depa rychleji, než očekával. Necítil se vůbec unavený, přestože šel tak rychle, až ho to samotného udivilo. Městečko bylo snůškou protikladů. Dřevěné budovy, některé až pětiposchodové, se střídaly se stavbami z moderních prefabrikátů. Byly tam obchody i rozlehlé obytné domy, které vypadaly docela pohodlně. Ulice nebyla dlážděná, táhla se přes několik bloků, za nimi stál po obou stranách už jen blok či dva a městečko končilo v polích. Pouliční osvětlení a vývěsní štíty nad některými obchody jsou nejspíš elektrické, takže tady musí mít elektrárnu, řekl si, a pravděpodobně taky vodovod a kanalizaci.

Prohlížel si místní ženy, většinou oblečené podobně jako on, na hlavách měly kovbojské klobouky nebo slamáky s širokými krempami. Okamžitě si uvědomil, že je zde zhruba stejně tolik žen jako mužů. Všichni vypadali houževnatě, svalnatě a drsně.

Městečko bylo natolik malé, že doktora našel bez obtíží. Ordinance byla docela moderně vybavená, byla tam i malá operační místnost s několika nejnovějšími přístroji a diagnostickými aparáty. Lékařská péče byla zjevně na úrovni moderní doby.

Doktor byl znepokojen. Rentgenový snímek potvrdil jeho předpoklad, že Kally utrpěl frakturu lebky a těžký otřes mozku. Podívoval se, že je mladík naživu, sešil mu ránu, ovázal hlavu a předepsal léky.

"Pár dní by u tebe měl někdo být, nebo by za tebou měl aspoň pravidelně docházet," doporučil doktor Kallymu. "Ztráta paměti je nejspíš jen dočasná, ale v podobných případech to není nic neobvyklého. Máš opravdu dost těžké zranění a byl bych klidnější, kdyby se ti na to mohl podívat nějaký specialista."

Kally lékaři poděkoval a ujistil ho, že bude opatrný a že má někoho, kdo na něho bude dávat pozor.

"Na konci měsíce ti pošlu účet," řekl doktor.

Kally se zarazil. Účet? Peníze? Věděl, co to je, ale ještě je nikdy nepoužíval. Když vyšel zase na ulici, vytáhl z kapsy koženou peněženku, která vypadala, že přečkala válku, a otevřel ji.

Bylo v ní asi deset legračních kousků papíru s trojrozměrnými obrázky. Na přední straně tři bankovek byl vyobrazen nějaký muž, na dvou zase jiný muž a na zbylých papírcích jakási žena. Na rubu byly realisticky vyvedené výjevy z venkovského prostředí. Musí zjistit, jakou mají bankovky hodnotu, a zapamatovat si obrázky.

Snášel se soumrak a na třípatrové dřevěné budově se rozsvítil vývěsní štít, podle něhož usoudil, že to musí být hospoda. Znaky na zdi mu nic neříkaly, protože neuměl číst. Zvědavě tam zamířil.

V dálece zarachotil hrom.

###

Sotva procitla, zvedl se jí žaludek a začala zvracet.

Ve zbytcích potravy na hrubém polštáři uviděla nějaké barevné pilulky.

Křeče trvaly několik minut, nakonec už neměla co zvrátit. Cítila se slabá a vyčerpaná, dlouho bez hnutí ležela, dokud se místnost kolem ní nepřestala točit. Zvrátky nepříjemně páchly.

Pomalů se rozhlédla kolem sebe. V pokojíku stála postel, která se na tu mrňavou místnůstku zdála příliš velká, a proutěné křeslo. Po obou stranách postele zbyvalo ke stěnám nejvýš půl metru. Stěny i strop byly dřevěné, ale nebyla to žádná tenká prkénka, nýbrž pořádné trámy.

Bylo tam šero, a tak začala hledat světlo. Nad sebou uviděla šňůrku, a když za ni zatahla, rozsvítila se pod stropem slabá žárovka, avšak i ta mdlá zář ji bodala do očí.

Nadzvedla hlavu a podívala se na své tělo. Bylo úplně jiné.

Měla krémovou hebkou pleť, bujné poprsí a oblé boky.

Cítila se... zvláštně. Kůže ji pálila. Od pasu nahoru byla nahá, na nohou měla dlouhé kalhoty z černé krajky pošíité stovkami blýskavých flitrů.

Sáhla si na vlasy a zjistila, že jsou upraveny do složitého účesu. Na uších měla dlouhé náušnice.

Posadila se, uviděla malý kosmetický kufík se zrcátkem a začala si prohlížet svůj obličej.

Jsem krásná, pomyslela si, a to nejsem domýšlivá. Možná je to ta nejkrásnější tvář, jakou jsem kdy viděla.

Pečlivé naličení přednosti jejího obličej je ještě zvýrazňovalo, ta tvář však byla natolik dokonalá, že na ní ličidla vypadala až nepatřičně.

Ale čím obličej to je? podívala se. Povšimla si malé lékovky na podlaze a zvedla ji. Byla prázdná. Na štítku byl nějaký výstražný symbol, text pod ním sice neuměla přečíst, ale ani to nebylo zapotřebí.

Ta dívka, ať už to byl kdokoli, ty pilulky spolykala. Spáchala sebevraždu. Umřela tady v této místnosti před několika okamžiky - naprosto sama.

A v té chvíli, kdy zemřela, jsem nějakým způsobem vstoupila do jejího těla, které znovu ožilo. Opět se zadívala do zrcátka na tu líbeznou tvář. Co může někoho tak krásného přivést k sebevraždě? Byla tak mladá, pomyslela si, ne víc než šestnáct sedmáct let. A byla tak neuvěřitelně krásná.

Pokusila se vstát, ale zatočila se jí hlava. Klesla zpátky na postel a fascinovaně zírala na holou žárovku.

Pak si z nějakého nevysvětlitelného popudu začala to nové tělo hladit a jejími nervy se chvějivě rozlily jakési velice příjemné pocity. Nevěděla, co to je, ale bylo to fantastické.

To je těmi prášky, pomyslela si. Pořád je mám v krvi.

Náhle se rozletěly dveře a dovnitř nahlédl nějaký chlap. Byl celý v bílém jako kuchař. Měl asi padesát let, byl plešatý, v očích mu seděl tvrdý a nesmlouvavý pohled.

"No tak, Novo! Je čas -" nadořekl, protože uviděl prázdnou lahvičku a zvratky. "Krucinál!" zavrčel vztekle a začal křičet: "Zase ses naládovala těma drogama, že jo! Už jsem tě varoval, krucinál! Naprosto nechápu, proč taková sexy

holka jako ty dělá takovýhle pitomosti! Už tě kvůli tomu vyhodili ze všech pajzlů!" Zarazil se a jeho vztek se změnil ve znechucení. "Nestojíš za nic!" zařval. "Řekl jsem ti, že jestli to ještě jednou uděláš, vykopnu tě na ulici. Vypadni! Slyšíš? Okamžitě vstaň! Vstaň a vypadni!"

Slyšela ho, ale ta slova k ní vůbec nepronikla. Vypadal tak strašně směšně, že na něho ukázala prstem a začala se chichotat.

Popadl ji za ruku a zvedl z postele. "Krucinál! Ty jsi ale poděs. Škoda, že v takový hezký holce vězí taková nána. Vypadni!"

Vyvlekl ji na chodbu a táhl dolů po dřevěných schodech. Zdálo se jí, že se vznáší, a tak volnou rukou mávala jako křídlem a přitom vrčela jako letadlo.

Z několika dveří vykoukly nějaké ženy. Žádná z nich není tak hezká jako já, pomyslela si spokojeně.

"Přestaň výt jako cirkulárka!" poručil jí ten plešatý chlap, ale znělo to tak směšně, že se znovu rozesmála.

V přízemí byl výčepní pult a na podlaze posypané pilinami stálo několik kulatých stolků. Bylo tam šero a prázdné.

"Krucinál," řekl téměř smutně plešatý chlap a sáhl do pokladny za výčepním pultem. "Nevydržela sis ani na to, co mě stojíš. A ke všemu sis při tom posledním úletu spálila šaty. Tady máš padesát reálů," řekl a zasunul jí několik bankovek za pas krajkových kalhot. "Kup si něco na sebe a jízdenku co nejdál odsud, než skončíš v šerifově kanceláři. Už toho mám dost!"

Zvedl ji, jako by vůbec nic nevážila, nohou rozkopř dveře a hrubě ji vyhodil ven.

Chladný vzduch a tvrdý pád ji trochu probraly. Rozhlédla se ulicí. Najednou nechtěla, aby ji v tomhle stavu někdo spatřil. Přestože poblíž nebyli žádní lidé, někdo se tam mohl objevit. Uviděla tmavou uličku mezi hospodou a sousedním obchodem a vplížila se do ní. Byla tam tma a zima a zapáchaly tam splašky. Ale byl to alespoň nějaký úkryt.

Náhle se pouliční osvětlení rozzářilo a prohloubilo stíny, v nichž se vyděšeně skrývala. Probudil se v ní pud sebezáchovy a konečně se vzpamatovala. Ještě se jí trochu točila hlava a kůže ji pálila při každém doteku, ale už přesně vnímala své okolí.

Jsem sama na nějakém podivném místě, které neznám, jsem téměř nahá a je mi chladno, pomyslela si zoufale. Cítila se ztracená a opuštěná. Dřepla si a objala si kolena rukama. Může to být ještě horší?

Jako odpověď na její otázku se ozvalo zahřmění, oblohu prořaly blesky a citelně se ochladilo.

Z očí jí vyhrkly slzy. Bezmocně se rozvzlykala. Tak zle na tom v životě nebyla.

Nějaký muž přecházel ulici k hospodě. Když světlo blesku ozářilo polonahou dívku v boční uličce, nerozhodně se zastavil, pak tam váhavě zamířil.

Sklonila hlavu, čelem se opřela o kolena. Plakala a kolébala se ze strany na stranu.

Muž se nad ní zastavil a nevěřícně na ni hleděl. Pro všechno na světě, co se tady děje? pomyslel si.

Natáhl ruku a dotkl se jejího nahého ramene. Ucukla, potom k němu vzhledla. Tvářil se ustaraně.

"Copak se vám stalo, mladá dámo?" zeptal se vlídně.

Chtěla promluvit, ale nedokázala to.

Přestože byla uplakaná, připadala mu jako ta nejkrásnější bytost v celém vesmíru.

"Nic není tak zlé, jak to vypadá," konejšil ji. "Kde bydlíte? Zavedu vás domů. Nejste zraněná, že ne?"

Zavrtěla hlavou a vykotala: "Ne. Nemám žádný domov. Vyhodili mě."

Přidřepel vedle ní. Blýskalo se pořád víc, ale zatím nepršelo.

"Tak pojdte se mnou," řekl stále tak vlídně. "Bydlím sám kousek dál po cestě. Můžete u mě zůstat, než se rozhodnete, co dál."

Nevěděla, co si počít. Může mu věřit? Může si dovolit nevyužít této příležitosti?

V mozku se jí náhle ozval vzdálený, ale přísný hlas: Nemáte ani kouska citu? Užirate se strachem, hrabivostí a ctižádostí. Hltají vás zažíva... Nejste dokonalí. Dokonalost je cílem tohoto experimentu, nikoli jeho součástí. Nemučte se a neutíkejte před svým strachem. Poznejte ho! Postavte se mu! Překonejte ho dobrotou, soucitem, láskou k bližnímu a slitováním...

A co důvěra? napadlo ji znenadání. Co můžu ztratit, když s ním půjdu? A co získám, když to neudělám?

"Půjdu s vámi," řekla tiše.

Opatrně, téměř něžněji pomohl vstát. Je vysoký, uvědomila si. Vždyť mu sahám sotva po ramena.

"Tak pojdte," pobídl ji a vzal ji za ruku.

Zaváhala. "Nechci... nechci jít takhle," řekla nervózně.

"Za to, jak vypadáte, se nemusíte stydět. Navíc se blíží bouřka, všichni jsou doma."

"A co my?" zeptala se nejistě. "Nezmokneme?"

"Můžeme se cestou někde schovat," řekl bezstarostně. "A trocha vody nám neuškodí."

Vedl ji prázdnou ulicí ven z města. Nebe bouřilo a déšť už byl na spadnutí. Krajina osvětlovaná blesky vypadala tajuplně.

Teplota rychle klesala z patnácti na deset stupňů Celsia. Dívka se roztřásla.

Ucítil, jak se jí chvěje ruka, a pozorně se na ni zahleděl. "Chcete mou košili?" zeptal se.

"Ale potom bude zima vám," namítla.

"Mně chlad nevadí."

Když si svlékl košili, jeho široká a svalnatá hrud' v ní opět probudila ty zvláštní pocity. Zlehka jí přehodil košili kolem ramen. Padla jí asi jako cirkusový stan, ale brzy jí bylo teplo.

Nevěděla, co říct, nějaký podnět ji však přiměl přitisknout se mu k boku a jednou rukou ho obejmout kolem pasu. Položil jí ruku kolem ramen. Bylo to příjemné a uklidňující, všechny obavy se rozplynuly.

Podívala se mu do tváře. "Jak se jmenuješ?" zeptala se chraplavě.
"Wu-" začal, ale pak místo toho řekl: "Kally Tonge. Mám nedaleko statek."
Dotkla se obvodu na jeho hlavě. "Jsi zraněný?" "To nic není," zasmál se. "Vlastně mi tě předepsal doktor. Řekl, že má se mnou někdo zůstat přes noc."
"Bolí to?" zeptala se.
"Teď už ne. Mají tady docela pokročilou medicínu, přestože je tohle místo poněkud zaostalé, jak jistě víš." "Abych pravdu řekla, moc toho o tomhle světě nevím," odpověděla upřímně. "Nejsem odtud." "To mě mohlo napadnout. Odkud pocházíš?" "Nejspíš jsi o tom nikdy neslyšel," odpověděla. "Ve skutečnosti vlastně odnikud." "Jak se jmenuješ?"
Chtěla říct "Nova", jak ji nazval ten plešatý chlap, ale místo toho řekla: "Vardia."
Zastavil se a podíval se na ni zhlédl. "To je přece jméno z Komsvěta. Copak pocházíš odtamtud?"
"Tak trochu," odpověděla záhadně, "ale hodně jsem se změnila."
"Na Studnici světů?" zeptal se chvatně. Zalapala po dechu a překvapeně vykřikla: "Ty... ty jsi někdo z těch lidí ze Studny duší? Probudil ses v tomhle těle? To zranění na hlavě zabilo Kallyho Tonga a tys vstoupil do jeho těla, je to tak?"
"Když jsem dvakrát potřeboval, aby mě někdo utěšil, bylas to ty," řekl.
"Wuji!" vyhrkla nadšeně. Pak si mladíka začala kriticky prohlížet. "To je ale změna!"
"O nic větší než ta tvá," odpověděl obdivně. "No páni!"
"Ale proč jsi muž?" zeptala se.
Zvážněl. "Jednou ti to povím. Chudák náš starý dobrý Nathan."
Znenadání se spustil liják. Během několika vteřin byli do poslední nitky mokří a dívčín složitý účes zplihl. Začala se smát a smála se i pak, když ji vzal do náručí a běžel s ní po rozblácené cestě.
Konečně uviděl ve světle blesků svůj srub, jenže v zatáčce uklouzl. Upadli na cestu, až se bláto rozstříklo.
"Jsi v pořádku?" křikl do burácení hromů.
"Nejspíš se v tom blátě utopím!"
Vstali a bláznivě se smáli.
"Nejbliž máme chlív," vykřikl. "Vidíš ho? Utíkej k němu."
Rozběhli se hustými provazy deště. Byl u vrat dřív a odsunul je. Oba zadýchaně vpadli dovnitř. Ve tmě zabučely krávy.
"Wuji!" zavolala.
"Jsem tady," řekl kousek od ní. "Můžeme tu klidně počkat. Sedni si. Do srubu je to daleko, nemusíme se hnát tím nečasem."
"Máš pravdu." Vyčerpaně se svalila do sena.
Děšť bubnoval do střechy chléva jako tisíc tympanistů.
Lehl si vedle ní. Zápasila se svými krajkovými kalhotami.
"Nohavice jsou celé od bahna a ty flitry mě strašně škrábou," řekla. "Raději si je sundám, přestože žádný jiný kousek hadříku na celém světě nemám."
Svlékla se a chvíli nehybně leželi vedle sebe. Pak natáhl ruku a pohladil jí řadra.
"To je příjemné," zašeptala. "Tak tohle jsem cítila?"
Myslela jsem, že to způsobily ty prášky... Takové to bylo s Brazilem?"
"Pro všechno na světě!" řekl spíš jen sám sobě. "Vždycky jsem si přál vědět, jaké to je mít erekcí." Otočil se k ní a dodal něžně: "Ukážu ti to, jestli chceš."
"Já... Myslím, že přesně tohle chtěl."
Zvážněl. "A ty to taky chceš?"
"Myslím, že ano," zašeptala a uvědomila si, že po tom opravdu touží. "Ale nevím, jak se to dělá."
"To přenech zkušenějšímu," odpověděl, "i když to z téhle strany neznám."
Objal ji, líbal ji a hladil.

Děšť ustal už před několika hodinami, ale zůstali ležet v objetí a těšili se ze vzájemné blízkosti.
Vrata byla pootevřená a Vardia zasněně hleděla na mraky, které se začínaly trhat. Na obloze se objevily první hvězdy.
"Hned ráno ti seženeme nějaké šaty," řekl Kally. "A pak spolu obejdeme statek. Ten děšť udělal půdě dobře. Pocházím ze statku, jak víš, ale nebyl můj."
"Lidi - teď nemyslím lidi na Komsvětech - to dělají každý den?" zeptala se.
Zasmál se. "Třeba i dvakrát, až na pár dní v měsíci."
"Tys to poznal z obou stran. Je to jiné?"
"Pocity jsou úplně jiné, ale to naplnění je stejné," odpověděl. "Nejdůležitější je, ať už jsi muž nebo žena, dělat to s někým, koho chceš a kdo chce tebe."
"Táhle je láska? O tomhle mluvil Brazil?"
"Ne, sex není láska. Je to jen její součást, jak by řekl Nathan. Ale když toho druhého nemá ráda, když ti na něm nezáleží, tak to příjemné není."
"A proto jsi teď muž," řekla. "Předtím to bylo vždycky nepříjemné, že?"
"Ano," odpověděl zdrženlivě a pohlédl na hvězdy.
Vardia mu stiskla ruku. "Myslíš, že byl doopravdy bůh?" zeptala se tiše.
"Nevím," povzdechl si. "I když by nebyl, co na tom? Ve Studni duší takovou moc měl. Dal mi tenhle statek, silné a

zdravé mladé tělo a novou příležitost. A také," dodal něžně, "mi poslal tebe."

Přikývla. "Nikdy jsem takhle nežila. Je to pořád tak báječné jako teď?"

"Ne," odpověděl vážně. "Čeká nás spousta práce, bolesti a trápení, ale jestli se budeme snažit, může to být krásné."

"Tak to tedy zkusíme," řekla odhodlaně. "Až to přestane být vzrušující, pokud se to vůbec stane, nebo až budeme staří a šediví, utečeme na markovanskou planetu a začneme znovu. To je dobrá budoucnost."

"Myslím, že ano," řekl. "Je to víc, než kdy většina lidí dostane."

"Tenhle svět se nikdy nesmí podobat Komsvětům. Musíme na to dohlédnout."

V té chvíli se nad horizontem znenadání objevil jasný bod, vystřelil vzhůru a zmizel. O několik vteřin později zaslechl vzdálené zaburácení.

"Chudák Nathan," řekl Kally smutně. "Všem pomohl, ale sobě pomoci nedokáže."

"To bych ráda věděla, kde teď je?"

"Nevím, v jakém je teď těle," odpověděl Kally, "ale myslím si, že vím, kde je, co dělá, o čem přemýšlí a jak se cítí."

A dál spolu hleděli na hvězdy.

30

Na palubě nákladní lodi Stehekin

Nathan Brazil seděl ve svém křesle na velitelském můstku a nepřítomně zíral na dvě obrovské obrazovky s falešným zobrazením hvězdného pole.

Sklouzl pohledem na stůl se staříčkým počítačem. Ležela tam kniha s děsivou obálkou, založená na stránce, kterou naposledy četl. Už si nepamatoval, o čem ta knížka je, ale bylo mu to jedno. Stejně jsou všechny jedna jako drahá a má spoustu času, aby si ji přečetl znovu.

Vzal složku s nákladním listem a otevřel ji.

Náklad obilí určený pro Coriolanus, četl. Žádní cestující.

Žádní cestující.

Všichni teď byli někde jinde - ti zlí ve svých malých soukromých peklech a ti dobří, nebo ti, kteří se dobrými stát mohou, dostali příležitost. Rád by věděl, zda jsou jejich sny tak sladké, jak si představovali. Zapomenou lekci, kterou se naučili ve Studni duší, nebo to pro změnu zkusí?

Koneckonců to není důležité.

Pouze pro ně.

Zavřel složku a odhodil ji. Odletěla přes celou místnost, narazila do stěny a přistála na podlaze. Zhluboka si povzdechl, velmi smutně, povzdechl si za všechna ta uplynulá léta a také za všechny roky, které ho teprve čekají.

Vzpomínky pomalu vyblednou, ale ta bolest zůstane.

Pro všechny v tomhle bezvýznamném koutě vesmíru jsem pořád Nathan Brazil, pomyslel si, patnáctý den na cestě ke Coriolanu s nákladem obilí.

A pořád čekám.

Pořád mi na nich záleží.

Pořád jsem sám.